

Če hrast še listje obdrži,
bo mraz vse zimske dni.

VESTNIK

V R E M E

Sprva bo
pretežno
oblačno, nato pa
jasno in hladno.

Murska Sobota, 1. november 2001, leto LIII, št. 44, odgovorni urednik Janez Votek, cena 240 sit

Človek in smrt

Prej nas ni bilo in potem nas ne bo. Ali pa?

stran: 17

Fotografija: Natašja Juhnov

Sestavi in zadeni!

VESTNIK in **POMURKA** str. 12
vsak četrtek vsak dan

Čestitamo ob dnevu
reformacije!

BREZPLAČNI OGLASI
PREKMURJE tel: 02/25-15-795
KOMMERS OGLASNIK

Odločilni duh
protestantizma
Sam si pomagaj in
Bog ti bo pomagal
str. 10

Za dolgoročno
rešitev obmurske
krajine str. 5

Letos več kot
štiri milijone
kilogramov
grozdja str. 13

(Ne)upravičena
vojna str. 9

NAROČNIK

Krik
čarovnice
je izginil
v
goreči
grmadi

stran: 16

N E P R E S L I Š A N O

Drnovškova
nova oblačila

Franc Rode: Pomurje škofija!

V četrtek so obiskali Bogojino trije slovenski škofje: metropolit in ljubljanski nadškof dr. Franc Rode ter mariborska pomožna škofa dr. Jožef Smej in dr. Anton Stres. S svojim obiskom so počastili tridesetletnico misijonarjenja Janeza Puhana, po maši pa je bil tudi pogovor na temo *Biti kristjan danes v Sloveniji*, ki ga je vodil domači župnik dr. Stanko Zver. Cenjeni gostje so odgovarjali tudi na vprašanja poslušalcev. Slovenski metropolit dr. Franc Rode je povedal tudi svoje mnenje o predlogih za škofijski sedež v Murski Soboti oziroma za pomursko škofijo. Dejal je sicer, da je prvi naslovnik za uresničitev te pobude mariborski škof dr. Franc Kramberger. Če bi bila prošnja utemeljena, bi bila najbrž sprejeta tudi pri Svetem sedežu v Vatikanu. »Sam pa bi to pobudo takoj podprl, vendar je to moje osebno mnenje,« je dejal dr. Rode. Potem je navedel nekaj vzrokov, ki bi ga k temu vodili: želja ljudstva in dejstvo, da je na nevrvalgičnih točkah Slovenije (ena takih je Murska Sobota) dobro imeti močna cerkvena središča s škofijami. – Foto: Š. S.

Kdo si še upa po svetu?

V teh nemirnih časih, ko potniki in turistične agencije množično odpovedujejo polete v oddaljene kraje, so vseeno še ljudje, ki jim pustolovska in raziskovalna žilica ne da miru. Njihove izkušnje lahko s pomočjo zavodov, kot je MIKK, podoživljamo tudi vsi mi, kajti soboški mladinski klub vsak mesec najmanj enkrat pripravi potopisno predavanje za željne hrepenenja po horizontih onkraj oceana. Še posebej pohvalno je, da se kot svetovni potniki pojavljajo in doma predstavljajo naši domači radovedneži in avanturisti, bolje rečeno avanturistke, saj prevladujejo ženske (ali so se moški popotniki bolj ustrašili?). Tako je na prvem predavanju s pomočjo diapozitivov svoja doživetja podala Renata Varga iz Dobrovnika (na sliki), ki je preživela šest tednov v Južni Ameriki. To je po njenem mnenju absolutno premalo za dobro spoznavanje zelene celine, sama pa je v tem času obvladala kaos najhitreje rastočega mesta Južne Amerike, bolivijske prestolnice La Paz, opravila trekking do Machu Picchuja v Peruju, obiskala najvišje ležeče jezero Titicaca in se napotila v puščavo Atacama. Poleg Peruja in Bolivije je obiskala še Čile.

Na povsem drugačno potovanje pa se je odpravila Maja Koštrac iz Melinec. Njeno glavno potovalno sredstvo je bila ladja, izbrana celina pa Azija. »Absolvirala« je kar pet držav, in sicer Singapur, Kitajsko, Tajsko, Japonsko in Indijo. V zadnjem času pa je s svojimi potopisnimi predavanji precej pozornosti vzbudila Dragica Heric iz Grlave, ki je v Ljutomeru predstavila svoje bivanje v Mehiki, Salvadorju, Gvatemali, Hondurasu in Nikaragvi. O tem pišemo več na naši 15. strani.

Tomo Koleč, foto: T. K. ■

Preživeti noč čarovnic kot Bin Laden

Ni težko ugibati, kdo je trenutno državni sovražnik številka ena v ZDA. Bin Ladanov lik bo verjetno za vedno ostal v spominu Američanov in mnogi bodo na koščeno in bradato podobo človeka s turbanom alergični še nekaj časa. Da je njegova podoba res osovražena, potrjuje tudi pričevanje nekega ameriškega trgovca z gumijastimi maskami. V njegovi trgovini je namreč za bližajoči se praznik Halloween (31. oktober) naprodaj maska Bin Ladna. Kot pravi, si je ne upa prodati komur koli, zato bo vsakega kupca najprej vprašal, kje jo namerava nositi. Pojaviti se v maski na ulicah New Yorka, bi bilo lahko tudi smrtno nevarno. Čeprav je torej v Ameriki noč čarovnic praznik, kjer si ljudje lahko dajo duška, bo verjet-

no tisti, ki se bo upal preobleči v Bin Ladna, pravi junak.

Priredil: C. K. ■

Beograjsko pismo

Pogovor gluhih in nemih

Politika, ki je zamočila krvavi razpad SFRJ, se s podobnimi prijemi loteva reševanja srbsko-črnogorskih odnosov, o pravih interesih Srbov in Črnogorcev pa nihče niti ne razmišlja

Natanko pred enim letom so začeli delovati kot rezultat volilnega poraza Miloševićevega režima in splošne vstaje srbskega ljudstva (5. oktobra) novi organi jugoslovanskih oblasti, ki so v minulem obdobju resda popravili marsikaj, kar je storil ali celo zapravil Milošević, razen ureditve srbsko-črnogorskih odnosov. Od padca Miloševića v Srbiji narašča nervoza in krepijo se zahteve, da se odnosi z južno republiko čim prej uredijo, medtem ko so v Črni gori vnovič preložili referendum o neodvisnosti te republike na maj prihodnjega leta. Novo je le to, da se je po enem letu minuli petek vendarle začel pogovor o preoblikovanju ZR Jugoslavije v »funkcionalno federacijo« oziroma v »zvezo suverenih držav«, kot zahteva črnogorska stran. Obe zamisli ne dopuščata kompromisa, zato bo trajalo še precej časa, da se bodo Srbom in Črnogorcem vremena zjasnila.

Najpomembnejše v srbsko-črnogorskem sporu je seveda to, da se je Beograd odrekel nasilnemu reševanju mednarodnih, medrepubliških sporov, kakršni so pripeljali na začetku devetdesetih do krvavega razpada tedanje SFRJ. Srbski pogledi na ostanek Jugoslavije in kako jo obvarovati pa se skoraj v ničemer niso spremenili. Črnogorci pravzaprav zahtevajo nekaj podobnega, kot smo Slovenci ob koncu osemdesetih let, se pravi konfederacijo. Tako kot tedaj z Miloševićevimi mitingi, sedaj pa s krepitvijo projugoslovanskih sil v Črni gori v Srbiji čakajo na razplet krize, ki naj bi jo udeležila črnogorski referendum in morebitni padec Mila Đukanovića, ki pa je v politiki večji lisjak, kot so v Beogradu pripravljeni priznati. Četudi je razmerje politični sil za ali proti ZR Jugoslaviji v Črni gori približno 50 : 50, je po svoje paradoksalno, da bi prav gotovo velika večina Sr-

Kaos na švicarski cestah po dveh nesrečah v predorih na jugovzhodu države

Ognjeni zubljji in neznosna vročina terjali visok krvni davek

Največja tovrstna nesreča v Švici doslej

Prejšnjo sredo dopoldne sta dva kilometra pred južnim izhodom predora Gotthard na jugovzhodu države iz neznanega vzroka čelno trčila dva tovornjaka. Takoj po trčenju je v predoru izbruhnil požar, ki se je bliskovito razširil v obe smeri. Eden od tovornjakov je bil naložen z gumami in ponjavami, zato se je razvil še gost dim, ki je reševalcem dalj časa preprečeval dostop do kraja nesreče. Potniki in vozniki preostalih vozil so se poskušali rešiti skozi rešilne izhode, vendar je kljub temu življenje po prvih podatkih izgubilo enajst ljudi, več kot štirideset pa jih pogrešajo. Med enajstimi žrtvami, katerih trupla so doslej našli, so štirje Nemci, en Italijan, dva Francoza in en Švicar, narodnosti preostalih treh žrtev pa so zaenkrat še neznane. V predoru je po podatkih policije obtičalo 100 vozil, od tega 15 tovornjakov.

Reševalci so se uspeli do kraja nesreče prebiti šele po štirih urah, saj sta jim reševanje onemogočala neznosna vročina, ki je dosegla tisoč stopinj Celzija, in gost črni dim, ki naj bi bil celo strupen, zaradi česar so pristojne oblasti v Švici prosile prebivalce bližnjega kraja Airolo, da zaprejo okna. Reševalci so videli v gorečem predoru grozljive prizore zoglencelih trupel in staljenih avtomobilov. Nekaj poškodovanih oseb jim je kljub temu uspelo rešiti in jih prepeljati v bolnišnico. Ker je prišlo po nesreči v predoru še do eksplozije,

so začele tehnične ekipe postavljati oporne tramove, da bi preprečili rušenje zidov.

Ohromljena najpomembnejša cestna povezava

Enocevni predor Gotthard velja za enega najvarnejših v Evropi. Po vsej dolžini je namreč opremljen s stranskimi odseki, nadzornim sistemom in postajališči. Skozenj se dnevno prepelje več kot 18.000 vozil, z dolžino 16,3 kilometra pa je tudi drugi

najdaljši na stari celini. Od leta 1980, ko so ga odprli, predstavlja eno najpomembnejših cestnih povezav med severom in jugom, zato je povzročilo njegovo zaprtje v švicarskem prometu pravi kaos.

Takoj po nesreči so policisti cesto zaprli, promet med Švico in Italijo pa preusmerili na avtocesto, ki pelje skozi šest kilometrov dolg predor St. Bernard, vendar so morali tudi tega zapreti, saj se je dan po požaru v Gotthardu tudi v tem predoru zgodila huda nesreča. Trčila sta tovornjak in minibus, vanju pa sta se kasneje zaletela še dva osebna avtomobila. Zaradi obeh nesreč je bil promet med Švico in Italijo za nekaj ur skoraj povsem ohromljen, švicarsko-italijansko mejo pa so za tovornjake za dalj časa celo zaprli in tovorni promet preusmerili na železniške tire. Prav slednja rešitev naj bi bila po mnenju evropskih komisarjev najustreznejša za razbremenitev cest. S tem ko bi potekal ves tovorni promet po železniških tirih namesto po avtocestah, se ne

bi zmanjšala zgolj onesnaženje zraka in gostota prometa, ampak bi bila veliko manjša tudi možnost takšnih nesreč, kot je bila prav zadnja v predoru Gotthard. Organi Evropske unije, pristojni za ureditev prometa, so predlagali tudi občutno zvišanje cestnin za tovorna vozila. Tudi s tem ukrepom želijo zmanjšati tovorni promet na cestah. Pri naših severnih sosedih pa so se odločili za gradnjo druge cevi vsem večjim in frekventnejšim enocevni predorom.

Strokovnjaki še vedno preiskujejo vzrok nesreče

Vzrok nesreče v švicarskem predoru Gotthard je še neznan, čeprav že obstajajo spekulacije. Po nekaterih izjavah preživelih očitodcev naj bi voznik enega od tovornjakov zapeljal na drugi vozni pas in trčil v drug tovornjak, ker mu je počila guma in najbrž ni obvladal vozila. Prvi vozniki osebnih avtomobilov, ki so se zaleteli v goreča tovornjaka, pa so očitno vozili preblizu tovornjakov.

Eva Kovačec, dopisnica z Dunaja ■

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH
Izdajatelj: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Ruluper Rodež, Bernarda Balazic-Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zauneker (fotograf), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelopi).

Naslovna uredništvo in uprava: M. Sobotič, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (naročniška služba), n.c. 531 19 60, 533 10 19 (novinarji Vestnika), Venera (tiskanje) 533 10 15, št. telefaksa 532 11 75. Naročniški rokavnici in fotografski material ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 3.000,00 SIT, za naročnike v tujini 150 DEM za leto 2001, za delovne organizacije, podjetja in obrtnike 8.500,00 SIT - polletno. Izvod v kolportuži pa 240,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-601-53227, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večve. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost. Uradni list 23. 12. 1998, št. 89.

Naklada: 17000 izvodov.

Elektronska pošta:
Vestnik: vestnik@eunet.si,
Venera: venera@p-inf.si,
Naročniška služba:
informiranje.dd@siol.net
WWW stran: http://www.p-inf.si.

kot kopenske in zračne sile - vzdrževati. Če bi, denimo, obveljal jugoslovansko-srbski predlog o federaciji, potem bi morala Črna gora enakopravno financirati vojsko. A če za take potrebe Podgorica nima denarja, bi že zategadelj morala biti oblikovana nekakšna »asimetrična federacija«, pri čemer bi morali ugotoviti, kaj sploh to pomeni in kakšne so posledice. Gre pa samo za eno od mnogih povsem odprtih vprašanj, ki se napovedujejo ob (ne)urejanju srbsko-črnogorskih odnosov. Za lažje razumevanje srbsko-črno-

gorskega voza ne kaže pozabiti na dejstvo, ki ga navaja stroka, da je pretežna večina državljanov Srbije črnogorskega rodu - zgodovinar Bakalović celo navaja 80 odstotkov -, saj je navsezadnje tam težko najti kakšno družino, ki je po krvi povsem srbska. Slednjim pa tudi najbolj presedajo igre za ohranitev ZR Jugoslavije, ker gledajo na črnogorski problem približno tako, kot smo v Sloveniji nekoč na južne republike.

Politične igre o usodi ZR Jugoslavije so podobne pogovoru gluhih in nemih, ki si z roka-

mi kvečjemu kažejo le tiste znake, zaradi katerih se računi običajno polagajo s pestmi. Takšen izid pogovorov za zdaj onemogoča politika, to pa je nemara edina njena kakovost, a prav gotovo ne more odtehtati posledic svojega delovanja iz bližnje preteklosti, ki se danes kažejo kot karikatura najslabše vrste. No, dialog med Beogradom in Podgorico je v petek vendarle stekel - to pa je tudi vse.

Peter Potočnik, dopisnik iz Beograda ■

Kandidatke so Bogojina, Mala Nedelja in Pertoča

V Pomurju tri nove občine?

Postopek za ustanovitev novih občin je na vrhuncu. Parlamentarni odbor za notranjo politiko in pravosodje je namreč sprejel petdeset pravočasno in v skladu z zakonodajo vloženih predlogov za nove občine. Hkrati je bilo vloženih še nekaj vlog za spremembe območij občin, predlogov za preimenovanje občin in spremembo statusa občine. In katere so kandidatke za nove občine v Pomurju? Znani so trije primeri. Tako naj bi se iz občine Moravske Toplice izločila nova občina Bogojina, iz občine Ljutomer nova občina Mala Nedelja in iz občine Rogašovci nova občina Pertoča.

V Sloveniji je zdaj 192 občin, od tega 11 mestnih. Kot je znano, lahko postopek za ustanovitev novih občin in druge terito-

rialne spremembe steče le enkrat v štiriletnem občinskem mandatu. Prav zdaj poteka predhodni postopek, ki bo končan

s posvetovalnim referendumom. Temu bo sledil zakonodajni postopek, s katerim bodo občine formalno ustanovljene, končan pa bo z volitvami in konstituiranjem občinskih organov. Koliko novih občin bo nastalo, je v tem trenutku težko predvideti. Mnenja o njihovem številu so namreč zelo deljena. Več bo znano decembra, ko bo parlament določil območja, kjer bodo referendumi.

Milan Jerše ■

Počastitev dneva reformacije v Gornji Radgoni

»Biti in obstati«

Da ne praznujemo slovenskega kulturnega praznika le februarja, ampak tudi oktobra ob dnevu reformacije, je pokazal tudi obisk kulturne ministric Andreje Rihter na osrednji občinski proslavi v Gornji Radgoni, ki je bila le ena v vrsti prireditev ob prazniku reformacije pri nas.

Proslave v gornjeradgorskem kulturnem domu ob počastitvi dneva reformacije, ki sta jo omogočila tamkajšnja občina in Evangelizacijska cerkevna občina Apače, so se udeležili še drugi častni gostje, poleg župana Mihe Vodenika tudi Oto Norčič, predsednik slovenskega protestantskega društva, evangelijski škof Geza Erniša ter predstavniki katoliške cerkve, med drugim naslovni škof Vjekoslav Grmič in monsignor Franc Puncer.

Med programom, ki je bila mešanica glasbenih in literarnih nastopov, je tekla tudi beseda o naših reformatorjih in njihovem

Ministrica Rihterjeva je med drugim povedala tudi to, da se v slovenskem kulturnem prostoru mora sprejeti vse, kar ga bogati in plemeniti.

Častni gostje

delu ter pomenu za slovensko kulturo. Tako je bilo govora o Primožu Trubarju, Juriju Dalmatinu, Adamu Bohoriču in Sebastjanu Krelju, ki so od leta 1550 do konca 16. stoletja natisnili in na Slovensko pripeljali več kot petdeset različnih knjig. S tem nam je dala slovenska reformacija knjižni jezik, prvo slovensko književnost in slovnico, prvo posvetno šolstvo in prvo javno knjiž-

nico. Na ta način ostaja reformacijsko delo pod večkrat omenjeno maksimo »biti in obstati« ne samo temeljni steber na novo vzpostavljene krščanske Cerkve, temveč tudi slovenske književnosti in knjižnojezikovnih norm slovenskega naroda. Podobno je poudarila v svojem govoru tudi ministrica, ko je povedala, da nekateri pojmi, ki nam danes pomagajo razumeti svet, izhajajo

prav iz tistega in da dan reformacije zato ni le verski praznik, ampak tudi državni praznik, pomemben za slovensko kulturo.

O sami reformaciji v naši pokrajini ni bilo dosti govora, je pa bilo poudarjeno ime Štefana Küzmica, ki je imel za prekmursko besedo takšen pomen kot Trubar za slovensko. Ker gre torej dan reformacije razumeti predvsem kot kulturni praznik, so se v razširjenem kulturnem programu poleg osnovnošolcev in članov Folklorne skupine Vrisk Apače z dokaj obsežnim repertoarjem predstavili tudi učenci Glasbene šole iz Gornje Radgone, ki je v tej občini vodilna kulturna institucija, ki obstaja že več kot petdeset let.

C. K., foto: N. J. ■

Versko-kulturna prireditev v Bogojini

Biti kristjan danes v Sloveniji

Trideset let misijonarstva Janeza Puhana počastili z obiskom slovenski metropolit in ljubljanski nadškof dr. Franc Rode ter mariborska pomožna škofa dr. Jože Smej in dr. Anton Stres

Zakaj naenkrat v Bogojini kar trije škofje? Odgovor na to vprašanje je podal g. Janez Puhani, ki je tri desetletja misijonaril na Madagaskarju, sredi letošnjega leta pa se je za stalno vrnil v Slovenijo. O njegovem delovanju na »rdečem« otoku smo v Vestniku pisali v predzadnji septembrski številki.

»Ob vrnitvi sem hotel narediti piknik, ki bi se ga udeležila tudi nadškof Rode in škof Stres, saj vsi izhajamo iz reda lazaristov, povrh pa sta bila moja predstojnika v misijonski družbi. Potem pa mi je bogojinski župnik g. Zver predlagal, da bi visoki obisk izrabili še za srečanje z verniki in pogovor.«

Tako je torej prišlo v četrtek, 25. oktobra, do obiska treh škofov v Bogojini in versko-kulturne prireditve, ki se je začela s sveto mašo. V obredu so sodelovali poleg vseh treh škofov in misijonarja Puhana duhovniki mursko-soboške in lendavske dekanije. V krajšem nagovoru je metropolit dr. Rode pohvalil bogojinsko župnijo, ki je dala do sedaj štirinajst duhovnikov in več redovnic, zdaj pa ima bogoslovca in dva semeniščnika. Zaželel je, da bi župnija še naprej ostala tako duhovno rodovitna, kajti »treba je delavcev v Gospodovem vinogradu«, ki bi približali ljudstvu evangelij oziroma veselo oznanilo. Opozoril je na tragično bilanco na Slovenskem: 410 samomorov v devetih mesecih, od tega polovica mladih ... »Ko bi imeli več vere ...«

Po maši je bila »okrogla miza« na temo Biti kristjan danes v Sloveniji.

Dr. Jože Smej je na kratko predstavil zgodovino krščanstva v Prekmurju in reformacijo v Prekmurju. Zanimiva je njegova teza o širitvi protestantizma: »Če je bil grof protestant, so morali to postati tudi podaniki z župnikom vred. Še dolgo so evangelijski duhovniki opravljali službo kot prej. Potem so se postopoma od-

Od leve proti desni: mariborski pomožni škof dr. Jože Smej, slovenski metropolit in ljubljanski nadškof dr. Franc Rode, mariborski pomožni škof dr. Anton Stres in misijonar Janez Puhani med pogovorom v bogojinski cerkvi Gospodovega vnebohoda na temo Biti kristjan danes. Pogovor je povezoval domači župnik dr. Stanko Zver.

daljevali, zdaj pa spet zbliževanje, zlasti vernikov, ki so veliko bolj ekumensko usmerjeni kot dušni pastirji.«

Kakšni kristjani smo na Slovenskem, se je na okrogli mizi vprašal dr. Rode in odgovoril:

»Ocena je, da smo kot Cerkev srednje dobri. V zahodni Evropi ne najboljši in ne najslabši.«

Potem je povedal, da je navkljub dolgoletni ateistični ideologiji v Sloveniji osemdeset odstotkov ljudi krščenih, medtem ko je na območju nekdanje Nemške demokratične republike, ki pa je zdaj v okviru Zvezne republike Nemčije, le sedem odstotkov krščenih. V Sloveniji je v povprečju trideset odstotkov tako imenovanih »nedeljnikov« (verniki, ki obiskujejo nedeljske maše), vendar so države, kjer je odstotek višji (Irski, Amerika), in so tudi države, kjer je odstotek »nedeljnikov« nižji.

»Ob velikih cerkvenih praznikih, kot so: božič, velika noč, vnebohoda ... pa pride k maši do sedemdeset odstotkov vernikov.«

»Vera?« - Mislim, da smo Slo-

venci uravnotežen narod. Ne bi šli v revolucijo kot Francozi. Cerkev na Slovenskem ni zadržito konzervativna ne avanturistična. V njej ni takih pretresov kot ponekod drugod na Zahodu. Po drugem vatikanskem koncilu smo jo prenovili; smo zdrava Cerkev, ki z zaupanjem gleda v prihodnost. Naš narod je globoko veren. (ploskanje)

Dr. Rode je opozoril na molitvene skupine in tudi dejal, da je to tudi Cerkev usmiljenja, saj ima razvito karitativno dejavnost. V slovenski katoliški Cerkvi tudi ni notranjih razprtij. Škofje in duhovniki so povezani (ploskanje).

Je Cerkev tudi misijonska? - »Kako nagovoriti človeka, ki ni imel krščanske vzgoje? To je velik izziv za prihodnost. Za Cerkev danes in jutri.«

Dr. Anton Stres pa je govoril o odnosih med katoliško Cerkvijo in državo.

»Pred desetimi leti smo dobili svojo demokratično državo, miselnost pa se ni spremenila, ampak se bo menda šele po treh ro-

dovih. Nosimo dediščino prejšnje ureditve, ko smo imeli eno stranko, eno ideologijo, vera pa je bila deklarirana kot zasebna stvar.«

Dr. Stres je poudaril, da je sodobna demokratična država nazorsko nevtralna in mora jamčiti človeku pravico do verske svobode, ki je ena temeljnih človekovih pravic. Slovenska država pa še ni našla ustreznega načina, kako to narediti. Verska svoboda mora biti: javna in zasebna, individualna in kolektivna. Ljudi, ki si z vero osmišljajo svoje življenje, bi morala država podpirati, kot podpira razna društva. Opozoril je na ustavno določila, da je izpovedovanje vere in drugih opredelitev v zasebnem in javnem življenju svobodno in da imajo starši pravico, da s svojim prepričanjem zagotavljajo svojim otrokom versko in moralno vzgojo. Ugotavljal je, da pri nas ni težko dobiti dovoljenja za zaporo ceste zaradi kake športne prireditve, težje je pridobiti dovoljenje za zaporo ceste zaradi procesije ...

Na koncu nagovorov škofov je

vodja okrogle mize župnik bogojinske župnije dr. Stanko Zver povabil poslušalce, da zastavijo uglednim gostom vprašanja.

Dr. Rode je na vprašanje, kako misijonska naj bi bila katoliška Cerkev v svojem delovanju med slovenskim narodom, odgovoril, da predvsem s svojim pričevanjem.

»Vera je milost. Če je človek zanjo odprt, jo bo sprejel. Vera je v skladu z razumom in razum tudi presega. Na Slovenskem devinsedemdeset odstotkov otrok obiskuje verouk.«

Pa odnosi slovenskega metropolita z vodstvom slovenskih evangeličanov?

»Z gospodom škofom Ernišem imava korektno, prijateljske odnose. Izmenjavava si tudi voščila za božič in novo leto.«

Dijakinja je vprašala, kako je s povezovanjem slovenske katoliške mladine?

Metropolit je opozoril na škofijske odbore za mladino in menil, da je to (povezovanje) na vseslovenski ravni morda slabše. Omenil je mladinska srečanja v Stični, kamor je prišlo letos deset tisoč mladih, vendar: »O tem v medijih - nič!«

Zanimiva je tudi metropolitova izjava o vračanju nepremičnim katoliški Cerkvi. Ugotavljal je, da bo dobro, če država vrne čimveč v naravi (pa tako tudi razvpite gozdove na območju Triglavškega narodnega parka), kajti: »Vse, kar ne bo vrnjeno v naravi, bo plačal slovenski davkoplačevalec!«

Okrogla miza pa ni mogla tudi mimo zelo aktualnega bogojinskega vprašanja oziroma že gesla: Bogojina občina! Na to temo je vpraševalec »izzval« škofa domačina dr. Smeja. Izjava je zelo spodbudna, kajti na nekem sprejemu mu je sam predsednik države Milan Kučan zagotovil, da Bogojina bo samostojna občina. Spodbudni novici so v cerkvi zaploskali.

Besedilo in foto: Štefan Sobočan ■

Občina Veržej

Sodelovanje občine in šole

Zadnje sejo občinskega sveta je med drugim obiskal tudi ravnatelj tamkajšnje osnovne šole Borut Casar, ki je podal poročilo o uresničitvi letnega delovnega načrta za preteklo šolsko leto ter letni delovni načrt za prihodnje leto.

Zadnji dve leti so se v veržejem vzgojno-izobraževalnem zavodu, ki vključuje enote šolo, vrtec in zavod za otroke z motnjami vedenja in osebnosti, aktivno ukvarjali s prenovno vrtca, medtem ko se v letošnjem letu intenzivneje pripravljajo na devetletni šolski program, v katerega se bodo morale vključiti vse šole najpозnejše čez dve leti. V pripravah na devetletko bodo morali tudi doizdati prostore, šolo za 270 m², to pa bi stalo skupaj z adaptacijo obstoječih prostorov okrog 103 milijone tolarjev, telovadnico bi morali povečati za 167 m², to bi stalo skupaj z adaptacijo 43 milijonov tolarjev, investicija v vrtcu pa bi znašala za dodatnih 124 m² 29 milijonov tolarjev.

Direktorica Centra za socialno delo Ljutomer Sonja Sunko je svetnike seznanila z novostjo pri izvajanju pomoči na domu. S prvim januarjem 2002 bo namreč mogoča le še javna služba kot oblika zaposlitve, od sedaj pa je bila ta oblika organizirana prek javnih del, kar pomeni veliko finančno obremenitev za občine, ki bodo morale v celoti plačevati zaposlene. Občina Veržej bi lahko letno pokrila le polovico plače ene zaposlene osebe, zato je nujno potrebno povezovanje z drugimi občinami, da bi skupaj zagotovili vsaj nekaj socialnih oskrbovalk, za koordinacijo med predstavniki občin pa naj bi poskrbela direktorica centra.

D. T. ■

Zaradi takse že sprožen ustavni spor

Kdo bo določal ceno in kdo bo pobiral denar

Bo januar 2002 res primeren datum za začetek pobiranja takse (davka) na odložene odpadke?

Čep rav nas do začetka novega »taksiranja« ločita le dobra dva meseca, je glede nove takse, ki jo je določilo Ministrstvo za okolje in prostor z Uredbo o taksi za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki naj bi jo plačevali upravljalci odlagališč, še veliko nejasnosti, toliko, da je zaradi nedorečenega oblikovanja cen sprožen ustavni spor.

Taksa na odlaganje odpadkov naj bi se uvedla 1. 1. 2002, zavezanec za plačilo takse je upravljalec odlagališča. V Pomurju so to Saubermacher Komunalna M. Sobotna za Puconce (v M. Soboti bodo kmalu odprli »reciklažno dvorišče«), Komunalna Lendava za Dolgo vas, Stanovanjsko-komunalno podjetje za Ljutomer, Letnik - Saubermacher za Lenart - tudi tu so še nejasnosti glede reciklažnega centra. Plačilo takse se nanaša samo na odložene odpadke, in sicer je višina 4,5 sit za kilogram odloženih odpadkov. Cilj države je, da bi z uvajanjem takse zmanjšali biorazgradljivi del v strukturi odpadkov s 47 na 21 odstotkov ter tako zmanjšali količino toplogrednih plinov.

Pravzaprav bodo tri različne takse: prva je tista, ki je določena z uredbo; druga je »znižana« zaradi močnega zmanjšanja odpadkov (to pa je mogoče doseči z zelo strogim ločevanjem pri izvoru), nemogoče pa bo to doseči že januarja prihodnje leto, tretja vrsta pa je t. i. »oproščena«. Oprostitev plačila takse za komunalne (gospodinjke) odpadke je na podlagi posebne odločbe mogoče pridobiti v celoti pod pogojem, da se sredstva zbirajo na računu občine, na območju katere se izvaja javna služba odlaganja komunalnih odpadkov in je inve-

stitor lokalna skupnost ali njen pooblaščenec. Pomembna informacija za vse severovzhodne občine pa je, da bodo šla sredstva iz vseh 19 občin, podpisnic projekta Zbirno-sortirni center za odpadke Puconci, za ta projekt. Za gradnjo novih regijskih centrov za ravnanje z odpadki, kjer gre za združevanje sredstev, država vztraja, da se v občinskih odlokih določi, da gre za skupno lastnino občine nad infrastrukturo. Občine, ki programov ne bodo imele prijavljenih in odobrenih, bodo sredstva nakazovale državi v integralni proračun. Na primeru puconškega centra so izračunali, da se bo zbralo na račun takse več kot 100 milijonov sit letno.

Glede zviševanja cen storitev ravnanja z odpadki v primeru obračunavanja in pobiranja takse pa je Ministrstvo za gospodarstvo vsem komunalnim podjetjem poslalo odgovor, da lahko ceno povišajo le za 50 odstotkov takse. Podjetje mora to povišanje predhodno prijaviti na Ministrstvo za gospodarstvo, za preostalih 50 odstotkov takse pa lahko podjetje vloži vlogo za določitev višje stopnje povišanja cen v skladu s 6. členom uredbe in skupaj z mnenjem lokalne skupnosti. Takšno oblikovanje cen pa je za podjetja težko sprejemljivo.

Bernarda B. Peček ■

Srečanje na Kovačevi domačiji v Nedelici

Prižgal je baklo upora

Neupravičena namigovanja nekaterih, češ da so partizani ubili župnika Danijela Halasa - Sin Štefan je povedal, da je ponosen na očeta, narodnega heroja

Za večino tistih, ki so se prejšnjo nedeljo popoldne zbrali pri obnovljeni domačiji narodnega heroja Štefana Kovača - Marka v Nedelici, bi lahko skoraj gotovo rekli, da jim je bilo tamkaj zanimivo, prijetno, ganljivo ...

Uradno je šlo za srečanje oz. prireditev ob 60. obletnici ustanovitve OF Slovenskega naroda in 60. obletnice smrti Štefana Kovača; obiskovalci so si lahko ob tej priložnosti ogledali tudi obnovljeno Kovačevo domačijo, razna orodja in drugo, srečanje pa je potekalo v organizaciji Občine Turnišče in Zveze združenih borcev NOV Lendava.

Zbralo se je kar precej ljudi od blizu in daleč. Slavnostna govornica, članica glavnega odbora ZZB NOV Slovenije Ela Ulrih - Atena, je poudarila, da je

jali ljudi, jih izseljevali, preganjali slovenski jezik ...

Žal je osvobodilno gibanje v Prekmurju po smrti Štefana Kovača - Marka, ki so ga 18. oktobra leta 1941 v zasedi pri Gančanih (šlo je za izdajo) počakali in ustrelili madžarski vojaki, za tri leta skoraj zamrlo. Med 18. in 21. decembrom leta 1944 pa je skupina borcev (vodila jo je Ela Ulrih - Atena), ki je prišla v Prekmurje 5. decembra istega leta, s pomočjo domačinov organizirala konferenco aktivistov OF. Kmalu nato je prišlo do ustanovitve Prekmurske čete, ki je z enotami Rdeče armade petindeset dni pred koncem vojne osvobodila Prekmurje, nato pa

sodelovala še v sklepnih bojih z nemškimi četami pri Dravogradu. Pravzaprav se je takrat že preoblikovala v divizijo, ki je štela več kot 1800 mož.

Ela Ulrih - Atena je prav tako poudarila, da so osvobodilno gibanje v Prekmurju podpirali tudi duhovniki, kot sta bila tedanji turniški dekan Ivan Jerič in velikopolanski župnik Danijel Halasa, ki je bil ubit, v zadnjem času pa so se razširile govorice, češ da so ga ubili partizani. Ampak dokazano je, da to ni res. Partizani po njenem zagotovitvi tudi niso krivi za poveljne poboje, ampak je bilo to delo specialnih enot. Obžalujejo in obsodijo pa, da se je to res zgodilo.

Nenapovedano je na prireditvi spregovoril tudi upokojeni župnik Ivan Camplin, ki je požel velik aplavz. Povedal je, da sta bila s Štefanom Kovačem šest let sošolca in da sta se dobro razumela, čeprav sta bila različnega prepričanja. Teden dni pred usodnim dogodkom v Gančanih ga je Štefan obiskal v župnišči v Gornjih Petrovcih in mu pripovedoval o nujnosti upora proti okupatorjem. Dejal mu je tudi: »Ivan, ti si zaveden Slovenec. Drži se!« Kasneje so za ta obisk zvedeli Madžari, ga odvedli na zaslisanje v Budimpešto in obsodili na pet let zapore, češ da tega ni prijavil.

Pripravili so tudi zanimiv kulturni program, v katerem so se predstavili turniški oktet in šolarji, uradni del srečanja pa so sklenili na nedeliškem pokopališču, kjer so položili cvetje in vence na grob narodnega heroja Štefana Kovača - Marka.

Jože Graj ■

Ela Ulrih - Atena (druga z leve strani posnetka): »Govorijo, da bi bilo manj žrtv, če se ne bi uprli. Morda. Vendar bi bil žrtev celoten slovenski narod.« (Foto: J. G.)

Kaj prinaša novela zakona o lokalni samoupravi

Tudi pri plačah izenačenje z državno upravo

Županom več, svetnikom pa manj denarja

Novela zakona o lokalni samoupravi prinaša nekaj pomembnih novosti, ki naj bi prispevale k še učinkovitejšemu delovanju občinskih uprav, županov in občinskih svetov. V prvi vrsti naj bi občinske uprave vključili v javno upravo, to pa bi pomenilo, da bo treba tudi tu uveljaviti enaka načela, kot veljajo v državni upravi. Na ta način se občinski aparat ne bo mogel izogniti obširni reformi javne uprave. Hkrati novela izenačuje občinsko upravo z državno tudi pri plačah. Po novem bodo občinski uradniki morali opraviti strokovni izpit iz upravnega postopka.

Vse to kaže, da bo zakon o lokalni samoupravi usklajen z zakonom o splošnem upravnem postopku. Poleg tega bodo dosledno upoštevali določila uredbe o izobrazbi, ki je nujna za vodenje in odločanje v upravnem postopku, zaposleni v občinski upravi pa bodo morali opraviti tudi strokovni izpit iz upravnega postopka. Prav tako gre za usklajenost z zakonom o javnih financah in s prihodnjim zakonom o inšpekcijskem nadzoru. Na ta način se želijo izogniti marsikateremu zapletu, predv-

sem v manjših občinah, kjer pogrešajo ustrezne kadre za izvedbo upravnega postopka.

Pri vsej zadevi je zanimivo to, da bo poslej izhodišče za obračun plač občinskih funkcionarjev zakon o poslancih. Sprememba bo že pri določanju županove plače. Ta bo namreč odvisna od dveh količnikov, in sicer za najvišje vrednoteno funkcijo in funkcijski dodatek. Oboje bo odvisno od števila prebivalcev v posamezni občini. Tisti, ki bodo funkcijo župana opravljali nepoklicno, bodo upravičeni do 50

odstotkov plače, poklicni podžupan bi prejemal 80 odstotkov županove plače, za nepoklicno opravljanje te funkcije pa bi mu pripadalo 40 odstotkov.

In če pogledamo še konkretne številke, pridemo do zanimivih primerjav. Na obeh javnosti bodo najbolj plače županov. V občini z od 15.001 do 30.000 prebivalcev bo osnovni količnik 8, količnik za najvišje vrednoteno funkcijo pa 4. Upoštevajoč 50-odstotni funkcijski dodatek bo županova plača višja za 23 odstotkov, namesto dosedanjih 597.804 tolarjev bruto po novem 715.680 SIT. V občinah z od 10.001 do 15.000 prebivalcev bo županu pripadalo 651.780 tolarjev bruto (zdaj 543.565 SIT), tam, kjer je prebivalcev od 5.001 do 10.000, pa 587.880 tolarjev bruto (zdaj 507.328 SIT). Veliko manj pa bodo dobili župani v manjših občinah, in sicer

447.300 tolarjev bruto tam, kjer imajo od 3.001 do 5.000 prebivalcev, 311.680 tolarjev pa župani, katerih občine imajo manj kot 3.000 prebivalcev.

Ali bodo ob predvideni razporeditvi denarja najbolj nezadovoljni občinski svetniki, bo pokazala praksa. Verjetno bo doživel predlog o plačilu za opravljanje funkcije člana občinskega sveta številna negodovanja, posebej zato, ker taka izplačila v prihodnje ne bodo smela presežati petih odstotkov skupnega količnika za določitev županove plače. Po zdaj veljavnih pravilih znaša ta del plače do 15 odstotkov. Razliko bodo zlasti občutili v večjih občinah. Če navedemo, da je bil svetnik v Mestni občini Murska Sobota upravičen do zneska 86.970 tolarjev, po najnovjšem predlogu pa le še do 32.589 SIT, so pomisleki upravičeni. Očitno bodo ta manjka lažje preboleli v manjših občinah, saj se bodo razponi gibali od 32.589 tolarjev (občina z 10 do 15 tisoč prebivalci) do 15.584 SIT, kolikor bodo izplačali svetnikom v občinah z manj kot 3 tisoč prebivalci.

Milan Jerše ■

Učenec bakovske šole sedmi na olimpiadi

Atleta in gledalci

V okviru zadnjih poletnih olimpijskih iger v Avstraliji je Mednarodni olimpijski komite razpisal tudi likovni natečaj na temo olimpiade. Pred nedavnim so bili objavljeni končni rezultati in na spisku nagrajencev z vsega sveta se je znašel tudi učenec 5. razreda OŠ Bakovci David Donša.

David se je odločil za mešano tehniko črni tuš - lepljenka. Njegovo delo so najprej izbrali med desetimi najboljšimi na šoli, ga poslali v Ljubljano, kjer je prišlo v izbor pet del, ki so jih poslali Mednarodnemu olimpijskemu komiteju v Švico. Tam so Davidovo risbo spet uvrstili med deset najboljših. Njegov mentor, učitelj likovnega pouka Anton Buzetti, je Davidovo delo opisal z naslednjimi besedami: »Učenec je začel svoje delo graditi z navpično kompozicijo. Ker pa le-ta deluje precej

umirjeno, ji je dodal poševno (gledalce). Zanimiva sta oba tekmovalca, atleta, ki s prekrivanjem tvori globino prostora. Ne glede na uvrstitev oba izražata zadovoljstvo in veselje. Risbo bogati neenakomerno nizanje črnih in s časopisnim papirjem pokritih ploskev, ki ustvarjajo v medsebojnih odnosih popolno ravnovesje. Pomembnost likov na risbi izraža tudi velikostno razmerje tekmovalca: gledalca.« To je velik uspeh tako za Davida kot njegove mentorja, šolo in širše okolje.

J. G. ■

Novo življenje za Muro v okviru parka?

Za dolgoročno rešitev obmurske krajine

Ministrstvo, Zavod za varstvo naravne dediščine in štiri organizacije izdaje knjižico z naslovom Regijski park Mura

Regijski park Mura bo prispeval k ohranitvi identitete in prepoznavnosti Pomurja, zato naj postane njegova ustanovitev skupen projekt naravovarstvenikov, vodarjev, gospodarstvenikov, kmetov, kulturnikov in šolnikov, skratka vseh, ki čutimo posebno ljubezen in odgovornost do naše najlepše nižinske reke – tako je prepričan izdajatelj lične in prve tovrstne knjižice o reki Muri – Ministrstvo za okolje in prostor – Agencija RS za okolje.

Publikacijo so izdali v sodelovanju z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor ter organizacijami: DOPPS – BIRDLIFE SLOVENIA, WWF AUSTRIA – Svetovni sklad za naravo Avstrija, EURONATUR – Fundacija za evropsko naravno dediščino in ŠTRK SLOVENIJA –

Društvo za šport, turizem, rekreacijo in kulturo Slovenije. Na naslovnici, povečani fotografiji obmurske pokrajine, ob pojema-joči svetlobi odeti v meglico, je na prvi strani še posnetek vidre – simbol neokrnjene narave, na zadnji strani pa plavajoči mlin na reki Muri – simbol nižinske reke. Avtorja besedila sta Matjaž Bedjanič in Janko Urbanek z mariborskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, pred uvodom pa sta prostor namenila odlomku iz knjige pokojnega Vestnikovega novinarja ter velikega ljubitelja in poznavalca reke Mure Štefana Smeja, ki je naredil s knjigo Tu bi lahko lebdela duša reki največji poklon. Avtorja sta vsebino razdelila na več krajših poglavij (vsi teksti so prevedeni v nemški, madžarski in angleški jezik), in sicer Reka je duša pokrajine, Narasle vode prinašajo življenje, Čudovita raznolikost favne in flore, Dežela štokelj, Ohranimo naravno bogastvo, Razvoj v sozvočju z naravo in Novo življenje za Muro. Čudovite posnetke reke Mure, njenega rastlinstva in živalstva (med naj-

Bo knjižici Regijski park Mura sledila tudi uradna razglasitev regijskega parka v taki obliki, kot je predlagana?

bolj značilne spadajo ptič vo-domec, obrežne lastovke, žabe »plavčki«, kobilar, črna štoklja, zelena rega, metulj pegaveček, šerk in seveda vidra) so prispevali Matjaž Bedjanič, Jože Pojbič, arhiv WWF Avstrija, Franc Bračko, Stanka Dešnik, arhiv Radenske, d. d., Samo Jenčič, Matjaž Jež, Franc Kosi, Tomi Trilar, Darre Fekonja in avstrijski avtorji. Strokovni pregled so opravili Stanka Dešnik, Borut Štumberger in Matjaž Jež.

Nad vse zanimiva je sredinska karta, saj so predstavljena tudi zavarovana območja ob Muri v Avstriji in na Hrvaškem. Zaščiteno območje v predlaganem regijskem parku je podaljšano z območja Gornje Bistrice vse do Trnja, Gomilice, Nedelice, Genterovec in nato skoraj do lendavske obvoznice, izogne se industrijski coni Lendave, nato pa je spet zaščiteno celotni mejni trikotnik pred Pincami.

Bernarda B. Peček ■

GOSTILNA IN PICERIJA AJDA CANKOVA – KAMOR OTROCI PEČEJO STARŠE!

Radgonski stanovanjski zapleti

Bo maja 2002 mogoča vselitev?

Brez čistilne naprave ne bo uporabnega dovoljenja

Ko so delavci SGP Pomgrada iz Murske Sobote lanskega decembra začeli graditi v blokovskem naselju Trate v Gornji Radgoni poslovno-stanovanjski objekt, v katerem bo kar 90 stanovanj in 6 poslovnih prostorov, si niso mogli predstavljati, do kakih zapletov lahko pride. Ti so povezani s pridobitvijo uporabnega dovoljenja, saj Upravna enota Gornja Radgona le-to povezuje z gradnjo montažne čistilne naprave za stanovanjski blok, katere zmožljivost bo 500 PE. Tako namreč zahteva murskosoboška izpostava Agencije za varstvo narave.

Treba pa je vedeti, da občinski odlok o zazidalnem načrtu Gornje Radgone ne predvideva take rešitve. Za zdaj je čiščenje odpadnih in komunalnih voda v mestu načrtovano s čistilno napravo na lokaciji Mele. Zanimivo je, da stanovalci dela naselja Trate odločno nasprotujejo postavitvi čistilne naprave v njihovi bližini, saj menijo, da je tudi zaradi tehničnih rešitev zelo vprašljiva nova lokacija.

Sicer pa so tudi v gornje-radgonski občinski upravi začuden nad takim odnosom upravne enote in agencije, ker naj bi v sosednjih občinah dovoljevali gradnjo podobnih objektov brez čistilne naprave. Medtem pa je na drugi strani Gornje Rad-

gone svinjska farma Pomgrad, ki že nekaj časa obratuje brez ustreznega dovoljenja. To pa je seveda slaba tolažba.

Veliko vprašanje je torej, ali bo večji trakt objekta v obliki črke L, kjer bo kar 72 stanovanj, dokončan in pripravljen za vselitev do konca maja 2002. Pri tem namerava radgonska občina od izvajalca del odkupiti 58 stanovanjskih enot, od katerih bo 43 nepridobitnih najemnih stanovanj, 15 pa socialnih. Preostalih 14 stanovanj v tem objektu pa bo na trgu prodal SGP Pomgrad. Podobno velja tudi za vsa druga stanovanja in poslovne prostore, ki jih bodo zgradili nekoliko kasneje.

Milan Jerše ■

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

Finančni problemi DOŠ Prosenjakovci zaradi vrtcev

Jemljejo šolski denar

Ali več starši ali dodatna sredstva občin Hodoš in Šalovci

Dvojezični vrtec obiskuje v tem šolskem letu 13 otrok. Ob našem obisku so skupaj z vzgojiteljicami grablili listje in čistili okolico vrtca. (Foto: J. G.)

Minilo je že dvajset let, odkar so zgradili v Prosenjakovcih novo osnovno šolo, ki je dobila v nekdanji skupni soboški občini status centralne dvojezične osnovne šole. Kljub oblikovanju novih občin, s čimer so se dvojezična naselja razdelila med občine Hodoš, Šalovci in Moravske Toplice, je prosenjakovska šola še vedno ohranila svoj status, oziroma je (p)ostala matična tudi za podružnici na Hodošu in Domanjševcih. Prav tako delujeta v njeni sestavi, v okviru skupnega osnovnošolskega zavoda, dvojezična vrtca v Domanjševcih in na Hodošu. Tu pa se začne zgodba o finančnih problemih.

V Vestniku smo o tem sicer že pisali in zanimalo nas je, ali se je stanje medtem kaj spremenilo na bolje, kajti obstajala je bojazen, da se bodo zaradi premajhnega

deleža občin Hodoš in Šalovci ter prispevkov staršev za delovanje omenjenih vrtcev težave še povečale. Žal se je zgodilo ravno to. Šola oziroma zavod je končal pol-

letno poslovanje z rdečimi številkami, posledično pa to pomeni, da nimajo dovolj sredstev za plačilo prehrane, od julija naprej pa delavcem niso izplačali stroškov za prevoze v službo in domov ter povračil za malice tistim, ki so se jim odpovedali (v službi), poleg tega pa so morali zelo zmanjšati nakup učnih pripomočkov in odhodke za strokovno izpopolnjevanje. Kljub tem začasnim ukrepom so morali celo prelivati »šolska« sredstva za delovanje obeh vrtcev.

Jožefa Herman, ravnateljica Dvojezične OŠ Prosenjakovci: »Ker smo bili izpostavljeni pritiskom obeh občin, naj zmanjšamo število zaposlenih, sem v začetku šolskega leta popustila, vendar smo že po dveh tednih ugotovili, da to ni bilo prav in dobro. Zakonski normativi določajo, da morata biti v dvojezičnem oddelku vrtca hkrati dve vzgojiteljici, dodatno pa še varuhinja za razliko v njunem delovnem času.« Ni se obneslo tudi to, da bi vrtca odpirali kasneje (šeše ob 7.00) in prej zapirali, kajti to ni ustrezalo večini staršev, poleg tega pa bi potem dobili tudi manj sredstev šolskega ministrstva, tako da s tem ukrepom še vedno ne bi prišli na zeleno vejo. Bilo pa bi drugače, če bi dvignili ekonomsko ceno v obeh vrtcih za več kot 50 odstotkov, tako da bi znašala od 62.000 do 64.000 tolarjev. S tem pa ni rečeno, da bi morali toliko več prispevati starši, kajti potem obstaja bojazen, da bi nekateri otroke izpisali, s čimer bi ogrozili obstoj vrtca, ampak bi morali zagotoviti več sredstev v občinskih proračunih. Sicer pa je večina staršev v skladu z normativi za razvrščanje v plačilne razrede uvrščenih od 1. do 4. razreda, tako da se gibljejo njihovi prispevki od 4.000 do 16.000 tolarjev oziroma za večino okrog 8.000 tolarjev mesečno.

Občina Moravske Toplice, ki je ustanoviteljica Dvojezične osnovne šole Prosenjakovci, je pripravila predlog o pokrivanju stroškov za nemoteno delovanje zavoda – šole ter vrtcev v Domanjševcih (obiskuje ga 13 otrok) in na Hodošu (vpisanih je 12 otrok). Po razgovoru na Ministrstvu R Slovenije za šolstvo, znanost in šport je postalo namreč jasno, da je treba iskati rešitve v zvezi s financiranjem (zlasti vrtcev) izključno znotraj občinskih proračunov. Morebiti pa pri tem lahko računajo tudi na določena dodatna sredstva Urada R Slovenije za narodnosti. Sicer pa so izračuni pokazali, da bi morala Občina Hodoš zagotoviti za delovanje vrtca (razlika v ceni) nekaj več kot 7,8 milijona tolarjev, Občina Šalovci pa za razliko v ceni za delovanja vrtca v Domanjševcih nekaj več kot 6,1 milijona tolarjev.

Predlog, ki vsebuje tudi druge nakazane rešitve (dve različici), so prejšnji četrtek že obravnavali na skupnem sestanku vseh treh županov (Cipot, Abraham, Orban) ob navzočnosti ravnateljice Hermanove in še nekaterih drugih »prizadežnih«. Dogovorili so se, da bosta občini Hodoš in Šalovci na občinskih svetih obravnavali ta predlog in sprejeli ustrezne rešitve, na kar bodo vse tri občine podpisale dogovor, ki naj bi reševal finančno problematiko DOŠ Prosenjakovci z vrtci in ga bodo posredovali tudi Ministrstvu R Slovenije za šolstvo, znanost in šport.

Jože Graj ■

Predavanje o varnosti živil

V prostorih Izobraževalnega centra Rakičan je potekal minuli ponedeljek seminar z na prvi pogled nenavadnim naslovom MRSA in HACCAP.

MRSA je namreč označa okužbe z bakterijo *staphylococcus aureus*, ki skupaj z drugimi mikroorganizmi naseljuje kožo in sluznice zdravega človeka, predvsem v nosu in žrelu ter v kožnih gubah, kot so pazduhe in dimlje. Predstavlja del normalne bakterijske flore, ki nas ščiti pred drugimi nevarnimi bakterijami. Izjemoma ta bakterija lahko prodre v tkiva in tam povzroči okužbo, ki se kaže v lažji (ognojki) ali težji obliki (pljučnica, sepsa). Običajno dobijo bolniki MRSA le v bolnišnici. Bakterija se prenaša z enega bolnika na drugega v glavnem prek rok in predmetov. Za okužbo z MRSA so posebej dovzetni bolniki, ki prejemajo antibiotike, imajo odprte rane ali imajo vstavljene različne katetre, npr. urinske ali žilne.

Sistem HACCAP pa predstavlja danes najuspešnejšo metodo za preučevanje bolezni, ki se prenašajo z živil. HACCAP je kratica za sistemsko metodo, ki ugotavlja in ocenjuje dejavnike tveganja pri posameznih postopkih proizvodnje in prometa z živil. Ter določa načine kontrole in prepoznav kritične kontrolne točke.

Predavanje so vodili dr. Andrej Trampuž, mag. Vladimir Mihokovič, mag. Saša Krumpak in dr. Danica Grabar, kot posebni gostje pa so bili povabljeni mag. Polak z Inštituta za varovanje zdravja ter dr. Adamičeva in Severjeva z inšpekcijskih služb. Teme seminarja so govorile o nevarnostih, ki jih predstavljajo odporne bakterije pri ambulantnih bolnikih, standardizaciji in internem nadzoru oz. motivaciji zaščite pred MRSA, postopkih za preprečevanje MRSA v bolnišnici M. Sobota, uvajanju sistema HACCAP v domovih za ostarele, hotelih in restavracijah ter o zdravi prehrani za stanovalce v domu ostarelih. Poslušalci seminarja so bili predvsem zaposleni v domovih za ostarele, zdravstvenih domovih, bolnišnicah, dijaških domovih, zasebnih ordinacijah, gostinskih objektih in obratih, kjer se pripravlja hrana. T. K. ■

Komentar

Pred mano je čas, ko se oziram po nečem, kar bi me nagovorilo. Oziram se v naravo, da bi v njenih skrivnostih našla tisti drobni tist, ki se je le s pajčevino pripet na vejo ure in ure sukal v vetru, dokler pod težo rose ni padel. Iščem pisano besedo, da bi me prevzela do te mere, da bi razmišljala o časnosti in večnosti življenja. Pristopam k ljudem z globokimi izkušnjami in silnim optimizmom, da ob njih bolj jasno vidim samo sebe in se potem lažje zravnam v življenju. Potrebujem nekaj, kar mi bo pomagalo popeljati misli iz vsakdanjih vsebin, jih usmeriti vase, da bi se mogla osvoboditi vsega, kar sem odlagala in potiskala od sebe. Prvonovembrski čas potrebujem predvsem zase, da si olajšam dušo, ki jo bremeni minuli čas, uredim spomine, prevrednotim dogodke in si vzamem čas za neizživeto žalovanje.

Bodite ob meni

Veliko vsega se mi je zgodilo, zaradi česar bi smela biti žalostna, toda čustvom nisem dovolila, da bi me prevzela. Najprej zato, ker si zanje nisem vzela časa, in potem zato, ker si ob dogodku nisem dajala te pravice. Hotela sem ostati hladna kot led, neprizadeta kot robot in močna kot skala. Takšna drža me velikokrat drži na površju, toda vsaj enkrat potem mora priti trenutek žalovanja in po njem olajšanja. Ob prižganih svečah, okrašenih grobovih se prebudijo spomini žalosti in takrat mi je dovoljeno, da čustvo zaobjame vse tisto, kar obžalujem in za kar se kesam. Tako občutim, ker grobovi, ki jih obiskujem, niso sveže nasuti in je do pokojnih ostal le še blag spomin.

Ob grobu in zavedanju časnosti je veliko lažje biti iskren do sebe in zato odprt za druge. Takrat je žalovanje pristno in priznано, opravičilo iskreno, pomiritev in sprava z ljudmi pa mogoči. Ob grobu in mislih na smrt moremo v sebi odkriti čutečega človeka za živi svet, kajti smrt ima vedno dve konici. Ena se smeraj dotika živih. Tako človeka, ki je v letih ustvarjalnega obdobju, misel na smrt usmerja k življenju, če je pripravljen, da se ga to dotakne. Šele ob hudi bolezni ali zreli starosti postane smrt neposredna stvarnost, skorajšnji in pričakovani dogodek. Takrat postane tudi misel na smrt bolj osebna in priprava na smrt resnična.

Smrt in njeno dožemanje imata pri ljudeh več podob. Otroka, ki je zanjo slišal le ob prižiganju svečk, to pa mu daje toliko veselja, prevzame. Mladí jo začno spoznavati kot možnost, odrasli kot realnost in ljudje v zrelem življenju kot neizbežnost. Srečanje z njo pa spremlja želja, da takrat ne bi bil sam. Če bom umrla v morju, me ne pustite same tukaj, je po zapisu M. Zorka očetu dejala pelletna deklica z begunske ladje in utonila. Bodite ob meni, si je zaželela umirajoča bolnica. Želim umreti doma, je zdravnika prosil starček. Klicani smo, da ostanemo. Mi pa si najdemo toliko izgovorov, da ubežimo. Izkušnja prižiganja svečk ob smrtni postelji bi nam bila neprecenljiva – za življenje. Zato ostanimo in bodimo.

M. H. ■

Svet občine Kuzma o spremembah proračuna za letos

Pestra investicijska dejavnost

Svetniki občine Kuzma so na zadnji seji največ pozornosti namenili spremembi odloka o proračunu občine za leto 2001 ter modernizaciji javnih cest v občini v letošnjem letu. Ker je občina uspela na nekaterih razpisih za državna sredstva, se bo v proračun letos steklo za okoli 12 odstotkov več sredstev, kot so načrtovali, za toliko pa se bodo povečali tudi izdatki občinskega proračuna.

Sicer pa je ta čas v krajih občine Kuzma močna investicijska aktivnost, največ skrbi in sredstev pa namenjajo urejanju komunalne problematike. Največja investicija je obnova ceste Gornji Slaveči-Kuzma, ki bo veljala okoli 22 milijonov tolarjev, to pa je tudi zadnji odsek ceste na tej relaciji, ki so jo posodabljali v več etapah. Z obnovo zadnjega odseka bodo uredili tudi pločnike ob osnovni šoli, če bo vreme vzdržalo, pa bodo z deli končali še to leto. Okoli 12 milijonov tolarjev bo veljala tudi modernizacija enega kilometra ceste na Trdkovi. Priprave nanjo so že stekle in modernizirali naj bi jo že letos. Za modernizacijo obeh omenjenih cest je občina dobila sredstva tudi iz naslova demografske ogroženosti.

Predvidoma še letos bodo posodobili še dva krajša cestna odseka v Doliču, za kar bodo iz proračuna namenili okoli tri milijone tolarjev. V Gornji Slavečih obnavljajo Frčkov mlin, sredstva za to so zagotovili iz naslova CRPOV, v Kuzmi pa obnavljajo fasado kulturnega doma in opremljajo dvorano.

Pri gradnji poslovno-stanovanjske zgradbe v Kuzmi so prišli do četrte gradbene faze, pripravili pa so se tudi na razpis republiškega stanovanjskega sklada, ki bo sofinanciral 120 kvadratnih metrov stanovanjskih prostorov. Med trenutnimi naložbami v občini omenimo še obnovo vaškega zvonika v Doliču, na Trdkovi pa bodo začeli z zlozhami zemljišč, za kar bo letos na voljo 8,7 milijona tolarjev, z njimi pa bodo nadaljevali tudi prihodnje leto.

Ludvik Kovač ■

Na Tišini je bilo še praznično dejanje

Končali veliko delo

V Sloveniji čaka na ureditev razmer okrog dvesto petdeset osnovnih šol

Pred petintridesetimi leti (16. oktobra) so se šolarji na Tišini preselili v novozgrajeno šolsko poslopje. Obenem so zgradili tudi telovadnico, ki je bila v tistih časih prva nova šolska telovadnica v našem okolju. Veljala je celo za eno najlepših v Sloveniji.

Minuli petek pa je bilo praznično dejanje ob koncu prenove te šolske stavbe, h kateri so v zadnjih štirih letih dogradili tudi nove učne in druge potrebne prostore. Po besedah v. d. ravnateljice OŠ Tišina Marjete Gider na slovesnosti minuli petek so morali imeti dvoizmenski pouk vse do konca junija 1999. Čeprav je bilo to moteče za vzgojno-izobraževalno delo, so dosegali njihovi učenci številne odlične rezultate in priznanja. Zdaj imajo naposled dobre razmere za delo in prizadevali si bodo, da bodo kar najbolj uspešno uresničevali tudi novo šolsko zakonodajo. Medtem so se že pridružili tistim šolam, ki orjejo ledino pri uvajanju devetletnega programa osnovnošolskega izobraževanja, za njimi pa je tudi že vključitev v mednarodno mrežo ekošol. Pomembno je, da jim pri tem ves čas stojijo ob strani tudi starši, ki jim zaupajo in aktivno sodelujejo.

Župan Občine Tišina Alojz Flegar je ob tej priložnosti poudaril, da so končali z velikim delom – odločili smo se za otroke,

delež od države, zato pričakujemo, da bodo razliko še prejeli, tako da bo razmerje financiranja res 50 : 50. Načrtujejo še razširitev telovadnice in obnovo otroškega vrtca.

Državni sekretar za investicije Ministrstva R Slovenije za šolstvo, znanost in šport Herman Tomažič pa je dejal, da je

lepo biti navzoč pri takšnih prazničnih dejanjih, na kar čaka v Sloveniji še okrog dvesto petdeset osnovnih šol, dvaindvajset fakultet in visokošolskih ustanov ter več kot sto vrtcev in drugih vzgojno-izobraževalnih ustanov, ki potrebujejo boljše razmere za svoje delo.

Jože Graj ■

Tišinski šolarji so se ob tej priložnosti izkazali s pesmijo, plesom in humorističnimi točkami. (Foto: J. G.)

Avtocesta po Prelekiji in Slovenskih goricah

Visokovodni nasipi in kulturni spomenik so »ovira«

Postopek priprave potrebnih dokumentov za gradnjo avtocestnega odseka Vučja vas-Cogetinci je v sklepni fazi, čakajo le na izdajo vladne uredbe, nato pa lahko začnejo s prodajo zemljišč za potrebe gradnje avtoceste. Tudi za odsek Cogetinci-Lenart je postopek v sklepni fazi, vendar v »zaključni fazi izdelave variant trase«. Za navezavo na že dograjeno avtocesto (Slivnica-Pesnica) manjka tudi odsek Maribor-Lenart od Dragučove do Partinjskega potoka; tudi tukaj je lokacijski načrt že pripravljen, čakajo le na stališče ministrstva za promet.

Urad za prostorsko planiranje pri Ministrstvu za okolje in prostor, ki ga vodi Alenka Kumer, je pred kratkim poslal uradne odgovore na vprašanja, kako daleč so s pripravami potrebnih dokumentacij. Ko bo izdana vladna uredba o lokacijskem načrtu, bo investitor lahko začel s pridobivanjem potrebnega zemljišča za odsek Cogetinci-Vučja vas, vendar pa Ministrstvo za okolje ne bo poslalo načrta v sprejem, dokler med Agencijo RS za okolje in DARS-om ne bo usklajen dogovor o gradnji visokovodnih nasipov ob reki Muri.

Za osvežitve trasa poteka severno od Grabonoškega Vrha, nato po gozdnatem območju Kamenščaka ter južno od Grabonoše do ravninskega dela Ščavniške doline. Pri prečkanju regionalne ceste G. Radgona-Sv. Jurij so predvideni priključek na avtocesto, oskrbna postaja, obojestranski bencinski servis, parkirišča in prostor za počitek. Nato bo avtocesta v velikem loku prečkala Ščavniško dolino, tekla po južnem gričevnatem območju Rožičkega Vrha, severno od Slaptincev, z viadukti pa bo prečkala doline Kamenega, Stanečinskega in Kupetinskega potoka. Na drugi odsek, ki se že gradi, se bo navezala južno od Vučje vasi.

Pred Lenartom bo prečkala avtocesta območje Črnega lesa v vkupu, nato bo v smeri proti ju-

govzhodu prečkala cesto Maribor-Lenart (tu bo tudi priključek), mesto Lenart pa bo zaobšla po jugozahodni strani in se južno od Radehove preusmerila v Pesniško dolino. Po priključku proti Sp. Senarski bo avtocesta spet potekala v vkupu po gričevju in 450 metrov od vasi.

Usklajevanja potekajo še na območju idilične doline Brengove. Po eni različici (cenejši za 3,2 milijarde) naj bi avtocesto kar

potegnili po sredini doline in podrli nekaj hiš – problem pa je v tem, da to niso navadne hiše, ampak so skoraj vse hiše v Brenгови neprecenljive vrednosti, trdne kmetije, zidane zgradbe pa stare več kot sto let. Ali bodo ostale Slovenske gorice zaradi »poceni« varijante brez kulturnega spomenika neprecenljive vrednosti ali pa bodo vseeno pristale na traso po pobočju doline?

Bernarda B. Peček ■

Zdravniki internega oddelka murskosoboške bolnišnice

Predstavili so svoje delo

Zdravniki specialisti internega oddelka murskosoboške bolnišnice so kolegom, članom Zdravniškega društva Pomurja, predstavili svoje strokovno delo. Zbrali so predavanja, s katerimi so se v zadnjih dveh letih že predstavili na strokovnih srečanjih doma in v tujini, spregovorili pa so tudi o diagnostičnih metodah in predstavili zanimive klinične primere ter rezultate nekaterih raziskav.

Obolelost za srčno-žilnimi boleznimi narašča tudi v naši regiji, tako da ti bolniki že nekaj let predstavljajo največji delež bolnikov, sprejetih na zdravljenje na internem oddelku. Umrljivost zaradi srčno-žilnih bolezni postaja primerljiva z umrljivostjo za nekaterimi vrstami raka, to pa bi po mnenju predstojnice internega oddelka Vlaste Petric v slovenskem zdravstvu že moralo biti alarmantno. Potreben je enotni doktrinarni pristop tako pri diagnostiki kot zdravljenju, kjer pa mora imeti pomembno mesto tudi izobraževanje bolnikov in osveščanje ljudi. To je potrdila raziskava Evropskega

kardiološkega združenja v okviru evropskega projekta Euro heart failure, v katerega je bila vključena tudi murskosoboška bolnišnica, in ki jo je predstavil mag. Mitja Lainščak. Temeljna preiskovalna metoda pri boleznih srca je ultrazvok srca. Tako so opravili lani na oddelku več kot dva tisoč dvesto dvanajst teh pregledov, ki so jim s transtorakalnim pristopom povečali diagnostični pomen. Metoda je predstavil mag. Ivan Gašparac. Srčno-žilne bolezni pa bolj kot druge ogrožajo sladkorne bolnike, to pa je potrdila raziskava, ki jo je opravila mag. Nataša Bedernjak Bajuk, zato bo tem bol-

nikov v prihodnje veljala posebna skrb. Raziskava je namreč potrdila, da je pri bolnikih, ki redno obiskujejo diabetološko ambulanto in se odgovorno obnašajo do svoje bolezni, manj zapletov s srčno-žilnimi boleznimi. Hiperkalemija je stanje, ki lahko vodi v življenjsko ogrožujoče motnje srčnega ritma, zato terja hitro, intenzivno ukrepanje, ki ga je svojim kolegom predstavil Štefan Horvat. O izkušnjah pri zdravljenju krvavitve iz varice požiralnika pri bolnikih s cirozo jeter je predavala mag. Maja Šeruga, ki je prva v Sloveniji začela uporabljati metodo z ligaturami, ki pomembno povečuje varnost posega. O pogostosti raka krvotvornih bolezni v primerjavi s številom obolelih v drugih regijah in zdravljenjem v murskosoboški bolnišnici pa sta govorili Ivana Kološa in Vlasta Petric.

M. H. ■

Gradnja na Slomškovi bo dokončana brez prekinitve

Predlog za obnovo postopka je zavrtnjen

Zazidalni načrt ščiti interes investitorja in izključuje pravni interes prizadetega sosedu?

Gradnjo v Slomškovi 2 v Murski Soboti, katere investitor je družba Sobota Center, bodo brez prekinitve spravili pod streho. Po pričakovanju je Silvij Podlessek, vodja oddelka za okolje in prostor pri Upravi enoti Murska Sobota, z odločbo zavrnil predlog Janeza Sečka za obnovo postopka za pridobitev enotnega gradbenega dovoljenja.

Odločbo o tem je izdal pristojni organ osemnajstega oktobra, dober mesec po tem, ko je prizadej sosed vložil predlog za ustavitev gradnje in obnovitev postopka in dobra dva tedna po tem, ko je bila opravljena ustna obravnava, na katero so bili vabljeni tako Drago Ružič, direktor družbe Sobota Center, kot Janez Sečko, vlagatelj predloga. Pristojni organ je v obrazložitvi sklepa ugotovil, da Sečko v postopku izdaje enotnega gradbenega dovoljenja ni bil zaslišan kot stranka ter da je bilo dovoljenje izdano na podlagi zazidalnega načrta.

»Objekt, ki je predmet enotnega dovoljenja za gradnjo za katerega se predlaga obnova po-

stopka se torej ureja z zazidalnim načrtom. Skoraj vse stavbe na območju so namenjene poslovni dejavnosti, vse stavbe ob cesti pa so tudi večnadstropne, ker je očitno, da bi upravni organ tudi če bi obnovil postopek in bi predlagatelju omogočil, da kot stranka uveljavi svoj pravni interes bi izdal enako odločbo,« je zapisal Silvij Podlessek v obrazložitvi sklepa in se pri tem skliceval na zakon o splošnem upravnem postopku. Kot poseben razlog za zavrtnitev sklepa pa je navedel tudi izjavo investitorja, kateremu bi nastala ob prekinitev gradnje večja materialna škoda, in to, da prizadeta Janez in Žužana Sečko zaradi senčenja

njene hiše in s tem zmanjšanja njene vrednosti zahtevata odškodnino, na višino katere pa obnova postopka ne bi vplivala.

Spremembe zazidalnega načrta, na katerega se sklicuje izdajatelj enotnega gradbenega dovoljenja, je občinski svet sprejel marca lani, in to po tem, ko je načrtovana gradnja pomembno odstopala od že veljavnega zazidalnega načrta (objavljen v Uradnem listu RS št. 10/90), upravni organ pa je postopek za izdajo gradbenega dovoljenja ustavil, saj ni imel vseh soglasij. Spremembe zazidalnega načrta so tudi bistveno spremenile določila starega. Stari zazidalni načrt je namreč pri določanju pogojev za prometno varnost navajal, da »...v območjih trikotnikov preglednosti ne sme biti razen prometne signalizacije in javne razsvetljave nobene fiksne ovire, višje kot 20 cm.« In »...odmiki nove zazidave od javnih

prometnic in drugih površin ter objektov (glede na podane) so možni za v povprečju cca + 1 m ali v razdalji od parcelne meje 4 metre ali 8 m med objekti.« Novogradnja je torej po spremenjenem zazidalnem načrtu povsem zaprla preglednost križišča med Slomškovo in Gregorčičevo ulico, od Sečkove nepremičninske meje pa je odmaknjena le 3,5 metra, služnostna pot na dvorišče med novogradnjo in hišo Nadaievih pa je široka le dva metra in pol.

O odmiki novogradnje od sosednjih objektov pa je na ustni obravnavi spraševal tudi Sečko. Silvij Podlessek, ki je vodil postopek, je ob pogledu v spis ugotovil (iz zapisnika) »...da je iz lokacijskega dovoljenja razvidno, da je odmik od vogala novogradnje do vogala hiše Janeza Sečka 6 m, oz. 4 m od zahodne meje, katere lastnik so Nadaievi.«

Po zavrtnitvi predloga o ustavitvi gradnje in obnovitvi postopka ima prizadeti Janez Sečko možnost, da išče svojo pravico na Ministrstvu za okolje in prostor.

M. H. ■

Spodbudna gospodarska novica

V Paul Anna stoodstotni izvoznik

Bo še kaj novih zaposlitev?

Po stečaju velikopolanske Konfekcije sta z nakupom postala lastnika Matija Slavic in Anica Varga, ki imata vsak po petdesetodstotni delež. Od aprila 1997. leta posluje njuna firma pod nazivom V Paul Anna, družba z omejeno odgovornostjo.

Matija Slavic je tudi direktor. Povedal je, da je nova firma startala s petinštiridesetimi delavci, zdaj pa jih je trinšestdeset, od tega le trije v režiji. Dejavnost V Paul Anna je: konfekcioniranje tekstilnih ženskih oblačil (hlače in krile) ter konfekcioniranje moške, ženske in otroške trikotaže (puloverji, jopce, brezrokavniki ...). Pojasnil je, da, vsaj kar zadeva to firmo, pod izrazom konfekcioniranje ne smemo razumeti le šivanja, ampak tudi krojenje. S tekstilno dejavnostjo ustvarijo šestdeset odstotkov prihodka, s trikotažo pa štirideset odstotkov.

Velikopolanska V Paul Anna je skoraj stoodstotni izvoznik. Opravljajo tako imenovani lohn oziroma dodelavni posel: podjetja, za katere delajo, jim dostavljajo surovine (blago) in plačajo storitve (krojenje, šivanje ...). Večino tekstilnih izdelkov prevzamejo kupci iz Nemčije, nekaj pa tudi domači (slovenski). Trikotažne izdelke pa šivajo za kupce na Nizozemskem, v Nemčiji in Italiji. Na novinarjevo vprašanje, kako jim uspeva, obdržati se na tržišču, saj je znano, da je huda konkurenca vzhodnoevropskih držav, je Matija Slavic odgovoril: »S kakovostno izdelavo in doslednim izpolnjevanjem rokov izdelave.« Pa plače? »So v skladu s kolektivno pogodbo za tekstilno industrijo in redne.«

To, da so zaposlili nekaj novih delavcev, je vsekakor spodbudno. Družba V Paul Anna si prizadeva seveda za napredovanje. V teh štirih letih in pol, odkar posluje, so posodobili strojno opremo in opravili nekatera vzdrževalna dela. Obseg konfekcioniranja nameravajo povečati, seveda, ko bodo dobili še dodatne kupce. Tedaj bo tudi nekaj novih zaposlitev. Načrtujejo tudi izdelke, ki jih bodo prodajali pod svojo blagovno znamko (V Paul Anna).

Š. S. ■

S trga delovne sile

Povpraševanje po delavcih še vedno narašča

Po podatkih murskosoboške enote Zavoda za zaposlovanje je bilo konec avgusta prijavljenih 8.852 iskalcev dela, to pa je 131 manj kot mesec prej in skoraj tisoč (deset odstotkov manj) kot decembra lani. Število brezposelnih se je v primerjalnem obdobju (december-avgust) pomembno zmanjšalo v gornjeradgonski upravni enoti, povečalo pa se je v Murski Soboti in Ljutomeru. Po napovedih se bo število iskalcev dela ob koncu leta v regiji sicer povečalo, vendar po pričakovanjih murskosoboške enote ne bo več preseglo deset tisoč oseb.

Letošnje povečano povpraševanje po delavcih, ki ga prejšnja leta pomurska regija v primerjavi s preostalo Slovenijo skorajda ni poznala, se je nadaljevalo tudi v avgustu. Delodajalci so namreč prijavili potrebo po 519 delavcih, od tega za 39 pripravnikov, to pa je 12 več kot mesec prej ali skoraj dvajset odstotkov več kot enak mesec preteklega leta. Med brezposelne se je v avgustu vpisalo 539 brezposelnih, a so jih v istem mesecu ertali iz evidence 420 zaradi zaposlitve in 250 zaradi drugih razlogov. Izobrazbena struktura iskalcev dela nam potrjuje, da delo še vedno najtežje dobijo delavci z nizko stopnjo izobrazbe, saj ima več kot polovica brezposelnih prvo ali drugo stopnjo izobrazbe, visok delež iskalcev prve zaposlitve pa govori tudi o tem, da delodajalci bolj kot po mladih brez delovnih izkušenj povprašujejo po delavcih z izkušnjami.

Trg delovne sile se je torej razgibal tudi pri nas, to pa dokazuje povečano povpraševanje po delavcih in število novo zaposlenih, vendar pa ostaja ob strani teh dinamičnih dogajanj skupina dolgotrajno brezposelnih, to pa je skoraj šestdeset odstotkov vseh iskalcev dela.

M. H. ■

Ob najnovejših podražitvah

Nas bodo cene pokončale?

Potem ko se je telefonska naročnina letos podražila že za 15 odstotkov, ji zdaj sledi še ena podražitev za dobrih 14 odstotkov. To pomeni zneskovno za 200 do 300 tolarjev. Za enojni telefonski priključek bo treba od 1. novembra, skupaj z davkom, namesto dosedanjih 1.498 tolarjev odšteti 1.714 SIT. Dvojni priključek je za sto tolarjev cenejši. In razlog? Pri fiksni telefoniji se pojavljajo precejšnje izgube.

Izgube pa ima tudi pošta, zato bodo osnovne poštnne storitve v notranjem prometu dražje za 4 tolarje ali za 15,4 odstotka. Na standardizirana pisma in standardizirane dopisnice bomo poleti morali lepiti znamko za 30 tolarjev (prej 26 SIT). Znamke za lažja nestandardizirana pisma in nestandardizirane dopisnice (nad 20 gramov) pa so se podražile s 27 na 31 tolarjev. Za težja pisma (nad 20 do 100 gramov) bo treba plačati 56 tolarjev (doslej 52 SIT).

S 1. novembrom bo dražja še elektrika za gospodinjstva za 5 odstotkov. Tudi pri njih se izgovarjajo na izgube, poleg tega pa še na odprtje trga in doseganje povprečnih evropskih cen.

Milan Jerše ■

Kdo je pristojen za odgovore, DRC ali občina?

Zaradi pritožbe spreminjali celo načrte krožišča

Kakšna bo drža ge. Szabo, ko bodo začeli preverjati, kako si je prisvojila zemljišča za parkirišča, ki spadajo v javno dobro, se sprašujejo v občini Moravske Toplice?

Zgodba o moravskem krožišču, ki naj bi ga začeli graditi že septembra in za katerega že imajo odobrena sredstva, še ni končana. Zataknilo se je sredi pridobivanja dovoljenj, ko se je pojavila ga. Ibolja Szabo, lastnica hiše z lokali v bližini načrtovanega krožišča, s trditvijo, da ji bodo odgnali goste in da ne bo podpisala soglasja. Na občini so prepričani, da gre za izsiljevanje, saj njene pripombe niso realne – s krožiščem se bodo prometni problemi rešili in ne povečali. Po njihovem mnenju je za vse nadaljnje pritožbe ge. Szabo naslovnik Direkcija za ceste Ministrstva za promet, saj gre za državno cesto.

Z omenjene direkcije pa so nam poslali odgovor, v katerem je najprej zapisano, da je za dajanje podrobnejših informacij glede poteka postopkov pristojna Občina Moravske Toplice kot investitor, zapisali pa so še: »...zemljišča za izvedbo krožišča so pridobljena v celoti. Na podlagi podatkov iz projektna dokumentacije je bil prvotno predviden odkup tudi dela zemljišča v lasti gospe Szabo. Ker pa z lastnico ni bilo mogoče doseči sporazuma, je bil projekt kasneje spremenjen tako, da za potrebe izvedbe cestišča ni potreben oduzem lastniškega zemljišča, je pa oduzem še vedno potreben za potrebe gradnje hodnika za pešce...»

Občina Moravske Toplice se je aktivneje vključila v reševanje težav, povezanih s pridobivanjem dovoljenj le zato, ker so za krožišče že odobrena sredstva v državnem in občinskem proračunu in ker je v interesu občine, da se čim prej zgradi, so pojasnili v daljšem odgovoru, ki so nam ga poslali; menijo, da bi bilo za go. Szabo izjemno koristno, če bi podpisala potrebno soglasje. Ne le, da ne bodo pristali na izsiljevanje, ampak so razlogi, zakaj ji

to svetujejo, tudi drugi: »Odgovorni v kraju Moravske Toplice pravijo, da si je gospa Szabo na neki način prisvojila del zemljišča, ki spada v javno dobro – v cestni svet –, in na tem delu uredila parkirne prostore za svoje

lokale. Ker gre za turistične objekte, do sedaj nihče ni zahteval.

Čigavo je v resnici zemljišče, na katerem so parkirni prostori pred lokalom Krone?

Aservis, hčerinska družba Agroservisa, v sanaciji

Do tega jih je pripeljal Tamov zaton

Na čakanju je šest delavcev, dva se bosta upokojila

Aservis, ena od treh hčerinskih družb murskosoboškega Agroservisa, je bil prisiljen začeti s sanacijo družbe. »V to smo bili prisiljeni, ker je pretežni del našega dela slonel na Tamovem programu, ta pa se umika s trga, pooblaščenih servisov za druge znamke pa nimamo,« je kot najpomembnejši razlog za začetno sanacijo navedel direktor družbe Milorad Pjevič.

Pred dobrim tednom so zato šestim delavcem od sedemindvajsetih izdali odločbo s sklepom, da so tehnološki preseček, dva pa bosta do upokojitve šla na Zavod za zaposlovanje. Za tak korak so se odločili po nekajmesečnem proučevanju ekonomskih dejavnikov in tržnih gibanj, ki pa zaradi

svetovne krize za avtomobilsko industrijo in trgovino nasploh niso najbolj ugodni.

Aservis ob delu za Tam prodaja še avtomobile znamke Lada, za katere že nekaj časa upada zanimanje, opravljal pa je tudi prodajo in servis kmetijske mehanizacije, vendar tudi v kmetijstvu ni pričakovati po-

sebnega razcveta. Kljub ne preveč obetavnim napovedim pa so se z delavci dogovorili, da jih bodo v primeru pridobitve novega poslovnega partnerja še pred iztekom čakanja spet poklicali na delo. Za to si bodo namreč prizadevali, ob tem pa razvijali trgovino z rezervnimi deli za tovarne in deloma osebne avtomobile ter razširili servisno dejavnost za tako imenovani tovarni program. »V Aservisu bosta ostali dve jedri, servisiranje tovarnih vozil in trgovina,« je povedal sobesednik. Ob tem ne bodo povsem opustili servisiranja kmetijske mehanizacije.

Sanacija Aservisa, tudi finančna, v ničemer ne bo prizadela preostalih hčerinskih družb, oziroma prav zato, da jih ne bi, so se odločili zanjo. Po zagotovilih direktorja družbe Milorada Pjeviča pa tudi ne bo vplivala na pravice delavcev do odpravnin.

M. H. ■

Na kratko ...

Murska Sobota

Po zadnjih podatkih Zavoda R Slovenije za zaposlovanje je ta čas na območju Prekmurja in Prlekije 8.852 iskalcev zaposlitve, od tega 54,6 odstotka takih, ki imajo le I. ali II. stopnjo izobrazbe. Tistih s VII. in VIII. stopnjo je med nezaposlenimi le 1,3 odstotka.

V rimskokatoliški cerkvi sv. Nikolaja so se poslovi od Elizabete Perek, častne sestre reda hčera Marije Pomočnice. Po sedmih letih katehetstva in pastoralnega dela odhaja v madžarski kraj Eger. (F. Kl.)

Srednjo poklicno in tehniško v Murski Soboti obiskuje nekaj več kot tisoč dijakov. Spodbudno je, da ne prevladuje več interes za »tekstilne« programe, saj se je letos vključilo trideset dijakov v izobraževanje za poklic mizarja. Na šoli menijo, da niso izčrpane vse možnosti za uvedbo novih izobraževalnih programov, predvsem deficitarnih in tistih, ki jih pomursko gospodarstvo še posebej potrebuje. (J. Ko.)

Na pobudo sekcije za droge Društva socialnih delavcev Prekmurja in Prlekije je bil v Murski Soboti seminar z naslovom Kako pomagati zasvojenim. Peter Stefanovski z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in Jana Horvat z Zavoda Pelikan Ljubljana sta socialne delavce seznanila, kako prek motivacijskega intervjuja pomagati zasvojenim. (F. Kl.)

Ko bom star sedemdeset vo slušalke in

Ko je bila kitara še večja od njega.

Rock projekt gre na turnejo

Nisem agresiven, a ko sem na odru, spustim iz sebe vso energijo. Negativno poskušam spremeniti v pozitivno. To glasbo bi lahko poslušal vse življenje. Ko bom star sedemdeset let, si bom dal na glavo slušalke in poslušal Iron Maiden, pravi 28-letni Tadej Ropoša (rojen 3. aprila 1973), ki je z Alešem Nadašem glavni organizator dveh največjih multimedijskih spektaklov v Murski Soboti, Rock projekta 2000 in 2001. Zanimivo je, da z Alešem celo stanujeta v istem bloku v Stari ulici 1, tako da veseli dejstvo, da se njune poti niso ločile kot pri večini vrstnikov. Prav nasprotno, ideje za nadaljnje sodelovanje že obstajajo.

– Mogoče je kaj takega, kar bi rad povedal že na začetku?

»Najprej bi se rad zahvalil vsem, ki so sodelovali pri Rock projektu 2001, posebej pa se moram zahvaliti Zvezi kulturnih društev in ravnateljici prve osnovne šole Anki Suhadolnik. Ona je zastavila svojo besedo zame pri drugih profesorjih, ker se je v začetku izkristaliziralo mnenje, da sem hotel provocirati s slikami nagih žensk in da ne bo primerno za šolarje. Ona je prepričala svoje kolege, da je stvar čisto v redu, saj so to slike vrhunskih umetnikov, sam pa se opravičujem vsem tistim, ki so mislili, da provociram, čeprav to sploh ni bil moj namen. Mi smo to želeli pokazati otrokom kot neke vrste umetnost. Sami ste lahko videli, da smo imeli poleg glasbe vključena še ples in filmsko umetnost, zato smo dodali še slike.«

– Rock projekt torej ni bil organiziran samo za javnost, temveč tudi za šolarje.

»To so bili učenci od petega do osmega razreda in srednješolci. V ponedeljek je bila srednja ekonomska šola, v torek sta bili druga in tretja osnovna šola skupaj, v sredo srednja zdravstvena šola in gimnazija, v četrtek pa prva in puconska osnovna šola. V kinodvorano gre 475 ljudi, notri pa jih je bilo kakih 600. Otroci so poleg sedežev ležali in sedeli in – kako so kričali!«

– Kako ti je uspelo, da si pridobil na svojo pritrnitev vse šole? Si šel sam na pogovore?

»Sam, čisto sam. Ta ideja, da bi šolarjem nekaj pokazal, je že

dolgo tlela v meni. Gimnazija jih je 1997. in 1999. že dvakrat spustila na koncerte. Sedaj pa sem razmišljal, da bi to glasbo nekako povezal s filmi Aleša Nadaša, pa sva rekla, dajva, izkoristiva to priložnost. In tako je nastal Rock projekt.

Lani sem ga naredil poskusno, ker me je zanimalo, kako mi funkcioniramo, kako bo to videti in kaj bodo rekli ljudje. Lani sem imel težave. Ostal sem v minusu 180 tisočakov, ki sem ga pokril iz svojega žepa. Moral sem izplačati glasbenike ipd., hvala bogu, da mi je pomagal KPŠ, ki je pokril tehnične stroške. Drugače bi imel precejšen minus, ha ha ha. Strošek je 250 tisočakov za en koncert, in to samo za glasbenike in opremo.

Ampak jaz sem na to gledal bolj sproščeno: nikamor nisem šel na dopust in sem si hotel to privoščiti. Sam sem razdelil 150 vstopnic, ker sem želel, da ljudje pridejo. Vendar je medijsko zelo odmevalo. Vestnik je zelo pomagal s svojim prispevkom, in ko sem videl, da se tam sprašuješ, kdaj bomo spet kaj delali, sem takoj zopet dobil voljo za letos. S to idejo sem šel k Anki Suhadolnik, ki sem jo poznal, in jo vprašal za mnenje. Rekla je, da je v redu, da imajo učenci nekaj takega v učnem programu, kar lahko tudi sami vidijo in slišijo. Podobno je bilo na gimnaziji in na srednji zdravstveni šoli.

In tako je šlo dalje: ko je en profesor slišal, da se drugi strinja, se je tudi on, poznal sem prof. Cipotovo in Kepeja itd., tako da so bili vsi za. Saj so tudi sami že vedeli, s čim se ukvarjam, tako da ni bilo problema. Prednost je bila, da sem jim to ponudil na domačem terenu. Ni jih bilo treba peljati v Ljubljano ali Maribor, tako da so tovrstni stroški odpadli.

Edino v kino so jih morali spustiti. 400 tolarjev je bila cena za srednješolce, 300 pa za osnovnošolce. In vsak posameznik si je pridno kupil vstopnico.»

Pogled domov v prekmursko ravnico skozi ljubljansko meglo

Dnevi, ko se vračamo kot lastovnice v domači kraj

Vsako leto proti koncu jeseni, ko včasih celo sneg že pobeli polja in griče, pride praznik mrtvih, *ups*, vseh svetih. Včasih smo se ravno obratno zafrkavali, zdaj pa moramo (naj bi) vsi reči – *fsi sveci*.

Aepo je videti sveče na pokopališčih, ki so ponavadi na gričih ali vsaj gričkih. In Prekmurje prav gotovo slovi po najlepše urejenih pokopališčih in, verjeli ali ne, po najlepših mrljskih vežicah, ki jih še posebej slavnostno blagoslovljajo župniki, župani in županeki pa govorijo kot o pravem dosežku občine, kot o nečem (ali edinem), kar si občani zaslužijo. Toda lepo urejeno pokopališče, mirni gaj mrtvih in živih je potreben in neločljiv del človeške narave; nespoštovanje mrtvih, skrunitev grobov je obsojanja in sodišča vredno. Raje prižgimo vsak dan kakšno svečko tudi vsakdanjim herojem, kot smo nekoč partizanskim, no, sedaj jih spet.

In ob pogrebi se zbirajo ljudje, moški *modruvlejo*, ženske *tutajo*, pokojnik mirno počiva, tu pa tam ga kdo po(š)kropi. In, brez ironije, tudi pojedina, *kermina* po pogrebu je nujno potrebna za pot v nebesa – nekoč so dajali pokojnikom na pot »kolino«.

Malo čudno se počutim, ko govorim o smrti in pokopališčih, vendar o smislu »pokapanja« sem se vprašal, ko sem naenkrat na poti iz Čentibe proti Lendavi zagledal »terasto urejenost« nekdanjih zadružnih gorob ob lendavskem pokopališču in pomislil na novo, sodobno razširjeno vinogradniško dejavnost, potem pa so mi povedali, da bo tu pokopališče. Saj res, veliki spomeniki potrebujejo veliko prostora. A idilični lendavski gaj umrlih je postal grozljiv, grozljivo velik. Skoraj ves »hrib« se bo spremenil v pokopališče. Podobni občutki me prevevajo, ko vidim, da so nekatera pokopališča pretirano *šminkerska*, obenem pa gledam in berem sicer dobre, a žalostne prispevke o težavah in revščini prekmurskih kmetov, o razkosanem in razprekmurjenem krajinskem parku

ob reki Muri, težavah delavcev v soboški Muri, o tisočih zdravstveno nezavarovanih Prekmurcih, ki naj bi bili dolžni soboški bolnici. Ni čudno, da je spet, kot že nekoč, tako aktualno izseljevanje, enosmerno migriranje iz Prekmurja, odhajanje »s trebuhom za kruhom«. O ti preljubo Prekmurje!

Malo konfuzne so moje misli, po glavi mi blodijo misli o življenju in smrti, o trpljenju, umiranju, umorih ... In o rojstvih. Otroci, ta čudovita in nedolžna človeška bitja, za katera se borimo, da bi jim zagotovili vse najboljše, počasi *izginjajo* iz naše pokrajine in aktivne zavesti – najprej kariera, avto, hiša!? Potem, ko smo že čez trideset, pa še malo *nedolžnosti* v podobi otroka, ki mu dajemo prav vse, čeprav šele potem, ko ... Včasih pa mu obilici materialnih dobrin pozabimo dati ljubezen. Posledica tega je, da današnji otroci skorajda ne poznajo veselja do življenja, in vprašanje je, ali se bodo odločali za družinsko življenje in rojstvo lastnih otrok. V večini naših osnovnih in šol bodo morali učiteljice in učitelji kljub devetletki odpuščati, ker bo otrok še manj – nekoč štirje, sedaj le dva razreda je realna slika večine šol. Izjema so nekatera mestna središča (kot npr. v Ljubljani), a tudi tu je *gužva* le v elitnih vrtcih in šolah. V vsakim letom nas je manj, menda pa se je lani za cele 3 odstotke dvignilo število rojstev, to pa splošnega vtisa, trenda, ne popravi. Ja, Slovencev, še posebej Prekmurcev nas je čedalje manj, vasi so vedno bolj prazne. Alarmantno? Ne, pomembna je kvaliteta življenja, pravijo! Dodal bi, da prihajajo tudi okrepitve z vzhoda. Mogoče to niti ni slabo, vendar ne vem, ali se v Sloveniji in na vsej Stari celini zavedamo posledic, sprememb. Ali za tem priseljevanjem ni (ne bo) le pohlep po večjem dobičku in cenejši delovni sili? Ali ni to v nasprotju z osnovnim spoštovanjem sočloveka, ki je v tem primeru le

»delovna sila« za takšne ali drugačne name-ne? Če to povežemo z majhnim številom rojstev in binavsko poudarjano našo kvaliteto, je na dlani – le izbrani bodo gledali božje obličje na Zemlji, beri: kopali se v bogastvu.

Nespoštovanje življenja nas je pripeljalo na rob, kaj na rob, do katastrofe. Zakaj le se je zgodil 11. september? Spet so nastradali nedolžni kot v minulih letih, ko je umrlo na tisoče iraških, afganistanskih in palestinskih otrok po puščavah ali zakotnih ulicah milijonskih mest, civilistov v Bosni, Makedoniji in še kje, le da so bili to tisti na vzhodu in niso tako medijsko pomembni. In Prekmurje – je vzhodno. A hvala Bogu je Vzhod še bolj vzhodno.

Slišim, da naj bi dobili »naši predniki« (ha ha) iz Avstro-Ogrske nazaj neko zemljo, veliko zemljo, neki grad, skratka tisto, česar pred 2. svetovno vojno niso »odprodali« našim prastarim in starim staršem. Elita, ustrezna elita. Nerazumljiva so pota Gospodova.

Vedno so me doma učili spoštovati vsakogar, mladostno raziskovanje kultur, ljudi in jezikov pa mi je na pot pripeljalo krišnovske, jehovske, islamske, judovske, celo budistične znance in prijatelje raznoraznih ras in nacionalnosti. In ravno ob njih sem se zavedel, da korenin ne smemo presekati, kvečjemu lahko to »naše (prekmursko) drevo« cepimo v neki še žlahtnejši »hrast«, če mi dragi drevesničarji dovolite malo metafore.

Življenje je kljub vsemu lepo.

Sonce sije tudi v Ljubljani, a najlepši sončni zahod je na vzhodu, sredi naše ravnice. Takrat se bomo srečali, dragi državljani Murske republike. Samo da ne bo *šminkarije*. Do takrat pa nas čaka usoda mnogih Prekmurcev, če se po naključju ne bo kaj korenito spremenilo. Recimo, za spremembo, na bolje.

Hotimir Tivadar, prof. slov. asistent na Filozofski fakulteti v Ljubljani ■

Deflacija priznanj v puconski občini

Štiri vloge za štiri nagrajence

Opodelitvi priznanj ob puconskem občinskem prazniku smo že pisali, o nagrajencih Karlu Franku, Štefanu Horvatu, Oš Puconci in Prostovoljnem gasilskem društvu Bodonci se vsi strinjajo, da so si zaslužili priznanja in nagrade občine, vendar pa je svetnike občinskega sveta motilo nekaj drugega: ti štirje nagrajenci so bili tudi edini, za katere so prišli le štirje predlogi.

Tako da komisija za priznanja in nagrado, ki jo je vodil Evgen Sapač, ni imela težkega (pravzaprav nikakršnega) dela. In medtem ko nastaja v nekaterih občinah inflacija priznanj, je v puconski iz leta v leto manj predlogov za nagrajence. »Ne vem, mogoče so naše nagrade razvrednotene, pa ne moremo nagraditi vseh zaslužnih. Bojim se, da drugo leto ne bodo prišle niti štiri vloge. Ali je krivda v informiranju ali pa pri nas svetnikih?« se je spraševal svetnik Jože Ficko. Kot vsi drugi pa se je strinjal, da kandidatov za priznanja v občini ne manjka, to pa je potrdil tudi Karel Žekš. Vsako leto je prišlo od deset do petnajst vlog, letos pa le štiri, zato je bila (samo)kritična tudi Vijola Bertalanč iz odbora za informiranje: »Tudi pri glasilu Občan opazam, da sodelovanje ljudi kljub prošnjam upada. Mislim, da bi se nekateri od nas morali bolj potruditi.« Štefan Pozvek pa je še opozoril, da bi letos moralo biti predlagano tudi Prostovoljno gasilsko društvo Strukovci, ki je praznovalo 110-letnico obstoja, a predlog do komisije ni prispel.

Tomo Koleč ■

let, si bom dal na glasloposlušal Iron Maiden!

– Ne vem, ali bi nas v mojih šolskih časih spustili na rock koncert.

»Saj to me ravno veseli, da sedaj drugače gledajo na to. Spominim se, kako sem začel jaz. V četrtem razredu sem neko nedeljo med jedjo doma gledal TV Koper - Capodistria in naenkrat vidim spot 2 Minutes To Midnight skupine Iron Maiden. Skoraj sem padel v televizijo, žlica pa mi je kar ostala v zraku. Od tistega dne sem bil kot začaran. Vendar sem podobno glasbo že stalno poslušal: Kiss, Ribljo čorbo in podobne rockerje.

Nikoli mi ni nihče ničesar predlagal, ampak sem vedno sam iskal glasbo. Pri svojih bratrančih sem opazil plošče in tako sem prišel do tega rock materiala. Moj oče si je doma vedno igral komercialne skladbe, ki so mi prišle malce preko glave. Lepo, da še zdaj igra. S svojim delom mi daje ogromno motivacijo. Igra kitaro, s še enim glasbenikom pa imata Duo frajton. Ko pride s koncerta, si na kasetofonu vrti

skladbe naprej in nazaj in si piše besedila. Vidiš, to je takšna pedantnost, ki bi si jo tudi jaz želel imeti. Jaz pa sem bolj tak: ko sem notri, sem popolnoma notri, ko pa končam, imam odmor. In potem znova takšen val, on pa stalno nekaj dela.

Tudi jaz bi rad to stalnost, vendar ne morem tudi zaradi službe. S glasbo bi se moral ukvarjati čisto samostojno, da bi potem lahko delal najmanj petdeset odstotkov bolje kot zdaj.

– Potem nam pa izdaj, kaj delaš.

»Prodajalec sem v trgovini Ego šport pri bratranču Romanu Forjanu. V glavnem sem delal ves delovni čas, ko pa sem ustvarjal Rock projekt, sem si vzel polovičnega. Drugače ne bi šlo: organizacija, urejevanje na občini, iskanje sponzorjev. Ampak sem vesel, da ustvarjam Rock projekt, ker se mi ideje 24 ur neprenehoma vrtijo v glavi.

– Bi se dalo torej živeti samo od glasbe?

Skupina Železobeton (Tadej čepi prve z leve, op.a.) je imela privrženca po vsej Sloveniji.

znati, da je gor ena »solaža«, ki je tako dobro nisem uspel zaigrati nikoli več.

Z njimi sem bil šest let, potem pa so se med nami začele kazati razlike v glasbenih idejah, za nameček pa smo izgubili še prostor za vaje. Imeli pa smo res »odštekani plac«: štiri leta smo vadili v Agromerkuru, kjer je bil zapuščen prostor, potem pa so tam začeli urejati pisarne.

Vedeti je treba, da takrat še ni bilo menedžerja in takšnega stroja za sabo, kot ga ima npr. Siddhartha. Sedaj so stvari take, kot morajo biti.

– Kakšna je organizacija tako velikega projekta, kot je Rock, in kakšni so načrti za prihodnost?

»Ni enostavno, to ni »zajebancija«. To so vse najeti glasbeniki. Včasih kdo nima časa ali pa pride vmes kaj drugega. Zato moram dosti bolj vneto delati, da držim vse skupaj. Vsak dan je bilo okrog 25 ljudi: 6 glasbenikov, 12 plesalcev, snemalci, tehniki ...

Ko so me enkrat čakali na generalki, sem se jaz z avtom ravno zaletel v hišo, vendar ni bilo nič hujšega. Res se moram zahvaliti vsem, ki so delali ali kakorkoli prispevali k Rock projektu, tudi finančno kot naši sponzorji. Ta drugi Rock projekt pa je bil finančno uspešen, »okrog sem obrnil« milijon, tako da so vsi dobili vse. Razmišljamo o izdaji zgoščenke s posnetki lanskega in letošnjega Rock projekta.

Anka Suhadolnik mi je dala tudi nekaj nasvetov za prihodnje leto, saj z Alešem Nadačem pripravljava nekakšno pedagoško uro za vse osnovne šole o rocku in njegovi zgodovini. Letos novembra pa bo Rock projekt v koncertni obliki pod pokroviteljstvom MIK-a in KPŠ-ja gostoval v Lendavi, Nedelici, Belčincih, Radencih in Murski Soboti. Poleg bi bila še dva benda: Juff in Outlaw.

S člani skupine Juff sem se že pogovarjal o tem in so se navdušili za idejo. Z dobičkom s turnee bi izdali zgoščenko, naredili agresivno promocijo s pomočjo radia, televizije in časopisa, potem pa bi nadaljevali »z isto fineto« po vsej Sloveniji.

Tomo Koles

Anketa

(Ne)upravičena vojna

Potem ko so Pomurci v naši anketi dan po terorističnih napadih na Ameriko zgroženo obsojali dejanje in napovedovali, da takšno barbarstvo mora biti kaznovano, je po mesecu in pol začelo prevladovati drugačno mnenje. Tako kot drugod po Evropi, tudi pri nas niso več vsi prepričani, da so povračilni ukrepi Amerike res upravičeni, in se sprašujejo, ali se ne bi dalo kako drugače kaznovati tistih, ki so krivi za teroristično dejanje. Tako smo jih spraševali o tem, ali zagovarjajo napad ZDA na Afganistan, kakšno sem jim zdi ravnanje slovenske politike ob teh dogodkih in ali jih je strah terorističnih groženj v obliki okuženih pisemskih pošilk.

Cvetka Talaber iz Murske Sobotne

Res je, da so v ZDA umrli nedolžni ljudje, in to zelo strašne smrti, toda vodilni moške Amerike bi se morali sami zamisliti, kdo je v resnici kriv za to dejanje. Dejansko vodijo politiko, s katero hočejo prevzeti glavno besedo v svetu. In če res hočejo biti tudi tisti, ki lahko edini zagotovijo mir, zakaj potem sami uporabljajo vojno kot maščevanje. Glede

države pri tem vprašanju pa bi povedala, da naj naši politiki najprej pometajo pred svojim pragom in to svojo navidezno poštenost in pripravljenost za pomoč naklonijo rajši domačemu narodu. Verjetno so tudi lažna pisma in pošiljke, ki krožijo tudi po Sloveniji, dokaz, da je nekaj narobe z vodilnimi v naši državi. Lažni pošiljatelji, ki se na ta način norčujejo iz njih, jim namreč že imajo kaj očitati.

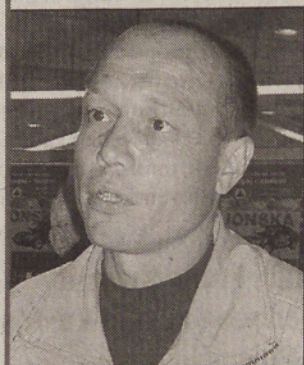

Doris Obal iz Moščanec

Na vsak način je terorizem treba preprečiti, toda ne vem, ali je ravno vojna edini način za obracun z njim. Konec koncev je vprašanje, ali je res za vse kriv samo Afganistan in njegov režim. Najhujše pri tem pa je to, da trpi, čeprav napadajo talibane, pri tem ves narod. Ni zadosti, da so do sedaj trpeli pod talibanskim režimom, zdaj morajo prenašati še lakoto in druge z vojno povezane težave. Kar se tiče vmešavanja Slovenije, pa lahko povem, ker pač tukaj živim, da me je malo strah, da se mešamo v ta vprašanje na tak način. Verjetno pa smo se prisiljeni tako obnašati, če želimo biti sprejeti v Nato in EU.

Janez Lazar iz Zgornjih Petrovc

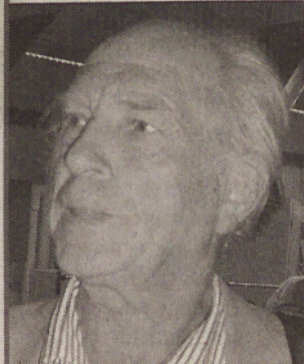
Z Ameriko je bilo vedno tako, da si je v vseh pogledih preveč dovolila. Biti prvi pri vsem, ne gre vedno. Kljub temu pa teroristični način ni upravičen, da se opozori Američane. To obsojam v vsakem pogledu, vendar pa obsojam tudi vojno, ki jo sedaj vodi Amerika. Za ceno tega, da hočejo najti organizatorje terorističnih napadov, ki jih verjetno tako ali tako ne bodo našli, trpi zdaj ves afganistanski narod. Pri tem pa tudi mislim, da slovenska politika pretirava, ko se v vsem strinja z ZDA in zagovarja takšne povračilne ukrepe. Glede pisemskih pošilk pa lahko povem, da se ne bojim. Gre zgolj za šalivce ali tiste, ki lahko sedaj poravnajo kakšne stare zamere.

Aleksander Sočič z Vaneče

Napad Amerike je deloma upravičen, saj če na terorizem po tistem napadu na Ameriko ne bi odgovorili, bi lahko to šlo v skrajnost. Teroristi bi še dalje pobijali ljudi glede na to, da so njihovi vodje prepričani, da je odgovoren vsak, ki voli ameriškega predsednika. Je pa dejstvo, da bo tudi ob ameriškem napadu na Afganistan utrpelo veliko škodo mnogo nedolžnih ljudi. Verjetno bi bil

boljši način ukrepov ta, da bi vse države, tudi islamske, talibane tako ekonomsko kot politično popolnoma osamile. Kar se tiče naše politike do teh vprašanj, moram povedati, da je preventiva potrebna. Res pa je, da Slovenija ni ne vem kako pomembna pri vsem tem dogajanju, zato ni treba pretiravati.

Jože Barber iz Čepince

Napad Amerike je upravičen, ker po vsej verjetnosti tudi ves afganistanski narod skrivaj podpira terorizem. Druga izhoda skoraj ni, saj pogovori z njimi ne pridejo v poštev, ker bi jih znova prekršili. Pri tem tudi mislim, da naša politika kar dobro ravna. Ne bojim se, da bi zaradi tega, ker držimo z Američani, teroristi napadli nas. Mislim, da imamo kar dobro usposobljeno policijo in obrambo, ki bo znala to preprečiti. Glede pisemskih pošilk, pa verjamem, da gre zgolj za provokacije in reševanje kakšnih starih računov, ki s teroristi nimajo zveze.

C. K., foto: N. J.

Tadej (drugi z leve) v akciji z ansamblom Arizona

Na kratko ...

Tišlna

V tišinski občini imajo dvajset PGD. V vsaki vasi so požarni vodnjaki, hidrante pa imajo na Tišini in Petanjcih ter v Tropovcih. Predsednik občinske gasilske zveze je Bogo Mlinarič.

V mesecu požarnega varstva so imeli na Tišini vajo: alarmiranje gasilcev. Gasilci raznih društev so pritekli na določeno mesto v petnajstih minutah. Pokazalo se je, da bi za gašenje v višjih višinah potrebovali gasilsko lestev. (F. Kl.)

Stogovci

OŠ Stogovci, ki je letos praznovala dvestoletnico, obiskuje šestindeset učencev; v šolskem letu 1962/63 pa jih je bilo tristo petintrideset. Zaradi nagle upadanja števila otrok je postal vprašljiv nadaljnji obstoj šole. Po prehodu na devetletno OŠ bodo stogovski učenci verjetno obiskovali OŠ Apače. Kljub slabim prostorskim razmeram in majhnemu številu učencev dosega na stogovski šoli dobre rezultate tudi na področju interesnih dejavnosti. (J. Ko.)

»Bi. Vendar ne bi delal samo to. Igram v ansamblu Arizona, kjer mi vsa glasba ni všeč, so pa zraven tudi skladbe, ki jih z užitkom igram. Ko je pravo razpoloženje, pa igram rad vsako glasbo. Saj sedem ali osem let ne bi bil pri Arizoni, če ne bi vse »stimalo«, tako v odnosih kakor tudi pri zvoku in igranju.

Če bi samostojno delal glasbo, bi se s tem lahko »pokrival«. Rad bi naredil tudi osnovno glasbeno šolo, vseh šest let. V pogovorih sem z dobrim kitaristom Sašom Lamutom iz skupine Posodi mi jürja, ki je končal glasbeno akademijo in sedaj poučuje na srednji glasbeni šoli v Mariboru. Dejal sem mu, naj me uči igranja kitare tako, kot da jaz ne bi ničesar znal.

– Se pravi, da si ti klitarški samouk?

»Že ko sem bil majhen, sem vedno vlačil s sabo kake plastične kitare. Bil sem nor na glasbo, vendar sem šel raje igrati nogomet k Muri. Oče me je vsako leto spraševal, ali ne bom šel v glasbeno šolo, jaz pa sem mu odgovarjal, da mi je ena učiteljica čisto dovolj.

Dokler v petem razredu jaz njega nisem prosil za nasvet. Sedaj pa mi je žal, da nimam kon-

čane glasbene šole, zato jo bom skušal čimprej dokončati. Saj sem še mlad, imam 28 let. V četrtem razredu, ko me je glasba čisto prevzela, sem našel knjigo za kitaro in sem nekaj prijemov pogruntal sam, nekaj pa mi jih je pokazal oče. Do petega razreda me je učil on, v šestem pa sem jaz njega učil solirati, ha ha ha. Glasba je v družini, sestra poje pri vokalni skupini Bel Canto, mama pa v pevskem zboru rakičanske bolnišnice.

– Ustrezno vprašanje bi bilo, kakaj torej nisi že od začetka profesionalni glasbenik?

»Glej, ko sem prišel k skupini Železobeton, sem imel petnajst let, vsi drugi pa so že prišli iz vojske. Bili so že »stari konji«, jaz pa še v prvem letniku, ha ha ha. Moje druženje z njimi je bilo resda nekoliko čudno, a moram priznati, da so lepo pazili name, tako da nisem zašel v slabo družbo, droge ipd.

Sicer nisem niti tak človek, vendar bi že naredil kako drugo neumnost. Nekajkrat sem res hotel, a so me takoj »skulirali«. Oni so bili moji voditelji skozi mladostniško obdobje. Šestnajstimi ali sedemnajstimi leti sem šel že prvič v studio. Naredili smo dva posnetka in moram pri-

Odločilni duh protestantizma

Sam si pomagaj in Bog ti bo pomagal

Tistega Lutrovega 31. oktobra si gotovo nihče ni upal pomisliti, da bo glas izobraženega, načitanega in vernega človeka pomenil pomembno prelomnico v zgodovini cerkve in človeštva. Sredi 16. stoletja se je tudi pri panonskih Slovencih pojavil Lutrov nauk in se hitro razširil. Nova vera je vzbujala upanje za dostojnejše življenje, med drugim pa je materinščino postavila na pedestal. Spodbujali so šolanje, branje in tiskanje knjig ter ljudi učili, da morajo sami prevzeti odgovornost za kakovost svojega življenja. V času izгона protestantov iz Štajerske in Kranjske je v Prekmurju doživljala pomemben razcvet. Žal se v marsikateri slovenski knjigi še danes poglavje o protestantizmu na Slovenskem konča z izgonom iz slovenske dežele. Lahko odločno povemo, da je bil za Prekmurce, Slovence na Ogrskem, in njihovo identiteto odločilnega pomena. Samo predvidevamo lahko, ali se ne bi v času tisoletne ogrske oblasti brez knjižne matere besede stopili z večinskim narodom. Prav zato bi veljalo protestantizem morda še bolj izpostaviti, ga ustrezno umestiti v slovensko zgodovino, prekmurske pisce pa odločno postaviti ob bok slovenskim. Sicer pa, koliko narodov ali etnij ima Sveto pismo prevedeno v materni jezik? Pred praznikom reformacije smo nekaj znanih prekmurskih intelektualcev povprašali, kakšna sta pomen in vloga protestantizma za Prekmurje.

Ludvik Jošar, duhovnik v evangelikiški cerkvi v Bodoncih:

Reformacija kot versko gibanje in s tem gibanje duha ni bila omejena le na ozemlje današnjega Prekmurja, ampak na širše

območje slovenskega - prekmurskega življa, ki je živel tudi zunaj naravne meje, ki jo določata reki Mura in Raba. Ljudem, ki so sprejeli reformacijo, je bil prvi pomen verskega značaja z nastankom cerkvenih občin. Vzporodno s tem verskim pomenom je bil navzoč tudi izobraževalni, jezikovno-narodni pomen. Ali je reformacija v začetku pozitivno vplivala na ekonomski razvoj Prekmurja, je težko ugotoviti.

Naredil bi nekaj časovnih obdobij v zgodovini reformacije pri nas. Prvo je bilo obdobje nastajanja in nastanka cerkvenih občin in cerkvene uprave, začel pa je menjavo stoletij od 16. do 17. stoletja, nekako do srede 60. let v 17. stoletju. Sledila je doba protireformacijskih nastopov s strani zemljiške, cerkveno-politične oblasti, povezana z vojaškimi pohodi, vse do leta 1732. Tretja doba je bila doba t. i. babilonskega suženjstva, vse, kar je dišalo po evangeličanskem, je bilo pregnano, predvsem duhovščina in učiteljstvo. Ta nesrečna doba je trajala od 1732 do 1781/1783. Teje je sledila doba daljše verske svobode, ki jo imenujemo potolerančna. O 19. in 20. stoletju ne bi govoril. Želim pa omeniti petdesetletno dobo, dobo brez učiteljev in duhovnikov. Zanimivo je, da je bila ravno v tej dobi reformacija literarno, kulturno, jezikovno in narodnostno naju-

spešnejša, pravzaprav že malo prej, 1715., s prvo prekmursko knjigo (Mali katekizem - Temlin), potem pa z deli Mihaela Kuzmiča in Mihaela Bakoša. Vrhunec je bil prav gotovo prevod Novega zakona leta 1771. Ta doba je pripomogla k temu, da je Slovenski živel ohranil svoje slovenstvo, kajti brez literature in matere besede bi se porazgubil in asimilirali. Narodnostni in jezikovni značaj pa bi bil še večji, če bi imeli evangeličani svojo cerkev, žal pa takratne politične razmere tega niso dovoljevale.

Danes bi morala biti Cerkev Cerkev za svet, Evangeličanska cerkev na Slovenskem je zaradi svojega mišljenja in diaspornega značaja to bolj težko, ampak je, če malo grobo rečemo, Cerkev samo za sebe, torej za svoje člane. Cerkev pa si išče svoj prostor, da bi bila z različnimi

dejavnostmi opazna v slovenski družbi.

Pri vprašanju, ali je dan reformacije cerkveni ali kulturni praznik, bi morali besedico *ali* nadomestiti z *in*, potem dobimo pravičen odgovor. Za slovenski narod mora biti praznik reformacije oboje, kajti redko katerega narodu je reformacija toliko dala kakor slovenskemu.

Mag. Franc Kuzmič, pedagog in višji kustos v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota:

Reformacija je imela in še ima za Prekmurje nedvomno velik pomen, morda še večjega, kot si na prvi pogled predstavljamo. Poleg drugačnega pojmovanja nekaterih teoloških resnic in zadev ter verske prenovne je njen pomen nedvomno velik še za druga področja. Tukaj mislim predvsem na način pojmovanja dela, racionalizacijo, tvoren medkonfesionalen dialog in navsezadnje tudi kulturo kot tako.

Zanimivo je, da je bila na ozemlju današnje

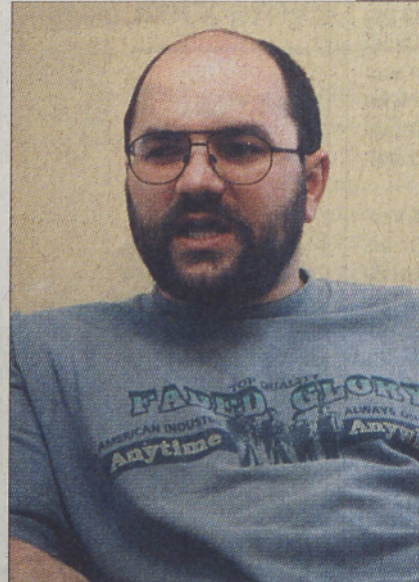
Slovenije prva tiskarna z ročnim tiskarskim strojem pri protestantih v lendavskem gradu leta 1573 in je natisnila tri protestantske knjige, sicer v madžarščini. Z izdajanjem tiskanih knjig v prekmurščini so začeli med Prekmurci prav tako protestanti in tako dodali v zakladnico nekaj temeljnih del, med njimi izstopa prevod Nove zaveze, ki so rabila ne zgolj za verske namene, ampak tudi za opismenjevanje in izobraževanje, to pa je bistveno prispevalo k ohranitvi slovenstva pred madžarizacijo tega prostora.

Največjo vlogo je imela reformacija v Prekmurju v 16. stoletju, ko je omogočila povezovanje vezi z Evropo pretežno v okrepitvi trgovini in izobraževalni dejavnosti na nemških univerzah, potem pa še v 18. stoletju, ko se je začela bogata slovstvena dejavnost, ki je nato vplivala na vznik katoliške in pozneje še posvetne književnosti. Še v prvi polovici 20. stoletja se je namreč ta književna ustvarjalnost kazala kot močan identifikacijski element pri Prekmurcih, predvsem med inteligenco, pri vključevalnih tokovih v novo slovensko oziroma jugoslovansko državo.

Praznik reformacije je prav gotovo pomemben in naj bi ostal, če ne drugega kot nekakšen spomin na zavedanje samega sebe, možnosti izražanja strpnosti na različnih področjih, predvsem v komuniciranju, iskanju novih poti in idej. In da bi pri tem tudi pomislili na bogato literarno tvornost prednikov in jo sami nadaljevali ter dograjevali, da bi to še naprej plemenitilo duhovno raven vsakega posameznika in s tem družbe.

Alojz Benkovič, župnik rimskokatoliške cerkve v Beltincih:

O pomenu reformacije za Prekmurje je bilo mnogo povedanega in napisanega, ga je pa treba - pomen namreč - ocenjevati tudi s stališča današnjega stanja, ki je v Evangeličanski cerkvi. Ni treba izgubljati besed o pomenu prve knjige Štefana Kuzmiča v domačem (prekmurskem) jeziku pa tudi o naslednjih. Na žalost so pozneje nekateri predstavniki evangeličanske cerkve »zanikali« delo svojih prednikov, mislim predvsem na konec 19. in začetek 20. stoletja, ko so se dali vpreči v raznarodovalno madžarsko politiko.

Seveda lahko danes evangeličani s ponosom zrejo na svoje prednike, ki so dali tako Slovencem kot tudi Prekmurcem prvo tiskano knjigo. To je bil nedvomno velik prispevek k ozaveščanju slovenskega naroda v nekem zgodovinskem trenutku. In zanikanje tega dejstva bi bila velika zgodovinska napaka, ki ne vodi k resnici, ampak k ponarejanju zgodovinskih resnic. Prav tako je treba priznati, da je v določenem trenutku reformacija zašla s svoje poti in je odigrala ravno nasprotno vlogo, za katero se je odločila na začetku.

Evangeličani so danes resen izziv družbi, v kateri živijo. Vlogo svojih prednikov je treba vedno znova postavljati pred ogle, da in tako svoje poslanstvo za človeka ali narod preverjati v luči ustanoviteljstva Cerkve - Kristusa. To mislim, da je prvenstvena naloga tudi današnje evangeličanske cerkve v Prekmurju.

Praznik reformacije je pred nami in seveda želim vsem evangeličanom v Prekmurju, da bi ga praznovali v resnicoljubnosti, spravi in pravem duhu ekumenizma.

Dr. Oto Norčič, profesor na Ekonomski fakulteti v Ljubljani:

Dejstvo je, da so vse evropske države, kjer je prevladal protestantizem, zelo razvite pa tudi na državi, ki mejijo nanje, je vplival protestantski duh. V ospredje je postavil človeka, ki je poklican, da sam rešuje svoje probleme, da dela in je s tem deležen božje pozornosti. V tem času se je pojavil tudi kapitalizem in samo vprašanje je, ali je protestantizem vzrok ali posledica razvoja kapitalističnega sistema. Lastnina je postala nekaj spodobnega in je pomenila kakovostnejše življenje. Protestantska etika namreč deluje v smislu Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal.

Tudi Prekmurje je zajelo v 16. stoletju hitro širjenje kapitalističnega načina gospodarjenja. To se kaže v razvoju trgovine in rokodelskih obratov, razvoju mlinarstva, vključili so se v mednarodno trgovino, ki je potekala po trgovski poti od Ogrske proti Rimu. Pretežno kmečko prebivalstvo se je začelo razslojevati in kmetije so se začele drobiti, fevdalci so začeli obdelovati svojo zemljo s pomočjo malih kmetov. V Prekmurju ni bilo mest, a so bila pomembna vaška

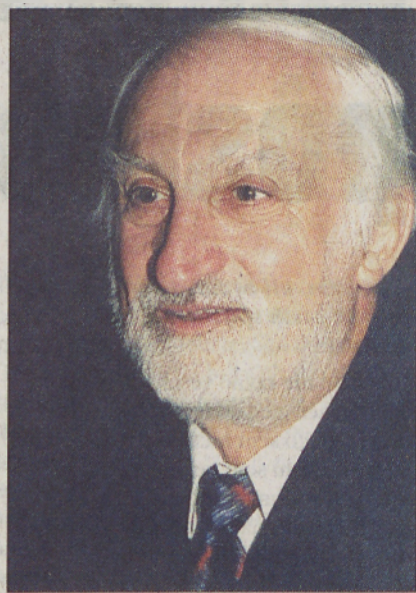
naselja, ki so dobila trške pravice do sejmov, kjer je potekala trgovska in obrtniška dejavnost pod kontrolo graščin.

Protestantsko gibanje je vzbudilo še druge premike v orientaciji prekmurskih Slovencev v izobraževanju, spodbujalo je organizacijo posvetnega šolstva, tiskanje knjig, odpiranje knjižnic ... Saj je že v drugi polovici 16. stoletja nekaj študentov iz Prekmurja in Porabja študiralo v Nemčiji. Izobrazba je pomenila pogoj za boljše življenje.

Čeprav je v Prekmurju veliko evangeličanov, je danes po vseh kriterijih na lestvici razvitosti prav na dnu. Kje je protestantski duh danes, zakaj ne pride do izražanja?

To je težko povedati, ampak v nekem trenutku je začel gospodarski in družbeni položaj upočasnjevati in popuščati. Dejstvo pa je, če gledamo zadnjih deset let, da v ključnem trenutku proizvodnje niso preusmerili v nove panoge, na primer da bi se Panonija začela ukvarjati z belo tehniko ... Prav gotovo je nekaj v prekmurskem karakterju in zavesti. V zgodovini je bilo deležno Prekmurje kot obrobna pokrajina nenehnih prehodov in mimo hoda različnih ljudstev,

množi so se tu ustavljali, nekateri zavladali pa spet prišli novi, kar tisočletje je spadalo pod ogr-

ske oblast. Morda so prav te zgodovinske okoliščine in dejstva vzrok, da se ob večjih spremembah Prekmurci ne potegnejo sami vase. Raje čakajo, da bo šlo mimo, kot bi reagirali.

Res je bil protestantski del prebivalstva nekoč bogatejši, z razvojem kapitalizma pa so se razlike počasi brisale. Duh kapitala je prevladal povsod, ne glede na religijo. Čeprav je deloval protestantski duh na osrednjeslovenskih tleh le petdeset let, je toliko močan in intenziven, da ga do danes ni mogoče zabrisati. Tu lahko iščemo vzroke, zakaj Slovence odlikujejo delavnost ter sposobnost organiziranja in zanašanje na lastne sile.

A. Nana Rituper Rodež
Foto: A. N. R. R. arhiv

Zanimiva in nenavadna preteklost

Protestantizem v Prekmurju skozi čas

Zgodovinar mag. Franc Kuzmič je pripovedoval v petek zvečer v Jakijevi dvorani zavarovalnice Triglav o protestantizmu v Prekmurju od začetkov do današnjih dni. Predavanje ob dnevu reformacije je organizirala soboška podružnica Slovenskega protestantskega društva Primoža Trubarja skupaj z Evangeličansko cerkvijo v Murski Soboti.

Predavatelj nas je vodil skozi zelo obsežna obdobja - od 16. stoletja pa do današnjih dni - in pri tem nanizal poleg znanih imen in podatkov še marsikatero neznano in zanimivo podrobnosti, ki delajo zgodovino živo in nazorno.

Po znamenitem dogodku 31. oktobra 1517, ko je Martin Luther v 95 tezah objavil kritiko razmer v katoliški cerkvi, je prešel na začetke protestantizma v Prekmurju kmalu zatem, saj se je leta s pomočjo nove iznajdbe - tiska širil zelo hitro in tako tudi sodeloval pri oblikovanju novoveške Evrope.

Njegovi začetniki pri nas so bili grofje Banffy iz Lendave, prvi znani duhovnik Ferenc Töke.

Šlišli smo o znanih in manj znanih imenih, o uspešnih in manj uspešnih obdobjih.

Od začetkov pa tja do 19. stoletja so bili protestanti v Prekmurju - večina jih je bila zlasti na Goričkem - vsake toliko časa izpostavljeni različnim oblikam rekatolizacije in prisvajanja cerkva, ki sicer ni šlo tako nasilno kot drugod, a je bilo vendarle uspešno. Kar se ni hotelo podrediti, se je izseljevalo, zlasti na Madžarsko, kjer je nastalo za prekmurske protestante najbolj pomembno duhovno središče in tudi artikularni kraj - Šurd.

Tu so bivali kot učitelji in duhovniki skoraj vsi prekmurski protestantski pisce, katerih imena najdemo na naslovnici v starinski prekmurščini pisanih knjig: Franc Temlin, Mihael Bakoš, Mihael Sever, Štefan Kuzmič ... v tujini šolani izobraženci, ki so se zavedli duhovne zaostalosti in revščine prekmurskih Slovencev. Tako smo lahko ponovno ozavestili, da so za začetke knjižnega jezika in književnosti, tako slovenske kot prekmurske, zaslužni prav protestanti.

Pisana in velikokrat tragična zgodovina Prekmurja vzbuja radovednost v vseh svojih časih in delih, zato se je zdel predlog voditelja večera Kolomana Ciguta, da bi s tovrstnimi predavanji nadaljevali, zelo primeren, saj tema še zdaneč ni izčrpana.

Ob dnevu reformacije

Knjigotisk v protestantski
Dolnji Lendavi

Septembra so predstavili v okviru občinskega praznika v zalozbi lendavske Galerije faksimile Postil, ponatis tretje knjige človeka, ki zase pravi, da je pridigar, drugi pa ga označujejo kot solmeštra. György Kultsár, izobražen mož iz druge polovice 16. st., verjetno prvi pisatelj in prevajalec, rojen v tem kraju, ostaja skrivna oseba, saj ne poznamo letnice in kraja njegovega rojstva. Postile, z letnico pomlad 1574, so tretja njegova knjiga, saj je predhodno izdal že dve: poleti 1573. leta Az halala valo keszőletről ... (O pripravah na smrt ...) in še oktobra istega leta Az ördögnec a petencia tartó Bünössel való vetélkedéséről ... (Hudičev dialog s spokornjenim grešnikom ...). Vse tri so izšle pod pokroviteljstvom lendavskega graščaka Miklósa Bánffyja, ki je dajal tiskarju Rudolfu Hoffhalterju, s pravim priimkom Skrzetusky, ki kaže na njegov poljski izvor, leto dni zatočišče na lendavskem gradu.

Nedvomno, da so postile najlepše delo prve znane lendavske tiskarne iz druge polovice 16. st., toda nič manj nista pomembni drugi knjigi. Kot preostali dve, je tudi Priprava na smrt napisana v madžarskem jeziku in ohranja mnoge prvine narečja na širšem lendavskem območju. Posvečena je mecenu Miklósu Bánffyju, humanistu, redkemu izobražencu in pismenemu plemiču svoje dobe. Vsa tri dela so napisana v duhu helvetske struje protestantizma (kalvinizem) in pričajo o avtorjevem poznavanju nemške, poljske in madžarske protestantske literature. V štirih poglavjih Kultsár govori o dvojnosti življenja na tem in onem svetu ter o pripravi na smrt.

Drugo knjigo, ki je razprava o grešnikovem boju s hudičevimi skušnjavami, je Kultsár posvetil György Zrinskemu Čakovskemu, ki je pozneje ponudil zatočišče tiskarju Hoffhalterju v medžimurskem Nedelišču, v vasi na pol poti med Lendavo in Čakovcem. Druga znana knjiga iz lendavske tiskarne je prav tako izšla 1573. leta in so jo natisnili v pičlih štiridesetih dneh, to pa velja ob takratni tiskarski tehniki za pravi podvig. Ohranjen je le en primerek, ki ga hranijo v budimpeštanski Széchenyjev knjižnici (Sklad stari tiski). Drobna knjižnica vsebuje namišljene dialoge med hudičem in grešnikom, ki se pripravljajo na pokoro.

Postile, najlepši izdelek lendavske Hoffhalterjeve tiskarne, so v dvajsetih primerkih ohranjene v petih državah od slovaške Bratislave, prek Madžarske do British Museuma v Londonu, Cluja v Romuniji in Oderheima v Nemčiji. Knjiga je zbirka pridig, podprtih z logotipi: na prvem mestu z večjimi kurzivi označuje evangelijsko delo, temu sledi razlaga in na koncu pridiga. Kultsár je kot dober retorik zavestno pisal verske tekste v razumljivem jeziku in zmernem tonu o Svetem trojstvu, o Kristusovih

naukih in pomenu bogoslužja. Postile so tudi kritika »fevdalnih grehov«, predvsem podkupljivih, krutih, brezobzirnih uslužbencev, svetovalcev in sodnikov, ter kopičenja bogastva, skopustva in nezakoničnosti. Kultsárjeva tretja knjiga spada med najlepšo tiskano dediščino 16. st., ki ne le iz verskega, ampak predvsem iz umetniškega, družbeno-zgodovinsko-verskega in jezikovnega vidika osvetljuje burno obdobje po mohaški bitki, ko so Turki zasedli velik del države, na preostalem teritoriju v Podonavju pa sta se dve dinastiji borili za krono. Nad nekoč cvetočo Corvino-vo renesančno državo se je zgrnila po sto petdesetih letih globoka kulturna, gospodarska in moralna tema, v prezir katoliškemu razvratu pa se je kot požar razširil protestantizem, ki je ponujal kot alternativo enakost vseh stanov. Temu prid govori tudi podatek, da je izbral mogočni Bánffy za krstnega hotra svoje hčerke prav pridigarja Györgya Kultsárja, ki je bil neplemenitega rodu.

Tiskar Hoffhalter je moral tudi pobegniti z Dunaja, saj si je z lendavskimi knjigami nakopal srd Habshuržanov. Katoliško usmerjeni kralj Maksimilijan je poslal februarja 1574. leta po Laszlu Bánffyju, Miklosevem

Grb tiskarske družine Hoffhalter iz sredine 16. st.

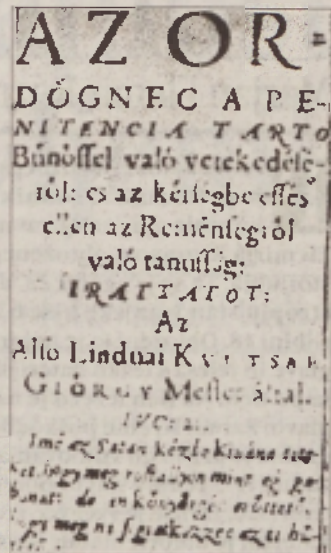

Slika iz prve Kultsárjeve knjige

Grb družine Bánffy z začetka 16. st.

mlajšem bratu, v Lendavo dekret o izgonu tiskarja, katerega očeta so na Sedmograškem obsodili zaradi zaničevanja Sv. trojice. Rudolf Hoffhalter, tiskar treh ali morda celo več lendavskih knjig, se je najprej umaknil v Nedelišče, potem pa izginil neznano kam. S sabo je odpeljal čudovite

Knjiga spokorniku in hudiču so natisnili v štiridesetih dneh, ohranjena pa je le v enem primerku.

Ilustracija pridige o sejalcu v Postilah

klišee, katerih odtisi krasijo predvsem Postile, toda tudi drugih dveh knjig se ni treba sramovati. Po kratkem veku protestantizma so se Bánffyjevi vrnili v naročje katoliške cerkve in vse do sredine 19. st. v Lendavi niso natisnili nobene knjige.

Ella Pivar ■

Ob Dnevu reformacije

Greentown Jazz
Band v evangeličanski
cerkvi

V nedeljo zvečer je bil ob dnevu reformacije v evangeličanski cerkvi v Murski Soboti koncert enega najboljših evropskih ansamblov klasičnega jazza Greentown Jazz Band. Tokrat so nastopili s solistko Alenko Godec. Predstavili so se s klasičnimi tradicionalnega jazza, med drugim smo lahko prisluhnili skladbam New York, New York, Cheak to Cheak, Basing Street Blues, You are my Sunshine in drugimi skladbami jazza in dixielanda, ki gredo hitro v uho.

Skupina je bila ustanovljena pred dvajsetimi leti, imenuje pa se po zelenem mestu Ljubljani, od koder prihaja. Sestavljajo jo vrhunski glashbeniki Borut Bučar (klarinet), Tomaž Grintal (trobenta), Peter Hodobivnik (pozavna), Silvester Stingl (klavir), Lado Rebrek (kontrabas) in Salih Sadiković (bobni). Gostovali so po mnogih evropskih in svetovnih jazzovskih festivalih, uspešno pa so predstavili svojo interpretacijo dixielenda in drugih tradicionalnih stilov v domovini jazza.

Odlikujejo jih brezhiben slog in ritem ter vrhunska uigranost. Kritiki jih ocenjujejo s superlativi, poslušalci pa jih vedno nagradijo z ovacijami in tudi Murski Soboti poslušalci niso ostali ravnodušni. Včasih je bila Cerkev glavni mecen visoke kulture, vsega lepega in vrhunskega in kako prijetno zveni v mogočni stavbi, ki je že sama po sebi narejena za nekaj dobrega in lepega, glasha ene najboljših slovenskih skupin!

Besedilo in fotografija: A. Nana Rituper Rodež ■

Portret slikarja Zoltana Gaborja

Slike lepote in
umazanije svetaZačetnik likovne terapije duševno
prizadetih

Magister likovne umetnosti Zoltan Gabor je bil rojen leta 1922 v Lendavi. Po končani srednji šoli za oblikovanje v Zagrebu in Budimpešti je leta 1951 še diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Zagrebu, kjer že več desetletij tudi živi. Pred nedavnim so se ga spomnili z razstavo njegovih slik v lendavski sinagogi, kjer so si slikarska dela izposodili iz zasebnih zbirk.

Zoltan meni, da je njegovih slik v zasebnih zbirkah po Pomurju okrog sto petdeset, kakih petsto pa jih je še zunaj pokrajine ob Muri. Odkar živi v Zagrebu, v povprečju vsaj enkrat mesečno obišče rodno Lendavo, poleg Zagreba in Budimpešte pa je v preteklosti nekaj časa živel tudi v Parizu in na Dunaju. Njegove življenjske izkušnje pa so vezane tudi na delo v psihiatrični bolnišnici Vrapče pri Zagrebu, kjer je delal kot likovni terapevt in bil dejansko začetnik likovne terapije zdravljenja na območju nekdanje Jugoslavije.

O mladostnih spominih pravi: »Pred drugo svetovno vojno smo živeli v Lendavi, oče je delal kot prekopčevalec z živino pri Benku in že kot otrok sem govoril, da bom slikar. Imel sem precej stikov z drugimi ljudmi po Lendavi, tudi Židi, zato sta me zelo prizadela druga svetovna vojna in dejstvo, da je bilo pobitih precej mojih znancev. In potem so se takšne grozote ponovile ob vojni med Hrvati in Srbi pred leti. Sem pacifist, in ko vidim uniformo, mi gre na bruhanje.«

Pri svojem slikarskem delu črpa tako iz zgodovine kot tudi iz sedanjosti, v njegovem realističnem slikarskem svetu pa je tudi precej simbolike. Abstraktno slikarstvo ga nikoli ni pritegnilo. Pisal je tudi prozna dela in nekaj časa bil tajnik Združenja likovnih umetnikov Hrvaške, kjer je skrbel tudi za sodelovanje z madžarskimi in slovenskimi slikarji. Opremil pa je tudi več kot šeststo ovitkov knjig.

Tudi slike, razstavljene v lendavski sinagogi, kažejo nasprotja tematike njegove ustvarjalnosti. Po eni strani umirjeno romantično razpoloženje okolja starih zgradb v Lendavi in življenja v preteklosti, po drugi strani pa prazne hale tovarn, podrtje hiše, razmetane opeke, ljudje brez glav, prizori vojne ...

Meni, da je Zagreb zelo lepo mesto, vendar v zadnjem desetletju v njem ni bilo prijetno živeti, saj je življenje na Hrvaškem še precej daleč od prave demokracije. O svojem delu pravi: »Ko ustvarjam, najprej naredim potezo s čopičem in potem ta prva poteza vse druge nekako potegne za sabo. S svojim delom pač prikazujem, kako doživljam svet okrog sebe, tako tisto, kar me negativno pretrese, vojno, odtujenost človeka, kot tudi tisto, kar je lepo.«

Vrsto let se je posvečal tudi likovni terapiji v domu duševno prizadetih: »S področja likovne terapije sem najprej veliko študiral, tudi v tujini, šele potem sem se tega lotil tudi v praksi v domu duševno prizadetih. Vendar pa sem napredek, rezultate pri tem zdravljenju ugotovil pri lažje duševno prizadetih, nevrotikih, medtem ko pri težjih bolnikih ne pomaga. Za duševne bolnike je pomembno doživljanje trenutkov lepega.«

Jože Gabor ■

Noč Goričkih nožev

Minuli četrtek se je zgodil v salonu Murske republike v restavraciji Zvezda v Murski Soboti pomemben literarni dogodek. Svojo slavnostno - oz. kot so sami poimenovali brezkompromisno - vrnitev je naredila nekoč kulturna skupina Gorički noži. Tokrat bi se morali sicer pojaviti v zasedbi: Jožef Hajdinjak, Edvard Mihalič in Branko Pintarič, vendar sta bila navzoča samo dva člana, tretji pa je bil službeno zadržan. T. K., foto: J. Z.

Soboška gledališka
sezona se je začela

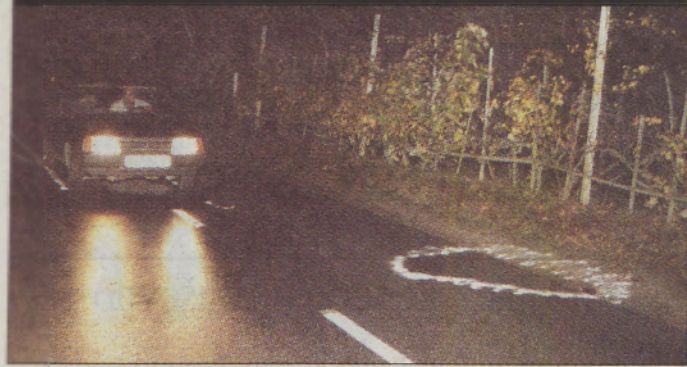
Videti je, da so se Sobočani in okoličani že dodobra navadili hoditi v gledališče, saj je bilo letos za abonma, ki ga razpisuje ZKD M. Sobota po izboru režiserke Duše Škof, že preveč prijav, čeprav doživi vsaka predstava dve uprizoritvi, včasih istega dne, včasih pa dva dni zaporedoma.

Prva oktobrska predstava je prišla v Soboto z Borštnikovega srečanja, to je drama mladega irskega dramatika Conora McPhersona v izvedbi SNG Drame iz Ljubljane. Nastala je leta 1999 in doživela izjemen uspeh. Vsakdanje dogajanje v podeželskem pubu, kjer se srečajo štirje moški in ena ženska, je znano in prepoznavno, zato tudi privlačno. Slovensko predstavo, ki da so jo več kot imenitno odigrali Saša Pavček, Branko Šturbej, Igor Samobor, Aleš Valič in Ivo Ban, je občinstvo navdušeno sprejelo.

Gotovo pa si bo zanimivo ogledati tudi novembrsko predstavo, ko bo prišla na oder prva slovenska komedija Županova Micka A. T. Linhart v novi preobliki in v uprizoritvi Prešernovega gledališča iz Kranja.

B. B. L. ■

Okoslavci: Pešec je omahnil v smrt

Ceste v Pomurju so terjale novo, že štirinajsto žrtev v desetih letnih mesecih. V sredo, 24. oktobra, ob 18.30 se je peljal Mladen P. iz Radenec z osebnim avtom po regionalni cesti iz smeri Sv. Jurij ob Ščavnici v smeri Radenec. Ko je pripeljal v Okoslavce, je na sredini vozišča opazil pešca, za katerega so pozneje ugotovili, da je devetinsedemdesetletni Ivan Markovič iz Zgornjega Kocjana. Kljub zaviranju se mu ni uspel izogniti in avto je pešca zbil po vozišču. Nesrečni mož je bil tako hudo ranjen, da je med prevozom v bolnišnico umrl. - Foto: J. Zauneker

Zgodilo se je ...

Predanovci: Hudo poškodovan avtomobilist

V petek, 26. oktobra, ob 13.45 se je peljal Herman R. z osebnim avtom po lokalni cesti Brezovci-Polana. Ko je pripeljal v Predanovce, je začelo v levem ovinku vozilo zanašati, zato je trčil v desni rob pločnika, od tam pa je avto zdrsel čez cesto, trčil še v levi rob pločnika, nato v hidrant in nazadnje še v drog električne napeljave. Voznik se je hudo poškodoval, gmotna škoda pa znaša osemsto tisoč tolarjev.

Radenci: Zapeljal na nasprotno vozišče

Zunaj naselja Radenci se je zgodila v nedeljo, 28. oktobra, ob 15. uri prometna nesreča, ker je voznik osebnega avta B. B. v ovinku zapeljal na nasprotno smerno vozišče in zato trčil v nasproti vozeči osebni avto, s katerim se je peljala H. C. M. Voznica in njen sopotnik A. C. sta se hudo poškodovala, lažje poškodbe pa je dobil B. B. Materialna škoda na vozilih znaša po prvih oceni dva milijona tolarjev.

Pomurje: Vlomi, tatvine, ogenj

V noči s 25. na 26. oktober je nekdo vlomil v lovski dom v Ivanovcih, v hišo v Beltincih in v počitniško hišico v Trnju. - V nedeljo, 28. oktobra, so policisti obravnavali vlom v starejšo stanovanjsko hišo na Janževem Vrhu in ugotovili, da nepovabljeni ni sunil ničesar, ampak je nasilno vstopil samo zato, da bi - prespal.

27. oktobra ob 21.20 so nenadoma zagorele bale slame, zložene blizu gospodarskega poslopja v Černelavcih. Požar so pogasili černelavski in soboški gasilci. - 28. oktobra kmalu po 16. uri se je med vožnjo po cesti med Križevci pri Ljutomeru in Veržejem vnel osebni avto Zastava Yugo. Ogenj so pogasili ljutomerski in veržejski gasilci, na kraj dogodka pa so prišli tudi gasilci PGD Vučja vas.

Š. S. ■

V Murski Soboti obsodili pobeglega morilca

14 let za umor matere

Marjan Elemir Rozman »zaigral« na izgubo spomina

Pred senatom Okrožnega sodišča v Murski Soboti, ki mu je predsedoval sodnik Branko Palatin, se je v petek končala glavna obravnava zoper 42-letnega Marjana Elemirja Rozmana, obtoženega umora svoje matere iz koristoljuba. Ta se je zgodil 22. decembra ponoči v prvem nadstropju stanovanjske hiše 62-letne Ane Klenar Rozman na Gibini 18. Obtoženi jo je najprej večkrat udaril v različne dele glave in telesa s težko baterijsko svetilko, zaradi česar je padla po tleh. Na tleh ležečo je ustrelil z malokalibrsko puško v glavo. Zaradi strelne poškodbe obnosnih votlin in lobanjskega dna je prišlo do vdihovanja krvi v pljuča ter posledično do zadušitve. Truplo naj bi potem z bagrom zakopal v jamo na dvorišču. Iz hiše je vzel več vrednejših predmetov in orožje, s katerim je umoril mater, ter se z njenim osebnim avtomobilom Golf odpeljal v Ljubljano, kjer je imel stalno bivališče.

Za okrutni zločin je bil Rozman, ki je bil brez stalne zaposlitve in večkrat zaprt zaradi različnih kaznivih dejanj, poleti 1999 obsojen na 11 let zapor. Po pritožbi obrambe je mariborsko višje sodišče sodbo razveljavilo in primer vrnilo v ponovno obravnavo. Ker je imel osumljeni določene zdravstvene težave, so ga še pred nadaljevanjem sojenja iz pripora

prepeljali na zdravljenje v psihiatrično bolnišnico v Ormožu. Od tam je 23. decembra 1999 pobegnil. Šele po dvajsetih mesecih iskanja, ko so ga policisti po naključju izsledili in prijeli v Žalcu, se je znova znašel za zapahi zaporu v Murski Soboti.

Marjan Elemir Rozman je tudi tokrat hotel »zaigrati« na duševne težave in izgubo spomina, toda pregled pri sodnem izve-

dencu nevropsihiatrične stroke je potrdil, da lahko sledi obravnavi, zato se je obtoženi odločil, da se bo branil z molkom. Med pričami, ki so se tokrat zagovarjale na soboške okrožnem sodišču, je bil tudi Marjanov mlajši brat Jože. Spomni se, da ga je Marjan med potjo iz Ljubljane pobral na Ptuj, kjer je obiskoval srednjo šolo. Ko sta prišla domov na Gibino, je bila hiša prazna. Nenavadno je bilo, da matere ni bilo nikjer. Še mesec dni potem ga je obtoženi prepričeval, da je mati odpotovala k očetu v

Nemčijo oziroma je na operaciji v Ljubljano. Ob vrnitvi očeta domov na krajši dopust je postala zadeva zelo sumljiva, zato je brat Jože primer prijavil policiji, čeprav je Marjan temu nasprotoval. Z odkritjem materinega trupla, zakopanega na domačem dvorišču, se je klobčič razpletel.

Ob upoštevanju vseh dokaznih postopkov se je senat soboškega okrožnega sodišča odločil, da morilca Marjana Elemirja Rozmana obsodi na 14 let zapor. Tako so mu na ponovnem sojenju prisodili za tri leta višjo kazen kot prvič.

Milan Jerše ■

Skupna vaja slovenskih in madžarskih gasilcev

Če gori gozd na državni meji

Ob mesecu požarne varnosti so pripravili gasilci iz Gasilskega društva Hodoš ter iz Gasilskega društva Bajansenye skupne gasilske vaje, kjer so simulirali, da gori gozd na meddržavni meji. Pri tem so slovenski gasilci gasili požar, madžarski pa so si prizadevali, da se le-ta ne bi razširil na zeleno mejo. Na srečo je bila to le vaja, vendar sta z željo, da bi v primeru resničnega požara čim prej pogasili požar, obe državi podpisali meddržavni sporazum. V sporazumu piše, da lahko gasilske enote v primeru požara in intervencije nemoteno prečkajo državno mejo. Meddržavna pomoč je pomembna toliko bolj zato, ker lahko pridejo gasilske enote iz sosednjih krajev ob meji na kraj dogodka prej kot iz iste države in bolj oddaljenega kraja.

ANRR, foto: N. J. ■

Gasilska vaja v Veliki Polani

V petek, 26. oktobra, je zagorelo v skladišču vaške tovarne, zato je Regijski center za obveščanja prek pozivnikov aktiviral gasilska društva v Veliki in Mali Polani ter Brezovci. Z občinskim poveljnikom so se potem hitro dogovorili in ukreпали. Gasilci PGD Mala Polana so povlekli vod v verigi od potoka Črnca do požarišča in naredili vodno zaveso, da se ogenj ne bi širil na sosednja poslopja. Gasilci PGD Brezovica pa so svojo gasilno opremo priključili na hidrante v bližini gorišča in pomagali pri gašenju v prostoru. Velikopolanski gasilci pa so gasili požar najprej z gasilnimi aparati, nato pa so uporabili še univerzalne ročnike z vodno meglo. Vsi skupaj so požar pogasili. K sreči ni bilo pravega požara, ampak je bila le vaja v okviru meseca požarnega varstva. Na koncu so jo analizirali. Na sestanku so znova ugotavljali, da v Veliki Polani nujno potrebujejo novo gasilno vozilo, saj je to, ki ga imajo, menda staro več desetletij. - Foto: Š. S.

Kulinarična razstava v Puconcih

Turistično društvo Puconci je pripravilo kulinarično razstavo, na kateri so prikazali izvirne domače jedi, vina in med. Prikaz je ocenjevala strokovna komisija. Zlato *kijanco* so prejeli: Kulturno-turistično društvo Moščanci, Darinka Kosi in Slavica Dervanič iz Puconec, srebrno *kijanco* sta dobila: Španova domačija iz Moščanec in Štefan Sočič iz Puconec, bronasto *kijanco* pa so prejeli: turistična kmetija iz Vadarec, gostilna Ratnik iz Ivanovec, kulturno-turistično društvo Vrtnica iz Brezovec in Jelka Sečko iz Gorice. - Foto: J. Ž.

Lepe želje, čestitke in pozdravi

Tečejo ure, dnevi, noči, meseci, leta ... In tako je minilo štirinajst let, odkar si se rodila, draga sestra in hčerka Sanja Trstenjak s Turjanskega Vrha. Bo di še naprej tako pridna doma in v šoli. To ti želimo - sestra Daniela, mama, ata in vsi domači.

Novembra praznuje življenjski jubilej dragi sin in brat Koloman Gašpar iz Ljubljane, Pregljev trg 6. Mnogo zdravja in sreče mu želita - mama in brat Marjan iz Šulincev.

V Doliču na Goričkem se je srečal z Abrahamom Štefan Baj-

zek. Še na mnoga zdrava in srečna leta ob ženi Fridi mu iz srca želijo - Hercanovi iz Rakčičana. Lepe želje tudi Anici iz Tržiča.

Rojstni dan je praznoval Anton Kovačec iz Šulincev. Želimo mu vse naj ..., posebej pa srečo, zdravje in ljubezen - člani Športnega društva Šulinci.

Vsem ljudem dobre volje, ribičem, kolesarjem in obiskovalcem Bukovniškega jezera, še posebej pa ribičem čuvaju Erniju, pošiljam pozdrave in se zahvaljujem za prijetno druženje - Zlatko iz Maribora.

Sestavi in zadeni!

VESTNIK in

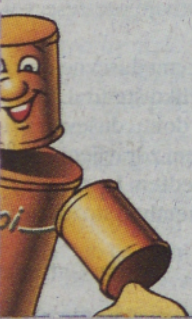
POMURKA

vsak četrtek

vsak dan

PREBRANEC S PREKAJENIM MESOM

Prebranec, tradicionalna, priljubljena jed iz belega fižola tetovca je z dodatkom prekajenega mesa še okusnejša. To je potrdila tudi strokovna komisija na ocenjevanju mesnih izdelkov v Gornji Radgoni z zlato medaljo za kakovost. Papi prebranec s prekajenim mesom stresemo v ognjevarno (najbolje keramično) posodo in pečemo v pečici približno pol ure, dokler zgornja plast prebranca ne dobi zlato rjavkaste skorjice.

Papi svetuje:

»Konzervo za rezervo!«

POMURKA

Najsrečnejše čakajo bogate nagrade:

1 x DARILNI PAKET POMURKE z izdelki po lastni izbiri v vrednosti 10.000 SIT

50 x PAPI TROJČEK

100 x KEKEC ŠESTORČEK

Tudi maček Miki bere Vestnik

Tale številka Vestnika, ki jo hranijo Poredoševi na Dolnji Bistrici, je pred kratkim slučajno padla na tla. Njihov maček Miki je brž opazil, da je na 1. strani objavljen zemljevid Pomurja in da je označena tudi meja s Hrvaško. Pozorno jo je povohal, da ne bi morebiti zašel na drugo stran. J. G., foto: Blanka P.

KUPON za brezplačno čestitko v Vestniku

Besedilo:

Naslov pošiljatelja:

Konec trgatve v delniški družbi Radgonske gorice

Letos več kot štiri milijone kilogramov grozdja

Na trsih je ostalo le še nekaj grozdja za pozno trgatvev ter za Miklavževu in svečnično trgatvev

V podjetju Radgonske gorice, d. d., kjer obdelujejo okoli 300 hektarjev rodni vinogradov in okoli 60 hektarjev intenzivnih nasadov jablan in kjer imajo zmogljivost kleti 2,65 milijona litrov vina, so konec prejšnjega tedna končali letošnjo trgatvev, hkrati pa tudi odkup grozdja od zasebnikov. Letos so natrgali in odkupili več kot štiri milijone kilogramov grozdja, to pa je sploh največ doslej. Tako so v lastnih vinogradih natrgali skoraj 2,8 milijona kilogramov grozdja, odkupili pa so ga kar 1,26 milijona (lani: 700.000, predlani pa le 360.000) kilogramov.

Kljub takšnim količinam v Radgonskih goricah, d. d., ni videti kakšne zaskrbljenosti, da se pridelek ne bi prodal. Zasebniki bodo denar za oddano grozdje začeli prejemati v začetku prihodnjega leta, ko bodo tudi začeli prodajati letošnje vino, ki bo večinoma predelano v janževce, nekaj bo tudi sortnih buteljčnih vin, večje količine pa so namenjene tudi za zlato oz. srebrno radgonsko penino.

Kot nam je povedal glavni enolog Alojz Filipič, so v podjetju zadovoljni s tekočim poslovanjem in prodajo svojih izdelkov, da je v kleti trenutno več vina kot prejšnja leta v istem času, pa je »kriv« lanskoletni odličen pridelek. Ta pa je letos še višji, ob tem pa so izjemno zadovoljni tudi s kakovostjo letošnjega vinskega letnika. Zaradi tako velikih količin letošnjega vina in prepolnih lastnih kletnih prostorov pa so bili letos prisiljeni svoje vino peljati na skladiščenje v Maribor (Tara), Bohovo (Slovenijasad) in celo Mestinj. Kot pravi Filipič, bodo največ, več kot 2 milijonov litrov, tega vina prodali kot janeževce, ob tem pa so še posebej ponosni na svoj traminec s črno etiketo in avtohtono radgonsko ranino ter še na nekatere sorte vin, ki jih imajo le v manjših količinah. Veliko svojega vina, predvsem sorte chardonnay, pa porabijo za pridelavo izvrstnih penečih vin, na katera so še posebej ponosni. Trenutno dozoreva v kletih Radgonskih goric skoraj milijon steklenic zlate radgonske penine. Vsak konec leta prodajo okoli 300.000 zlatih in okoli 500.000 srebrnih penin.

Sicer pa radgonski vinogradniki vedno veliko vlagajo v ureditev starih klet. Le nekoliko jih skrbijo denacionalizacijski upravičenci, toda med njimi so tudi takšni, od katerih odkupijo vinograde. To se je z nekaterimi vinogradi tudi zgodilo, nekaj pa jih bodo odkupili v prihodnje. Morebitno vračanje vinogradov ali sadovnjakov pa bi povzročilo težave za zaposlene, ki jih sicer ne nameravajo odpustiti.

Sicer pa je trenutno v vinogradih krajše zatišje, pripravljajo pa se na dela v trsnici, kajti sami vsako leto cepijo okoli 200.000 visoko kakovostnih cepjenk.

Oste Bakal ■

Čebelarstvo Renate in Danila Bedeka iz Moščanec

Z vztrajnostjo do zastavljenih ciljev

Ob pridelavi medu so letos začeli tudi v vzrejo matic

Za Danila Bedeka iz Moščanec sem zvedel povsem po naključju med brskanjem po spletnih straneh interneta. Postal sem pozoren na stran, kjer Danilo predstavlja svoje čebelarstvo in ljubezen do te pomembne dejavnosti, ki ji sedanji čas ni ravno naklonjen. V človeku mora biti veliko entuziazma, da se s takšno vmeno posveti dejavnosti, ki ji družba ne namenja ravno veliko pozornosti, in za Danila bi lahko zapisal, da je pravi entuziast. O tem sem se prepričal, ko sem se srečal z njim in mi je pripovedoval o svojem delu s čebelami in o načrtih, ki jih ima.

Čeprav je čebele poznal že od otroštva, ko je v svojem rojstnem kraju v Dolencih večkrat opazoval starejšega sosedo, ki je vneto čebelaril še po stari tehnologiji, kjer tudi koši niso bili redkost, takrat ni niti pomislil, da bo nekoč tudi sam čebelar. Prelomno zanj je bilo leto 1993, ko je spoznal Renato in se priženil

v Moščance, kjer je imel Renatin oče nekaj čebeljih družin in starejši čebelnjak. Sprva je malce nezaupljivo opazoval tasta, ki je opravljal razna dela pri čebelnjaku, sčasoma pa mu je tudi sam priskočil na pomoč. Pomagal je pri točenju medu in drugih enostavnejših opravilih, vendar ni bilo enostavno, saj so ga

rodila tudi pri njem, vendar finančno to takrat ni bilo mogoče in tudi čebeljih družin je bilo še premalo.

Želja se mu je uresničila leta 1999, ko je kupil že predelan tovarnjak TAM 5000, letnik 1967, ki pa ga je že nagrizel zob časa. Veliko dela in denarja je bilo treba vložiti v obnovo in vse je postal sam in s tastovo pomočjo, ko je bil tovarnjak pripravljen za naselitev, pa je zmanjkalo 15 panjev. Spet je bilo treba globoko seči v žep, s tasto sta kupila manjkajoče panje, vanje naselila rezervne družine in lanske pomlad je Danilo prvič popeljal svoje čebele na gozdno pašo na Pohorje ter tako izpolnil svoj cilj.

Želja po prevoznem čebelnjaku se je uresničila in Danilo je lani prvič zapeljal svoje čebele na gozdno pašo na Pohorje.

čebele večkrat opikale. Tudi sosed, ki je imel čebelnjak le kakšnih petdeset metrov v stran, ga je večkrat zbadal na račun strahu pred čebelami, zato je Danilo stisnil zobe in se počasi privajal.

Sam se ne zaveda, kako, vendar so ga čebele že kmalu zasvojile in odločil se je, da se jim bo še bolj posvetil. S tasto sta začela širiti število čebeljih družin, treba je bilo prenoviti panje in izdelati nove. Težav s tem ni bilo, saj je Danilo po poklicu tesar, zato tudi s širitvijo čebelnjaka ni bilo težav. Vendar je postal tudi ta razširjeni čebelnjak že kmalu pretesen in zgraditi je bilo treba novega.

V tistem času je bil brez zaposlitve, zato je kupil leta 1994 štiri naseljene dešetsatne panje in to so bile njegove prve lastne družine. Denar zanje je prispevala žena Renata, ki so ji čebele prav tako vse bolj priraščale k srcu. Leta 1996 se je lotil gradnje novega čebelnjaka za triinštrideset družin. Čeprav tast nad njim ni bil ravno navdušen, saj je zatrjeval, da je prevelik, je vseeno priskočil na pomoč, tako finančno kot z delom. Že čez dve leti pa se je izkazalo, da je tudi ta čebelnjak pretesen, saj sta ves čas dokupovala panje, nekaj rojev je Danilo podaril tudi čebelarski mojster Franc Panker, ki je imel stojišče za svoj prevozni čebelnjak na Danilovi parceli v Dolencih, nekaj rojev pa mu je dal tudi sosed.

Ko je Danilo opazoval Pankejev prevozni čebelnjak, se je želja po takšnem čebelnjaku po-

čebelarstvo Renate in Danila Bedeka je zdaj eno večjih na tem območju. Trenutno ima skupaj z rezervnimi sto štirideset naseljenih panjev, od teh jih je 48 na prevoznem čebelnjaku, rezervne družine pa ima v Dolencih. Tam je tudi plemenitna postaja, saj se je Danilo začel ukvarjati tudi z vzrejo matic. Letos jih je vzredil kakšnih petsto, to število pa želi v prihodnje povečati. Če bi bil čebelarski status ustrezno rešen, bi pustil službo in se povsem posvetil čebelarstvu, seveda pa bi moral število čebeljih družin še povečati. Pravi, da je potrebnih od tristo do štiristo panjev, če bi želel preživeti le s čebelarstvom.

Žal pa družba še vedno ne kaže ustreznega odnosa do čebelarstva, zato tudi status čebelarjev ni urejen. Poleg tega čebele ogrožajo še bolezni, ki jih Danilo sicer uspešno obvladuje, družba pa ne daje ustrezne pomoči. Regresa za sladkor za krmljenje čebel ni pa tudi odkup medu ni urejen. Medex ga je letos odkupoval le od tistih čebelarjev, ki jim je dobavil sladkor, pa tudi sicer so odkupne cene medu nizke. Lanska letina je bila k sreči rekordna in ena najboljših v zadnjih letih, letos pa je katastrofa. Spomladanska pozeba je preprečila cvetenje, poleti pa je svoje opravila še suša.

Vendar Danilo navkljub vsemu vztraja. Zastavil si je svoje cilje in upa, da jih bo uresničil.

Ludvik Kovač ■

Cene krmil in vitaminsko-mineralnih dodatkov v kmetijskih trgovinah

SKZ Martjanci

Tov. ime	Pakiranje	MPC v SIT/kg
pu-predstarter	10/1	168,70
pu-starter	10/1	91,50
pu-starter	40/1	86,70
ferke pra (Garant)	30/1	96,00
bek 1	40/1	59,60
bek-k	40/1	61,40
super bek 35	10/1	101,00
super bek 35	40/1	96,20
schweine konz. (Garant)	30/1	131,90
tl-starter	10/1	75,00
tl-starter	40/1	70,20
kalber starter (Garant)	30/1	83,40
tl-pit 1	40/1	51,40
tl-pit 2	40/1	49,20
ns-k (za nesnice)	10/1	73,20
ns-k (za nesnice)	40/1	
krmilo za kunce	10/1	72,60
KZ-krmilo za krave molznice	40/1	51,30
krmilna moka	35/1	28,00
sončične tropine	40/1	55,00
sojine tropine	40/1	96,80
pesni rezanci	35/1	43,60
živinska sol	50/1	30,00
vitaredin	2/1	269,70
bovisal	5/1	160,30
pravimin 2	5/1	231,00
kravimin 2	5/1	221,70
kravimin 6	5/1	171,20
rimin 18	20/1	115,60
rimin bullmin	20/1	153,50

SKZ Klas Krizevci, prodajalna Kmečki dvor Ključarcevi

Tov. ime	Pakiranje	MPC v SIT/kg
pu-starter	10/1	83,44
pu-starter	40/1	79,04
s-doj	40/1	54,31
bek 1	40/1	54,19
super bek 35	10/1	95,76
super bek 35	40/1	91,27
tl-starter	10/1	68,82
tl-starter	40/1	64,29
tl-pit 1	40/1	45,81
bro-starter	10/1	81,20
bro-starter	25/1	77,90
bro-linišer	25/1	73,70
ns-k (za nesnice)	10/1	68,59
krmilna moka	25/1	18,80
sončične tropine		43,60
sojine tropine	50/1	
sojine tropine, 44,1% be rinfuza		72,60
bučne pogače, 60,5% be., miete	50/1	82,00
koruza	rinfuza	23,15
živinska sol	50/1	29,20
vitaredin	2/1	225,00
kostomin	2/1	209,50
bovisal	5/1	150,00
kravimin 3 bio Zn	5/1	208,44
kravimin 3 bio Zn	25/1	197,64
pravimin 1	5/1	204,12
pravimin 2	5/1	184,68
pravimin puj	25/1	243,00
pravimin pit	25/1	191,16

KZ Lendava, prodajalna Lendava

Tov. ime	Pakiranje	MPC v SIT/kg
pu-starter	10/1	97,20
bek 1	40/1	62,50
bek 2	40/1	59,60
super bek 35	10/1	107,60
bro-starter	10/1	92,00
pur-grover	25/1	99,40
ns-k (za nesnice)	10/1	77,00
krmilo za kunce	10/1	76,70
sojine tropine	40/1	99,80
vitaredin	2/1	293,00
kostomin	2/1	235,00

Praznik mošta, vina in kostanjev v Gerlincih

Prve ocene za letošnji pridelek

Že sedemnajstič je Gerlinčarjem, oz. letos njihovu prostovoljnemu gasilskemu društvu in Vinogradniškemu društvu Goričko, uspelo pripraviti prireditve v čast mlademu vinu in kostanjev.

Na prireditvi, ki je trajala dva dni, je bilo v ospredju ocenjevanje vinskega mošta. Že v soboto je komisija prejela in ocenila kar enainosemdeset vzorcev, ki so jih prinesli vinogradniki predvsem z Goričkega pa tudi iz nekaterih drugih krajev Pomurja. V nedeljo pa so tudi podelili priznanja in diplome za najboljše ocenjene vinske mošte. Najvišje ocene, najvišja možna ocena je bila 5, in s tem tudi velike diplome so dobili: Jože Vogrinčič iz Gerlinec za laški rizling (4,24), Anton Gomhoc iz Gerlinec za belo mešano vino (4,14), Franc Flegar iz Gerlinec za chardonnay (4,40), Alojz Grah iz Gerlinec za sauvignon (4,47) in Mira Gjergjek iz Kobilja za muškato otonel (4,50). Povprečna ocena vseh ocenjenih vzorcev se je gibala nekje okrog 3,80, na podlagi česar je predsednik Vinogradniškega društva

Goričko Ernest Novak predvidel, da ima letošnji vinski pridelek vse možnosti, da postane dobro vino.

Na prireditvi pa je bilo mogoče ob podeljevanju nagrad,

»Ka bi drugo v tej ponve mešala kak kostanj?«

C. K. ■

Na kratko

Murska Sobota

Iniciativni odbor za ustanovitev društva izgnancev v pomurskem središču je opravil dokaj zahtevno delo.

Pridobil je namreč seznam izgnancev in izvolil novo vodstvo. Predsednica je postala Jožica Maršik, tajnica pa Zdenka Ficko. Načrtujejo, da bodo decembra že imeli konferenco. M. J.

Šulinci

Stara poštna zgradba v tem kraju od 15. oktobra letos sameva. Zaradi slabih prostorskih razmer jo je namreč Pošta Slovenije zaprla. To je povzročilo precejšnje negodovanje domačinov, ki si želijo poštne storitve blizu doma. M. J.

Ljutomer

V zadnjih letih so obnovili na širšem ljutomerskem območju osem spomenikov in vse spominske plošče, zato borčevska organizacija izraža zadovoljstvo nad uspešnim reševanjem teh zadev. Tudi v prihodnje računajo na gmotno pomoč občine in drugih dejavnikov. M. J.

Radenci

Ker se je zdela nekaterim občinskim svetnikom prodaja občinskega zemljišča v bližini podjetja SIM, d. o. o., dvomljiva zaradi, po njihovem mnenju, prenizke cene in dejstva, da sta dva od treh družabnikov omenjenega podjetja člana občinskega sveta, so odločanje preložili na eno prihodnjih sej občinskega sveta. M. J.

Iz krajevnosti Prosenjakovci (lahko bi bilo tudi od kod drugod!)

Kam je izginilo petsto ljudi?

Ne le petsto, ampak celo več?

Ob popisu prebivalstva pred sedemdesetimi leti so našli v šestih vaseh krajevnosti Prosenjakovci 1.140 ljudi, ob popisu pred desetimi leti pa le še 621. Torej je nekam izginilo 519 prebivalcev!

Bomo še konkretnjeji in zapišali bomo številke za posamezne kraje. Prvo število je sedanje število prebivalstva, v oklepaju pa število izpred sedemdesetih let.

Prosenjakovci: 222 (401), Pordašinci: 68 (89), Čikečka vas: 112 (215), Berkovci: 63 (120), Središče: 87 (191), Ivanjševci: 69 (124).

Kam je izginilo petsto devetnajst ljudi? Ne le toliko, najbrž pa še več, to pa bo nedvomno pokazal popis v prihodnjem letu!

Da bi odgovorili na to vprašanje, ni treba doktorske disertacije, ampak preprosta ugotovitev: ljudje umirajo, rojstev je malo, pa še ti mladi odhajajo tja, ker se morda da bolje živeti.

Zniževanje natalitete in povečevanje mortalitete sta značilni tudi za območja številnih drugih krajevnih skupnosti (pa ne le goriških). Alarmantno je, da se število prebivalcev zmanjšuje v vsej Sloveniji. Ima kdo kak pameten nasvet, kaj storiti, da ne bomo izumrli?

Na območju krajevnosti Prosenjakovci, katere pred-

sednik je Vladimir Sapač iz Pordašincev, nimajo primerne temeljne življenjske potrebščine – vode. Le kdo bi pa potem hotel živeti v »Sahari«? V Prosenjakovcih sta sicer dve vodni zajetji in dva vodovoda, vendar oba dajeta premalo vode in zato večkrat iz vodovodnih pip ne teče, ne curlja, ampak le kaplja. Zdaj kaže na bolje, kajti, kot je povedal predsednik, občina in država bosta financirali gradnjo vodovoda, po katerem bo tekla zdrava pitna voda ne le v Prosenjakovcih, ampak tudi v izpostavo Centra za odstranjevanje tujcev, ki je v nekdanji stražnici. Vrtino so že naredili, črpalnice pa bodo začeli graditi še v tem letu.

V nadaljevanju del (druga etapa) pa naj bi vodovod napeljali še v preostalih vaseh na območju KS Prosenjakovci.

Nekaj se torej premika in za to se je predsednik Vladimir Sapač zelo angažiral. Skupaj z drugimi člani sveta krajevnosti in vaškimi predsedniki si pač prizadevajo za po možnosti enak napredek vseh krajev. Reši-

Vladimir Sapač, predsednik KS Prosenjakovci, ki ima več kot petsto ljudi manj. – Foto: Š. S.

tev problema oskrbe z vodo je že nekaj. Potem so tu ceste. Veliko so jih že asfaltirali, nekaj odsekov pa je še makadamskih, denimo med Pordašinci in Čikečko vasjo, cesta Središče-Prosenjakovci ... Urediti bo treba tudi pokopališke vežice, saj v nekaterih krajih pokojniki še ležijo doma. Tako je tudi v Pordašincih. Se pa vendarle postavlja vprašanje, ali res mora imeti vežico vsaka vasica. Zadeva ni poceni! Je pa tudi živa resnica, da imajo

Še vedno mi odzvanja v ušesih (in zdaj, ko si to prebral, dragi bralec, najbrž tudi tebi), zakaj nas mora biti (Slovencev, avtohtonih Madžarov) vse manj, čeprav sem že zapisal, da je pač mortaliteta večja od natalitete. Se za slednjo da kaj več storiti, mladi pari? Pa še druga (skrajna) možnost: naselitev tujcev iz begunskih domov. Nezaslišano?

v Prekmurju svoje vežice celo zaseli. To, da so v nekaterih krajih tudi »ločena« pokopališča (in tudi zato vežice), pa je najbrž tudi znano. Mislim na katoliška, evangeličanska in še kakšna pokopališča. »V naši krajevni skupnosti, še posebej pa v Pordašincih, kraju, kjer živim in ga zato dobro poznam, pa takih problemov nimamo,« je sklenil Vladimir Sapač. To je dobro. Potem je omenil, da so v Pordašincih lepo obnovili vaški dom, ki ga uporabljajo za sestanke, volitve in druženje mladih.

Gasilskega društva pa nimajo, imajo pa nekaj gasilcev, ki so člani društev v sosednjih krajih.

Š. S.

Pozabili na prehod za pešce!

Da pozabljenost ne pozna meja, dokazuje tudi primer iz Radenec. Kot je znano, so v občinskem središču pred časom obnovili regionalno cesto do Vučje vasi, ki omogoča varnejši promet in večjo pretočnost vozil. In v čem je problem?

Po Radgonski ulici se iz dneva v dan valijo velike kolone tovornjakov in osebnih avtomobilov, toda za zdaj nismo nikjer zasledili kakega prehoda za pešce. Zdi se, da so nanje enostavno pozabili. Kako si drugače razlagati dejstvo, da v razdalji okrog 200 metrov od restavracije Vikend do križišča s Kapelsko cesto niso načrtovali nobene »zebre«. Če vemo, da so na eni strani omenjene regionalne ceste velika trgovina Živil in občinska zgradba s številnimi parkirnimi mesti, na drugi pa park, trgovina Vrelec in zdravstvena postaja, je težko dojeti takšno pozabljenost. Prej bi rekli, da gre za malomarnost in neodgovoren odnos. Predstavljajte si nekoga, ki mora z nakupljenim blagom prehoditi 200 metrov in več. Pa še na turiste v tem znanem turističnem in zdraviliškem kraju velja pomisliti, mar ne?

Milan Jerše ■

Društvo za celiakijo – podružnica za Pomurje

Slovensko društvo za celiakijo je bilo ustanovljeno pred dobrimi trinajstimi leti v Mariboru, kot Društvo za celiakijo Maribor, na pobudo osebja mariborskega otroškega oddelka in je štelo okrog 50 članov.

brezgluteinski kruh. Nekaj mamic pa je spekle izvrstne slaščice. Pomagali so nam še Mir Gorinja Radgona, Mesarstvo Kodila,

Mladi člani društva so si veselo nazdravili na novo prijateljstvo.

Prvi bolniki iz naše regije so se včlanili vanj pred dvanajstimi leti, do danes pa je njihovo število naraslo na trideset. Ko so se začeli včlanjevati bolniki iz preostalega dela Slovenije, je to preraslo v Slovensko društvo za celiakijo. Začeli so se vključevati odrasli bolniki, število se je povečalo na 700. S tem pa je nastopila potreba po ustanovitvi podružnic zaradi lažjega in boljšega dela v domačem okolju in med svojimi ljudmi. Torej odločitev za ustanovitev podružnice v Pomurju ni bila težka. Kamorkoli smo se obrnili, povsod so nas bili pripravljeni sprejeti in nam pomagati. Tako imamo uradne prostore v murskosoboški bolnišnici na otroškem oddelku, kjer

so nam na voljo prostori za sestanke in predavanja. Nad delom podružnice bdi poseben strokovni nadzor; za to delo se je odločil dr. Vojko Berce.

Ustanovna skupščina je bila 29. septembra v prostorih hotela Diana, ki že nekaj časa pripravlja brezgluteinsko hrano po naročilu. Diana je bila tudi eden izmed glavnih sponzorjev.

Posebej bi še radi izpostavili pomoč Mlinopeka iz Murske Sote, ki se že nekaj časa trudi, da bi tudi nam nudil kvalitetne izdelke brez glutena. Z raznovrstnimi vrhunskim pecivom je to tudi dokazal. Klasje iz Celja nam je poslalo moko celiac, ki je že dalj časa na našem tržišču. Iz nje so v pekarni Kuzmič pripravili

Radenska Radenci, Cvetličarstvo Kurbus, Ludvik Klement in Vilijem Šiftar.

Delo v podružnici bo temeljilo na izobraževanju članov, njihovih družin in seznanjanje širše okolice s problematiko bolnikov s celiakijo. S tem namenom bomo 15. decembra organizirali srečanje s strokovnim predavanjem na temo Kaj je celiakija? Želja vseh nas je, da s skupnimi močmi utremo pot vsem bolnikom s celiakijo, da bomo lažje in kvalitetnejše premagovali težave vsakodnevnega življenja. Da so nam pripravljeni pomagati in prisluhniti, so dokazali vsi sponzorji, katerim se iz srca zahvaljujemo.

Kristina Godvajš ■

Uresničite svoje želje

Postopno varčevanje

Razmišljate o prihodnosti, o svojih ciljih, načrtih in željah? Prav gotovo jih ni malo. Od nove stanovanjske opreme, novega avta, zamenjave računalnika, dodatka k pokojnini, štipendije za otroka do sanjskih počitnic... Da jih boste lažje uresničili, vam ponujamo različne oblike postopnega varčevanja. Saj veste, iz majhnega raste veliko: **modro varčevanje, rentno varčevanje in srebrno varčevanje.**

Po dopolnjenih treh letih varčevanja pa imate tudi možnost najeti ugodnejše posojilo za nepremičnine.

Vabimo vas v naše poslovalnice, kjer vam bomo svojo ponudbo podrobneje predstavili in vam z veseljem svetovali.

Posamezne od teh storitev so vam na voljo tudi v bankah bančne skupine NLB: Banki Domžale, Koroški banki in Banki Zasavje.

ljubljanska banka

Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Utrip Mehike in Srednje Amerike v Ljutomeru

V sodelovanju s Klubom aktivne mladine Ljutomer je Dragica Heric iz Grlave v prostorih Ljutomerske knjižnice pripravila poto-pisno predavanje o Mehiki, teden dni pozneje pa je predstavila še Srednjo Ameriko (Salvador, Honduras, Gvatemala in Nikaragvo).

Potovanje je začela lani oktobra, domov pa se je vrnila letos marca in na poto-pisni predstavitvi spregovorila o najzanimivejših dogodkih ter osebnih vtisih o deželi in ljudeh. Kot sama poudarja, jo življenje v manj razvitih državah zelo zanima, še posebej pa jo privlači njihova bogata kultura. Pretežno revno prebivalstvo v Mehiki je v precej podrejenem položaju, ljudje nimajo skoraj nobenih pravic in zaradi tega je v Chiapasu že dvajset let vojno stanje. Zadnjih pet let je vojna še intenzivnejša, spopadi pa potekajo med vladno vojsko in gverilsko vojsko Zapatistov, ki se bojujejo za pravice Indijancev. Vojno stanje in stisko ljudi je doživela tudi Dragica, ki je velikokrat prebivala pri revnih družinah, a so jo vendarle z vso častjo sprejele medse. V doživetem pripovedovanju je razkrila marsikatero ganljivo zgodbo in odkrila dejansko stanje, česar v popotniških brošurah ne moremo zaslediti.

D. T. ■

Ljudje iz naših krajev

Sam, pa vendarle ne osamljen

Korenine Franca Lončariča iz Segovec segajo v Prekmurje

Segovci so ravninsko obcestno naselje pri Apačah. Prvih omenjajo pisne listine že 1106. leta, ko je vas pripadala šentpavelskemu samostanu na koroškem. Da gre za staro vas, je mogoče sklepati tudi po nekaterih starih, a še kar ohranjenih hišah.

Hiša, ki sta jo kupila 1926. leta v Segovcih prekmurska zakonca Terezija in Štefan Lončar, je bila deloma lesena, deloma zidana, pokrita pa je bila s slamo. »Lahko pokažem, kakšna je bila,« je rekel njun potomec Franc. Pri-

nesel je fotografijo. Res, mogočna hiša s slamnato kritino.

»Starša sta imela šest otrok,« se je vključila v pogovor Francova sestra Hermina, poročena Božič. »Tako kot brat, tudi jaz živim v Segovcih, le nekaj hiš naprej;

drug brat Štefan pa je doma v Črncih,« je nadaljevala.

S Hermino smo še nekaj malega pokramljali, potem pa se je zaslislalo brnenje traktorja in se je diskretno umaknila. Pripeljal se je njen mož Bernard. S Francem sta potem usipala v trosilnik nekaj vreč umetnega gnojila, nato je traktorist odpeljal.

»Star sem 66 let in sem vdovec. Žena Angela, ki je bila iz Kuštano-

Franco Lončar iz Segovec in njegov sorodnik Bernard Božič pri usipanju umetnega gnojila v traktorski trosilnik. Njiva, zasejana s pšenico, bo srednje pognojena, kajti gnojila so zelo draga. – Foto: Š. Š.

Društvo gluhih in naglušnih Murska Sobota vabi k sožitju

Ustvarjalni teden za poslušanje in spoznavanje

V tednu vseživljenjskega učenja in v počastitev petinštridesetletnice delovanja društva je pripravilo Društvo gluhih in naglušnih Murska Sobota teden odprtih vrat, ki so ga naslovili Moj obraz je moja sreča.

Dneve so napolnili z različnimi vsebinami in povabili vse ljudi odprtega srca, da jih obiščejo in spoznajo, »...saj gre za sožitje med ljudmi z ustvarjanjem enakosti ob upoštevanju in spoštovanju različnosti...«, so zapisali na vabilo. Za to, da bi znali živeti drug z drugim in ne drug proti drugemu, se je treba zblížati v skupnem ustvar-

janju, so prepričani v društvu. Na Trezinon senji so postavili stojnico s svojimi izdelki in zloženkami o delovanju društva, vpisovali pa so tudi tečajnike za učenje znakovnega jezika gluhih. Z ustvarjalnimi delavnicami na Trgu zmage v Murski Soboti so zapolnili torkovo in četrtkovo popoldne, sredo so namenili komunikaciji in spo-

razumevanju, v petek pa so predstavili v društvenih prostorih slovenski znakovni jezik gluhih ter predstavili društveno zbirko knjig in videoposnetkov.

Posebno pozornost so namenili tudi spoznavanju tehničnih pripomočkov za gluhe in naglušne. Spoznavni teden so zakrožili z razstavo izdelkov, med katerimi bo mogoče poiskati tudi primerno darilo za prijatelje in poslovne partnerje.

M. H. ■

Društvo gluhih in naglušnih Murska Sobota je pripravilo v tednu vseživljenjskega učenja in ob petinštridesetletnici delovanja društva zanimivo razstavo izdelkov.

Dekle z rožami

Bliža se dan mrtvih, ko bomo okrasili grobove in se poklonili pokojnim. V tem času imajo naši vrtnarji polne roke dela, tako tudi vrtnarka Darja Toplak iz Borračeve, ki skrbno oblikuje aranžmaje. – Foto: Jože Kaučič

Novinci zasedli četrto mesto v državi

Velik uspeh pripadnikov civilne zaščite iz občine Moravske Toplice

5. oktobra letos je bilo na Igu državno tekmovanje v preverjanju ekip prve medicinske pomoči

Prvič se ga je udeležila tudi ekipa prve medicinske pomoči pri štabu civilne zaščite Občine Moravske Toplice in zasedla odlično četrto mesto med štirinajstimi moštvami, ki so predstavljale regije. Ekipa iz občine Moravske Toplice se je uvrstila na to vsakoletno tekmovanje kot zmagovalka letošnjega regijskega tekmovanja, ki je bilo v Šalovcih.

In zakaj so se šele zdaj prvič udeležili državnega tekmovanja? »Štab pod mojim poveljstvom deluje šele dobri dve leti in pol in komaj takrat smo začeli aktivno usposabljanje pripadnikov in pripadnice ekip prve medicinske pomoči ter opravili tečaje in izpite,« pravi poveljnik štaba civilne zaščite Občine Moravske Toplice Štefan Jančarič. »Sedaj imamo s pripadniki omenjenih ekip 'pokrito' sleherno vas v občini, tako da smo v sklopu prostovoljnih gasilskih društev vedno pripravljeni ob elementarni nesreči.«

Ekipo, ki se je udeležila tekmovanja na Igu, so poleg Jančariča sestavljali Dani Horvat kot vodja moštva ter Darko Horvat, Monika

Ekipa prve medicinske pomoči pri štabu civilne zaščite Občine Moravske Toplice, ki je zasedla na Igu četrto mesto v popolni opravi, ki jo sestavljajo nosila, opornice, zaščitna maska, čelada, rokavice, svetilka, odeja, posoda za vodo in plašč za protiradioaktivno sevanje. Foto: Š. J.

Makari, Zorica Žibrik, Jožica Gomboc, Natalija Lovrenčec in Bojana Benkovič. Štiri tedne pred tekmovanjem so začeli s pripravami v osnovni šoli Tešanovci, kjer sta jih večkrat obiskala in spodbujala župan Franc Cipot in doktor Horvat, ki jim je ponudil tudi ustrezno znanje s svojih predavanj.

»Pripadniki in pripadnice so se izobraževanja in usposabljanja doslej vedno udeleževali na vabilo, tako da doslej v občini še ni bil izdan noben poziv, to pa je posebej pohvalno, saj v nekaterih drugih občinah takega primera ni,« je zadovoljen Jančarič, ki je poudaril tudi dobro sodelovanje z Občinsko gasilsko zvezo Moravske Toplice, s katero vsako leto v mesecu požarnega varstva skupaj pripravijo preverjanje usposobljenosti po sektorjih.

»Dosti se učimo in prostovoljno delamo, o nas pa se malo govori in sliši, še manj pa piše, zaradi tega smo se odločili za nekoliko širšo predstavitev v Vestniku,« poudarja Jančarič.

Š. Š. ■

Tomo Koleč ■

Bravo, mojstri!

Krik čarovnice je izginil v goreči grmadi

Noč režečih se buč

Še dobro se spomnim, ko sem lani zapisal ob prvi prireditvi Noč čarovnic, ki jo je organizirala Občina Grad s tamkajšnjimi društvi, da so po velikem presenečenju pred težko nalogo, saj bodo morali vsaj tako dobro pripraviti Halloween tudi naslednje leto. A pridni in prizadevni člani in vaščani so naredili ne samo to, ampak celo prekosili prireditve iz lanskega leta. Osnovni koncept je ostal isti, toda letos je bila scena še večja in bogatejša. Kaj vse se da domisliti iz ideje o praznovanju predvečera vseh svetih, si je bilo skoraj nemogoče predstavljati do trenutka, ko je obiskovalec stopil na pot, ki vodi do grajskega parka in poslopja.

Najprej moram omeniti »stande«, toda temu ne morem reči »standi«. To so bili kar odri izrednih dimenzij, vsak s svojo masko in obliko, za vsakega pa je poskrbel eno od občinskih društev. Še posebej veličasten je bil tisti z zmajem na vrhu, čeprav tudi drugi po domislicah niso zaostajali. Koliko dela, domišljije in truda je bilo treba vložiti v oblikovanje takšnega »standa«, si lahko samo mislimo, zato si za svoje prizadevanje zaslužijo pohvalo res vsa društva, ki so tam predstavila svojo kulinarčno in pivsko ponudbo. In obiskovalci so imeli sladko možnost izbire med domačimi jedmi, kot so razne pogache, »repnjače«, gibanice, »retaši«, domači kruh z različnimi namazi, »grbanjova župa«, bograč, klobase itd. itd. Buč, bakel in svečk, ki so v temi dajale značilen videz, je bilo nešteto, tu so bili tudi čarovniški gozd, ribnik in studenec, pogumna in domiselna poteza pa je bila razstava slik znotraj grajskega poslopja, ki so prikazovale različne načine mučenja in sojenja čarovnicam v srednjem veku. Vsaka s podrobnim opisom, od katerih je bil najbolj srhljiv tisti z mučenjem z vodo, saj je pisalo, da se uporablja še danes, ker se pri

njem ne vidijo posledice! Tako je bila podrt še ena tabu tema, skratka organizatorji so poskušali povezati res vse, kar je imelo in ima zvezo s temnimi silami in čarovništvom. O tradicionalnem

izročilu Noči čarovnic pišemo na drugem mestu, ni pa čudno, da je ta praznik 31. oktobra, saj v bistvu predstavlja začetek mraza, pomanjkanja in teme.

Celo popoldne so potekale različne igre in delavnice za najmlajše, za glasbeno razpoloženje je poskrbel ansambel Arizona, pravi zadetek v polno oz. bolje rečeno v temo, saj je bil takrat že mrak, pa je bila glasbena spremljava iz filma Halloween - Noč čarovnic, ene najboljših grozljivk vseh časov, ki jo je režiral John Carpenter. Ustreznejše zvočne scene si ob sežigu čarovnice na grmadi, ki so ji poprej sodili na glavnem odru, ne bi mogli izmisliti. To je bila tudi glavna točka, na katero je čakalo

največ obiskovalcev. Le ti pa so spet zgodba zase. Prišlo jih je še več kot lanj, če povemo, da so bili avtomobili parkirani na eni strani do Radovec, na drugi pa do Vidonec, je to že dovolj zgovorno. Avtomobilske registracije iz Kopra, Ljubljane, Slovenj Gradca, Maribora, Krškega in Avstrije pa pričajo, da je dobila prireditev status državnega pomena. Z odlično promocijo in neverjetnim trdom pridnih rok so organizatorji ob pomoči sponzorjev pokazali, da se s samo eno tako prireditvijo doseže ogromen turistični učinek, večji kot sto turističnih seminarjev skupaj, pokazali pa so tudi tistim, ki mislijo, da se turizem dogaja samo v poletju, da se da organi-

v športni dvorani pri
3. osnovni šoli v Murski Soboti

Radio Murski val 94,5 MHz, 105,7 MHz, srednji val 648 kHz

**ZAIGRAJMO
IN ZAPOJMO
PO
DOMAČE**

v petek, **9. 11. 2001**
ob 16.30 in ob 20.00

VODITELJ

**Krunoslav
Kičič Slabinac**

**GEZA
FARKAŠ**

NASTOPI
BODO

• Helena Blagne
• Brendi
• Korado
• Zlatko Dobrič
• Marjan Zgonc
• Ivo Radin

• Nova Legija
• Werner
• Mlade frajle
• Natalija Verboten
• Zupanove
harmonikašice

popoldan
1200 sit

VSTOPNINA

zvečer
1500 sit

• Maja Blagdan
• Minea
• Dražen Zečić
• Ptujskih 5
• Boris Kopitar

• Sanja Doležal
• Robi Horvat
• snajlika Fata
• En JOY
• Drago Jožar

**NAGRADE ZA
OBISKOVALCE**

Potovanja v
Italijo, Nizozemsko,
Španijo, Hrvaško-
podarja RELAX M. Soboti

Predpredaja vstopnic v Kompas in
knjižarni Dobra knjiga v Murski Soboti

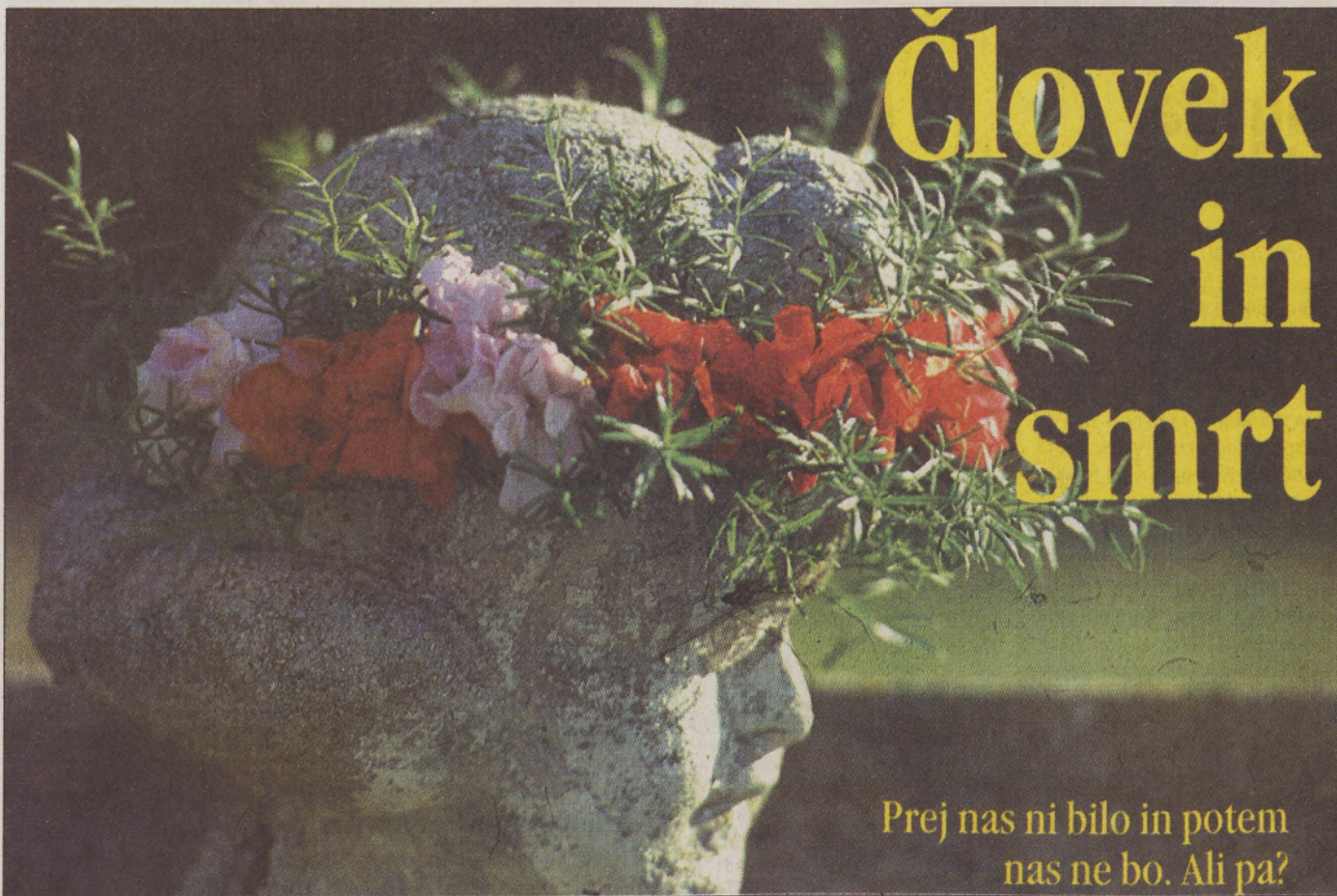
Vsak obiskovalec dobi darilo 32

GLAVNI POKROVITELJI:	triglav	Črnomurci	KA-EL	VESTNIK
Radenska	Zlatarna	SPONA	KA-EL	VESTNIK
Radenska	Zlatarna	SPONA	KA-EL	VESTNIK
Radenska	Zlatarna	SPONA	KA-EL	VESTNIK

zirati take prireditve na prostem
tudi ob koncu oktobra. Ni po-
membno, kakšen mesec je, am-
pak to, kako zagnani in delavolj-
ni so organizatorji! Grad pa je že
dolgo pomembna točka na turi-
stičnem zemljevidu Slovenije.

Tomo Koleč, fotografije:
Jure Zauneker ■

Človek in smrt

Prej nas ni bilo in potem nas ne bo. Ali pa?

Kakršne koli barve smo, kateri koli religiji pripadamo ali pa ne pripadamo, ne glede na bogastvo, ne glede na to, ali živimo zdravo ali ne, vsi bomo nekoč umrli. Smrti se lahko bojimo, jo sprejememo kot nekaj naravnega ali pa živimo, kot da ne bomo nikoli umrli. Človek se je že od nekdaj ukvarjal s smrtjo, svojo ali s smrtjo svojih prednikov, a je še do danes ni uspel obvladati. V različnih religioznih predstavah se radi vdajajo upom, da smrt ne pomeni konec, ampak se začenja novo življenje, kajti marsikdo težko ali sploh ne more sprejeti misli o končnem koncu. Prav zaradi tega se smrt tako mitologizira in mistificira, v povezavi z umrlimi in smrtjo pa je veliko šeg in verovanj, veliko pogledov, samo da bi si na neki način olajšali prehod v onostranstvo.

Vsi sveti ali dan mrtvih

Krščanski svet slavi 1. november kot dan vseh svetih, ko se spominjamo vseh umrlih duš. Ta cerkveni praznik se je tako trdno prijel v zavesti ljudi, da je ostal tudi v prejšnjem sistemu, vendar so ga preimenovali v dan mrtvih. Zgodovinsko gledano pa je praznik zelo star, Cerkev je nekoč slavila samo mučence, kasneje so se jim pridružili svetniki, ki so imeli vsak po en dan v letu, ker pa je bilo sčasoma svetnikov več kot dni, se je Cerkev odločila za skupen spominski dan in vsem pravičnikom določila 13. maj, potem pa ga je Gregor IV. leta 835 prestavil na 1. november. To pa ni naključen datum, saj je to pogansko ob-

dobje demonov in rajnikov, ki jih lahko ukrotijo le vsi svetniki skupaj. Po vsej krščanski Evropi je razširjena vera, da se na vseh svetih dan ob večernem zvonjenju začno vračati duše iz vic na svoje domove, zato so marsikje na ta dan postavljali na miza hrano in pijačo, ponavadi kruh in vodo, da se bodo dušice lahko najedle in napile. Do zvonjenja naslednjega dne pa bodo rešene trpljenja.

Za vse svete in vse duše

Za Rimskokatoliško cerkev je 1. november spomin na vse rajnike kristjane, ki verujejo v posmrtno življenje in so v nebesih. Svetniki pa niso vsi tisti, ki so uradno imenovani, ampak vsi ti-

sti, ki so živeli svetniško življenje.

Tisti, ki doseže nebesa, je svetnik in Bog je milosten. 2. november vseh vernih duš dan pa je namenjen vsem tistim, ki so verovali in še niso dosegli nebes.

Evangelizirana cerkev pa uči, da je vsak človek svet. Kdo pa je tisti, ki se posebej odlikuje po svetosti, ve samo Bog. Tako je postal v zavesti evangeliziranih v vsakdanjem življenju praznik spomin na drage pokojne, a pokojne je treba nositi v srcu vsak dan, ne le ta dan. 2. november pa je dušni dan, dan vseh duš. Ta dan naj bi pomenil za vernega človeka, da s smrtjo ni vsega konec, ampak je smrt le prehod k nečemu popolnemu in večnemu, prehod v Gospodovo hišo. Evangelizirana cerkev praznuje zadnjo nedeljo v cerkvenem letu oziroma eno nedeljo pred prvo adventno nedeljo nedeljo večnosti.

Ob smrti – z žalostjo ali veseljem

Mnoga ljudstva ali religije si želijo to žalostno dejanje spreminiti v vesel in zabaven dogodek, predvsem pa množičen. Po smrti se namreč začne novo in lepše življenje. Nekateri se na pogrebnih obredih zberejo in zabavajo, da bi proslavili moč življenja na zemlji in novega v smrti, drugim je takšno obnašanje nesprejemljivo.

Po svetu marsikje praznujejo 31. oktobra halloween ali noč čarovnic. Ta dan je začetek keltskega praznovanja novega leta Samhain, ko se začne čas mraza, pomanjkanja hrane in teme. Za žive je bil ta čas zelo nevaren, ker se na zemljo vračajo demoni in podzemni bogovi, naokrog so letale čarovnice, skratke pa so ugrabljali ljudi.

Da bi pri življenju obdržali sonce, so kurili kresove in skakali čeznje ter kurili čarovnice. Beseda halloween je okrajšava All Hallow Even, to pa pomeni večer vseh svetih. Ob tem prazniku se še posebej v Ameriki otroci oblačijo v različne kostume in maske, največkrat povezane s smrtjo, ki naj preženejo zle duhove, izrezujejo buče in v temi v njih prižigajo sveče ter na koncu simbolično sežigajo čarovnice. Ta praznik se kot mnogi drugi komercialno zanimivi vnaša tudi v naše okolje.

V Mehiki proslavljajo 2. novembra dan vseh duš. Takrat naj bi se duše umrlih vrnile na zemljo in prinesle veselje. To je dan zabave po vsej državi, znan kot Dias de los Muertos (dan mrtvih.) Takrat postrežejo s kruhom in sladkimi dobrotami v obliki

človeškega skeleta ali okostnjaka. Peciva v takih oblikah prodajajo v vseh trgovinah in pekarnah. Na Kitajskem pošiljajo darila mrtvim na praznike tako, da jih zavijejo v papirne podobice in sežgejo.

V New Orleansu v zibelki jazza v čast pokojnim jazzistom priredijo posebne glasbene obrede. Glasbeniki s igranjem počasnih ritmov od cerkve pa do pokopališča spremljajo pokojne na njihovi zadnji poti, po položitvi v grob pa zaigrajo živahnjšo glasbo, da bi s tem pospremili dušo v nebesa.

Sicer pa je pri nas tradicija, da se na pokopališča nosijo rože kot simbol stvarstva in prižigajo sveče kot simbol svetlobe in toplote. Zanimivo je, da čez vse leto gori le tu in tam kakšna svečka in le posamezniki prinašajo rože, nekaj dni pred 1. novembrom pa se začne vseljudsko intenzivno čiščenje grobov, pri našanje cvetličnih aranžmajev in tisti večer se nebo nad pokopališčem kopa v soju lučk.

Židje na pokopališče ne nosijo rož ali sveč, ampak kamne. Ko se spominjajo svojih najbližjih, ki so umrli, kjer koli so že, vzamejo kamen, ga nosijo s sabo in ga ob obisku pokopališča odložijo na grob. In ti kamni imajo poseben pomen.

Nekoč se bomo spet srečali

Te praznike lahko povežemo z veselimi in zabavnimi dogodki, ampak izgubo prijatelja, partnerja, sorodnika ali kogar koli, ki ga imaš rad ali ga spoštujemo in ki nam nekaj pomenijo, doživljamo intimno in osebno. Občutki so povezani z ljudmi, ki so nam bili zelo blizu in smo jih dobro poznali. Točno vemo, kako bi reagirali, kako bi kaj povedali, spomnimo se njihovega načina hoje, razmišljanja ... Če zapremo oči, si lahko natančno izrišemo njegovo podobo. Težko sprejemljivo pa je dejstvo, da jih nikoli več ne bomo srečali, nikoli več se z njimi pogovarjali, morda prepirali, ne bomo se jih dotaknili ali jih začutili ob sebi. Še posebno intenzivno je žalovanje, ki traja eno leto. Prvič moramo brez njih doživeti vse praznike, dni, kraje, kjer smo bili skupaj s to osebo. Moramo se prepustiti žalosti, da nas preveva, pustiti, da nam pride do dna, da jo občutimo, da izgubo sprejememo. Misel, da smo nekoga izgubili, pa traja leta in leta.

Ostaja pa nam tako obljublja joče upanje, da se bomo vsi nekoč še srečali ali se vrnili.

A. Nana Rituper Rodež ■
Fotografija: Natalija Juhnov ■

Ali znamo prisluhni drugi način?

Medsebojni odnosi in sprejemanje drugačnosti so pogosto tema različnih razprav. Osnovna šola vključuje v svoje izobraževanje otroke z različnimi sposobnostmi in potrebami in ima poleg družine velik vpliv na oblikovanje celovite osebnosti. Ne smemo zanemariti tudi dejstva, da mediji ter politični in gospodarski položaj v svetu pomembno vplivajo na oblikovanje osebnosti in sprejemanje drugačnosti.

Prav odnos do drugačnosti in kritično razmišljanje o medsebojnih odnosih sta bila moto kulturnega dne, ki smo ga organizirali v popoldanskih urah na OŠ Beltinci v drugi polovici meseca septembra. Delo je potekalo v delavnicah, kjer so učenci kritično razmišljali in oblikovali svoja stališča do kulture, medsebojnih odnosov in drugačnosti. Delo v delavnicah smo kronali s koncertom otrok s posebnimi potrebami iz Franketala v Nemčiji, katerega so se udeležili tudi starši. Koncert otrok s posebnimi potrebami je naredil močan vtis na učence, starše in učitelje. Otroci ter z njimi tudi starši so doumeli in spoznali, da drugačnost ni ovira za doseg nekega cilja.

Pridnost, prizadevnost in motiviranost so gibalo za uspeh. Liljana Babič, učiteljica na OŠ Beltinci ■

Turistični podmladkarji

Na OŠ Franceta Prešerna Črenšovci deluje tudi turistični krožek pod mentorstvom predsednice Turističnega društva Črenšovci Rosemarie Dražnik. Težišče njihovega dela je ohranjanje čiste vode in spodbujanje turizma. Te dni so se s kolesi podali na ogled potoka Črnca v Trnju, kjer so se lahko nekoč domačini kopali, in mesta, kjer so zgradili čistilno napravo. Med drugim bodo predlagali županu, da bi bili lepo, če bi uredili ob potoku sprehajalno stezo. Foto: J. G.

Tudi v Cezanjevcih podpisali ekolistino

Minuli četrtek je bil za učence in učitelje OŠ Janka Ribiča Cezanjevci poseben dan. V šolo so prišli popoldne in namesto običajnega pouka so potekale različne dejavnosti ter priprave na javno predstavitev za starše in goste.

V razredih so potekale zanimive dejavnosti, povezane z okoljsko vzgojo. (Foto: J. G.)

V okviru projekta Ekošola kot način življenja so namreč prišli že do sedmega koraka, to je podpis ekolistine, ki so ga želeli zaznamovati na karseda slovesen način. Seveda so povabili na šolo tudi nacionalno koordinatorko za slovensko mrežo ekošol prof. Nado Pavšer, ob tej priložnosti pa so osmošolci premierno zaigrali igrice Živimo zdravo z naravo, ki so jo napisale učence Gabrijele, Klavdija in Nataša; šolski pevski zbor pa je zapel njihovo ekohimno *Tota naša mala šola v Cezanjevcih stoji, okrog po naši celi vesi pobiramo smeti* ... Še prej so bile po razredih zanimive dejavnosti – sestavljanje jedilnika z zdravo prehrano, čiščenje madežev z naravnimi sredstvi, srečanje z lovcom in ornitologom, izdelovanje raznih predmetov iz naravnega ma-

teriala idr. Vodja projekta je Janja Koje, pobudo za vključitev v mrežo ekošol pa je dal novi ravnatelj Marjan Kosi, ki je bil pred tem koordinator takšnega projekta na OŠ Križevci pri Ljutomeru. Kot nam je povedal, so njihov tematski sklop odpadki. Upajo, da bo kmalu prišlo do ločenega zbiranja odpadkov tudi na njihovem območju, sicer pa dajejo poseben poudarek okoljski vzgoji in raznim ekološkim akcijam tudi v okviru rednega pouka, pri naravoslovnih dnevih, interesnih dejavnostih idr. V posamezne akcije vključujejo tudi starše, saj je »naš skupni cilj, privzgojiti vladno in kulturno obnašanje, skrb za red in čistoto, urejenost domov in okolice, prijateljstvo, ustvarjalnost, vedoželjnost ... pri naših otrocih«.

Jože Graj ■

Nogomet

Mura doma neporažena

Nogometaši Mure so premagali v štirinajstem kolu prvenstva v prvi državni ligi celjski Publikum in dosegli četrto zaporedno zmago. Sicer pa Sobočani v letošnji tekmovalni sezoni v Fazaneriji še niso okusili poraza, zadnjih devet kol pa tudi niso izgubili tekme. Zmaga s Publikumom je bila po mnenju trenerja Luke Bonačiča največja od letošnjih petih zmag v Fazaneriji. Zmaga pa je toliko pomembnejša, ker je nastopila Mura precej oslabiljena, brez poškodovanih Prednika, Dvorška, Blatnika, Raguža in Grizolda. Za presenečenje je tokrat poskrbel Luka Bonačič, ki je v napad uvrstil obrambnega igralca Čifra, ki pa se je v novi vlogi odlično znašel in bil tudi strelec edinega zadetka na tekmi. Mura je namreč prišla v vodstvo že v sedmi minuti po lepi akciji. Adjei je poslal žogo na levo stran do Vogrinčiča, ki jo je visoko poslal v kazenski prostor, najvišji pa je bil Čifer in jo z glavo neubranljivo poslal v mrežo. Zmaga Sobočanov bi bila lahko še višja, saj so kar trikrat zadeli vratnico.

Ljubitelji nogometa sta z zmaga tokrat razveselila prekmurska drugoligaša. Nogometaši Triglava Bakovec so doma premagali Zagorje in si s tretjo zaporedno zmago popravili uvrstitev na lestevici, saj so se prebili na dvanajsto mesto. Edini zadetek na tekmi je dosegel Kadrič v sredini prvega polčasa. Nogometaši Nafta so gostili Dravinjo iz Slovenskih Konjic in po petih kolid zopet osvojili tri točke. Lendavčane je že na začetku tekme popeljal v vodstvo Preinger, vendar so gostje deset minut pred koncem rezultat izenačili. Zmagoviti zadetek je pet minut pred koncem dosegel najboljši strelec Dominko.

Pomurski tretjeligaši so odigrali predzadnje jesensko kolo. Vodeči moštvi Lesoplasta iz Križevca in Čarde iz Martjanec sta zmagali v gosteh in tako bo o nastovu jesenskega prvaka odločalo zadnje kolo. Lesoplast je v Kuzmi premagal domači Tromejnik, Čarda pa je zmagala v Beltincih. Tokrat pa so se razigrali nogometaši Turnišča, ki so prepričljivo premagali Dobrovnik in si izboljšali položaj na lestvici. Sosednji derbi med Črenšovci in Odranci se je končal brez zmagovalca. Kema je v Puconcih presenetljivo premagala Hotiza. Visoko zmago je dosegel tudi Veržej z zadnjimi Apačami, ki so še vedno brez zmage. Brez zmagovalca se je končala tudi tekma v Rakičanu med domačim moštvom in Bistrice.

Predzadnje kolo so odigrali tudi v soboški prvi medobčinski nogometni ligi. Za presenečenje je poskrbel Serdica, ki je doma premagala doslej še neporaženo Romo. Tišina je po pričakovanju premagala Gančane in prevzela vodstvo na lestvici. O nastovu jesenskega prvaka bo tako odločala nedeljska tekma med Romo in Tišino. Preseneča tudi zmaga Motvarjevca v igri z moštvom Makoterja s Cvena. Ižakovci so zmagali pri Gradu, Cankova pa v Bratoncih. Tekma v Radencih med Slatino in Goricko se je končala brez zmagovalca.

Predzadnje jesensko kolo so odigrali tudi v prvi lendavski medobčinski nogometni ligi, ki pa se je končalo brez presenečenja. Polana je doma po pričakovanju premagala Renkovce, Panonija Gum center pa Čentibo. Mostje je odneslo tri točke iz Dolge vasi, kjer je premagalo Olimpijo. Z neodločenim rezultatom se je končala tekma med Petišovci in Lakošem. Vodeča Nedelica je bila tokrat prosta, vendar si je zagotovilo moštvo trenerja Stanka Mujdriče že nekaj kol pred koncem naslov jesenskega prvaka, saj je še brez izgubljene točke. S tekmovanjem pa so končali v drugi lendavski medobčinski ligi, kjer so z veliko prednostjo osvojili naslov jesenskega prvaka veterani Turnišča.

Feri Maučec ■

Strelstvo

Zmagala Pomurka, Dularjeva druga

V organizaciji SD Štefana Kovača iz Turnišča je bilo na sporedu drugo kolo mednarodnega strelskega tekmovanja Lige treh dežel. Največ uspeha so imeli strelci Pomurke MI iz Murske Sobote, ki so ekipno zasedli prvo mesto s 1757 krogi. SD Kolomana Flisarja s Tišine je bila tretja (1752), SD Štelana Kovača Turnišče četrta (1745) in SD Janka Jurkoviča Videm peta (1745) krogov. Po dveh kolid vodi Pomurka MI s 60 točkami pred Tišino, 54, in Turniščem, 50 točk. Radgona je z 32 točkami sedma, Janka

Jurkoviča s 30 točkami osma in Ljutomer s 26 točkami deseti. Med posamezniki je zmagal Dragan Turk (Zelenbor) s 592 krogi pred Majo Dular (Pomurka), 591, izidorjem Hreščakom (J. Jurkovič), 590, Robijem Markojo (Turnišče), 587, in Gorazdom Kocbekom (Videm), 587 krogov. Po dveh kolid vodi Dragan Turk (Zelenbor) s 1183 krogi. Maja Dular (Pomurka) je bila druga (1181), Robi Markoja (Turnišče) tretji (1179), Drago Pertoci (Tišina) peti (1174), Tomaž Kerčmar (Pomurka) šesti (1174), Dušan Ziško

(Tišina) sedmi (1171), Rajko Robnik (Ljutomer) osmi (1169) in Gorazd Kocbek (J. Jurkovič) deseti (1163).

V drugem kolu državne mladinske lige v Ljubljani so se izkazali mladi tekmovalci SD Štefana Kovača iz Turnišča (V. Draškovič, G. Maučec, A. Gjerkeš), saj so zasedli s 1127 krogi prvo mesto. Med mladinci je zmagal Leon Zelko (Tišina) s 382 krogi, Uroš Maučec (Turnišče) je bil s 378 krogi tretji. Pri mladinkah je zmagala Vesna Draškovič (Turnišče) s 379 krogi. Med mladinci je zasedel Valter Pajič (Tišina) s 380 krogi tretje mesto, Aleš Gjerkeš (Turnišče) pa je bil s 377 krogi sedmi. (F. M.)

1. NTL moški

Maribor	4	4	0	0	24:1	8
Preseje	4	3	0	1	19:15	6
Vegrad	4	2	1	1	21:15	5
Krka	4	2	1	1	20:18	5
Koma P.	4	1	2	1	18:16	4
Olimpija	4	1	2	1	18:17	4
Križe	4	2	0	2	15:15	4
MT Sobota	4	1	1	2	15:18	3
Škofije	4	0	0	4	3:24	0
Radgona	4	0	1	3	9:23	0

Karate

V Grosuplju je bilo pokalno tekmovanje za mladince in mladinke v karateju. Sodelovalce so tudi članice Karate kluba Mure-ken iz Murske Sobote. Najbolje sta se uvrstili Andreja Gomboc in Miranda Huber, ki sta v svojih kategorijah zasedli tretji mesti. (F. M.)

Kegljanje – 1. B-liga moški

Sinet	5	4	0	1	29:11	8
Ljubelj	5	3	2	0	27:13	8
Gorica	5	4	0	1	24:16	8
Radenska	5	3	1	1	20:14	7
Rudar	5	3	1	1	22:18	7
Hidro	5	3	0	2	20:20	6
Jesenice	5	1	0	4	14:26	2
Nafta	5	1	0	4	13:27	2
Adria	5	0	1	4	13:27	1
Korotan	5	0	1	4	12:28	1

Judo

Lendavski derbi dobil JK Lendava

V Oplotnici je bilo četrto kolo tekmovanja v drugi slovenski judo ligi, kjer so nastopile ekipe: Oplotnica, JK Lendava in KBV Lendava. Lendavski derbi med JK Lendava in KBV Lendava se je končal s prepričljivo zmago starejšega kluba s 14 : 0. Za JK Lendava so zmagali: Nejc Murko, Matej Časar, Marko Mlinarič, Avgust Sobočan, Ivan Breznik, Dean Kulčar in Gorazd Recek. Oplotnica je premagala KBV Lendava z rezultatom 10 : 4. JK

Lendava je premagala Oplotnico z 8 : 4. Za JK Lendava so zmagali: Matej Časar, Aleš Nedelko, Dejan Kulčar, Gorazd Recek, neodločen rezultat pa je dosegel Avgust Sobočan. Judoisti Ljutomera pa so gostovali v Gorišnici, kjer so se srečali z Gorišnico in Impolom. Gorišnica je premagala Ljutomer z 10 : 4. Zmagala sta Magdič in Štefanec. Impol je prav tako premagal Ljutomer z 10 : 4. Zmagala sta Lesjak in Kranjc. (N. Š., F. B., F. M.)

3. SNL vzhod

Rezultati - 12. kolo:	
Turnišče : Dobrovnik	7 : 2
Tromejnik : Lesoplast	1 : 3
Rakičan : Bistrice	1 : 1
Črenšovci : Odranci	0 : 0
Beltinci : Čarda	1 : 3
Veržej : Apače	4 : 0
Kema : Hotiza	4 : 1
Lesoplast	12 8 3 1 31:8 27
Čarda	12 9 0 3 33:13 27
Odranci	12 6 5 1 30:16 23
Turnišče	12 6 3 3 34:21 21
Črenšovci	12 6 2 4 24:20 20
Veržej	12 5 4 3 24:17 19
Hotiza	12 4 3 5 14:19 15
Beltinci	12 2 7 3 15:15 13
Kema	12 3 4 5 18:25 13
Bistrice	12 3 4 5 15:26 13
Rakičan	12 2 5 5 18:24 11
Tromejnik	12 2 4 6 19:27 10
Dobrovnik	12 3 0 9 16:45 9
Apače	12 0 6 6 15:29 6

1. MNL MS

Rezultati - 10. kolo:	
Bratonce : Cankova	0 : 2
Serdica : Roma	3 : 2
Tišina : Gančani	4 : 1
Motvarjevci : Makoter	4 : 3
Slatina : Gorickanka	1 : 1
Grad : Ižakovci	1 : 2
Tišina	10 9 1 0 35:6 28
Roma	10 9 0 1 31:11 27
Serdica	10 6 1 3 28:11 19
Gorickanka	10 5 2 3 19:12 17
Grad	10 5 2 3 20:14 17
Ižakovci	10 4 3 3 20:20 14
Makoter	10 4 1 5 23:17 13
Slatina	10 3 2 5 16:14 11
Motvarjevci	10 3 2 5 19:34 11
Cankova	10 2 1 7 13:26 7
Gančani	10 1 1 8 9:30 4
Bratonce	10 1 0 9 9:47 3

1. MNL Lendava

Rezultati - 11. kolo:	
Polana : Renkovci	3 : 1
Petišovci : Lakoš	1 : 1
Olimpija : Mostje	1 : 2
Panonija G. c. : Čentiba	3 : 2
Nedelica prosta	
Nedelica	9 9 0 0 44:6 27
Polana	10 6 1 3 24:18 19
Lakoš	10 5 3 2 22:19 18
Mostje	10 5 2 3 17:21 17
Panonija G. c.	10 4 2 4 17:15 14
Petišovci	10 2 5 3 16:22 11
Čentiba	9 1 3 5 11:17 6
Renkovci	10 1 3 6 11:20 6
Olimpija	10 1 1 8 12:36 4

2. MNL Lendava

Rezultati - 10. kolo:	
Nafta (v.) : Graničar	2 : 1
Veterani (T.) : Dolina	9 : 0
Kapca : Žitkovci	4 : 0

Veterani (T.)	10	9	0	1	50:7	27
Kapca	10	6	2	2	29:8	20
Nafta (v.)	10	5	1	4	19:21	16
Žitkovci	10	5	0	5	22:26	15
Graničar	10	3	0	7	11:35	9
Dolina	10	0	1	9	6:40	1

Mali nogomet PL

Kupšinci	10	7	2	1	33:16	23
Tropovci	10	6	3	1	46:27	21
Krajna G. M.	10	5	3	2	30:27	18
Mladinec	10	5	2	3	30:28	17
Mister Baby	9	4	2	3	28:19	14
Bulls TNK	10	4	1	5	39:28	13
Černelavci	9	3	2	4	28:32	11
Videm	9	3	1	5	27:34	10
Junior SNV	10	3	1	6	20:34	10
Triglav	10	3	1	6	21:44	10
Dobel	10	2	2	6	22:29	8
Prosečka vas	9	1	4	4	19:25	7

Nogometna liga Si.mobil

Mura : Publikum 1 : 0

Murska Sobota – Mestni stadion v Fazaneriji, gledalcev 2.500. Sodnik: Mihalič (Koper). Strelec: 1 : 0 Čifer (7).

Mura: Botonjič, Čifer, Gabor, Kožul, Reljič, Erniša, Adjei, Jukan (Čaušević), Vogrinec (Žilavec), Kokol (Bagola), Ristič.

Druga državna nogometna liga

Triglav Bakovci : Zagorje 1 : 0

Bakovci – Igrišče Bakovec, gledalcev 200. Sodnik: Vozlič (Kristan Vrh). Strelec: 1 : 0 Kadrič (24).

Triglav Bakovci: Luk, Fajdiga, Čör, Sabotin (Meolic), Zdravec (Šajt), Ivančič, Cotter, Merluk, Kadrič (Donša), Ivanič, Fras.

Nafta : Dravinja 2 : 1

Lendava – Igrišče Nafta, gledalcev 250. Sodnik: Bohinjc (Školja Loka). Strelci: 1 : 0 Preininger (7), 1 : 1 Topič (80), 2 : 1 Dominko (85).

Nafta: Starovasnik, Kulčar, Celcar, Novak, Baranja, Drvarič, Preininger (Utroša), Zver (Doma), Dominko, Logar (Šooš), Baša.

Tretja državna nogometna liga

Turnišče : Dobrovnik 7 : 2

Turnišče – Igrišče Turnišča, gledalcev 200. Sodnik: Mijalovič (Velenje). Strelci: 0 : 1 Kutoš (3), 1 : 1 Lackovič (10), 2 : 1 Bojnec (20), 3 : 1 Ternar (25), 4 : 1 Bojnec (43), 5 : 1 Horvat (60), 5 : 2 Kutoš (76), 6 : 2 Bojnec (77), 7 : 2 Horvat (85).

Turnišče: Dominko, Lutar (Mertik), Tompa (J. Pucko), D. Pucko, Nežič, Bojnec, Lackovič, Ternar, Vegič (Horvat), Škafer, Ritlop.

Dobrovnik: Jurovič (Varga), A. Horvat, A. Bojnec, Car, Laci (K. Bojnec), Sorn, Kovač (Torma), L. Horvat, Kutoš, Gönc, Kološa.

Tromejnik : Lesoplast 1 : 3

Kuzma – Igrišče Tromejnika, gledalcev 200. Sodnik: Habjanič (Murska Sobota). Strelci: 1 : 0 A. Šalamon (8), 1 : 1 Krančič (58 – 11 m), 1 : 2 Mesarič (60), 1 : 3 Mesarič (68).

Tromejnik: Zver, Pelcar, B. Šalamon, Šinko, J. Horvat, Zorica, A. Šalamon, Bokan, Hajdinjak, Kovač (Zrim), Smodiš (Sukič).

Lesoplast: Zver, Šebök, Z. Ulen (Kerec), Kardoš, S. Ulen, Živič, Kutoš, Krančič, Sukič (Malačič), Časar, Mesarič (Lepoša).

Rakičan : Bistrice 1 : 1

Rakičan – Igrišče Rakičana, gledalcev 300. Sodnik: Babič (Ravne). Strelci: 1 : 0 Sraka (69), 1 : 1 Kuzma (77).

Rakičan: Karoli, Vouri (Holcan), Rantaša, Žekš, B. Bagari, Kranjec, Kol-taji, Šernek, Vogrin (Horvat), Sraka, Berden (M. Bagari).

Bistrice: Kusek, Cigan Lebar (Žizek), R. Kolenko, Biro, Fifonja, Ozbetič (A. Kolenko), Zver, Kuzma, Vickovič, Kustec.

Črenšovci : Odranci 0 : 0

Črenšovci – Igrišče Črnešovec, gledalcev 400. Sodnik: Šart (Prevalje).

Črenšovci: A. Plej, Matjašec, Hartman, Kolar, Trajnec, Hozjan, E. Plej (Zelko), Kustec, Šobak, Vori, Horvat (Kreslin).

Odranci: Marič, P. Zdravec (M. Zdravec), Virag, R. Berendijaš, Sim. Hozjan, Jerebic, Sil. Hozjan, B. Berendijaš, Gostan (Borovič), Pozderec, Kavaš.

Beltinci : Čarda 1 : 3

Beltinci – Igrišče Beltinec, gledalcev 150. Sodnik: Partlič (Maribor). Strelci: 0 : 1 Kerec (14), 1 : 1 Duh (55), 1 : 2 Kerec (65), 1 : 3 Vogrinčič (90).

Beltinci: Zdravec, M. Horvat, Duh, D. Horvat, Cener, Balažic, Antolin, Gabor, Rešetar (Virag), Turner, Pertoci.

Čarda: Špilak, Matuš (Cmor), Gomboc, Jaklin, Meničanin, Kerčmar, Vogrinčič, Vrtar, Kerec (Čarni), Črnko, Krapec (Titan).

Veržej : Apače 4 : 0

Veržej – Igrišče Veržeja, gledalcev 100. Sodnik: Kmetec (Hotinja vas). Strelci: 1 : 0 Sunčič (9), 2 : 0 Sunčič (29), 3 : 0 B. Puhar (65), 4 : 0 Fras (75).

Veržej: R. Hanžekovič (Svatina), Pučko, D. Puhar, Rajh (Klobasa), Osterc, Fras, Špilak, Sunčič, B. Puhar (Raščan), Novak, Cmrečnjak.

Apače: Bagaroš, Fitolt, M. Šemrl, Bezjak, Šunko, Grilanc, B. Šemrl, Vajnhandl, Cipot, Šlanič, Fridau.

Kema : Nograd Hotiza 4 : 1

Puconci – Igrišče Kema, gledalcev 150. Sodnik: Glažar (Ptuj). Strelci: 1 : 0 Gergorec (12), 2 : 0 B. Banfi (37), 2 : 1 Zver (43), 3 : 1 B. Banfi (47), 4 : 1 Maček (64).

Kema: Maučec, D. Banfi, Vinčec, Sočič, B. Banfi (Henzel), Maček (Horvat), Gergorec, Uršič, Vučak, Kuhar, Gomboši (Kološa).

Nograd Hotiza: Žizek, Pučko, Gerič, Prša, Farkaš, Koudila, Zver, Gjerkeš, Lackovič, Ritlop, Hozjan.

Rokoborba

Klar, Horvat in Šernek zmagali

Rokoborski klub Murska Sobota je bil organizator mednarodnega tekmovanja v grško-rimskem slogu za dečke. Sodelovalo je 96 rokoborcev iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Lep uspeh so dosegli domači tekmovalci, saj so zasedli tri prva, dve drugi in eno tretje mesto. Prva mesta so zasedli: Sandi Klar (do 23 kg), Dejan Šernek (do 73 kg), oba iz Murske Sobote, in Niko Horvat (do 47 kg) iz Ljutomera. Druga sta bila Jure Koudila (do 23 kg) in Mitja Fajs (do 35 kg). Tretje mesto je zasedel Tadej Volmut (do 26 kg). Četrta sta bila Mitja Sečko (do 26 kg) in Sašo Mlinarič (do 38 kg). Peto mesto pa je zasedel Andrej Fajs (do 35 kg), vsi iz Murske Sobote. (F. M.)

Odbojka

Galex pokrovitelj Sobočanov

Odbojkarji Pomurja iz Murske Sobote, ki so dobili novega pokrovitelja Galex iz Murske Sobote, so gostili v drugem kolu prvenstva v prvi državni ligi ekipo Salonita iz Anhovega. Sobočani so tekmo dobro začeli in povedli z 1 : 0, vendar so bili v nadaljevanju boljši odbojkarji Salonita in zmagali s 3 : 1 (19 : 25, 2 5 : 20, 25 : 17, 25 : 21). **Pomurje Galex:** Gregor Flisar, Tot, Gorazd Flisar, Čeh, Marič, Novitovič, Topovšek, Kovačec, Boris Grut in Andrej Grut. (F. M.)

Nova Gorica boljša od Ljutomera

V tretjem kolu prvenstva v prvi državni ženski odbojcarski ligi je Nova Gorica premagala Zavarovalnico Maribor iz Ljutomera s 3 : 0 (25 : 16, 25 : 17, 25 : 11). **Zavarovalnica Maribor Ljutomer:** Kodila, Tretinjak, Šoštarich, Vrbanič, Praprotnik, Vrbnjak, Kosi, Pirher, Drevensek, Jureš, Mörec. (N. Š.)

Zmagi Radenčank in Beltinčanov

V tretji državni moški in ženski odbojcarski ligi vzhod so odigrali tretje kolo. V moški konkurenci so Beltinci doma premagali Turbino z rezultatom 3 : 2 (23 : 25, 25 : 23, 21 : 25, 25 : 18, 15 : 10). **Beltinci:** Novak, Janža, Lukač, Gumilar, Horvat, Škafar, Gider, Mesarič, Baiažic, Hartman. Druga ekipa Granita je premagala Ljutomer s 3 : 0 (25 : 17, 25 : 17, 25 : 17). **Ljutomer:** Šmauc, Zidar, Onišak, Špilak, Koudila, Kaurin, Pirher.

V ženski konkurenci je ekipa Sonimexa v Radencih premagala Prevalje z rezultatom 3 : 2 (25 : 9, 25 : 22, 13 : 25, 16 : 25, 15 : 11). **Sonimex Radenci:** Ješovnik, Hojnik, Zver, Vrbanič, Strmšek, Šavel, Kološa, Klemenčič. Savinja iz Celja pa je v Puconcih premagala Kemo s 3 : 1 (28 : 26, 16 : 25, 25 : 19, 25 : 21). **Kema Puconci:** Crnkovič, Mencigar, Kuhar, Čarni, Zorkovič, Potočnik, Rogan Vršič, Ana Horvat, Andrejka Horvat, Jozelj. (N. Š., F. M.)

Kegljanje

Prva zmaga Nafte

Kegljači Nafte so dosegli prvo letošnjo zmago. V petem kolu prvenstva v državni moški kegljaški 1. B-ligi je Nafta doma premagala Adrio s 5 : 3 (5198 : 5127). **Nafta :** Adria – Felšo : Kodarin 0 : 1 (893 : 905), Š. Horvat : Jerman 0 : 1 (800 : 843), Matko : Konec 0 : 1 (869 : 887), J. Horvat : Lovrečič 1 : 0 (919 : 861), Žalik : Viskič 1 : 0 (854 : 798), Radakovič : Zotič 1 : 0 (862 : 834). Kegljači Radenske pa so v Radencih prepričljivo premagali Korotan s 7 : 1 (5384 : 5016). **Radenska :** Korotan – Kovačič : Medvož 1 : 0 (1023 : 850), Borovič : Sonjak 1 : 0 (878 : 801), Steržaj : Mlakar 0 : 1 (854 : 876), Šebjanič : Golob 1 : 0 (857 : 838), Harc : Žagar 1 : 0 (884 : 824), Kuzma : Franc 1 : 0 (888 : 827).

V prvem kolu prvenstva v drugi državni ženski kegljaški ligi je premagal Koncelj Celjski plini Nafto iz Lendave s 6 : 2 (2183 : 2136). **Koncelj :** Nafta – Salamon : Žalik 1 : 0 (375 : 354), Jurše : Stanič 1 : 0 (378 : 374), Vengust : Gomzi 1 : 0 (380 : 329), Čilenšek : Utrša 1 : 0 (329 : 362), Jeranko : Sapač 0 : 1 (345 : 357), Oblak : Ščap 1 : 0 (366 : 369). (M. Ž., F. M.)

2. MNL Murska Sobota

Radgona prvak brez poraza

Z jesenskim delom prvenstva so končali v soboški drugi medobčinski nogometni ligi, kjer sodeluje devet moštev. Največ uspeha so imeli nogometaši Radgone, ki so se vrnili po nekajletnem tekmo vanju v mariborski medobčinski nogometni zvezi v soboško medobčinsko nogometno zvezo in brez izgubljene tekme zasedli prvo mesto ter osvojili naslov jesenskega prvaka. Šalovci, ki so večji del tekmo vanja vodili, so na koncu zelo popustili in s tremi zaporednimi porazi zdrsnili na tretje mesto. V zadnjem kolu je Šalovce premagala Bogojina in končala jesenski del prvenstva na drugem mestu. Slabši od preostalih moštev sta bili Pušča, ki je dosegla eno zmago, in Rotunda iz Sela, ki je osvojila le eno točko. Nogometaši Radgone so bili poleg osvojitve naslova jesenskega prvaka tudi najbolj disciplinirano moštvo z 41 kazenskimi točkami pred Hodošem, 46, Dokležovjem, 49, Bogojino, 58, Lipo, 62, Šalovci, 66, Rotundo, 70, Segrapom iz Ljutomera, 75, in Puščo, 88 kazenskih točk. Najboljši strelac v jesenskem delu tekmo vanja je bil Andrej Toth (Hodoš), ki je dosegel 14 zadetkov. Sledijo: Ervin Könye (Hodoš) 8, Drago Pintarič (Radgona) in Jožef Horvat (Bogojina), po 7, Franc Puhar, Bojan Kocet (oba Bogojina) in Janez Jerič (Dokležovje), po 5 zadetkov. (F. M.)

Namizni tenis

Remi Sobočanov

Igralci Moravskih Toplic Sobote so gostovali v četrtem kolu prvenstva v prvi državni članski namiznoteniški ligi v Ljubljani pri Olimpiji in iztržili neodločen izid, ki je lep uspeh. Sobočani so igrali zelo dobro, to še posebej velja za prvega igralca Karkoviča, ki je dobil vse partije. Gostje so vodili že s 5 : 3, vendar so zadnji dve partiji izgubili. Pomurskega derbija med Kemo Puconci in Radgono ni bilo, saj so Radgončani zaradi neporavnanih obveznosti do NTZS suspendirani. Tako so dobili Pucončani tekmo brez igre. Očitno pri dvakratnih državnih prvakih Radgoni nekaj ni v redu, in če ne bodo odigrali še ene tekme, bodo izključeni iz tekmo vanja.

Maxi Olimpija : Moravske Toplice Sobota 5 : 5 (Plohl : Koščak 3 : 0, Reflak : Kocuvan 2 : 3, Lasan : Karkovič 2 : 3, Reflak : Koščak 3 : 1, Plohl : Karkovič 1 : 3, Lasan : Kocuvan 3 : 0, Reflak - Plohl : Karkovič - Koščak 1 : 3, Reflak : Karkovič 0 : 3, Lasan : Ropoša 3 : 2, Plohl : Kocuvan 3 : 0). **Kema Puconci :** Radgona 3 : 0. (M. U.)

Rokomet

Druga zmaga Arconta

Rokometaši Arconta iz Gornje Radgone so v četrtem kolu druge državne rokometne lige v Radencih premagali Atom Krško z rezultatom 34 : 22 (19 : 11) in dosegli drugo zmago. **Arcont Radgona:** Kocuvan, Fartek, B. Merica, Petraš 2, Pintarič 1, Hojs 4, Kolmanko 2, Roškar 2, T. Merica 6, Leskovar 1, Klun 4, Kepe 1, Žinkovič 11, Pučko. (F. M.)

Ob dnevu organizacije združenih narodov je bil v Gornji Radgoni 2. mednarodni Tek prijateljstva, ki sta ga pripravila Osnovna šola Gornja Radgona in Društvo prijateljev mladine Gornja Radgona. S sejemskaga prostora, kjer je bil štart in cilj, se je podalo na 2.800 metrov dolgo progo, ki je tekla po slovenski in avstrijski strani, 298 tekačev z obeh strani meja, ki so bili razdeljeni v tri

starostne kategorije. Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili: 1. kategorija (1989-1991) - fantje: Tomaž Štraki (OŠ GR), dekleta: Marjana Fras (OŠ GR); 2. kategorija (1986-1988) - fantje: Matjaž Soklič (OŠ GR), dekleta: Sandra Pelci (OŠ GR); 3. kategorija humanitarni tek (1977-1985) - fantje: Davorin Malec (OŠ dr. Janka Štebingerja GR), dekleta: Anita Russ (Lebenshi-

la, Avstrija). Matjaž Soklič in Sandra Pelci sta bila absolutna zmagovalca. (F. M., fotografija: J. Z.)

Šport od tod in tam

Nogomet - V tradicionalnem srečanju nogometnih sodnikov Lendave in Ptuja v Nedelici sta se moštvi razšli z neodločenim izidom 3 : 3. Strelci za Lendavo: Bukovec 2 in Pintarič. (F. H.)

Mali nogomet - V prvenstveni tekmi druge slovenske lige vzhod v malem nogometu so Križevci pri Ljutomeru visoko z 8 : 3 (Nemec 4, Žajdela 2, Hajdič, Kolbl) premagali Vitomarce. (N. Š.)

Martinov tek - V soboto, 3. novembra, bo 19. tradicionalni Martinov tek, ki je nastal iz prijateljstva dveh Martinov - Martina Sreša iz Radenec in Martina Viraga iz Bratonec. Prireditel že dolgo ni več le manifestacija praznika sv. Martina, temveč manifestacija zdravja in zdravega načina življenja s čedalje več udeleženci. Štart bo pred restavracijo Vikend v Radencih - za pohodnike ob 8.00, za tekače ob 9.30 in za kolesarje ob 10.30. Prispevek za vsakega udeleženca je 1.000, za dijake in študente pa 500 tolarjev. Po končani prireditvi bo na cilju v Bratoncih družabno srečanje. (F. M.)

Namizni tenis - Na prvem regijskem mladinskem selekcijskem turnirju v Radljah so dosegli pomurski igralci povprečne rezultate. V prvi skupini je T. Ropoša zasedel četrto, Lazar (oba MTS) pa šesto mesto. V drugi skupini je bil Soklič (Žogica) četrti, v tretji Škraban (Kema) tretji, v četrti skupini Maček (MTS) četrti, v peti skupini pa M. Matavž (Žogica) drugi. Na kvalifikacijskem turnirju v Murski Soboti je ekipa Moravskih Toplic Sobote v odločilnem srečanju za prvo mesto premagala Maribor s 4 : 0 in se uvrstila na državno mladinsko prvenstvo. (M. U.)

Judo - V Varaždinu je bilo mednarodno tekmo vanje v judu za pokal Vindi. Med 462 tekmovalci iz petih držav so sodelovali tudi pomurski tekmovalci in zasedli več prvih mest. Od Judo kluba Ljutomer sta prvi mesti zasedla Virt in Prilničič. Od članov JK Lešdava sta zmagala v svojih kategorijah Rok Dominko in Tadej Časar. Od Kluba borilnih veščin Lendava pa sta zmagala Žiga Kotnjek in Senci Lešnjak. (N. Š., F. B., F. M.)

Judo - Na mednarodnem tekmo vanju v judu za 6. pokal Lendave je med štirimi ekipami zmagal Bežigrad Ljubljana s 6 točkami pred Lendavo, 4, Oplotnico, 2, in Maksimirom Zagreb, brez točke. (F. B.)

Nogomet

Zamujena priložnost

V nedeljo so bile končane kvalifikacije za evropsko mladinsko prvenstvo do 19 let, ki so minuli teden potekale v Murski Soboti. Slovenska selekcija, ki jo vodi Jože Karoli iz Murske Sobote je premagala Grčijo s 3 : 2 in Ferske otoke s 3 : 0 ter izgubila z Škotsko z 1 : 2. Drugi zadetek je Slovenija dobila v sodnikovem podaljšku in tako zamudila priložnost, da se uvrsti v nadaljnje kvalifikacije. V slovenski reprezentanci je igral tudi igralec Mure Mörec in dosegel en zadetek. (F. M.)

Pokalni nogomet

Odranci so se poslovili

Odigrane so bile povratne četrtfinalne tekme za pokal Nogometne zveze Slovenije. Edini pomurski predstavnik nogometaši Odranec so gostovali pri prvligašu Gorici in po pričakovanju izgubili. Domačini so zmagali z rezultatom 5 : 1. Edini zadetek za Odrance je dosegel Berendiša. Čeprav so gostje nastopili precej oslabljeni, so iztržili ugodnejši rezultat kot na prvem srečanju v Odrančih, ko je zmagala Gorica s 5 : 0. Tako so se Odranci poslovili od nadaljnega pokalnega tekmo vanja. Sicer pa je že sama uvrstitev v četrtfinale doslej največji uspeh nogometašev Odranec. (F. M.)

Moštvo malega nogometa iz Železnih Dveri - štirikratni prvak občine Ljutomer. Stojijo od leve: Anton Fekonja (teh. vodja), Stanko Feguš, Zvonko Mihalič, Robert Lutrov, Tone Mihorič, Mario Hošpel, Milan Ploj (kapetan); čepijo: Milja Feguš, Anton Senčar, Silvo Coglarič, Nace Olalič, Jože Mihorič.

Šah

Aleš Lazar najuspešnejši igralec

Na Bledu je bilo končano letošnje moštveno državno prvenstvo v šahu. Rezultati - 5. kolo: **Radenska Pomgrad : Griže 3,5 : 2,5** (Ribli : Žaja remi, Hulak : Vombek 1 : 0, Cigan : Zorko remi, Kovač : Mihevc 0 : 1, Gruškovnjak : Novak remi, Lazar : Blatnik 1 : 0. 6. kolo: **NKB Kovinar : Radenska Pomgrad 3 : 3** (Tukmanov : Ribli remi, Pavasovič : Hulak remi, Cebalo : Cigan remi, Mazi : Kovač remi, Veličkovič : Gruškovnjak 1 : 0, Riegler : Lazar 0 : 1); 7. kolo: **LŠK : Radenska Pomgrad 3,5 : 2,5** (Svešnikov : Ribli remi, Farago : Hulak remi, Šoln : Cigan 1 : 0, Jelen : Kovač 1 : 0, Podlesnik : Gruškovnjak remi, Guid : Lazar 0:1). Končni vrstni red: 1. Piramida 13 (28), 2. NKB Kovinar 11 (28), 3. ZM Branik 8 (23,5), 4. Ptuj 8 (23), 5. LŠK 7 (21,5), 6. Radenska Pomgrad 6 (20), 7. Nova Gorica 3 (15) in 8. Griže 0 (9). Z osvojenim šestim mestom si je Radenska Pomgrad iz Murske Sobote zagotovila obstanek med najboljšimi slovenskimi ekipami brez kvalifikacij. Zadnji dve ekipi bosta namreč morali odigrati kvalifikacije z drugouvrščenima ekipami iz nižjega tekmo vanja. V novi tekmovalni sezoni se bo liga razširila na deset moštev. Najuspešnejši igralec pri Radenski Pomgradu je bil Aleš Lazar, ki je na petih tekmah osvojil 5 točk. Drugi najboljši je bil Kronoslav Hulak, ki je zbral na 7 tekmah 4,5 točke. (F. M.)

Košarka

Zmaga Radenske Creativa

Košarkarji Radenske Creativa so premagali v tretjem kolu tekmo vanja v državni moški 1. B-ligi v Murski Soboti Banex iz Slovenskih Konjic z rezultatom 79 : 66 (52:47, 36 : 32, 27 : 15). Sobočani so igrali najbolj v prvi in zadnji četrtini, sicer pa so ves čas vodili, tako da je zmaga zaslužena. **Radenska Creativ:** Meško 26, Ritonja 20, Besedič 16, Gladovič 6, T. Novak 6, A. Novak 5, Bratkovič 2. (F. M.)

Poraz Sobočank v Mariboru

Soboške košarkarice Pomurja Skiny so gostovale v tretjem kolu v Mariboru in igrale z domačo ekipo ŽKD Maribor. Sobočanke so presenetile gostiteljice z dobro igro in po dveh četrtinah vodile s 33 : 30, vendar so se v nadaljevanju gostiteljice razigrale in zmagale z rezultatom 86 : 50 (61 : 42, 30 : 33, 16 : 19). **Pomurje Skiny:** Horvat 15, Glišič 8, S. Orban 7, M. Orban 6, Svetina 6, Beloglavec 4, Pušenjank 2, Temlin 2. (F. M.)

Lendavčani zopet uspešni

V drugem kolu tekmo vanja v tretji državni moški košarkarski ligi vzhod je ekipa Miarte Lindau iz Lendave gostovala pri novincu v Oplotnici in zmagala z rezultatom 73 : 64 (50 : 55, 43 : 36, 11 : 23). **Miarte Lindau:** Zrna 18, Feher 12, Ismajlovič 12, Sijarič 9, Tadiña 9, Gašparič 9, Šabjan 4. (F. B.)

Napovednik dogodkov

Kam se lahko dam?

V Vestniku na strani Na sceni lahko dobite informacije o koncertih, delavnicah, in drugem dogajanju v naši okolici, ki zanima mlade ter mlade po duši in razmišljanju.

Kobilje

V soboto, 3. novembra, pripravlja Klub mladih Kobilja dan mošta in kostanjev. Prireditev bo v Gasilskem domu na Kobilju. Začela se bo ob 18.30, pripravili pa so razstavo kulinarčnih dobrot naših žena, ob 19.30 bodo večer popestrili učenci kobiljanske osnovne šole ter ženski pevski zbor. Vrhunec večera bo prihod misijonarja iz Afrike, ki bo blagoslovil mošt.

Lendava

V sredo, 31. oktobra, bo v Sir Oliverju velika zabava Halloween. Organizator je DUM Lendava.

V soboto, 3. novembra, ob 19. uri bo v lendavski sinagogi gledališka komedija Teatra Gromki Debbie da do! Dallas.

Pomembno obvestilo!

Vabimo vsa mladinska društva in klube v Pomurju, da nam pošljejo obvestilo o tem, kaj pripravljajo, kaj se dogaja in kam se lahko mladi vključijo, da bodo imeli mladi boljši pregled dogajanj, vi pa boljši obisk. Prepričani smo, da je več dogajanj, kot dobimo informacij, ali pa se motimo? Informacije lahko pošljete na naslov: Na sceni, Vestnik, arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po elektronski pošti Nasceni@hotmail.com.

Zastonj vstopnice za Mali veliki MIKK-ov oder!

9. novembra začenja soboški mladinski in informativni klub – bolj znan kot MIKK – s svojimi koncertnimi sklopi, imenovanimi Mali veliki MIKK-ov oder, kjer se bodo predstavile še neveljavljene pomurske skupine in didžeji. Vedno bodo nastopili po trije izvajalci, kot prvi pa bodo zaigrali Državljan Klinc iz Bogojine, N. E. O. s Cankove in Avantgarda iz Beltincev. Pričakovati je predvsem veliko grunga in alter-rocka, trije naši bralci pa bodo lahko šli na koncert zastonj, saj jim MIKK podarja vstopnice, če odgovorijo na nagradno vprašanje:

Kje so prostori MIKK-a?

Odgovore pošljite do 6. novembra na naslov: Vestnik, Mali veliki MIKK-ov oder, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Pop - rock šov!

Pa je za nami še en veliki koncert v Pomurju. Tokrat ga je pripravil in organiziral Klub prekmurških študentov, zgodil pa se je minulo soboto v telovadnici Srednje poklicne in tehniške šole v Murski Soboti. Skupini Siddharta je očitno všeč v naših krajih (pa tudi obratno velja), saj je letos že drugič gostovala v Prekmurju, o njej pa tudi o drugih velikih imenih, ki so nastopila tokrat – Vlado Kreslin & Mali bogovi in Posodi mi jürja –, smo že večkrat pisali, zato tokrat našo fotografijo namenjamo skupini Gnilla jajca iz Lendave, ki je nastopila v vlogi »ogrevalca«. Nekateri njihovo zvrst glasbe hudomušno imenujejo fuck'n'roll, eden njihovih velikih hitov pa je skladba Ne dregaj mi kokota. Bend ima za sabo že kar veliko nastopov, med drugim so zaigrali tudi na Rock otočcu. Promocija KPŠ-ja za koncert je bila več kot opazna, saj nam je še vsem v ušesu avto z ozvočenjem, ki je po ulicah Sobotne vabil na rock fešto. Dobra domislica, zato ne čudi, da je bilo vseh dva tisoč vstopnic razprodanih (nekateri so ostali tudi brez nje). V predverju telovadnice so bili trije veliki »standi« s simpatično urejenimi točarkami in točaji pijače, znotraj telovadnice pa je sceno poleg odra krasil ogromni videozaslon. Po koncertu se je dogajanje nadaljevalo na »after partyju« v diskoteki Sfinč v Fikšincih.

T. K. ■

Težave slovenskih otrok

Ko potrebujejo prijatelja, ga ni

Odrasli radi pravimo, da sta otroštvo in mladost čas brezskrbnosti in sreče. Pa sta res? Hitro pozabimo, da smo bili tudi sami nekoč otroci in da smo se prav tako ubadali s težavami, s skrbmi in strahovi, katerim velikokrat nismo bili kos. Unicef v Sloveniji je izvedel med mladimi, starimi od 7. do 19. let, anketo Kaj misliš? in poudaril nekatere teme: problemi v družini, v šoli, odnosi z vrstniki, nasilje vseh vrst, vedno večji pojav revščine in ogroženosti zaradi škodljivih razvad ter neakoznostno preživljanje prostega časa. Med drugim so sodelovali prva in druga osnovna šola iz Murske Sobotice ter VIZ Veržej.

Več kot polovica anketiranih je menila, da se največ otrok v Sloveniji najpogosteje srečuje s problemi v družini, kot so slabi odnosi s starši, družinsko nasilje in pomanjkanje denarja. Otroci, ki imajo težave v družini, o tem ne govorijo in se zaprejo vase ali začnejo uničevati svoje življenje. »Mislim, da bi bilo treba nameniti več pozornosti družini, saj se tam vse začne. Starše bi bilo treba naučiti, kako naj ravnaajo z otroki.« (Tim, 15 let)

Ne prijatelji, ampak tekmeči

Tudi šola je tista, ki dela mladim veliko problemov, strahov, saj se več kot tretjina anketirancev v šoli ne počuti dobro. Omenili so, da jih zelo obremenjujejo slabi odnosi z vrstniki in sošolci. Čeprav imajo prijatelje, se zgodi, da nimajo nikogar, ko potrebujejo pomoč. Mladim je prijateljstvo med najpomembnejšimi stvarmi v

življenju, hkrati pa so med seboj izredno tekmovalni in nestrpni. Borijo se za dobre ocene, zato se sprejemajo kot tekmeči in ne prijatelji. »Najprej je to, da moraš biti uspešen, saj je to tvoja vstopnica za nadaljnje življenje. Če ne izpolnjuješ pričakovanj, te starši in učitelji hitro obtožijo lenobe. Pri tem pa jih sploh ne zanima, kakšni so tvoji problemi v resnici.« (Jure, 18 let)

Nasilje ostaja pomemben problem med slovenskimi otroki in mladostniki, tako je menilo 60 odstotkov anketirancev. Vzroke vidijo v večji socialni razslojenosti družbe, izpostavljanju otrok medijem, kjer so neprestano v stiku z nasiljem, medvrstniško nasilje pa nastaja tudi zaradi občutkov manjvrednosti, osamljenosti in neenakosti. »Jaz v osnovni šoli nisem nikomur povedal, da me sošolci usak dan ponižujejo in zaničujejo, da o pretepih ne govorim.« (Damir, 17 let)

Pijejo samo ob koncu tedna

Mladi še kako občutijo na svoji koži probleme revščine, pomanjkanje denarja, strah, da bi starši izgubili službo. Otroci in mladostniki med sabo hitro opazijo, kdo je reven, kdo si ne more privoščiti oblek trenutno pomembnih blagovnih znamk ... Z revščino pa je velikokrat povezana uspešnost otrok in mladih v šoli. Pogosto so otroci iz socialno šibkejših družin manj uspešni kot otroci v bogatejših in urejenih okoljih. »Strah me je, da bosta mama in ata izgubila službo.« (Tina, 13 let)

Samo 5 odstotkov vprašanih

Vaša čustva

Boško!

Če kdaj izveš, koliko solza sem ti poklonila, boš videl, kako te ljubim in kako sem te in kako te bom ljubila. Vem, tebe ne bo nikoli razžalostil spomin na dekle, ki te ljubi in želi, da ji vrneš vsaj delček te ljubezni. Ljubim te, toda ne morem ti povedati ali pa nimam dovolj moči in poguma, pa čeprav prihaja ljubezen na vrata srca brez trkanja ... Ti misliš, da je tvoje srce trdo kot kamen, hladno kot grob, ki noče slišati jokanja duše, noče videti solza, ki vrejo iz dna srca. Zavedaj se, da nisi gorska reka, ki vsako pomlad v svojem toku z mogočnim tokom premika vse pred seboj, ruši, uničuje ... S takim tokom jeze uničuješ človeka, ki te ljubi. Ne počni tega! Ozri se malo okoli sebe in pomisli, ali je vredno, da tako dobro bitje postane največji sovražnik nekoga, ki je zate pripravljen žrtvovati vse. Čeprav te ne bom mogla spremljati v vsakdanjem življenju, naj te spremljajo moja senca, moja usta, ki šepetajo: »Ljubim te!«

Nekdo

je mnenja, da je uživanje drog, alkohola in kajenje velik problem med mladimi, saj to počnejo samo ob koncu tedna.

Problem drog in alkohola se pogosto povezuje z drugimi mladostnikovimi problemi. Na eni strani iščejo v drogah in alkoholu sprostitev in pobeg od problemov, po drugi strani pa se pogosto dolgočasijo in eksperimentirajo. »...in sploh ne izgledaš čudno, če piješ, prej nasprotno – izgledaš bolj normalen, bolj tak kot vsi drugi.« (Jure, 18 let)

Problemi otrok in mladih v Sloveniji ostajajo še preveč skriti, o njih se premalo govori, premalo se jih zavedamo in skupaj rešujemo. Problemi, ki priplavajo na dan, so le vrh ledene gore.

Večina jih ostaja skritih, ker se otroci ne želijo izpostaviti ali pa s starši ne najdejo skupnega jezika.

Vaše pesmi

Ljubim te!

Ljubim tvoje rjave oči,
ljubim vse, kar ljubiš ti,
na svetu si zame najljubši ti,
na svetu si zame najboljši ti,
na tebe mislim vse dneve in noči,
srce moje le po tebi hrepeni,
le ker si moj edni ti,
ki v srcu si zapisan mi.
Tvoja J. T.

Kaos

Prisega na navzočnost
neskončne tišine,
ko srce potegne v smer
popolne praznine.
Prisega mana navzočnost
nemih besed,
ko v mislih priključem razloge
za beg.
Zavladal je kaos,
k dnu me vleče nered,
med obrisi vseh senc
brišem lastno sled.
Zavladal je kaos –
me v koščke drobi,
še en Jaz je v meni,
a ta po svoje živi.

Biserka

Stroj

O tebi širil se dober je glas,
da imaš postavo kot športni as,
da imaš možgane za celo vas,
ti imaš vse, kar dekle si želi,
a ne premoreš kančka ljubezni,
saj tvoje srce premajhno je,
da bi ljubila, s teboj delila vse,
zato zame stroj si le,
ne priznavam tvojega obstoja,
saj tudi stroj zarjavi,
če ni deležen pozornosti,
tudi stroj lahko polomi se,
zato ne bodo ga rešili možgani,
mišice,
le tedaj nežna, čutna roka
rešila te po tvojega propada,
da ne bi tvoje zarjavelo srce
gledalo z odpada.

S. Š.

Brez življenja

Otroštvo moje minilo je,
mladost moja odšla je,
prihodnosti moje ni,
le ena sama tema je.
Starši, hvala vam!
Kako naj sedaj
živim še na svetu tem,
nihče me ne mara,
zakaj oče ustvaril si me?

Ghost

Mladostniške stiske

Ali je obdobje mladosti res najbolj brezskrben čas, čas brez težav, stresov in stisk? Ali so težave mladostnikov nepomembne in jih starši največkrat niti ne opazijo? Najrazličnejše raziskave vendarle kažejo, da je slika nekoliko drugačna, da mladi doživljajo velik stres in pritisk in da potrebujejo v tem najbolj ranljivem obdobju razumevanje in podporo družine.

Erlina Purnomo, Radenci:

»V času odraščanja, sploh v najstniški dobi, je največ pritiska zaradi šole, ker so velika pričakovanja staršev, ki zelo pritiskajo na otroke zaradi šolskega uspeha. Če primerjam srednjo šolo in fakulteto, ugotavljam, da imamo zdaj veliko več obveznosti, vendar se tega kot srednješolec ne zavedaš. V srednji šoli drugače doživljaš stvari, težave se ti zdijo večje, v resnici pa moraš biti pozneje veliko bolj iznajdljiv, bolj si moraš organizirati čas in se sam znajti, vse je odvisno od tebe. Tukaj ni več tolikšnega pritiska staršev, delaš na lastno željo in presojo. Z dneve čase pa opažamo vedno večji problem pri mladih, da se skoraj ne vedo več zabavati brez alkohola ali še kakšnih bolj škodljivih drog. Sama delam pri projektu Z glavo na zabavo, kjer si prizadevamo, da bi prirejali zabave brez alkohola, vendar jih na žalost mladi zavračajo.«

Ksenija Weiss, Murska Sobota:

»V srednji šoli so največji stresi v šoli, velikokrat pride do konflikta z učitelji, česar na fakulteti ni več. V srednji šoli je lahko zelo velik pritisk početje učiteljev, ki preveč ločujejo dobre in slabše učence in potem spodbujajo le boljše. Drugi velik pritisk v šoli pa je tudi veliko pričakovanje staršev, sploh tistih, ki so bolj izobraženi in hočejo enako tudi za svoje otroke. Ena težava je tudi finančna omejenost, kjer ti štipendija veliko pomaga, vendar pa ti seveda morajo pomagati tudi starši, torej se ne moreš svobodno odločati, ker nisi odvisen sam od sebe. V mladostniškem obdobju je tudi zelo pomembno, da imaš podporo družine, da te spodbuja pri tvojih odločitvah in da ti stoji ob strani v težkih trenutkih.«

Leon Kološa, Černelavci:

»Mislim, da se z največjimi težavami srečuješ v času srednje šole, ker je to tudi pomembna prelomnica, saj si z določenim šolskim uspehom začrtal pot za naprej, tukaj se pravzaprav določi, kaj boš v življenju počel. Ob tem najbolj pritiskajo starši z nenehnim prigovarjanjem, da se moraš učiti, in marsikdo se uči le zaradi višjih ocen, ne pa zaradi pridobivanja znanja, kar se ti pozneje maščuje. Med študijem ni več pritiska staršev, za ta korak se odločiš sam in se le zaradi lastnih interesov potrudiš, da ga dokončaš, česar pa se v srednji šoli še ne zavedaš. V času študija imaš potem več osehne svobode, svoj čas si sam razporejaš, pri čemer te ne sme zanesti, saj so izpitna obdobja zelo stresna in naporna in takrat se moraš izkazati z dejavnostjo skozi vse leto.«

D. Tibaot, A. N. Rituper Rodež, foto: N. Juhnov ■

Grozd pripoveduje

Hej! Ime mi je Marjan. Dala mi ga je mama. Rastem na vinski trti pri Larini mami. Ko si otroci zaželiyo kaj sladkega, me zobajo. Ne samo mene, ampak tudi sosedo. Poletje je bilo dolgo, zdaj pa se moje življenje bliža h koncu. Kmalu bo trgateg. Prišlo bo veliko ljudi. Potrgali bodo grozdje in ga stisnili. Pritekel bo mošt. Čez tri tedne pa bom postal vino.

Lora Klančar, 2. a/8, OŠ III M. Sobota

Postala sem teta

Že nekaj časa sem vedela, da bom dobila nečakinjo. Ta srečni dogodek se je zgodil petega julija 2001, ko se je rodila Sara. Zvečer iste dne smo se zbrali in se veselili njenega rojstva.

Čeprav sem še mlada teta, stara komaj deset let, sem tega zelo vesela. Vedno rada gledam, ko mamica pestuje Saro – jo hrani, previja in umiva. Imam jo zelo rada ter ji želim veliko zdravja, sreče in zadovoljstva v naši družini.

Janja Knez, 4. a, OŠ Kapela

Jež Gozdač

Nekoč je živel jež po imenu Gozdač. Prišla je jesen in jež je moral na delo. Na poti ga je srečala lisica. Jež se je hitro skril v svoj bodičasti oklep. Lisica ga je hotela ujeti. »Au!« je zastokala. Bila je vsa opikana. Hitro je stekla proč. Jež pa je nadaljeval svojo pot. Ko je našel jabolko, si ga je naložil na hrbet in odnesel domov. Shranil ga je za zimo. Tako si je pripravil bogato ozimnico. Ko je prišla huda zima, je zadovoljno zaspal in čakal pomlad.

Laura Jug, 2. a/9, OŠ III M. Sobota

Imamo se »fajn«

Peto- in šestošolci OŠ Kapela so bili pred kratkim v šoli v naravi v Piranu. Tam je nastala tudi tale fotografija, ki so jo poslali na naš naslov in pripisali: »Imamo se »fajn«. Škoda, da me ni bilo zraven! (J. G.)

Osvojil sem Prisojnik

Med počitnicami sem doživel veliko lepega, a najlepše mi je bilo, ko sva šla z očetom v planino.

Že zgodaj zjutraj sva se odpravila na pot. Pripeljala sva se do Kranjske Gore, kjer sva pustila avto. Prvi dan sva šla na Vršič. Med potjo sva videla tudi kočo tete Pehte, prvi postanek pa sva imela pri Mihovem domu. Naslednja postaja je bila Erjavčeva koč. Od tam naprej se je šele začelo zares. Pot se je vlekla, kot če bi šel proti veselju. Proti vrhu sva zagledala ovce. Eno sem lahko celo pobožal. Končno pa sva prišla na Vršič. V Poštarski koči sva prosila za sobo in jo tudi dobila. Naslednjega dne pa je bil že na vrsti pohod na Prisojnik. Vstala sva zgodaj, vzela nahrbt-

nika in odšla na pot. Ko sva prišla do prvih klinov, sva si privezala okrog pasu vrvi. Čez časa jih je zmanjkalo. Hodila sva po strmi poti do velike razpoke v skali. Od tam naprej se je začel najtežji del poti. Vzpenjala sva se po klinih skoraj navpično, kot bi hodila po lestevici. Nato sva se vlekla skozi polmetrsko špranjo, tako sem moral nahrbtnik potiskati pred sabo. Šla sva tudi skozi predel, ki mu pravijo Veliko okno. Od daleč je bilo videti zanimivo, toda teren

je bil precej spolzek, na koncu pa naju je čakala še lestevica. Od tam naprej pa je bila pot lažja. Postalo je dolgočasno, ker ni bilo več klinov. Oče je rekel, da imava do cilja samo še pet minut. Še prej sva morala iti po stezi med prepadom na eni in drugi strani. Končno pa sva prišla na vrh. Osvojil sem Prisojnik. Bilo mi je super.

Drugo leto bi želel priti na Triglav.

Tine Casar, 6. b, OŠ Križevci pri Ljutomeru

Pesem o jeseni

Jesen ni mesec, je letni čas, ki pride med nas.

Jesen je lepa, pisana vsa, barve vseh vrst nam da:

rdeče, rjave, zelene,

sive, črne in rumene.

Le iglavci tam stojijo,

ki svojih barv ne spremenijo.

Tudi iglic ne spustijo,

z njimi v zimo se prismejijo.

Gorazd Uroša, 4. b, OŠ II M. Sobota

Jesen

Prišla je jesen. Kmetje pospravljajo poljske pridelke. Listje spreminja barvo.

V vinogradih, kjer trgajo grozdje, je veselo, v kletih pa teče sladek mošt. Vreme je jeseni zelo spremenljivo.

Niko Rac, 2. raz., OŠ Bogojina

Dan na soboški tržnici

Časi so žal taki, da vsi nekam hitimo, velikokrat pa sta del našega vsakdanjika besedi »nimam časa«. Tudi starši svojemu otroku pogosto rečemo prav to. Učitelji pa smo tisti, ki naj bi dali odrasčajočemu otroku veliko znanja in si vzeli čas za to, da jim prislunemo ter jim pomagamo na tej težki poti odrasčanja. V devetletki se trudimo, da izberemo in pripravimo primerne in zanimive dneve za vse učence.

Prav takšen je bil za nas torkov dopoldan, ko smo se učenci 3. a in 3. b razreda OŠ II odpravili z beležnicami in svinčniki na soboško tržnico. Naš cilj je bil ogled tržnice, pa ne le to, branje smo želeli povprašati, od kod in kako prideta sadje in zelenjava na njihove stojnice, o cenah ter primerjavi cen uvoženega in domačega sadja in zelenjave. Čeprav je bilo včasih na naši tržnici več stojnic, smo tudi zdaj našli dovolj vsega, našli pa smo tudi prijazne prodajalce, ki so kljub številnim strankam našli čas tudi za nas, ki se nismo najavili. Ne le to. Prodajalec, starejši gospod, pri drugi stojnici, kot so mu rekli učenci, je vsakemu dal banano. Kar verjeti niso mogli, začudeno so spraševali, ali je banana res zastoj. Prodajalka, gospa iz Odranec, pa je pri eni od stojnic delila prave jagode, in to sedaj, ko je v deželi že jesen. Povedala nam je, da so zrastle v njenem domačem rastlinjaku. Poskrbela je, da noben učenec ni ostal brez mamljivega sladkega sadeža. Kakšen čudovit dan za najine učence! Njihove občutke so začutili prodajalci ob stojnicah in midve, njihovi učitelji.

Ko smo se polni prijetnih doživetij vračali v šolo, je govorica otrok povedala veliko, sicer pa znajo biti otroci vedno iskreni. Doživeli so dan, kot ga doživis danes bolj redko. Prijazni prodajalci ob stojnicah na soboški tržnici, ki kljub vsemu najdete čas za naše otroke in prijazno besedo, verjamemo, da ni bojzani, da k vam ne bi prihajali kupci.

Najini učenci bodo prišli do vaših stojnic v naslednjih dneh skupaj s svojimi starši, babicami ali dedki, saj jih zanima o sadju in zelenjavi še veliko več, toda zdaj se bodo vrnili kot kupci. Saj je, kot so povedali, sadje na tržnici najbolj sladko.

Spoštovani prodajalci, z vašo prijaznostjo smo ta torkov dopoldan vzbudili pri najinih učencih veliko zanimanja za doživljanje utripa na soboški tržnici. Kaj vemo, mogoče pa ste v katerem otroku spodbudili željo, da bo nekoč postal prodajalec na tržnici.

Še enkrat hvala za vaše prijazne odgovore, za vaš čas, namenjen vsem nam, še posebej pa za banane in jagode, ki so bile ta dan za nas zastoj.

Prav gotovo še se vsi spomnimo, da je podarjen sadež z nasmehom prijaznega človeka res najslajši.

Jasna Lovrenčič v imenu petintridesetih devetletkarjev 3.a, OŠ II Murska Sobota

Naš poseben dan

Za nas, prvošolce podružnične OŠ v Krogu, je bil prav poseben dan, ko smo bili sprejeti v šolsko skupnost. Tako smo postali pravi šolarji.

Učenci 1. c-razreda z učiteljico Olgo Novak in vzgojiteljico Majdo Marenčec

Čelada na glavi

Čelade so vsestransko uporabne. Lahko jih uporabljamo za igranje nogometa, so pripomoček za metanje frizbija ali preprosto za nošenje na glavi. Opisal bom postopek za nošenje čelade na glavi.

Najprej izberete v trgovini čelado po svojem okusu. Izbirate lahko med različnimi barvami in oblikami. Čelada mora biti atestirana. Ko jo prinesete domov, je že pripravljena za uporabo.

Na straneh čelade so priponke, s katerimi si čelado pripnete na glavo. Na vrhu ima vsaka čelada zračnike. Usedete se na kolo in uživate v vožnji, vendar to še ne pomeni, da lahko na cesti divjate. Ob morebitnem padcu na glavo vam čelada olajša bolečine in zavaruje možgane, da lahko z njimi dalje normalno razmišljate.

Če ste upoštevali moja navodila, ste dober kolesar in lahko vam verjamem, da ste uspešno naredili kolesarski izpit. Sedaj pa ste naredili izpit iz pravilnega nošenja čelade v prometu. Zapomnite si: Čelada je za glavo, da varuje bistro glavo.

Matej Kranjec, 8. b, OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Princeska in čarodej

Pred dnevi smo se učenci od prvega do četrtega razreda odpravili v gledališče Ptuj. Peljali smo se z avtobusom. S seboj smo imeli malico. Ko smo prispeli na Ptuj, smo malico pojedli. Nato smo šli v gledališče. V gledališču je bilo osvetljeno, nato so luči ugasnili. Bila je popolna tema. Začela se je predstava. Na odru se je prikazala princeska. Bila je v svoji sobi in se igrala z igračami. Nato je v sobo stopila spletična. Princesko je učila pisati in računati. Tudi česala jo je. Naenkrat pa so se odprla vrata in v sobo je stopil čarodej. Čarodej je znal čarati. Princeski je najprej začaral šopek. Bila ga je vesela. Nato se je razjezila in hotela čarodeja nagnati ven. On pa ni hotel. Nato mu je rekla, da jo naj začara, da bo nevidna. In na glavo ji je dal vrečko. Rekel je, da je sedaj nevidna. Princeska se je razjezila in si izmislila, da naj jo začara, da bo letela po zraku. Čarodej pa ni vedel, kako naj jo začara, zato je šel po telefon, poklical na letališče in prosil za eno vozovnico proti Ameriki. Vozovnico je kupil zato, ker je princeska hotela k svoji teti v Ameriko. Čarodej ji je prinesel telefon in lahko je govorila s teto. Teta ji je rekla, da jo bo obiskala za novo leto. Princeski to ni bilo dovolj, zato je čarodeju rekla, da naj ji začara princa. On pa je odšel in čez pet minut je v sobo stopil princ. Rekel ji je, da ga je poslal čarodej. Ta princ ni bil pravi princ, ampak je bil v princa preoblečen čarodej. Princeska pa je mislila, da je pravi princ. Rekla je, da se bosta poročila in imela veliko otrok. Nato so zaplesali in zgodbe je konec.

Tamara Kelman, 3. razred, OŠ Prežihovega Voranca Bistrica

HOROSKOP

OVEN

ONA: Nikar ne skrivajte svojih čustev, ampak partnerju pokažite, kaj pričakujete od njega. Čeprav ga boste malce presenetili, vam bo z veseljem ustregel. Ne pozabite, vsak je sam svoje sreče kovač!

ON: Naj bo prava beseda ob pravem trenutku vaše vodilo. Če boste še naprej poskušali sedeti na dveh stolih, se vam lahko zgodi, da boste padli vmes. To pa utegne imeti neprijetne posledice ...

BIK

ONA: Vaši problemi so plod pretiranega dela. Še posebej ti stega, ki si ga nalagate zato, da bi bili videti pomembnejši. Pustite delo ob strani in se posvetite prijetnejšim rečem. Človeku je včasih lažje, če se ne obremenjuje preveč.

ON: Malo se zamislite nad besedami, ki so vam bile izrečene. Res je, da niso zvenele najlepše, vendar so bile iskrene, zato nikar ne bodite užaljeni. Iskrenost je lepa vrлина, zato se jo naučite ceniti!

DVOJČKA

ONA: Vaša skrita želja se vam bo končno izpolnila, vendar tega raje ne obešajte na veliki zvon, ampak vso stvar obrzite zase. Lahko bi zašli v težave, kajti človeška zavist ne pozna meja.

ON: Na srečo nimate moči, da bi se uprli skušnjavi. Prepustite se občutkom in uživajte, dokler lahko - nikoli vam ne bo žal. Sedaj je čas, da se sprostite in zabavate, kolikor je mogoče. Čaka vas prijetno presenečenje!

RAK

ONA: Trditev je mogoče zasnovana na napačnih temeljih, zato ne bodite tako sveto prepričani, da imate ravno vi prav. Prisluhnite prijateljevemu predlogu, saj vam s tem hoče le najboljše. Drugače vam bo še žal.

ON: Sprejeli boste povabilo, saj boste kaj hitro ugotovili, da lahko pridobite veliko več, kot boste tvegali. Nekdo se bo odločal, vi pa se boste odločili. In seveda dobili tisto, kar vam sicer ni bilo namenjeno ...

LEV

ONA: Izkopali se boste iz denarnih težav, vendar to še ne pomeni, da morate ponovno začeti upravljati s polno paro. Poskusite se malce umiriti in si prihraniti kakšen dinar. Boste videli, da vam bo prišel še kako prav.

ON: Izogibajte se prepričanju, saj boste zagotovo potegnili krajši konec. Prisluhnite raje prijateljem in realizirajte načrt, ki vam že dolgo ne da miru. Rezultati vam bodo zelo potepšali prihodnost.

DEVICA

ONA: Čeprav vam hoče veliko ljudi na vsak način pomagati, se trmasto oteplate kakršnekoli pomoči, saj bi bilo s tem ranjeno vaše samoljubje. Nikar ne bodite trmasti, ampak sprejmite ponujeno pomoč.

ON: Pretirano ste ljubosumni. Naučite se zaupati ljudem okoli sebe in videli boste, da bo življenje prijetnejše. Posvetite se športnim aktivnostim, mogoče vam bo uspelo tok razmišljanja preusmeriti drugam.

TENTNICA

ONA: Nekdo, ki vam že dolgo izkazuje svojo naklonjenost, vas bo povabil na zabavo. V prijetnem ambientu boste preživeli čudovit teden, poln sreče, veselja in ljubezni. Sprostite se in uživajte, to je vaš srečni teden!

ON: Na žalost se bo vaše tako nestanovno srce ohladilo, tako da bodo vaše duševne muke še hujše, kot so bile do sedaj. Sicer se boste poskušili rešiti iz neprijetnega položaja, a vam ne bo ravno najbolje uspelo.

ŠKORPIJON

ONA: S partnerjem sta si v zadnjem času sicer nekako tuja, vendar se bo v prijetni družbi vse skupaj kaj hitro uredilo. Predvsem pa naj vam ne bo žal časa in denarja za ureditve zelenih ciljev, ki vsekakor niso majhni.

ON: Na dan bo prišla neka zadeva, ki bi jo radi kar pozabili. Zgodilo pa se bo ravno nasprotno - o njej se bodo izvedele tudi takšne podrobnosti, ki ste jih lahko le slutili. Glavo pokonci - nič še ni izgubljenega!

STRELEC

ONA: Lahko ste zelo zadovoljni sami s seboj, saj ste se zelo hitro in uspešno privadili na nov položaj. Uspel vam bo pravi poslovni podvig, ki vam bo dodobra napolnil vaš bančni račun in dvignil poslovni ugled. Uživajte v čudovitem dnevu!

ON: Primeren teden za začetek dolgo načrtovanega koraka. Ne čakajte na partnerkin namig, temveč naredite prvo potezo raje kar sami. Uresničite zastavljeni načrt, to je najboljša naložba za prihodnost!

KOZOROG

ONA: Po krivem se boste znesli nad nekem, ki vam želi samo dobro. Poskusite čimprej popraviti storjeno napako, saj vam bo lahko to oseba v prihodnosti še v veliko pomoč. In začnite že paziti na svoje zdravje!

ON: Nikar ne skrbite o partnerkini zvestobi, saj je njena trenutna odsotnost le posledica njene prevelike zaposlenosti. Sprostite se ob dolgem sprehodu skozi naravo, ki vam bo okrepil tako živce kot tudi zdravje.

VODNAR

ONA: Pazite! Če boste preveč omahovali, se lahko zgodi, da bo partner ravnal popolnoma drugače, kot bi si želeli vi. Ne trmoglavite, temveč raje hitro ukrepajte. Ne bo vam žal, saj bo nagrada več kot velikodušna ...

ON: Preveč se bojite, da bi lahko odločilno posegli v dogajanje. Včasih zadostuje že kanček poguma, da se spremeni vse življenje. Bili bi več kot nerodni, če bi vam ne uspelo izkoristiti priložnosti, ki se vam bo ponudila.

RIBI

ONA: Nekdo vam že dalj časa izkazuje svojo naklonjenost, vi pa se nikakor ne morete odločiti. Nikar ne omahujte, drugače vam bo velika priložnost splavala po vodi, kasneje pa si boste očitali svojo neumnost!

ON: Poskušali boste nadaljevati s podobnim tempom, to pa ne bo ravno najlažje. Nikar ne precenjujte svojih sposobnosti, saj bo razočaranje preveliko. Raje bodite malce pesimistični, da se boste potem bolj potrudili.

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Zdravilsko zdravljenje hipertenzije

Zdrav način življenja pripomore normalizirati krvni tlak. Ker pa ljudje neradi spreminjamo svoje življenjske navade ali se kljub zdravemu življenjskemu slogu krvni tlak ne zniža, se zdravnik odloči za terapijo z zdravili. Odločitev za zdravilsko zdravljenje temelji ne le na višini krvnega tlaka, ampak tudi na morebitnih okvarah organov, povezanih z njim, in drugih spremljajočih boleznih. Danes poznamo šest skupin antihipertenzivnih zdravil, ki so si enakovredna po učinku, izbira pa temelji na presoji več dejavnikov.

Diuretiki pomagajo izločati odvečno telesno vodo s sečem. So med najstarejšimi zdravili za zniževanje krvnega tlaka. Posebej so primerni za starejše osebe in za osebe s hkratnim srčnim popuščanjem, niso pa primerni za sladkorne bolnike. Nekateri lahko povzročijo kemično nerav-

novesje v krvi, zlasti hipokalie-mijo (znižanje krvnega kalija), posledica česar so šibkost, zmedenost in motnje srčnega ritma.

Zaviralci angiotenzinske konvertaze (ACE-inhibitorji) delujejo tako, da v krvi zavrejo encim, katerega naloga je pretvarjanje posebne snovi, angiotenzin I, v angiotenzin II. Angiotenzin II povzroči zoženje žil; če ga ni, se žile lahko razširijo in tlak se zniža. Primerni so zlasti za bolnike z visokim krvnim tlakom, ki so preboleli srčni infarkt ali jim popušča srce. Njihov najpogostejši stranski učinek je suh kašelj.

Zaviralci angiotenzinskih receptorjev z vezavo na receptorje preprečijo krčenje žil, žile se razširijo, krvni tlak pa zniža. V primerjavi s prejšnjo skupino ne povzročajo suhega kašlja, so pa primerni za bolnike z enakimi spremljevalnimi boleznimi.

Beta blokatorji v srčni mišici zmanjšujejo moč krčenja srca

in hitrost utripanja. Primerni so zlasti za zdravljenje hipertenzije po srčnem infarktu in hipertenzije pri osebah, ki imajo angino pectoris in nereden srčni utrip, neprimerni pa so za pljučne bolnike ter športnike in telesno aktivne osebe (zmanjšujejo njihovo zmogljivost).

Blokatorji alfa zmanjšajo učinke noradrenalina, ki povzroča krčenje žil in povišan tlak. Primerni so zlasti za zdravljenje hipertenzije pri bolnikih s povečano prostato, za sladkorne bolnike in osebe z zvišano vrednostjo maščob v krvi.

Zaviralci kalcijevih kanalov preprečijo vstop kalcija skozi kanale v mišične celice, ki so v srcu in stenah žil. Njihovo delovanje zniža krvni tlak in razbremeni srce, ker olajša črpanje krvi po telesu. Nekateri upočasnijo tudi širjenje živčnih dražljajev po srčni mišici in se zato uporabljajo pri motnjah srčnega ritma. Možni stranski učinki so otekline, rdečica obraza, hiter utrip srca in zaprtost.

Poleg zdravil, ki vsebujejo samo eno učinkovino, imamo na voljo tudi takšna, ki predstavljajo kombinacijo zdravil. Zdravnik se odloči za takšno zdravilo, če z monoterapijo ne doseže zadostnega učinka. Antihipertenzivno zdravljenje je praviloma vseživljenjsko. Prenehanje jemanja zdravil prej ali slej povzroči zvišanje krvnega tlaka, zato ne ukinjajte terapije sami; če imate stranske učinke ali kakšna vprašanja, se pogovorite z zdravnikom. Alenka Frumen, mag. farm. ■

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Reklamacija puloverja in majice

Vnašo pisarno je poklicala študentka, ki je kupila pulover in majico priznane tekstilne znamke. Doma je stvari zopet pome-rjala, in ko je bolje pogledala, je ugotovila, da imata oba artikla napako.

Takoj je poklicala v trgovino in vprašala, ali lahko pride stvari zamenjat šele čez nekaj dni, ko bo zopet v Mariboru. Povedali so ji, da to sploh ni problem, le račun mora prinesiti s seboj. In res je čez nekaj dni artikla odnesla v trgovino, da bi jih zamenjala. Imeli so samo še dva artikla iste velikosti, za katera pa je ugotovila, da sta prav tako poškodovana. Ker v trgovini ni našla zase nič primerne, je prosila poslovo-dkinjo, da ji napiše dobropis ali ji vrne kupnino. Ta se s tem ni strinjala in ji je zelo arogantno odgovorila, da bo med toliko izdelki že našla kaj primerne zase ter da njihovo podjetje ne vrača kupnine in ne izdaja dobropisov.

Ker do dogovora ni prišlo, smo ji svetovali, da napiše pismo reklamacijo (pošlje s povratnico) ter zahteva vrnitev kupnine. To je ena od možnosti, ki jo ima potrošnik po Zakonu o varstvu potrošnikov (37. člen). Druge tri možnosti, ki jih lahko zahteva od prodajalce, kjer je bilo blago kupljeno, seveda ob morebitni napaki na blagu, pa so, da podjetje blago z napako zamenja z novim brezhibnim blagom, odpravi napako na blagu ali vrne del plačanega zneska v sorazmerju z napako. Če je napaka očitna, mora potrošnik svojo zahtevo sporočiti podjetju v osmih dneh po prevzemu blaga, pri drugih napakah pa v enem letu po prevzemu blaga. Študentka nas je pred kratkim obvestila, da so njeni zahtevi ugodili.

Uradne ure telefonskega in osebne svetovanje so v ponedeljek in sredo od 9. do 13. in od 15. do 17. ure, v petek od 9. do 13. ure. V torek osebno svetovanje od 9. do 13. ure ter v četrtek osebno svetovanje za naročene stranke od 9. do 13. ure. Tel.: (02) 5349 390, faks: (02) 5349 391, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Vodja pisarne
Andrej Cimer ■

Kako utišati smrčanje?

Vvojaškem medicinskem centru Walter Reed v ameriški Bethesda so razvili tehniko, ki bi mnogim lahko prinesla olajšanje.

Gre za metodo zdravljenja smrčanja. Pri njej dajo injekcijo kemikalije v mišični del za nehom, kemikalija uniči tkivo in na kraju vboda nastane brazgotina s tršo kožo, ta pa preprečuje tresenje, ki je povzročitelj smrčanja. Znanstveniki pravijo, da je mogoče z novo metodo glasnost smrčanja znižati z enajstih decibelov na dva.

Doslej so zdravniki zoper smrčanje uporabljali hujše rešitve, tudi izrezovanje dela neba. Izmed 27 pacientov, ki so jim naredili takšno brazgotino, jih je četrtnina po letu dni spet začela glasneje smrčati, ker se je brazgotina zmehčala. Seveda pa je pomagala druga injekcija oziroma brazgotina.

POMURSKO DRUŠTVO
ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA, ARH.
NOVAKA 2B

zbira prostovoljne prispevke
občanov in organizacij na
račun pri Ljubljanski banki:
02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po
tel.: 031 438 342

Z našega štedilnika

Fina čebulna juha

Dušene gosje prsi Krompirjevi mlinci

Bananine rezine

Branko ČASAR, kuharski
majster v hotelu Diana

Fina čebulna juha

Sestavine: 400 g čebule, 5 cl olja, 60 cl zelenjavne osnove, 10 cl belega vina, 160 g paradižnika, sol, poper, peteršilj

Priprava: Čebulo olupimo in narežemo na kolarje. Olje v loncu segreje, dodamo narezano čebulo in jo zlato rumeno prepražimo. Zalijemo z vinom in zelenjavno osnovo ter začnimo s soljo in poprom. Počasi kuhamo 20 minut. Medtem na krljce narežemo paradižnik, ki ga pred serviranjem za minuto prevremo v juhi in potresemo s seseklim peteršiljem.

Dušene gosje prsi

Sestavine: 800 g gosjih prsi, 80 g korenja, 5 cl olja, 100 g čebule, 30 g peteršiljevega korenja, 20 g zelene, sol, poper, timijan, 20 cl belega vina, perutninska osnova

Priprava: Gosje prsi pod hladno vodo splahnemo in s krpo osušimo. Natreemo z mešanico soli, popra in timijana. Olje v kozici segreje, na njem opečemo gosje prsi in jih preložimo v drugo posodo, na preostanek maščobe pa poteklenimo na kocke narezano zelenjavo s čebulo. Zalijemo z vinom, prevremo, dodamo gosje prsi in zalijemo s toliko perutninske osnove, da je meso pokrito. Pokrijemo in počasi dušimo. Ko je meso mehko, ga vzamemo iz omake. Omako pretlačimo, ponovno pristavimo, začnimo in po potrebi dolijemo perutninsko osnovo, da dobimo gladko, a ne pregosto omako. Vse skupaj vroče ponudimo. ■

Krompirjevi mlinci

Sestavine: 500 g krompirja, 200 g moke, 10 g kvasa, 60 g masla, 12 cl mleka, sol

Priprava: Kvas v mleku raztopimo in postavimo na toplo, da vzhaja. Krompir skuhamo v olupku, pretlačimo, solimo, dodamo moko, maslo in vzhajan kvas. Dobro pregnetemo in pustimo, da pol ure vzhaja, nato ga na pomokani deski razvaljamo na tri milimetre debelo. Razrežemo na trikotne oblike in pustimo, da malo počiva. V ponev damo olje in mlince na njem hitro spečemo.

Bananine rezine

Sestavine za testo: 4 beljaki, 3 rumenjaki, 150 g sladkorja, 1 vanilin sladkor, 100 g moke

Sestavine za navlažitev: 10 cl mareličnega likerja, 5 cl vode

Sestavine za premaz in oblogo: 100 g marelične marmelade, 400 olupljenih banan
Sestavine za kremo: 1 vanilin puding, 25 cl mleka, 60 g sladkorja, 1 rumenjak, 100 g masla, 1 vanilin sladkor, 30 g sladkorja v prahu

Sestavine za glazuro: 100 g čokolade, 50 g masla, 1 cl olja

Priprava: Beljake stepamo v trd sneg in postopoma dodajamo sladkor. Ko se sladkor popolnoma razmeša, počasi dodajamo penasto umešane rumenjake z vanilin sladkorjem in moko. Narahlo premešamo. Pekač obložimo s papirjem, ki ga tanko premažemo z maščobo. Vanj zvrnemo testo in ga enakomerno razmažemo. Pečemo v pečici 25 minut pri 180 °C. Pečen biskvit zvrnemo na desko, ki smo jo potresli s sladkorjem, previdno odstranimo papir in pustimo, da se ohladi. Ohlajen biskvit navlažimo z mareličnim likerjem, ki smo mu primešali prevreto vodo. Premažemo z marelično marmelado in obložimo z rezinami banan, ki jih premažemo s kremo in vse skupaj glaziramo s čokolado.

Priprava kreme: Prašek vaniljevega pudinga in rumenjak razmešamo v 5 cl hladnega mleka. Preostalo mleko z dodatkom sladkorja zavremo. Dodamo razmešan puding in kuhamo do primerne gostote. Dobro ohladimo in občasno premešamo, da se po vrhu ne naredi skorja. Posebej penasto umešamo maslo, vanilin sladkor in sladkor. Dodamo ohlajen kuhan puding in vse skupaj dobro premešamo.

... za zdravje in dobro počutje

Za lep dan

Če želite, da bo dan res lep, morate za to že zjutraj kaj narediti.

Pripravite si kopel, vanjo kane dve kapljici rožmarinovega olja in grenivkin sok. Strokovnjaki trdijo, da je ta kombinacija odlična za povrnitev energije. Popijte pijačo z veliko vitamina B12, ki odpravlja utrujenost.

Odličen vir tega vitamina so tudi ribe in mlečni izdelki. Čez dan se čim več smejte, kajti s tem boste pregnali črne misli, počutili se boste pozitivno in srečno. Smeh pripomore k izločanju endorfinov, hormonov, ki prispevajo k dobremu razpoloženju in občutku, da imate veliko energije. Popijte najmanj liter in pol vode na dan, ker prenaša hranljive snovi oziroma energijo v telo.

Kako premagati stres?

Stresom, ki smo jim izpostavljeni iz dneva v dan, se lahko izognemo na več načinov.

Ena od metod, ki jo priporočajo poznavalci, je ta, da sedite in se sprostite, počasi in globoko dihaite ter si pri vsakem izdihu tiho recite: »Umirjen(a) sem.« Tako se umirjate dvakrat na dan po pet minut. Trajanje tega načina avtogenega treninga postopno podaljšajte do 20 minut.

Stres lahko ublažite tudi z izmeničnim krčenjem in sproščanjem mišic. Za 10 sekund intenzivno napnite mišice v prstih nog, prste pokrčite, potem pa jih za 10 sekund sprostite. Ponavljajte tako, da napenjate mišice v smeri proti zgornjim delom telesa.

Značilne prekmurske in prleške jedi, 52 jedilnikov, jedilniki in solate za posebne priložnosti, recepti za drobno pecivo!

Vse to najdete v kuharski knjigi Branka Časarja

Boug žegnajaj

ki jo lahko naročite:

- po elektronski pošti informiranje.dd@siol.net,
- po telefonu št. 02 531 19 98,
- z naročilnico:

NAROČAM ☐ kosov knjige BOUG ŽEGNJAJ

ime in priimek

naslov

podpis

cena: 4.500 sit + poština (plačilo po povzetju)

Montažna gradnja

Do lastne hiše že v slabem mesecu

Ko smo našli primerno zemljišče, kjer bomo postavili svoj dom, se moramo odločiti še za primeren načrt hiše. Tudi če se odločamo med tipskimi projekti, ki so običajno cenejši, je treba upoštevati nekaj stvari. Najbolj pomembno pa je, da izberemo tak načrt hiše, ki bo ustrezal našim potrebam. Dom mora biti narejen po meri, kot obleka. V pretesnih oblačilih se počutimo utesnjeni, v preohlapnih nam je nelagodno, če pa so nam oblačila prav, sploh ne opazimo, da jih imamo na sebi.

Število montažnih hiš, prodanih v Sloveniji, je sicer precej manjše kot v tujini, toda montažna gradnja dobiva počasi, a vztrajno tudi pri nas vedno več privrženec. Prednosti montaž-

ne gradnje je veliko, med njimi tudi ta, da je do lastne hiše mogoče priti že v slabem mesecu dni. Slovenski proizvajalci montažnih hiš, ki sicer večino svoje proizvodnje še vedno izvozijo v

tujino, pri gradnji uporabljajo kakovostne naravne materiale, ki so obnovljivi in uporabni za reciklažo. Gradnja posameznih delov hiše poteka v zaprtih prostorih z nadzorovano klimo, tako da so vsi izdelki in polizdelki zaščiteni pred škodljivim delovanjem vremenskih vplivov.

Osnovni gradbeni material za montažne hiše je les, ki je človeku in okolju najbolj prijazen. Da bi ga zaščitili pred poškodbami in različnimi škodljivci, kot so insekti in lesna goba, ga pred uporabo impregnirajo v raztopini boraksa, ki ne škodi zdravju in ne onesnažuje okolice. Obloge sten so iz celuloznih vlaken

in pretežno iz mavca, ki je brez vonja, neškodljiv, obenem pa ponuja dobro toplotno, zvočno in protipožarno zaščito. Tudi sicer so izolacijski materiali, ki jih uporabljajo pri montažni gradnji, človeku in okolju prijazni. Naravna mineralna volna je dober zvočni in toplotni izolator, je negorljiva, vodoodbojna, odporna proti mikroorganizmom in neprepustna, tako da stene, izolirane s tem materialom, lahko »dihajo«.

Vsi konstrukcijski elementi montažnih hiš so izdelani tovarniško, tako da jih je treba na gradbišču le še sestaviti. Osnovna nosilna konstrukcija je lahko lesena, betonska ali kovinska. Ne glede na to, kakšna je nosilna konstrukcija hiše, morajo biti temelji, na katerih bo stala montažna hiša, betonski. Sestavljanje posameznih konstrukcijskih elementov je zahtevno opravilo, ki mora biti narejeno strokovno in natančno. Če namreč spoji in stiki med konstrukcijskimi elementi niso pravilno izvedeni, slabo tesnijo. Slabo tesnjenje pa lahko povzroči številne nevarnosti, med drugim zlasti prevelike toplotne izgube. Če pa je delo opravljeno strokovno, bo montažna hiša prav tako dobro toplotno izolirana kot hiša, zgrajena na klasičen način.

Potem ko smo kupili zemljišče, na katerem bo stala naša nova hiša, pridobili vse potrebne dokumente in dovoljenja, poskrbeli za ustrezno infrastrukturo in pripravili temelje, nas torej od hiše loči le še korak. Nekateri proizvajalci montažnih hiš pa tudi ta zamudna opravila prevzamejo na svoja ramena. In kakšna bo naša hiša?

Izbiramo lahko med različnimi tipskimi modeli montažnih hiš, ki so v serijski proizvodnji, če pa želimo, bo proizvajalec načrt hiše v celoti prilagodil našim željam in potrebam.

Ustavite kolcanje

Se nikakor ne morete rešiti neprijetnega kolcanja?

Z upoštevanjem nekaj koristnih nasvetov boste dosegli, da bo kolcanje ponehalo. Pod jezik si položite žličko sladkorja in pustite, da se raztopi. Nagnite se v telesu naprej, nato se v pasu zasučite in popijte vodo. Proti kolcanju pomaga tudi kamilični čaj. Če vam nič od naštetega ne prežene tegobe, popijte žlico kisa. Če vam tudi to ne bo pomagalo, zaradi kisa vsaj ne boste ostali malodušni.

Česen odpravlja prehlad

Ljudje, ki vsak dan uživajo česen, veliko manj bolehalo za prehladom kot tisti, ki se mu odpovedujejo.

Čeprav se česen v ljudskem zdravilstvu tradicionalno uporablja za boj proti prehladu in za njegovo zdravljenje, je s študijo dokazana tudi njegova medicinska uporabnost. Prehlad je najpogostejša bolezen človeštva. Odrasli se prehladijo povprečno do trikrat na leto, dojenčki in otroci pa do desetkrat. Tako 75-letnik v življenju povprečno preboli okrog 200 prehladov.

VESTNIK

Energetski nasveti

Osnove toplotne zaščite zgradb

Toplotno ugodje

Za pravilno delovanje telesnih funkcij mora človeško telo vzdrževati stalno telesno temperaturo okoli 37 °C. Med človeškim telesom in okolico poteka izmenjava energijskih tokov. Človek z metabolizmom iz hrane proizvaja energijo, pretvarja jo v toploto in porablja za opravljanje dela.

Telo oddaja toploto v okolico s prevajanjem prek obleke, s konvekcijo, to je z gibanjem zraka ob površini obleke, s sevanjem med telesom in okoliškimi površinami in z izhlapevanjem, prek izdihanega vlažnega zraka in s potenjem. Čim nižja je temperatura okoliškega zraka, toliko večji del toplote se izmenja z okolico s sevanjem, prevajanjem in konvekcijo. Ko pa se temperatura okolice približa temperaturi človeškega telesa, postane prevladujoča oddaja toplote v okolico z izhlapevanjem. Človek doživi občutek toplotnega ugodja, ko so opisani energijski tokovi med človeškim telesom in okolico v ravnovesju.

Na velikost energijskih tokov vplivajo človekovi subjektivni parametri in splošni mikroklimatski parametri:

- človekova fizična aktivnost,
- vrsta obleke,

- temperatura zraka v prostoru,
- temperatura obodnih površin,
- hitrost gibanja zraka v prostoru,
- relativna vlažnost zraka v prostoru.

Na skupino mikroklimatskih parametrov toplotnega ugodja, kamor sodijo temperatura zraka in temperatura obodnih površin, relativna vlažnost in hitrost gibanja zraka, vpliva uspešna zasnova stavbe. Naštetimi mikroklimatskimi parametri nimajo vsi enakega vpliva na človekovo zaznavo toplotnega ugodja. Na občutek toplotnega ugodja močno vplivajo temperatura zraka in temperatura obodnih površin ter hitrost gibanja zraka ob človekovem telesu, medtem ko ima manjši vpliv na toplotno ugodje relativna vlažnost zraka. Če pri določeni aktivnosti človeka, stopnji njegove obleke, hitrosti gibanja zraka in relativni vlažnosti potrebujemo za doseganje toplotnega ugodja na primer 20 °C, je to mogoče doseči na več načinov:

- s temperaturo zraka 24 °C in temperaturo obodnih površin 16 °C ali
- s temperaturo zraka 21 °C in temperaturo obodnih površin 19 °C pa tudi
- s temperaturo zraka na primer 18 °C in temperaturo obodnih površin 22 °C.

Prvi primer nastopi pri toplotno neizolirani stavbi, v dru-

gem primeru gre za stavbo z dobro toplotno izoliranimi stenami in v tretjem primeru za stensko ogrevanje. Z vidika toplotnega ugodja in rabe energije za ogrevanje je previsoka temperatura notranjega zraka nezaželena, prav tako je prevelika razlika med temperaturo zraka in okoliških površin za človeka neugodna. Če ovoj stavbe toplotno izoliramo, dosežemo boljše počutje v prostoru in prihranimo pri porabi energije za ogrevanje.

Zrak se v prostoru stalno giblje in vpliva na konvekcijske toplotne izgube. Vpliv gibanja zraka na počutje je povezan s temperaturo zraka, saj se zdi zrak pri višjih hitrostih hladnejši. Pozimi je pri temperaturi od 20 do 22 °C optimalna hitrost 0,15 m/s, poleti 0,25 m/s. Pri nižji temperaturi ali povečani hitrosti se poveča toplotna oddaja človeka, to pa občutimo kot prepih.

Relativna vlažnost zraka ima najmanjši vpliv na človekovo ugodje, vsaj v območju zmernih temperatur zraka (15 °C–25 °C). V takih primerih sprememba v relativni vlagi za 10 % človeka občuti podobno kot spremembo temperature zraka za 0,3 °C. Relativna vlažnost v običajnih bivalnih prostorih naj ne bi bila manjša od 35 ali višja od 70 odstotkov.

Miran FUJS, dipl. inž., energetski svetovalec
(za več informacij pokličite 031 311 159) ■

Proti Parkinsonovi bolezni

Nekateri antidepresivi lahko upočasnijo ali celo blokirajo razvoj Parkinsonove bolezni.

S proučevanjem možganov pri podganah so znanstveniki odkrili, da lahko nekateri antidepresivi preprečujejo izločanje dopamina, snovi, ki je povezana s poškodbami živcev in izzvana z boleznijo, ki »napada« center za gibanje, ravnotežje in kontrolo mišic. Trdijo, da velja odkritje za zdravljenje, ki je wellbutrin (antidepresiv, ki deluje na dopamin), ne pa tudi za zdravljenje, kakršno je prozac, ki je usmerjeno na serotonin.

www.p-inf.si

Prejeto za objavo: 4. 11. 2001

... za zdravje in dobro počutje

Jožefa Žajdela s Froleha v Sl. goricah in Marija Rajter iz Sp. Ročice ohranili zanimivo ustno izročilo, legende ...

Cerkev gradili velikani Ajdi

V Kolmanovi grabi se je pogreznila cerkev

Cerkev Sv. treh kraljev nad Benediktom naj bi, po ljudskem verovanju, zidali Ajdi. To naj bi bil cerkveni kropilnik, ki ga lahko doseže le velikan. Foto: F. Š.

Iožefa Žajdela s Froleha v Slov. goricah je 69 let in ohranila je zanimivo ustno izročilo, ki ga je prevzela od svoje mame. Oni dan mi je pripovedovala, da naj bi gradili cerkev Sv. treh kraljev nad Benediktom v Slov. goricah velikani oziroma Hajdi. Po vsej verjetnosti so mišljeni Ajdi.

V gozdu blizu cerkve so nekoč domačini izkopavali »store« od podrhtih dreves. Pod njimi so našli kamnite grobnice. V njih naj bi bili pokopani Ajdi, ki naj bi pozidali trikraljevsko cerkev.

»To so bili visoki in močni ljudje ...« mi je zatrjevala Jožefa. Da so bili res visoki, naj bi dokazovala visoko vzdignjena kamnita kropilnica pri enih od vhodnih vrat v cerkev. Tako je visoko, da je današnji domačini z rokami ne morejo doseči. Po Jožefinem mnenju so sedanji rodovi tukajšnjega prebivalstva precej nižje rasti. Tisto domnevno kropilnico sem fotografiral in ugotovil, da bi jo lahko uporabljali res zelo visoki ljudje. Sicer pa je vprašanje, ali je tista kamnita umetnina sploh rabila temu namenu?

»Ajdi so znosili vse kamene za gradnjo cerkve na breg ročno. Res so morali biti močni ...« je še posredovala ustno izročilo zgovorna sogovornica in pred njo se je takrat pripeljala s kolesom nasmejana 4-letna Jožefina pravnučinja Doroteja. Mogoče bo o tem nekoč tudi ona pripovedovala zanamcem? Pristopila je Marija Rajter iz Sp. Ročice. Prikimala je, da je povedano res. Stala je namreč v bližini in pogovor slišala.

In spet je pripovedovala Jožefa: »Naša mati so pravili, da je tam spodaj v Kolmanovi grabi nekoč stala cerkev. V davnih časih se je pogreznila v močvirje ... Tam je zdaj večna voda ... Od nekdanj se vsi izogibamo tistemu območju ...«

Marija Rajter je 62 let in je zgovorno nadaljevala: »Včasih so hodili moja mati k jutranji maši k Sv. Ani. Od doma so šli v popolni temi. Neko zgodnje jutro so hodili po Kolmanovi grabi in zagledali pred seboj premikajočo se luč. Menili so, da si sveti kakšna soseda, ki je tudi namenjena v cerkev. Hitreje so stopili, da bi jo dohite-li. Ženski bi si krajšali pot in ob svetlobi bi bila hoja lažja. Ko so

bili od svetlobe oddaljeni kake tri metre, luči naenkrat ni bilo več. In tudi nobene premikajoče se človeške postave ni bilo videti ...«

Potem je stekla beseda o Benedikt. Domačini pripovedujejo, da je ta kraj »na vodi«. Jožefa je o tem povedala: »Ko smo imeli pri Benedikt šeno staro avtobusno postajo, smo čakajoči na avtobus čutili, da se je tam vse treslo, če je mimo pripeljal tovornjak. Pravijo, da stoji Benedikt na vodi ...« To je potrdila tudi Marija Rajter.

V turistično-informativni knjižici Benedikt sem o tem prebral: »Ljudska pripovedka trdi, da je bil Sv. Benedikt nekoč »na jezeru«, in ko bo spet na jezeru, bo sodni dan ...«

Franček Štefanec ■

Jožefa Žajdela s Froleha (leva) in Marija Rajter iz Spodnje Ročice ohranjata ustno izročilo. V ospredju je Jožefina pravnučinja Doroteja. Foto: F. Š.

Zakonca Miklič med Ljubljano in Črenšovci

Ivan in njegova zbirka starin

Tudi žena ima konjiček

Zakonca Marta in Ivan Miklič imata dva doma: Ljubljano in Črenšovce. V slovenski metropoli imata večjo hišo, kjer sta pozimi; v Črenšovcih pa je prijeten domek, kjer preživita preostale letne čase.

»Jaz sem upokojenec že deset let, žena pa tri leta. Navezana sva na oba kraja. Pozimi – od 15. novembra do 15. marca – sva v Ljubljani, kjer živita tudi najini hčerki z družinama, v preostalem obdobju pa sva v Črenšovcih, kjer je žena podedovala rojstno hišico,« je povedal Ivan Miklič, rojen na Kočevskem.

In ta njuna hišica oziroma domačijica, ki je v ulici za črenšovskim gasilskim domom, je nekaj posebnega. Na to obiskovalca opozarjajo številni predmeti,

Ivan Miklič v eni od sobic, v katerih so razstavljeni različni starinski predmeti, tudi zelo stara naprava za polnjenje lovskih nabojev. – Foto: Š. S.

Zakonca Miklič na dvorišču svoje domačijice v Črenšovcih. To, da je pri tej hiši zbiratelj starin, spoznaš brž, ko zaviješ v ulico. – Foto: Š. S.

ki so jih drugod, ko jih niso več potrebovali, uničili, Ivan pa je te reči zbiral na Kočevskem in jih hranil v Ljubljani, po upokojitvi, ko sta se odločila za ureditev domačije v Črenšovcih, pa jih je prenesel tja. Stare predmete je začel zbirati tudi v Prekmurju. Zdaj jih ima že zelo veliko.

Kruplivnik

V Kruplivniku pri Gradu je vrsto let deloval valjni mlin, ki pa ga je sedanja lastnica preuredila za stanovanjske potrebe, ostalo pa je še veliko opreme, zato bi kazalo urediti muzejsko zbirko ali celo mlin. (J. Ko.)

Popeljat me je po dvorišču, kjer je zaradi prijaznosti zakoncev Miklič in starožitnosti na vsakem koraku čutili gostoljubnost. Potem sem vstopil v več prostorov in povsod so bili sami predmeti, ki so jih uporabljali nekoč.

»Ko bom imel kaj več časa, jih bom uredil po tematiki. Morda bom kaj, kar je morda kič, tudi zavrgel. Za zdaj pa je vse, kar sem zbral, tukaj,« je dejal Ivan.

Videl sem: različne steklenice in stekleničke, različne petrolejke in karbidovke, različne radije, registrske blagajne, pisalne stroje, tehtnice, žage, bruse, likalnice, kopita, različno kmetijsko orodje, konjsko opremo, nekdanjo posodo v gospodinjstvu ...

Še in še bi lahko nizar. To si je treba ogledati! To »morajo« videti starejši, ki bodo obudili spomin na svojo mladost, pa tudi otroci in mladoletniki, ki bodo tako spoznali, s kako preprosti mi orodji so starši in dedki ter babice obdelovali polja; kako so bila opremljena gospodinjstva, kaj je bilo v gospodarskem posloju, s čim so se vozili in – v

čem so jih »zibali«. Predvsem mislim na zelo zelo star otroški voziček, zanimiva pa je tudi ohranjena postelja, na kateri so nekoč delali deco.

Ivana sem vprašal, ali prihaja veliko obiskovalcev. Dejal je, da za zdaj še ne, saj ne dela za zbirko nobene reklame; ko pa kdo vendarle pride, je dobrodošel gost in z ženo Marto mu vse razkažeta.

Tudi sam sem bil zelo dobrodošel. Povabil me je tudi v klet, kjer so Ivanovi vinski in sadni »produkti« (vino, žganja ...). Opozoril me je na visečo kračo, vendar ni bila prava: le imitacija kosa lesa. Ivan je namreč tudi zelo vešč različnega rokodelstva.

Pa Marta, Črenšovčanka? Tudi ona ima kar nekaj konjičkov. Glavni je menda balinanje. Za gospodarskim delom domačije je pravo balinišče. Potem veze gobeline. Rada pospravlja in sploh skrbi za urejenost domačije.

To pa sploh ni samo »žensko delo«, kajti zelo redoljuben je tudi mož, zato je vse na svojem mestu.

Š. S. ■

VESTNIK NA INTERNETU:

www.p-inf.si

Podjela za informacije, d. d., ul. 15. avgusta 13, M. Sobota

Ogenj na dvanajstih arih

Občinski gasilski poveljstvi Dobrovnik in Kobilje sta imeli meddruštveno gasilsko vajo, na kateri so sodelovala gasilska društva Dobrovnik, Kobilje, Žitkovci in Strehovci. V ta namen so na dvanajststarski parceli zakurili travniški požar, nato pa so ga skušali čimprej in čim bolj strokovno pogasiti. Uspelo jim je. Na koncu so dogodek analizirali. V DOŠ Dobrovnik pa je prikazalo domače PGD vajo reševanja otrok iz učilnic. – Foto: J. Ž.

Televizijski spored od 2. novembra do 8. novembra 2001

TV SPOROD

Petek, 2. 11.

TV SLOVENIJA 1

8.00 Pod Pekrsko gorco
8.30 Šolarček, ebu drama za otroke
8.45 Enajsta šola, oddaja za radovedneže
9.10 Oddaja za otroke
10.30 Humanistika
11.05 Dosežki
11.25 Alpe-Donava-Jadran
12.00 Dr. Quinnova, ameriška nan.
13.00 Poročila, šport, vreme
13.45 Čari začimb
14.15 Prvi in drugi
14.35 Osmi dan
15.05 Vsakdanjik in praznik
16.00 Mostovi
16.45 @friki
17.10 Iz popotne torbe
17.45 Slovenski pesniki in pisatelji
18.15 Zemljepis celin: Azija
18.45 Risanika
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Vrtičkarji: Kufri gor, kufri dol
20.35 Deteljica
20.45 Pod žgocim soncem, angleška nad.
21.30 Nad.
22.00 Poročila, šport, vreme
22.20 Polnočni klub
23.30 Slovenski pesniki in pisatelji
0.00 Zemljepis celin: Azija

TV SLOVENIJA 2

15.00 Videospotnice
15.35 Stoletje odkritij, ameriška serija
16.30 Rad imam Lucy, ameriška nan.
17.00 Sylvia, nemška nan.
18.00 Younger in sin, ameriški film
19.30 Videospotnice
20.05 Sloves, angleška serija
21.05 Blišč in beda kurtizan, francoska nad.
21.55 Odvetnica Marion, francoski film
23.30 S srcem pod krinko, angleška nad.
0.20 Iz slovenskih jazz klubov
1.00 Videospotnice

POP TV

9.00 Oprah Show, ponovitev - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 12.40 Lepo je biti milijonar - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah Show: Pari, ki so posvojili dvojčke - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Modro jeklo, ameriški film - 21.50 Privid zločina, nan. - 22.40 Tat za vedno, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan. - 0.00 24 ur, ponovitev

KANAL A

8.15 Ekstra magazin, ponovitev - 8.30 Legenda izgubljene grobnice, ameriški film - 10.10 Jerry Springer Show - 11.30 Pop'n'Roll - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nan. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 16.35 Zvezdne sleze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Meteor, vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.35 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Meteor, vreme - 19.20 Jerry Springer Show - 20.10 Čarovnice, nan. - 21.00 Izganjalna vampirjev, nan. - 21.50 Male čarovnice, film - 23.30 Pop'n'Roll

IDEA TV - KANAL 10

8.00 Dobro jutro, Pomurje - 9.00 Pomurski informativni kažipot - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - Dogodek dneva - 15.20 Iz našega studia: Jubilej LLT hranilnice in posojilnice - 15.35 Staranje Evrope, oddaja iz serije Ljudje Evrope - 15.45 Relamacija, dokumentarni film - 16.00 Kanal A - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno

tualno - Dogodek dneva - Tedenski komentar - 18.25 Trgovina Kegl nagrajuje, nagradna igra v živo - 18.35 Videodeja, glasbena oddaja - 18.55 Napoved športnih dogodkov - 19.00 Kanal A

TV AS

09.30 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 09.45 Vitalis, zdravstvena oddaja, ponovitev. 10.15 Četrtkov klepet, ponovitev. 11.00 Zakaj pa nej, mladinska oddaja, ponovitev. 12.00 Videostrani. 16.45 Vitalis, zdravstvena oddaja, ponovitev. 17.15 Četrtkov klepet, ponovitev. 18.00 Gnes, inf. oddaja. 18.15 Miš maš, otroška oddaja, iz produkcije ZLTV. 18.55 Zakaj pa nej, mladinska oddaja, ponovitev. 19.30 Glasbeni spoti. 20.00 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 20.15 I feel good, zabavna oddaja s Cinčtem. 21.15 Ljudje Evrope: Javno mnenje. 21.30 Hit festival, reportaža. 22.00 Kako biti zdrav in zmogovati? oddaja Rudija Klariča. 22.30 Gnes, inf. oddaja. 22.50 SQ JAM, glasbena oddaja. 23.50 Glasbeni spoti. 00.00 Erotika. 01.20 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

7.00 Dobro jutro - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.00 Za otroke - 12.00 Poročila opoldne - 12.35 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Za vedno, ameriški film - 15.00 Poročila - 15.05 Izobraževalni program - 16.15 Televizija o televiziji - 16.45 Hrvatska danes - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Dokumentarna oddaja - 19.00 Kviz - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Za srce in dušo, glasbena oddaja - 21.00 Lorenzoovo gorivo, ameriški film - 22.30 Odmevi dneva - 22.50 Šport danes - 23.00 Groza v Ulici brestov 6, film - 0.25 Warhead, film - 2.00 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

10.00 Poslovni klub - 10.30 Sodnica Amy, nan. - 11.15 Zabavni program - 13.15 Informativni magazin - 14.05 Željka Ogresta in gosti - 15.10 Za otroke in mlade - 16.45 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Zakonski stan, nan. - 19.30 Aretacija in sojenje, nan. - 20.10 Begunec, nan. - 21.00 Polni krog - 21.20 Mesečina - 22.05 Svet zabave - 22.35 Caffe Cinema - 23.15 Pravi čas - 0.45 Umetnine svetovnih muzejev

TV HRVAŠKA 3

10.00 Panorame turističnih središč Hrvatske - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Onkraj Babylo-na, dok. serija (4/4) - 21.00 2,4 otroka VIII. (6/6) - 21.30 Veronikine skrivnosti III, serija (3/22) - 21.55 Na zdravje (55/100) - 22.20 Magie (4/9) - 22.40 Čas je za jazz - 23.40 Glasbeni program (opomba: SP v gimnastiki v Gentu)

TV MADŽARSKA 1

7.00 Jutranje misli - 7.05 Za otroke - 7.20 Čudežni javor, mladinska igra - 9.05 Za vsak dan nekaj - 11.05 Družina z jasnega, nan. - 12.00 Poročila opoldne - 12.05 Skupaj - 12.30 Rondo - 13.00 Koncert za klavir - 13.55 Spomenik na taboru Recske - 14.35 Za upokojece - 15.00 Večne luči, kratki film - 15.20 Katalin Kemeny, dok. film - 16.10 Milenijski teater - 16.40 Kultura bivanja - 17.10 Spominska mesta madžarske revolucije leta 1848/49 - 18.00

tv AS
kanal 54

O NAS ZA NAS

Vsaki dan
ob 18³⁰ in 20⁰⁰:

GNES - inform. oddaja

Poročila - 18.15 Večerna pravljica - 18.30 Okno - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Villa Vanilia, francoski film - 21.55 Poročila, aktualno, tema - 22.20 Panorama - 22.50 Dame izbirajo - 23.20 Kralj iz St. Paulija, nan. - 1.05 Karpatska kronika - 1.15 Svet

TV2-MADŽARSKA

6.30 Matineja, risanke - 9.00 Cartoon Network - 10.45 Snežna kraljica, mladinski film - 12.00 Sneguljčica in sedem palčkov, risani film - 13.35 Velike pustolovščine Pee Wee, ameriška komedija - 15.10 Maharadževa hči 2, italijanski film - 16.50 Kolumb, nadaljeval, britanski film - 18.30 Dejstva - 19.00 Multimilijonar, kviz - 20.00 Activity, najbolj popularna družabna igra - 20.35 Bingo, ameriška komedija - 22.20 Tajni agent Leonard, ameriška komedija - 23.55 Vesoljski vozovi 4, film - 1.15 Svet interneta

TV AVSTRIJA 1

7.15 Otroški program - 10.10 Skrivnost Loch Nessa, film - 11.45 Konfeti - 12.10 Otroški program - 15.20 Princ iz Bel Aira - 15.45 Beverly Hills - 16.30 Nebeška družina - 17.15 Sabrina - 17.40 Čudovite čarovnice - 18.30 Prijatelji - 19.00 Willi in Grace - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Milijonski šov - 21.10 Philadelphia, film - 23.10 Death Wish, akcijski film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Sveže skuhan je napol pridobljeno - 9.30 Bogati in lepi - 9.50 Zlata dekleta - 10.15 Kalja, nekronana cesarica, film - 12.00 Poročila - 12.05 Nabrano v Avstriji - 13.00 Čas v sliki - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Gorski zdravnik - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 18.40 Praznični večer - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Slari - 21.20 Na sodišču - 22.10 Čas v sliki - 22.35 Modern Times - 23.10 V imenu zakona

TV SPOROD
Sobota, 3. 11.

TV SLOVENIJA 1

8.30 Zgodbe iz školjke
9.00 Radovedni Taček
9.15 Pod klobukom
10.05 Oddaja za otroke
10.45 V eter v vrbah, britanski film, 1. del
12.00 Tednik
13.00 Poročila, šport, vreme
13.40 Mostovi
14.40 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
15.10 Obupno iščem družino, francoski film
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Pika Nogavička, risana nan.
17.10 Carski sel, risana nan.
17.50 Na vrtu
18.15 Ozare
18.20 Starodavni vojščaki, ameriška serija
18.50 Risanika
19.05 Utrip
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Vrtičkarji: Stranka
20.35 Letala, vlaki, avtomobili, ameriški film
22.00 Obiskali smo..., francoska serija
22.35 Poročila, šport, vreme
23.10 Sopranovi, ameriška nad.
0.00 Renesansa, angleška serija
1.00 Starodavni vojščaki, ameriška serija

TV SLOVENIJA 2

9.00 Videospotnice
9.35 Raymond imajo vsi radi, am. nan.
10.05 Murphy Brown, ameriška nan.
10.35 Jasno in glasno, kontaktna oddaja
11.30 Narodno zabavna glasba
14.50 EP v show plesih
15.50 SP v gimnastiki - orodja, prenos
19.45 SP v latinsko ameriških plesih, prenos

21.30 Praksa, ameriška nan.
22.20 Sobotna noč
0.20 Videospotnice

POP TV

8.30 Slonček Benjamin - 9.00 Princeza Sissi - 9.30 Črni pirat - 10.00 Može v črnem - 10.30 Jezdec senč - 11.00 Hroščeborgi, nan. - 11.30 Mladi Herkul, nan. - 12.00 Šolska košarkarska liga - 13.00 Preverjeno - 13.45 TV Dober dan - 14.40 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.40 Prva izdaja, nan. - 16.30 Može v belem, nan. - 17.30 Tri skrivnosti, ameriški film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.10 Maščevalci, ameriški film - 22.50 Pravniški jastrebi, ameriški film - 0.30 24 ur, ponovitev

KANAL A

9.20 - 13.25 Obala ljubezni, ponovitev 155. - 159. dela ameriške nadaljevanke - 13.30 Meteor, ameriški film - 15.20 Tako pač je!, nan. - 15.40 Mallock, nan. - 16.30 Mesto greha, nan. - 17.20 Goodyear liga v košarki - 19.30 Domače kraljestvo, nan. - 20.00 Prvič obsojen, ameriški film - 21.55 Ledeno hladni, nan. - 22.45 Spolni namen, film - 0.20 Rdeče petke, erotična serija

IDEA TV - KANAL 10

8.00 Pomurski informativni kažipot - 10.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - Tedenski komentar - 10.25 Trgovina Kegl nagrajuje, posnetek - 10.35 Videodeja, glasbena oddaja - 10.55 Napoved športnih dogodkov - 11.00 Pregled dogodkov tedna

TV AS

09.30 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 09.45 I feel good, zabavna oddaja, ponovitev. 10.45 Miš maš, otroška oddaja, iz produkcije ZLTV. 11.45 Videostrani. 16.30 Moto šport, športna oddaja. 17.00 SQ JAM, glasbena oddaja. 18.00 Gnes, inf. oddaja. 18.15 I feel good, zabavna oddaja s Cinčtem, ponovitev. 19.15 Kako biti zdrav in zmogovati? oddaja Rudija Klariča. 19.45 Ljudje Evrope: Stabilitost. 20.00 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 20.15 Moto šport, športna oddaja. 20.45 Medicine River, film. 22.20 Ljudje Evrope: Stabilitost. 22.30 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 22.45 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Za otroke in mlade - 10.00 Poročila - 10.05 Govorilnica - 11.10 Šola za življenje, otroška serija - 12.00 Poročila opoldne - 12.30 Dokumentarna oddaja - 13.00 Prizma, mednarodni magazin - 14.00 Hrvatske manjšine v Evropi - 14.35 Oprah Show - 15.25 Kuharski dvoboj - 16.00 Poročila - 16.10 Zlata dekleta, nan. - 16.35 National Geographic, serija - 17.30 Gnezdo je padlo iz plice, film - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Bull Durham, ameriški film - 22.05 Sopranovi, nad. - 23.15 Poročila - 23.30 Dr. Halifaxova, nad. - 1.10 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

11.45 Film - 13.20 Glasbena matineja - 14.50 Hišni ljubljenci - 15.35 Šola za življenje, serija - 16.25 Beverly Hills, nad. - 17.15 Briljantina - 18.10 Sodobna dekleta, serija - 19.00 Maggie, nan. - 19.30 Aretacija in sojenje, nan. - 20.10 Boj za preživetje, serija - 21.00 Poročila - 21.10 Hit HTV - 22.00 Glamour Cafe - 22.55 Moške svinje, nan. - 23.25 Zgodba skupine Beach Boys

TV HRVAŠKA 3

10.00 Panorame turističnih središč Hrvatske (do 16.00) - 19.10 Top DJ Mag - 20.10 Vesoljski otok (22/26) - 20.55 Velike romance 20. stoletja - 21.25 Antologija hrvatskega kratkega filma - 21.55 Filmi Rajka Grlica: Za srečo je potrebno troje - 23.25 Šport danes

TV MADŽARSKA 1

5.42 Jutranje misli - 5.45 Agrar - 6.00 Danes zjutraj - 7.25 Za otroke - 7.50 Bog vam daje do-

Televizijski spored od 2. novembra do 8. novembra 2001

POP TV

9.00 Oprah Show, pon - 10.00 Vsiljivka, - 10.55 Črni biser, - 11.50 Prepovedana strast, - 13.10 Preverjeno - 14.05 Zakon v Los Angelesu, - 15.30 Oprah Show: Pisma knjižnemu klubu - 16.25 Prepovedana strast, - 17.20 Črni biser, - 18.15 Vsiljivka - 19.15 24 ur - 20.00 Napačno dekle, film - 21.40 Newyorška policija, - 22.30 Tat za vedno - 23.30 M.A.S.H. - 0.00 24 ur

KANAL A

9.00 Ekstra magazin, pon - 9.15 Ricki Lake, pon - 10.10 Jerry Springer Show - 11.30 Dannyjeve zvezde, vedeževanje v živo - 12.30 Obala ljubezni, - 13.25 Mladi in nemirni, - 14.45 Dvakrat v življenju, - 15.40 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 16.35 Zvezdne steze, - 17.30 Princ z Bel Aira, - 18.00 Meteor, vreme - 18.05 Cosby, - 18.35 Varuška, - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Meteor, vreme - 19.20 Jerry Springer Show - 20.10 Begunec, - 21.00 Na kraju zločina, - 21.50 Will in Grace, - 22.20 Tretji kamen od sonca, - 22.50 Noro zaljubljena, - 23.20 Ekstra magazin, pon - 23.40 Dannyjeve zvezde, pon

IDEA TV - KANAL 10

8.00 Dobro jutro, Pomurje - 9.00 Pomurski informativni kašpot - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, pon regionalnega programa - Aktualno - Dogodek dneva - 15.20 Iz našega studia - 15.45 Javno mnenje, oddaja iz serije Ljudje Evrope - 16.00 Kanal A - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - Dogodek dneva - 18.20 Nagradne kreacije kuharskih mojstrov na 48. GTZ Slovenije v Moravskih Toplicah - 18.30 Začetek Borštnikovega srečanja, intervju z Josipo Lisac - 18.40 Projekt oživljanja krajevnih vodnjakov, otvoritev obnovljenega Šafarovega zdenca - 19.00 Kanal A

TV AS

09.30 Gnes, inf. oddaja, pon. 09.45 Aktualno v občini Dobrovnik, občinska oddaja. 10.15 Turistični utrip Pomurja, turistična oddaja, pon. 10.30 Viva Turistica, turistična oddaja, pon. 11.00 Nogometni studio Naj N, oddaja o nogometu. 12.00 Videostrani. 15.30 Pionirji, dokumentarni film. 16.00 Nogometni studio Naj N, oddaja o nogometu. 17.00 Aktualno v občini Dobrovnik, občinska oddaja, pon. 17.30 Viva Turistica, turistična oddaja, pon. 18.00 Gnes, inf. oddaja. 18.15 Moji mali prijatelji, oddaja o živalih. 19.00 Turistični utrip Pomurja, turistična oddaja, pon. 19.15 Kako biti zdrav in zmagovati? oddaja Rudija Klariča. 19.45 Glasbeni spoli. 20.00 Gnes, inf. oddaja, pon. 20.15 AS intervju, informativno-predstavitvena oddaja. 20.45 Glasbena skrinja, glasbena oddaja v živo. 21.30 Odprta tema, iz produkcije ZLTV. 22.30 Gnes, inf. oddaja, pon. 22.45 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

7.00 Dobro jutro - 9.30 Aretacija in sojenje, - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.00 Za otroke in mlade - 12.00 Poročila - 12.30 Ti si moja usoda, - 13.20 Kapitan Hrabrost, ameriški film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, serija - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvatska danes - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Spomini na domovinsko vojno, dokumentarna oddaja - 19.00 Kviz - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Dokumentarna oddaja - 20.45 Pol ure kulture - 21.15 Trenutek spoznanja - 21.50 Misli 21. stoletja - 22.45 Odmevi dneva - 23.05 Šport danes - 23.20 Evromagazin - 23.55 Sladka Irma, film - 2.15 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

9.55 Glasbeni mesečnik - 10.35 Črno-belo v barvah: Steze slave, film - 13.20 Forum - 14.05 Glasbena oddaja - 15.10 Za otroke in mlade - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Simpsonovi - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacija in sojenje, - 20.10 Jack in Jill - 21.00 Polni krog - 21.20 Nikita - 22.05 Dokumentarni film - 22.55 Seinfeld - 23.20 Zakon in red - 0.05 Na meji mogočega, serija - 0.50 Poročila

TV HRVAŠKA 3

10.00 Panorame turističnih središč Hrvatske - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Film - 22.00 Transfer - 22.45 Glasbeni program

TV MADŽARSKA 1

6.00 Danes jutraj - 7.35 Ulica Bank - 8.30 Manekenke, - 9.05 Za vsak dan nekaj - 11.05 Družina z jasnega, - 12.00 Poročila popoldne - 13.00 Hrvatska kronika - 13.25 Romunska kronika - 14.05 Tropska vročina, - 15.00 Madžarska 2001 - 15.30 Šolska ulica - 15.30 Unitarijanska cerkev v Gagymentu - 17.00 Gospodarski vzvodi - 17.30 Mišolovka - 18.00 Poročila - 18.15 Večerna pravljica - 18.35 Ljubezen na gradu Hohenstein, - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Kraljevske družine, Skrivnost mobilitelov, kratka filma - 21.30 Ti si najboljši - 22.00 Poročila - 23.45 Kratki filmi - 0.45 Karpatska kronika

TV2-MADŽARSKA

9.00 Popoldne s tv2 - 9.05 Milady - 9.45 Direste, - 10.10 Internet - 11.05 Neposredna ponudba - 12.10 Madžari - 12.20 Marimar - 12.45 Vse ljubezni Moll Flanders, komedija - 14.45 Prijatelji - 15.15 Vitezi velja, - 16.05 Ranjena srca - 16.35 Lucicita, - 17.05 Ljubiti do zagona - 18.00 Fiorella - 18.30 Dejstva - 19.00 Brez usmiljenja, kviz - 20.00 Divji angel - 20.30 Boros-Bochkor Show - 21.40 Banka je moja, komedija - 23.20 Dober večer - 0.05 Noči groze - 1.00 Obiljubna zemlja - 1.55 Svet interneta

TV AVSTRIJA 1

6.05 Otroški program - 10.15 Kolumbo - 11.45 Konfeti - 12.10 Risanke - 15.20 Princ iz Bel Aira - 15.45 Beverly Hills - 16.30 Nebeška družina - 17.15 Sabrina - 17.40 Čudovite čarovnice - 18.30 Karolina v velemestu - 19.00 Dharmia in Greg - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Napačni sum, kriminalna - 21.50 V morilčevi senci, srhljivka - 23.20 Visoki incident

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Krížem krazem - 9.30 Evangelizacijska božja služba - 10.15 Molč v gozdu, film - 12.00 Poročila - 12.05 Reportaža - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Gorski zdravnik - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 18.48 Loto - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Help TV - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Mednarodna reportaža - 23.15 Zarišče - 0.00 Čas v sliki

TV SPORED
Četrtek, 8. 11.

TV SLOVENIJA 1

7.55 Kultura
8.00 Odmevi
8.30 Mostovi
9.00 Male sive celice, kviz
9.50 Zgodbe iz školjke
10.30 Avstralska kronika, francoska serija
11.30 Obiskali smo ..., francoska serija
12.00 Prezrta okolja
12.30 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
13.00 Poročila, šport, vreme
14.00 Večerni gost
14.50 Mario, nedeljski večer
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Ribja zgodba
17.00 Tedi, oddaja za mlade

Se nameravate poročiti?

www.bruli.si

in vse vam bo jasno!

17.45 Resnična resničnost
18.20 Dosežki
18.45 Risanke
18.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Teknik
21.00 Prvi in drugi
21.20 Osmi dan
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
22.50 Neznani oder
23.20 Resnična resničnost
23.55 Dosežki

TV SLOVENIJA 2

15.00 Videospotnice
15.35 Borzni zlom 1929, ameriška oddaja
16.30 Rad imam Lucy, ameriška nan.
17.00 Sylvia, nemška nan.
18.00 Spogledljivi Joe, britanski film
19.30 Videospotnice
20.05 Razvedrilna oddaja
21.05 Kam gredo divje svinje, nad.
22.00 Živali, ameriški film
23.40 Akcijal, nemška nan.
0.30 Videospotnice

POP TV

9.00 Oprah Show, ponovitev - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Lepo je biti milijonar - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah Show: Knjižni klub - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Raztresena Ally, nan. - 20.55 Prijatelji, nan. - 21.30 Seks v mestu, nan. - 22.00 Zahodno krilo, nan. - 22.50 Udarci pravice - 23.40 M.A.S.H. - 0.10 24 ur

KANAL A

9.00 Ekstra magazin, ponovitev - 9.15 Ricki Lake, ponovitev - 10.10 Jerry Springer Show - 11.30 Begunec, nan. - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Meteor, vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.35 Varuška - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Jerry Springer Show - 20.10 Kolumbo: Siyl metulj, film - 21.50 Will in Grace - 22.20 Tretji kamen od sonca - 22.50 Noro zaljubljena - 23.20 Ekstra magazin, pon. - 23.40 Dannyjeve zvezde, pon.

IDEA TV - KANAL 10

8.00 Dobro jutro, Pomurje - 9.00 Pomurski inf. kašpot - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - 15.20 Nagradne kreacije kuharskih mojstrov na 48. GTZ Slovenije v M. Toplicah - 15.30 Začetek Borštnikovega srečanja, intervju z Josipo Lisac - 15.40 Projekt oživljanja krajevnih vodnjakov, otvoritev obnovljenega Šafarovega zdenca - 16.00 Kanal A - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - 18.20 Kulturno-razvedrilno: Navigator - 18.25 Intervju: Branko Kurbus - 18.35 Anketa - 18.40 Tri bofora, posnetek koncerta - 19.00 Kanal A

TV AS

09.30 Gnes, inf. oddaja, pon. 09.45 AS intervju, inf.-predstavitvena oddaja, pon. 10.15 Glasbena skrinja, pon. 11.00 Moji mali prijatelji, pon. 11.45 Kako biti zdrav in zmagovati? oddaja Rudija Klariča. 12.15 Videostrani. 15.50 AS intervju, inf. oddaja, pon. 16.20 KK Radenska Creativ - KK Flowtex Bežigrad, posnetek 18.00 Gnes, inf. oddaja. 18.15 Zakaj pa nej, mladinska oddaja. 18.45 Glasbena skrinja, glasbena oddaja, pon. 19.30 iz produkcije ZLTV, izmenjava programa. 20.00 Gnes, inf. oddaja, pon. 20.15 Četrtekov klepet, inf. oddaja v živo. 21.00 Vitalis, zdravstvena oddaja. 21.30 Naj viža, glasbena oddaja v živo. 22.45 Gnes, inf. oddaja, pon. 23.00 Videostrani

TV HRVAŠKA 1

7.00 Dobro jutro - 9.30 Pripor in proces, nan. -

10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.00 Za otroke in mlade - 12.00 Poročila - 12.30 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Knjiga o džungli, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, serija - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvatska danes - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Alpe - Donava - Jadran - 19.00 Kviz - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Inf. magazin - 21.05 Željka Ogresta in gosti - 22.10 Poslovni klub - 22.45 Odmevi dneva - 23.05 Šport danes - 23.15 O znanosti - 0.20 Indijski nočno, film - 0.05 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

10.15 Jack in Jill - 11.00 Nikita - 11.45 Govorimo o zdravju - 12.15 Trenutek spoznanja - 12.45 Dokumentarna oddaja - 13.15 Misli 21. stoletja - 14.05 Evromagazin - 14.35 Pol ure kulture - 15.10 Za otroke in mlade - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Na zdravje! - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacija in sojenje, nan. - 20.10 Sodnica Amy - 21.00 Polni krog - 21.20 Film - 23.00 Seinfeld - 23.25 Zakon in red, nan. - 0.10 Na meji mogočega - 0.55 Poročila

TV HRVAŠKA 3

10.00 Panorame turističnih središč Hrvatske - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Film - 22.00 Dok. oddaja - 22.20 Svetovna moda - 22.45 Hit depo

TV MADŽARSKA 1

6.42 Jutranje misli - 6.45 Agrar - 6.00 Danes jutraj - 7.35 Ulica Bank - 8.30 Manekenke - 9.05 Za vsak dan nekaj - 11.05 Družina z jasnega - 12.00 Poročila popoldne - 13.00 Slovenski utrinki - 13.30 Narodne manjšine - 14.05 Tropska vročina, nan. - 15.00 Višegradska četverica - 15.30 Šolska ulica - 16.30 Marja si je izbrala najboljši del - 17.00 Dotik - 17.30 Še naši vnuki bodo videli - 18.00 Poročila - 18.10 Leto bralne kulture - 18.15 Večerna pravljica - 18.35 Ljubezen na gradu Hohenstein - 19.30 Dnevnik, šport vreme - 20.05 Milenijske pravljice - 20.35 V mreži pravosodja, nan. - 21.30 Panorama - 22.00 Poročila, aktualno, tema - 22.45 Plus ena - 23.40 Poželenje še živi, film - 0.35 Karpatska kronika

TV2-MADŽARSKA

5.50 Dobro jutro - 9.00 Popoldne s tv2 - 9.05 Milady - 9.45 Direste, nan. - 10.10 Okno v Evropo - 10.40 Pomagaj si sam - 11.05 Neposredna ponudba - 12.05 Madžari - 12.10 Riviera, nan. - 12.40 Marimar - 13.00 Hitrejši od krogle, italijanski film - 14.45 Prijatelji, nan. - 15.10 Ranjena srca - 16.35 Lucicita - 17.05 Ljubiti do zagona, nan. - 18.00 Fiorella - 18.30 Dejstva - 19.00 Brez usmiljenja, kviz - 20.00 Divji angel - 20.30 Polisti na motorjih - 21.30 Resnične nevarnosti, - 22.30 Sol življenja - 23.30 Dober večer - 23.50 Avto-moto 2001 - 0.15 Koridor Love - 1.15 Pivovarska dinastija, film - 1.25 Prosti padec, film

TV AVSTRIJA 1

6.05 Otroški program - 10.15 Samo čimprej stran, televizijska komedija - 11.45 Konfeti - 12.10 Risanke - 15.20 Princ iz Bel Aira - 15.45 Beverly Hills - 16.30 Nebeška družina - 17.15 Sabrina - 17.40 Čudovite čarovnice - 18.30 Karolina v velemestu - 19.00 Dharmia in Greg - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Komisar Rex - 21.10 Alarm za Kobra 11 - 22.05 Blues iz Kaisermuhlena - 22.50 De Luca - 23.25 Oddaja o kulturi

TV AVSTRIJA 2

9.05 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 9.30 Bogati in lepi - 9.50 Zlata dekleta - 10.15 Ujetnik dvorca Zenda, pustolovski film - 12.00 Poročila - 12.05 Milijonsko kolo - 12.30 Dežela in ljudje - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Gorski zdravnik - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Univerzum - 21.05 Vera - 22.00 Čas v sliki - 23.30 Evro Avstrija - 23.00 Primer za dva

Televizijski spored od 2. novembra do 8. novembra 2001

bro jutro - 8.00 Zlati dim - 9.25 Kje in kaj - 9.50 Zanzibar - 11.10 Klic divjine, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Bravo tv - 13.00 Skrajnosti - 13.15 Jesenski letni čas - 13.35 Sposojena Zemlja - 14.05 Naše stoletje - 14.35 Madžarski domobranci po svetu - 15.05 V zagonu - 15.35 Mreža - 16.05 Nogomet, Videoton: Ferencvaros - 18.35 Luskor Show - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Kabaret Balazs - 20.30 Inkakodale - 21.30 Svet čudežev - 22.30 Zastava z zvezdami, ameriški film

TV2-MADŽARSKA

6.00 Korenine - 6.30 Matineja - 8.45 Cartoon Network - 10.35 Pustolovščine mladega Herkula - 11.00 Mladinski magazin - 12.00 Divji svet, serija - 12.50 Club 7 v Los Angelesu, nan. - 13.20 Charlie, družinska opica - 14.20 Mladi Indiana Jones, nad. - 15.10 Maharadževa hči 3, film - 17.00 Zgodbe z naslovne strani, nan. - 17.35 Zvezdne steze, nan. - 18.30 Dejstva - 19.00 Po-veitve svoje mnenje! - 19.10 VIP, nan. - 20.00 Intervju z vampirjem, film - 22.30 Jokajoči princ, film - 0.20 Krvavi izet, ameriška grozljivka

TV AVSTRIJA 1

6.20 Otroški program - 11.15 Disneyev festival - 12.10 Saljivec Carey - 12.35 Življenje in jaz - 12.55 Simpsonovi - 13.20 Princ iz Bel Aira - 13.40 Brez idej - 14.05 Jesse - 14.30 O3 Austria Top 40 - 15.15 Sabrina - 15.40 Roswell - 16.25 Ally McBeal - 17.10 Srček - 18.00 Nogomet - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Milijonski šov - 21.10 Zasedeni mož, komedija - 22.50 Rorin, film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 9.30 Vrata svobode, film - 11.25 Ljubezen pod belimi jadr, romanca - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Cordula, film - 14.50 Grofica iz Čarde, film - 16.25 Alpe - Donava - Jadran - 16.55 Religije sveta - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Živalski magazin - 17.55 Konflikti - 18.25 Bingo - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Jesenski festival narodnozabavne glasbe, prenos iz Dornbirna - 22.15 Čas v sliki - 22.20 Moj dedek je najboljši, komedija - 23.55 Ugani, kdo pride na večerjo, film

TV SPOROD Nedelja, 4. 11.

TV SLOVENIJA 1

8.00 Telebajski
8.25 Palček David, risana nan.
9.55 Nedeljska maša
11.00 Dnevnik velikih mačk, angleška serija
11.25 Ozare
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, šport, vreme
14.05 Pod zgornjim soncem, nad.
15.00 Sledi, oddaja o ljubiteljski kulturi
15.30 Lingo, tv-igrice
16.00 Čari začimb
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Vsakdanjik in praznik
17.45 Slovenski magazin
18.15 Prezrla okolja
18.45 Risanka
18.50 Zrebanje jota
19.05 Zrcalo tedna
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Mario, nedeljski večer v živo
21.50 Večerni gost
22.45 Poročila, šport, vreme
23.05 Zgodbe o knjigah
23.15 Banditi, francosko-nemški film
1.00 Prezrla okolja

TV SLOVENIJA 2

8.30 Videospotnice
9.00 Blišč in beda kurtizan, nad.
9.50 Kam gredo divje svinje, nad.

10.40 Obljubljena dežela, ameriška nan.
11.30 Pripravljeni, oddaja o Slovenski vojski
12.00 Pevski zbor Akademije za glasbo
13.00 Šport
14.50 SP v gimnastiki - orodja
17.45 Košarkarski magazin
18.15 Motociklizem za VN Rila
19.30 Videospotnice
20.05 Borzni zlom 1929, ameriška oddaja
21.00 Murphy Brown, ameriška nan.
21.30 Turistična oddaja
22.00 Končica
23.00 Gorenjski slavček, operni film
0.10 Videospotnice

POP TV

8.30 Slonček Benjamin - 9.00 Princeza Sissi - 9.30 Črni pirat - 10.00 Možeje v črnem - 10.30 Jezdec sence - 11.00 Hroščekborji, nan. - 11.30 Mladi Herkul, nan. - 12.00 Šolska košarkarska liga, ponovitev - 12.50 Dedek, ameriški film - 14.40 Otroški zdravnik, nan. - 15.40 Gorski zdravnik, nan. - 16.40 Možeje v belem, nan. - 17.30 Nujnost, ameriški film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.30 Športna scena - 22.15 Ponovno zunaj, film - 0.30 24 ur, ponovitev

KANAL A

9.20 - 13.25 Mladi in nemirni, ponovitev 21.-25. dela nadaljevanke - 13.30 Ujetnica otroštva, film - 15.15 Slavne zvezde, serija - 16.15 Felicity, nan. - 17.10 Beverly Hills, nad. - 18.05 Melrose Place, nad. - 19.00 Pop'n'Roll - 20.00 Nevarno tveganje, ameriški film - 21.45 Dosjeji X, nan. - 22.40 Goodyear liga v košarki, pon.

IDEA TV - KANAL 10

8.00 Pomurski informativni kašpot - 10.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Šola golfa - 10.35 Iz našega studia: Jubilej LLT hranilnice in posojilnice Murska Sobota - 10.50 Staranje Evrope, oddaja iz serije Ljudje Evrope - 11.00 Reformacija, dokumentarni film - 11.30 Teden-ski komentar - 11.35 Pregled dogodkov tedna - 12.50 Posnetek s 26. seje mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota

TV AS

09.30 Teden ob Muri, inf. oddaja. 10.30 Na domači grudi, kmetijska oddaja. 11.30 Aktualno v občini Grad, občinska oddaja, ponovitev. 12.00 Vitalis, zdravstvena oddaja, ponovitev. 12.30 Glasbena skrinja, glasbena oddaja, ponovitev. 13.45 AS intervju, inf.-predstavitvena oddaja, ponovitev. 14.15 Turistični utrip Pomurja, turistična oddaja, ponovitev. 14.30 Viva Turistica, turistična oddaja, ponovitev. 15.00 Četrtekov klepet, ponovitev. 15.30 I feel good, zabavna oddaja s činčom, ponovitev. 16.30 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

8.05 Poročila - 8.10 Toby Tyler, film za otroke - 9.45 Klic divjine, serija - 10.30 Za otroke in mlade - 12.00 Poročila opoldne - 12.30 Kmetijska oddaja - 13.20 Mir in dobrota - 14.00 V nedeljo od dveh - 15.00 Poročila - 15.10 Kuharski dvojboj - 15.45 Gruntovčani, dramska serija - 16.45 Prva pride ljubezen, ameriški film - 18.20 Zeliščna večerja, nad. - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Ribiške zdrahe, drama - 21.35 Rocky 5, film - 23.25 Poročila - 23.35 Obračun pri O. K. garaže, film - 1.05 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

9.00 Biblija - 9.15 Hrvati in krščanstvo - 9.45 Verski program - 10.45 Portret cerkve in mesta - 11.00 Nedeljska maša - 12.05 Nič ne živi večno, ameriški film - 13.40 Dr. Hatifaxova, nad. - 15.20 Če bi palače spregovorile: La Mamounia - 16.10 Ksena, nan. - 16.55 Split: Morje - 17.30 Bitka spolov pri živalih, serija - 18.05 Opera Box - 18.35 Povabilo - 19.05 Risana serija - 19.30 Aretacija in sojenje, nan. - 20.10 Nevidni človek, nan. - 21.00 Poročila - 21.05 Silišča svetovnih kultur: Machu Picchu - 22.05 Triler

TV HRVAŠKA 3

8.55 Od aretacije do sojenja, dok-igrana serija - 11.15 Moja usoda si ti, serija - 14.50 SP v gimnastiki, Gent - 16.05 Liga prvakov, magazin - 17.00 Športni prenosi in reportaže - 19.55 Amerika - življenje narave - 20.25 Nogomet: Torino - Milan - 22.25 Šport danes - 22.40 Rock klub

TV MADŽARSKA 1

5.42 Jutranje misli - 5.45 Gospodar - 6.00 Danes jutraj - 7.00 Božja beseda - 7.10 Za otroke - 7.35 Nedeljski otok - 9.05 Glavni trg - 10.00 Navijajmo za univerzo! - 11.00 Evangelizacijske gmaje - 12.05 Vaški dom - 12.20 Tv-klinika - 12.50 Delta - 13.20 Minute sreče - 13.45 Dobrodelni koncert za kapelo v Sitkeju - 14.40 Golgota 1956 - 14.55 Komemoracija na pokopališču Fiume - 15.35 Vesela novica - 16.00 Ko te muze ljubijo - 16.30 Kovček - 17.05 Po poteh vetra do Tihega oceana, serija - 17.55 Neznani znanci - 18.30 Poročila, šport - 19.00 Tednik - 19.50 Kavama, nan. - 20.20 Vila Vanilia 2, film - 22.25 V spomin vsem žrtvam, koncert - 23.30 Go!

TV2-MADŽARSKA

6.00 Jutranje misli - 6.30 Živalski vrt v nahrbtniku - 7.00 Matineja - 8.45 Cartoon Network - 10.25 Pustolovščine mladega Herkula - 11.00 Vaterpolo - 12.00 Gastronomski magazin - 12.30 Do grla v vodi, nan. - 13.00 Skrivnosti detektiva Cosbyja, nan. - 13.50 Misija Nemogoče, nan. - 14.50 Ksena, nan. - 15.40 Jekleni sokoli, nan. - 16.40 Pacific Blue, nan. - 17.30 JAG-častne zadeve, nan. - 18.30 Dnevnik - 20.00 Smrtonosno orožje 4, film - 22.35 Donor, grozljivka - 0.20 Y-akti - 0.50 Madžarska jutri - 1.20 Pajkov nogomet, madžarska satira

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 10.35 Disneyev festival - 11.30 Šport - 11.55 Izgubljeni svet - 12.40 Sledovi vetra, film - 14.50 Moje ime je Nobody, komedija - 16.15 Nogomet: Tirol - Rapid, prenos iz Innsbrucka - 18.30 Šport v nedeljo - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Trumanov šov, komedija - 21.55 Kolumbo - 23.25 Kraj dejanja

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Santo Domingo - Kolumbovo mesto - 9.20 Gradus ad Parnassum - 9.45 Günther Schneider - Siemssen - 10.05 Rudolf Leopold - Podobe pokrajine - 10.35 Teden kulture - 11.00 Poročila - 11.05 Novinarska ura - 12.00 Visoka hiša - 12.30 Orientacija - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Domovina, tuja domovina - 14.00 Pogledi s strani - 14.15 Univerzum - 15.00 Policijska inspekcija 1 - 15.25 Molik v gozdu, film - 17.05 Lepo življenje - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Kristus v času - 18.30 Podobe Avstrije - 19.00 Dežela danes - 19.17 Loto - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Divji cesar, TV-film - 21.40 Poročila - 21.50 Prizadet - 23.10 Enostavno klasično

TV SPOROD Ponedeljek, 5. 11.

TV SLOVENIJA 1

8.00 Utrip
8.20 Zrcalo tedna
8.40 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
9.10 Iz popotne torbe
9.30 @ Iriki
10.00 Srečanja z živalmi, kanadska serija
10.35 Slovenski pesniki in pisatelji
11.05 Zemljepis celin: Azija
11.30 Na vrtu
11.55 Starodavni vojščaki, ameriška serija
12.25 Sledi, oddaja o ljubiteljski kulturi
13.00 Poročila, šport, vreme
13.30 Ljudje in zemlja
14.20 Polnočni klub
15.30 Podoba podobe

16.00 Dober dan, Koroška
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Telebajski
17.05 Radovedni Taček: Srce
17.45 Volja najde pot
18.35 Zrebanje 3 x 3 plus 6
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Komisar Rex, avstrijska nan.
21.00 Dokumentarec meseca
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
22.50 Branja
22.55 Brez reza
23.55 Volja najde pot

TV SLOVENIJA 2

15.00 Videospotnice
15.35 Sloves, angleška serija
16.30 Rad imam Lucy, ameriška nan.
17.00 Sylvia, nemška nan.
18.00 Tele M
18.30 Štáfeta mladosti
19.30 Videospotnice
20.05 Cik cak
20.30 Svetovni izzivi
21.00 Studio City
22.00 Stoletje odkritij, ameriška serija
22.55 Brane Rončel izda odra
0.20 Videospotnice

POP TV

9.00 Oprah Show, ponovitev - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Športna scena - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah Show: Dekleta pišejo Oprah - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.06 TV Dober dan - 20.55 Sedma nebesa, nan. - 21.50 Urgenca, nan. - 22.40 Udarci pravice, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan. - 0.00 24 ur, ponovitev

KANAL A

9.00 Ekstra magazin, ponovitev - 9.15 Ricki Lake, ponovitev - 10.10 Jerry Springer Show - 11.30 Danyjeve zvezde, vedeževanje v živo - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ iz Bel Aira, nan. - 18.00 Meteor, vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.35 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Meteor, vreme - 19.20 Jerry Springer Show - 20.10 Do nagega, ameriški film - 21.50 Will in Grace, nan. - 22.20 Trejli kamen od sonca, nan. - 22.50 Noro zaljubljena, nan. - 23.20 Ekstra magazin, ponovitev - 23.40 Danyjeve zvezde, ponovitev

IDEA TV - KANAL 10

8.00 Pomurski informativni kašpot - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Vinska trgatve Slovenskega društva v Berlinu - 16.00 Kanal A - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - Dogodek dneva - 18.20 Športni pone-deljek: Pregled športnih dogodkov - 18.25 Kronika - 18.30 Šola golfa - 19.00 Kanal A

TV AS

09.30 Teden ob Muri, inf. oddaja, ponovitev. 10.30 Na domači grudi, kmetijska oddaja, ponovitev. 11.30 Videostrani. 16.55 Na domači grudi, kmetijska oddaja, ponovitev. 18.00 Gnes, inf. oddaja. 18.15 Teden ob Muri, inf. oddaja, ponovitev. 19.15 Ljudje Evrope: Šport. 19.25 Moto šport, športna oddaja. 20.00 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 20.15 Šport plus, športna oddaja v živo. 20.50 NK Koper - NK Mura, posnetek nogometne tekme. 22.40 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 22.50 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

7.00 Dobro jutro - 8.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.00 Za otroke in mlade - 12.00 Poročila

Televizijski spored od 2. novembra do 8. novembra 2001

opolodne - 12.30 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Ljubezen po oglasu, ameriški film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, serija - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 SOS, potrebujejo nas - 19.00 Kviz - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Dokumentarna oddaja - 21.05 Latinica - 23.10 Odmevi dneva - 23.30 Šport danes - 23.45 Film - 1.45 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

10.30 Mir in dobrota - 11.00 Zeliščna večerja, nad. - 11.55 Svet zabave - 12.25 Cafe Cinema - 13.05 Mesečina - 13.50 Kuharski dvoboj - 14.20 Glamour Cafe - 15.15 Za otroke in mlade - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Michael Richards Show - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacija In sojenje, nan. - 20.10 Vedno znova, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Becker, nan. - 21.45 Dokumentarni film - 22.35 Seinfeld, nan. - 23.00 Zakon in red, nan. - 23.45 Na meji mogočega, serija - 0.30 Poročila

TV HRVAŠKA 3

10.00 Panorame turističnih središč Hrvaške - 18.50 Avto-magazin - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Petica - 21.20 Steza slave, ameriški film - 23.10 Črno-belo v barvah - 0.10 Glasbeni program (opomba: 21.20 SP v dviganju uteži)

TV MADŽARSKA 1

5.42 Jutranje misli - 5.45 Agrar - 6.00 Danes jutraj - 8.00 Regionalni studio - 8.30 Manekenke, nad. - 9.05 Za vsak dan nekaj - 11.05 Družina z jasnega, nan. - 12.00 Poročila opoldne - 13.00 Romski magazin - 13.30 Domovina - 14.05 Tropska vročina, nan. - 15.00 Madžarska hiša - 15.30 Šolska ulica - 16.30 Sveti Imre, plemeniti cvet - 16.50 Evropski popotnik - 17.20 Ostani z nami - 17.30 Nebeški sij - 18.00 Poročila - 18.15 Večerna pravljica - 18.35 Ljubezen na gradu Hohenstein, nan. - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 112, kriminalistični magazin - 20.45 Kje, koliko, zakaj? - 21.15 Ni pravnomočno - 21.45 Umetniki izbirajo - 22.00 Poročila, aktualno, tema - 22.40 Govorilna ura - 23.20 Šport - 0.10 Karpatska kronika - 0.15 Svet

TV2-MADŽARSKA

5.50 Dobro jutro - 9.00 Dopoldne s tv2 - 9.05 Milady - 9.45 Diresta, nad. - 10.10 Dnevnik - 11.05 Neposredna ponudba - 12.10 Madžari - 12.15 Riviera, nan. - 12.40 Marimar, nad. - 13.05 Pakjov nogomet, film - 14.40 Prijatelji, nan. - 15.10 Vitezi vetra, nan. - 16.05 Ranjena srca, nad. - 16.35 Lucecita, nad. - 17.00 Ljubiti do zagona, nova nan. - 18.00 Fiorella, nad. - 18.30 Dejstva - 19.00 Brez usmiljenja, kviz - 20.00 Divji angel, nad. - 20.30 Peklenske zgodbe - 21.00 Družinski album 2, film - 23.15 Dober večer - 0.00 Profiler, nan. - 0.55 Koridor Cafe - 1.05 Kulturni magazin

TV AVSTRIJA 1

7.05 Otroški program - 8.20 Ime mi je Nobody, filmska komedija - 10.10 Trumanov šov, filmska komedija - 11.45 Konfeti - 12.10 Risanke - 15.20 Princ iz Bel Aira - 15.45 Beverly Hills - 16.30 Nebeška družina - 17.15 Sabrina - 17.40 Čudovite čarovnice - 18.30 Karolina v velemeštu - 19.00 Dharma in Greg - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Indiana Jones - Lov za izgubljenim zakladom, pustolovski film - 22.10 Angel varuh, filmska komedija - 23.55 Nikita

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 9.30 Policijska inspekcija 1 - 9.55 Zlata dekleta - 10.15 Cordula, film - 12.00 Poročila - 12.05 Orientacija - 12.35 Podoba Avstrije - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Gorski zdravnik - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15

Grajski hotel Orth - 21.05 Tema - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Oddaja o kulturi - 0.00 Čas v sliki - 0.30 Powder, film

TV SPORED Torek, 6. 11.

TV SLOVENIJA 1

7.55 Kultura
8.00 Odmevi
8.30 Mostovi
9.00 Čarobni šolski avtobus
9.25 Radovedni Taček
9.45 Oddaja za otroke
10.30 Volja najde pot
11.30 Dokumentarna oddaja
12.05 Komisar Rex, avstrijska nan.
13.00 Poročila, šport, vreme
13.40 Obzorja duha
14.10 Dokumentarec meseca
15.00 Renesansa, angleška serija
16.00 Duhovni utrip
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Zlatko Zakladko: Gobe
17.00 Otroci na ladji Luna, nad.
17.45 Zavod sv. Stanislava, dok. oddaja
18.45 Risanke
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Titani, ameriška nad.
21.00 Aktualno
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
22.50 Odnos teologije do cerkve in družbe na Slovenskem
23.40 Siaba letina, angleška drama, 1. del
1.00 Zavod sv. Stanislava, dok. oddaja

TV SLOVENIJA 2

15.00 Videospotnice
15.35 Studio City
16.30 Rad imam Lucy, ameriška nan.
17.00 Sylvia, nemška nan.
18.00 Manjkajoči delci, ang-am, film
19.30 Videospotnice
20.05 Alfi Nipič in muzikanti Evrope
21.05 Nemiri, jugoslovanski film (č.b.)
22.10 Alica, evropski dokumentarni film
22.35 Svet poroča
23.05 Gola resnica, slovenski kratki film
23.20 Vonj zelene papaje, viet.-fran. film
1.00 Videospotnice

POP TV

9.00 Oprah Show, ponovitev - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 TV Dober dan - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nad. - 15.30 Oprah Show: Knjižni klub - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 20.45 Tihi grehi, film - 22.30 Udarci pravice, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan. - 0.00 24 ur, ponovitev

KANAL A

9.00 Ekstra magazin, ponovitev - 9.15 Ricki Lake, ponovitev - 10.10 Jerry Springer Show - 11.30 Mladenič v modrem, nan. - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemiri, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ iz Bel Aira, nan. - 18.00 Meteor, vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.35 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Meteor, vreme - 19.20 Jerry Springer Show - 20.10 Mišja kondor, ameriški film - 21.45 Will in Grace, nan. - 22.15 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.45 Noro zaljubljeni, nan. - 23.15 Ekstra magazin, pon. - 23.45 Danyjeve zvezde, pon.

IDEA TV - KANAL 10

8.00 Dobro jutro, Pomurje - 9.00 Pomurski informativni kašpot - 15.00 ŽIVA-IDEA TV, ponovitev regionalnega programa - Aktualno - Dogo-

dek dneva - 15.20 Pregled športnih dogodkov - 15.25 Kronika - 15.30 Šola golfa - 16.00 Kanal A - 18.00 ŽIVA-IDEA TV, regionalni program - Aktualno - Dogodek dneva - 18.20 Iz našega studia - 18.50 Javno mnenje, oddaja iz serije Ljudje Evrope - 19.00 Kanal A

TV AS

09.30 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 09.45 Šport plus, športna oddaja, ponovitev. 10.20 NK Koper - NK Mura, posnetek nogometne tekme. 12.10 Videostrani. 16.05 NK Koper - NK Mura, posnetek nogometne tekme. 18.00 Gnes, inf. oddaja. 18.15 Šport plus, športna oddaja, ponovitev. 18.45 Nogometni studio Naj N, oddaja o nogometu. 19.50 Ljudje Evrope: Šport. 20.00 Gnes, inf. oddaja, ponovitev. 20.15 Aktualno v občini Dobrovnik, občinska oddaja v živo. 20.45 Turistični utrip Pomurja, turistična oddaja. 21.00 Viva Turistica, turistična oddaja. 21.30 Iz produkcije ZLTV, izmenjava programa. 22.05 Pionirji, dok. film. 22.35 Gnes, inf. oddaja, pon. 22.50 Videostrani.

TV HRVAŠKA 1

7.00 Dobro jutro - 9.30 Pripor in proces, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.00 Za otroke in mlade - 12.00 Poročila - 12.30 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Zgodba o Hueyju P. Longu, ameriški film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, serija - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdanjik - 18.30 Govorimo o zdravju - 19.00 Kviz - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Glasbena oddaja - 21.00 Forum - 22.00 Glasbeni mesečnik - 22.45 Odmevi dneva - 23.05 Šport danes - 23.20 Policijske zgodbe, serija - 23.50 Apartma, ameriški film - 1.50 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

9.55 SOS, potrebujejo nas - 10.25 Avtomagazin - 11.05 Vedno znova, nad. - 11.50 Mesečina - 12.35 Kuharski dvoboj - 13.05 Latinica - 15.05 Za otroke in mlade - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Cosby, nan. - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacija in sojenje, nan. - 20.10 Glavno mesto, nan. - 20.55 Polni krog - 21.15 Seks in mesto, nan. - 21.50 Pravica za vse, nan. - 22.35 Seinfeld, nan. - 23.00 Zakon in red, nan. - 23.45 Na meji mogočega, serija - 0.30 Poročila

TV HRVAŠKA 3

10.00 Panorame turističnih središč Hrvaške - 18.20 Petica - 19.30 Glasbeni program - 20.10 Liga prvakov, nogometni magazin - 21.05 Film - 22.35 Monoplus - 23.15 Glasbeni program

TV MADŽARSKA 1

5.42 Jutranje misli - 5.45 Agrar - 6.00 Danes jutraj - 7.35 Ulica Bank - 8.30 Manekenke, nad. - 9.05 Za vsak dan nekaj - 11.05 Družina z jasnega, nan. - 12.00 Poročila opoldne - 13.00 Sroski ekran - 13.25 Unsere Bildschirm - 14.05 Tropska vročina, nan. - 15.00 Umetniki izbirajo - 15.20 Arboretumi - 15.30 Šolska ulica - 16.30 Ekovizija - 17.00 Pismenke - 17.30 Katoliška kronika - 18.00 Poročila - 18.15 Večerna pravljica - 18.35 Ljubezen na gradu Hohenstein, nan. - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Po vašem izboru 21.00 Operetna vas Kubeklatu - 22.00 Poročila, aktualno, tema - 22.45 Madžarski salon - 23.15 Cristinne F., nemška drama - 1.20 Karpatska kronika - 1.25 Svet

TV2-MADŽARSKA

5.50 Dobro jutro - 9.00 Dopoldne s tv2 - 9.05 Milady, nad. - 9.45 Diresta, nad. - 10.10 Internet - 11.05 Neposredna ponudba - 11.40 Jutranje misli - 12.10 Madžari - 12.20 Marimar - 12.50 Richarda bomo razdelili, ameriška komedija - 14.40 Prijatelji, nan. - 15.10 Vitezi vetra, nan. - 16.05 Ranjena srca, nad. - 16.30 Lucecita, nad. - 17.00 Ljubiti do zagona, nad. - 18.00 Fiorella - 18.30 Dejstva - 19.00 Brez usmiljenja, kviz - 20.00 Divji angel - 20.30 Na nevarnih vodah,

film - 22.30 Baza, kviz o preživetju - 23.40 Dober večer - 0.20 Prevelika ljubezen, film

TV AVSTRIJA 1

6.40 Otroški program - 9.55 Indiana Jones - Lov za izgubljenim zakladom, pustolovski film - 11.45 Konfeti - 12.10 Risanke - 15.20 Princ iz Bel Aira - 15.45 Beverly Hills - 16.30 Nebeška družina - 17.15 Sabrina - 17.40 Čudovite čarovnice - 18.30 Karolina v velemeštu - 19.00 Dharma in Greg - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Medicopter 117 - 21.05 Samo čimprej stran, televizijska komedija - 22.40 Seks v mestu - 23.05 Malica, televizijski šov - 23.30 Vražji ljubimec, srhljivka

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 9.30 Bogati in lepi - 9.50 Zlata dekleta - 10.15 Grofica Čardaša, film - 12.00 Poročila - 12.05 Pogled v deželo - 12.35 Tednik - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Sveže kuhano je napol pridobljeno - 13.40 Tri dame z žara - 14.05 Gorski zdravnik - 14.50 Falcon Crest - 15.35 Bogati in lepi - 16.00 Šov Barbare Karlich - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Univerzum: Modri planet - 21.05 Reportaža - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Ogled - 23.05 Križem krašem

TV SPORED Sreda, 7. 11.

TV SLOVENIJA 1

8.00 Odmevi
8.30 Dober dan, Koroška
9.00 Trojčice, risana
9.25 Carski sel, risana
9.50 Zlatko Zakladko
10.05 Otroci na ladji Luna,
10.30 Lingo, tv-igrice
11.00 Zavod sv. Stanislava, dok. oddaja
12.00 Titani, ameriška
13.00 Poročila, šport, vreme
13.10 Brez reza
14.00 Veter v vrbah, risani film, 1. del
15.10 Aktualno
16.00 Mostovi
16.30 Poročila, šport, vreme
16.45 Male sive celice, kviz
17.45 Avstralska kronika, francoska serija
18.45 Risanke
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, šport, vreme
20.05 Krogel nad Broadwayjem, ameriški film
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
22.55 Terminal
0.35 Avstralska kronika, francoska serija

TV SLOVENIJA 2

15.00 Videospotnice
15.35 Turistična oddaja
16.05 Pripravljeni, oddaja o Slovenski vojski
16.30 Rad imam Lucy, ameriška
18.00 Ta dolgi izlet, britanski film (č.b.)
19.30 Videospotnice
20.05 Šport
23.00 Umori, ameriška
23.40 Videospotnice

idea tv
POMURSKA
REGIONALNA
televizija
kanal 10
38 UHF

Podjetje za informiranje, d. d., Ulica arhitekta Novaka 13, M. Sobota

Neobičajen športni dan v Dobrovniku

Šola je plesala

Na Dvojezični OŠ Dobrovnik, ki jo obiskuje v tem šolskem letu 83 učencev, so se med številnimi ponudbami, ki jih dobivajo od raznih zunanjih izvajalcev interesnih dejavnosti pred začetkom vsakega šolskega leta ali že med njim, še posebej ogreli za predlog Plesnega studia M iz Ljubljane.

Ali ne bi bilo dobro, če bi otroci namesto običajnega športnega dneva plesali, imeli gibalne vaje, je pomislil ravnatelj šole Ladislav Solarič, pri čemer je tudi ugotavljal, da otroci dandane vse preveč sedijo pred računalniki, se premalo gibajo in tudi ples jih skoraj ne zanima. Njegov predlog je z navdušenjem podprla tudi učiteljica telesne

vzgoje na šoli Mimi Trajber-Činč. In tako so imeli določen dan najprej vsi šolarji eno uro aerobike, nato pa plesne delavnice pod vodstvom Plesnega studia M iz Ljubljane. Učenci so bili navdušeni nad takšnim športnim dnevom. Ob koncu so po skupinah tudi predstavili, kaj vse so se naučili.

J. G. ■

Množično in zanimivo

Minulo soboto je bil peti pohod po Miškovi poti, ki ga organizira Planinsko društvo Lendava. Verjetno je le malokdo pričakoval, da bo udeležba tako množična. Prišlo je okrog petsto pohodnikov iz različnih krajev Slovenije pa tudi iz Hrvaške in Madžarske. Tistim, ki so se udeležili pohoda že petič, so podelili medalje in spominsko darilo. Kot vedno je bil start v Veliki Polani, pri rojstni hiši pisatelja Miška Kranjca (po njem so poimenovali pohod), ki je bila tudi na ogled, od koder je vodila pot skozi Malo Polano do Copekovega mlina. Tam je bil prvi skupni postanek, pohodnike pa so pričakali predstavniki velikopolskega turističnega društva (med njimi je bil tudi njihov župan) z zanimivo ponudbo za okrepitev. In celo mlinsko kolo se je vrtelo! Pot se je nadaljevala skozi Polanski log do lendavskega gradu in cerkvice Sv. Trojice (povsod je bil mogoč ogled), mimo Kleidermanove turistične domačije (tudi tu je bila peštra ponudba za lačne in žejne) do Kranjčeve zidanice (še vedno je del ostrejša odkrit) in v neposredni bližini še do Lujzove kleti, kjer je bilo prav tako dobro poskrbljeno za pohodnike. Pri hotelu Lipa v Lendavi pa je bilo še družabno srečanje. Vse to prehoditi, videti in doživeti je bilo res zanimivo in prijetno!

Besedilo in foto: Jože Graj ■

Ustvarjanje s starši

V dvojezičnem vrtcu v Prosenjakovcih so se odločili za »delovno« jesensko srečanje s starši in starimi starši, kajti jesen ponuja veliko možnosti za ustvarjanje. Vzgojiteljice Suzana Kramberger, Bernarda Koroša Pantović, Tatjana Petrovič in Tea Varga so pripravile za to priložnost veliko materiala, iz katerega so nastali različni izdelki – veverička, mušnica, jurček, jabolka in hruška s črvičkom ... Starši so zavzeto pomagali svojim otrokom in se skupaj z njimi veselili vsakega izdelka. Po končanem delu so skupaj zapeli, se posladkali in si rekli na svidenje do drugega srečanja, ki bo verjetno decembra. J. G.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. o. o., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

LJUDSKA UNIVERZA MURSKA SOBOTA
Slovenska 33, tel.: 535 15 60
ZBIRAMO PRIJAVE ZA ZAČETNE IN NADALJEVALNE TEČAJE TUJIH JEZIKOV ZA MLADINO IN ODRASLE
FRANCOSKI ŠPANSKI ITALIJANSKI JEZIK
PRIJAVE ZBIRAMO DO ZAPOLNITVE SKUPIN PRIDRUŽITE SE NAM!

motorna vozila

KARAMBOLIRANO VOZILLO TAKOJ ODKUPIM. Uredim prepis, odvoz. 040 256 963, 031 258 642, 041 509 556, Avtoodpad, Franc Lasbajer, Ženjak 10, 2234 Benedikt. m10102

RENAULT CLIO 1.4 RT, letnik 1991, registriran do marca, lepo ohranjen, prodam. Tel.: 041 773 339 ali Dušan Bočina, Hrastje Mota 32, 9252 Radenci. m10141

DAEWOO NEXIA 1.5 GL, letnik 11/95, prevoženih 66.000 km, registriran 11/2002, odlično ohranjen, (servisna knjiga), 4 zimske gume, kovinsko rdeč, prodam. Cena po uradno že narejeni cenitvi. Tel.: 521 15 59 ali 031 848 652. m10162

živali

SRNICO, po možnosti mlado, kupimo ljubitelji živali, brez zlih namenov. Obljubljamo pozornost in dovolj prostora za gibanje. Tel.: 532 16 78, zvečer. m10149

posesti

ENOINPOLSOBNO stanovanje v M. Soboti dajo v najem. Tel.: 531 19 81 ali 040 356 046. m10125

V LJUTOMERU, v Postružnikovi 1, prodamo poslovne prostore za razne dejavnosti. Tel.: 568 40 19 in 031 568 902. m10145

SADOVNJAK, 50 arov, jablane, hruške, višnje, slive v Bogojini - Trnavski breg ugodno prodam. Tel.: 02 532 10 75 ali 041 775 668. m10156

PROSTORE ZA TRGOVINO v Ženavljah dam v najem. Tel.: 556 10 28. m10159

HIŠO NA PETANJCIH 67, z nekaj njive in gozda, prodamo. Tel.: 02 566 99 93 ali 031 749 919. m10163

SOBO, opremljeno, s souporabo kopalnice, dam v najem. Tel.: 532 10 92 ali 041 464 689. m10165

GOSTILNO, kompletno opremljeno, ugodno prodam. Tel.: 02 538 14 83. m10166

NEPREMIČNINE

INFORMACIJE
- kupimo več 1- do 3-sobnih stanovanj v Murski Soboti
- prodamo poslovni prostor v pritličju, 47 m², v Murski Soboti
POSREDOVANJE

DILL, d. o. o.,
Murska Sobota,
Tel: 02/530 47 40,
faks: 02/532 13 22

ANZA, vizualne komunikacije d.o.o.
Proizvodno podjetje,
Kolodvorska 3, 3230 Šentjur

Razpisuje prosto delovno mesto TERENSKI ZASTOPNIK

- najmanj srednješolska izobrazba
- lastni prevoz
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev in življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naš naslov.

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM, PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.
DAMIR BANFI VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 51 40 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.
Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

POGREBNE POTREBŠČINE - PREVOZI POKOJNIKOV IN UREJEVANJE ZELENIC
MILORAD JURIČ
9231 BELTINCI, Ravenska c., MRLIŠKA VEŽA
Tel.: 02/542 22 40, fax: 02/542 22 41, GSM: 041/641 148
NUJNI PRIMERI OB VSAKEM ČASU NA TEL.: 02/523 17 01

kmetijska mehanizacija

ROTACIJSKO KOSILNICO tip Metalna Maribor prodam. Tel.: 542 15 48. m10137

kmetijski pridelki

BUČNO SEME kupim. Tel.: 031 749 790. m10154

razno

LADIJSKI POD IN OPAŽ, 1. ali 2. kakovostni razred, z dostavo, prodam. Tel.: 03 545 10 82, Andrej Lesjak, s. p., Lahovna 4, Celje. m10025

POHIŠTVO ZA KUHINJO, lepo ohranjeno, prodam. Tel.: 528 16 67. m10130

Preključjem veljavnost HK št. 281220, HKS PANONKA M. Sobota, na ime Jože Gjerkeč, Lipa 3, Beltinci. m10133

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 60-litrsko, staro 3 leta, in kuhinjski štedilnik na drva, malo rabljen, prodam. Tel.: 041 939 192. m10139

Preključjem veljavnost zaključnega spričevala OŠ Črenšovci, izdanega 26. 6. 1964, št. mat. lista 21, na ime Marija Prša, Trnje 111, p. Črenšovci. m10143

POHIŠTVO ZA KUHINJO, lepo ohranjeno, 4 okna in balkonska vrata z okvirji in roletami prodam. Tel.: 031 779 487. m10170

delo

Iščem varstvo za starejšo osebo na domu. Hrana in stanovanje preskrbljeno, plačilo po dogovoru. Tel.: 565 10 76, 041 529 397. m10128

Iščem varstvo za enoletnega otroka na domu v M. Soboti. Tel.: 528 17 20. m10131

INFOKOMERC vam ponuja informacije o dobrem zaslužku tudi z delom na vašem domu. **INFOKOMERC** Danica Malešev, s. p., Šercerjeva 20, 3320 Velenje, tel.: 041 747 121. m9941

storitve

GRETJE IN VODOMONTAŽA. Ogled in predračun brezplačno. Ivan Šarkež, s. p., Petišovci, Lendava, 02 576 13 76 ali GSM 031 582 865. m10062

ROZA FASADE O GROZA. ZLATI REZ - ARHITEKTURNI ATELJE, Slovenska 25, M. Sobota, www.zlatirez-sp.si. m10140

Brat Džouži

Či bi moja skuza spadnola na kamen, kamen bi se razk-lau na dvouje na trouje, pravi naša ljudska pesem. Tou bi se lejko zgoudilo zdaj ob tej dnevaj, šteri so namenjeni tomí, ka se spoutimo svojí pokojni najbližanji. Skuza bi spadnola od žalosti, ka ji nega več med nami ali pa zavolo toga, ka smo na tekmo vanji pri obtežitvi grobov nej najboukši. No, najbolje glavno je, ka se ji z veseljon spoutimo, pa či se te pred drugjimi vó vržemo ali pa nej.

Ka je par dni pred ten bila nouč čarovnic, nema s prvin novembron nika skupnoga. Pri toj nouči se Belekof soud ne spouti na svojo zdavanjsko, ka bi njoj kakšo pozornost izkazo, ka te bi ga gvúšno gnala od tže. Un si okoli tej cumprnic misli, ka bi trbelo vsen tistin čestitati, štere znajo pri takši plačaj ali penzijaj, pa pri takšon zdigavanji cen s penezamí skouz mejsec prijeti, pa ka so pri ton nej vsi v familiji podhranjeni, pa nej goli pa bosí. Tak ka ta nouč čarovnic ma nekšo osnovno pri vórtivanji v deset lejtnoj samostojnosti naše matere domovine pravi moj pajdaš Bela, šteri takši cumprnic pozna dosta, dosta.

Njegova sousida si pa obklaadke na leket dejvle, po tiston, ka jo je biciklist v Soboti ta súno. Biciklist se je pelo po namalanof kolesarskoj stezi, una je pa šla po pojasi za pešce šteri je tak vovski, ka njoj je laket segno na pojasa za bicikliste. Tan jo je pa biciklist s kormanjon v laket vdaro tak, ka je spadnola ta notri med stouce gostinsko-ga lokala, šteri je na pločniki. Zaj pa sirouta ne vej, koga naj touži za tou nesrečo.

*Spočij si trudne zdaj oči,
za vse še enkrat hvala ti.*

V SPOMIN

28. oktobra sta minili dve žalostni leti
od takrat, ko nas je zapustila naša
draga

Marija Grah

iz Kuzme 55

Hvala vsem, ki z lepo mislijo počastite njen spomin.

Njeni najdražji

*Pred tremi leti smo te izgubili,
nikoli te ne bomo pozabili.*

V SPOMIN

3. novembra bodo minila tri leta od
takrat, ko nas je zapustila draga žena,
mati, babi, tašča, sestra in teta

Pavla Bransberger

iz Murske Sobote

Hvala vsem, ki se ustavljate ob njenem preranem grobu, prinašate
cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni

*V tihem grobu mirno spiš,
a v naših srcih še živiš,
zato zdaj pot nas vodi tja,
kjer tihi dom ti rože krasijo
in sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

4. novembra bodo minila tri leta
žalosti od takrat, ko nas je zapustila

Marija Mertük

iz Velike Polane 159b

Hvala vsem, ki se je spominjate, se ustavite ob njenem grobu,
prižgete svečko ali prinesete cvet spomina.

Vsi njeni

*Kako je hiša prazna, odkar tebe
v njej več ni.*

*Prej bila tako prijazna,
zdaj olozna, tuja se nam zdi.
Ne mine dan, ne noč, med nami
spomin nate vedno je navzoč.*

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 28. oktober, ko minevata dve leti
žalosti, odkar nas je za vedno zapustila naša draga mama

Marija Sijarto

iz Dolnjih Slaveč 8

S solzami v očeh prihajamo k tvojemu grobu, polni lepih spominov
in dobrot, ki si nam jih dala v svojem življenju.

Hvala vsem, ki se ustavite ob njenem grobu ter prižigate sveče.

Z žalostjo v srcu vsi njeni

*Le srce in duša ve,
kako boli, ko več te ni.*

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustila draga mama
in babica

Ana Zver

iz Brezovice 34

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih
trenutkih stali ob strani in jo pospremili na zadnji poti.

Hvala vsem za izrečeno sožalje in za vse darove.

Žalujejo: sin Ivan ter vnukinja Nada z možem Robljem

*Pošle so ti moči,
zatisnila si trudne oči.
Ni več trpljenja,
ne bolečin, ostali
so sledovi in spomin.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša draga
mama, tašča, stara mama in prababica

Terezija Frumen

iz Prešernove 14, v Murski Soboti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
posebno Emi za nesebično pomoč, za izrečeno sožalje,
darovane vence in cvetje.

Iskreno se zahvaljujemo dr. Palu Biru, g. magistru Novaku za
pogrebni obred, pevcem, godbeniku za odigrano Tišino in
pogrebništvu Banfi.

Vsi njeni najdražji

ZAHVALA

V 62. letu nas je po hudi bolezni
zapustil naš dragi

Ciril Horvat

iz Drakovec 79

Zahvaljujemo se ob boleči izgubi dragega moža in očeta
vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali za
sv. maše, sveče in cvetje.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, hvala pevcem in
godbeniku za odigrano Tišino ter g. Bratušu za govor in
zahvalne besede.

Posebno lepa hvala botri in botru Mariji in Lojzku Rantaši iz
Kalifornije za vso pomoč ter vsem, ki ste ga pospremili k
večnemu počitku.

Žalujejo:

*žena Cvetka, sinovi Robert, Teodor in Aleksander,
sestra Danica in brat Tone z družinami
ter drugo sorodstvo*

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

V SPOMIN

31. oktobra mineva devet let od
takrat, ko ni več med nami drage

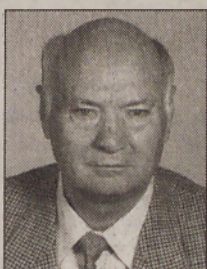
Rozine Zinke Hari

iz Lukačevce

Čas ne more izbrisati bolečin, solza ne skriti žalosti, ki je še
vedno v naših srcih ob misli nate.

Hvala vsem, ki ohranjate spomin nanjo, stojite ob grobu, ji
prinašate rože in prižigate sveče.

Vsi njeni

*Ne morem izjokati bolečine,
naj nihče ne reče,
da vse mine.*

*V naših srcih še naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
ker v tišini mirno spiš.*

V SPOMIN

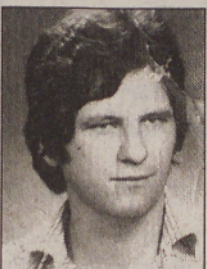
3. novembra 2001 bo minilo žalostno leto od takrat, ko je za vedno
zaspal naš najdražji mož, oče, tast in dedi

Franc Novak

iz Lendavske ulice 60, v Murski Soboti

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu ter
prižigate sveče spomina.

Njegovi najdražji

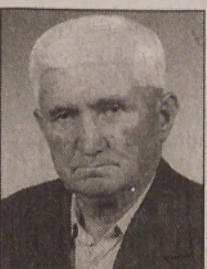
*V mislih mojih sta ostala,
v srcu spomin na vaju živl.*

V SPOMIN

sin

Drago Zelko

in mož

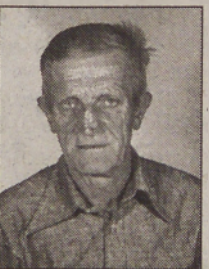

Rudolf Zelko

iz Dankovec

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo
ustavite ob njunem grobu in spomin
nanju počastite s cvetjem in prižgano
svečo.

Njuni najdražji

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od življenja.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je po hudi in kratki
bolezni 16. oktobra 2001 za vedno
zapustil naš dragi mož, oče, tast,
dedek in brat

Jožef Fartelj

po domače Zorkov Joži iz Tešanovec 92

Ob nenadni izgubi se iskreno zahvaljujemo g. dr. Škaliču, ki
mu je lajšal bolečine v zadnjih dneh življenja, nam pa bil dan
in noč v tolažbo in pomoč.

Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom, znancem, sosedom in
prijateljem, ki so mu vlivali upanje in ga tolažili v zadnjih dneh.
Zahvala velja vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti,
lepa hvala gospodu škofu Erniši za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke in Stanku za odigrano Tišino.

Vsem skupaj hvala za darovane vence, sveče ter za dobrodelne
namene in izrečeno sožalje.

*Žalujejo: žena Gizela, hčerka Marta z možem Duša-
nom, sin Jože z ženo Elizabeto ter vnuki Sandra, Sašo,
Petra, Brigita, Andrej, Jožica in Dominik*

Za delo v izvedenskem organu invalidske komi-
sije I. stopnje pri Območni enoti Zavoda za pokoj-
ninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v Mur-
ski Soboti, Kocljeva 12 d, objavljamo razpis za

**IZVEDENCE MEDICINSKE STROKE
in NEMEDICINSKE STROKE:**

- dva specialista splošne medicine ali medicine dela, prometa in športa,
- en specialist kirurg,
- en specialist okulist,
- en specialist ginekolog,
- en specialist psihiater,
- tri varnostne inženirje (VII. stopnja strokovne izobrazbe).

Za strokovnjaka medicinske stroke je lahko imenovan zdravnik specia-
list, ki izpolnjuje pogoje:

- ustrezna klinična medicinska specializacija,
- štiri leta delovnih izkušenj na svojem specialističnem področju,
- aktivno delo v svoji stroki,
- veljavna zdravniška licenca.

Za strokovnjaka nemedicinske stroke s področja varstva pri delu je
lahko imenovan specialist, ki izpolnjuje pogoje:

- visoka ali univerzitetna izobrazba,
- 10 let delovnih izkušenj v svoji stroki,
- aktivno delo v svoji stroki,
- strokovni izpit s področja varstva pri delu.

Izbrani izvedenci bodo imenovani za dobo štirih let.

Na podlagi določil posebnega Pravilnika o organizaciji in načinu delo-
vanja invalidskih komisij ter drugih izvedenskih organov Zavoda je delo
pogodbeno.

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izobrazbi in delovnih
izkušnjah v 8 dneh na naslov območne enote.

O imenovanju oz. neimenovanju bodo kandidati obveščeni v 8 dneh
po sklepu pristojnega organa.

mladinska knjiga Birooprema, d. d., Dunajska 121, Ljubljana

objavlja delovno mesto PRODAJNI ZASTOPNIK V MURSKI SOBOTO

Pogoji:

- poklicna ali srednja izobrazba trgovske, komercialne ali druge ustrezne smeri,
- delovne izkušnje pri prodaji trgovskega blaga na terenu - podjetjem in pravnim osebam,
- lastno vozilo.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas po uspešno opravljenem poskusnem delu, ki bo trajalo šest mesecev.

Sprejetemu delavcu bo podjetje omogočilo dobre delovne razmere in stimulativen osebni dohodek.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjega dela in dokumenti o izobrazbi pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: Mladinska knjiga Birooprema, d. d., Splošni sektor, Dunajska 121, 1000 Ljubljana.

Informacije po telefonu: 01 588 74 56.

Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA PROMET
DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA CESTE
Ljubljana, Tržaška 19

objavlja javni natečaj
za prosto delovno mesto:

svetovalca direktorja za delo v sektorju za upravljanje, vzdrževanje in varstvo cest za izdajo soglasij za posege v varovalni pas na izpostavi Murska Sobota

Zahtevani pogoji:

- univerzitetni diplomirani inženir gradbeništva ali geodezije ali diplomirani upravni organizator,
- najmanj 6 let delovnih izkušenj,
- organizacijske sposobnosti,
- aktivno znanje enega svetovnega jezika,
- usrezno znanje za delo z računalnikom.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še pogoje, določene z Zakonom o delavcih v državnih organih.

Delovno razmerje bomo z izbranim kandidatom sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, podrobnih delovnih izkušnjah in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov, o izidu objave pa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izbiri.

VESTNIK NA INTERNETU:

Podjetje za informiranje, d. d., ul. Novaka 13, M. Sobota

www.p-inf.si

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B

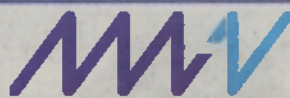
zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d., ul. Novaka 13, M. Sobota

Radio Murski val 94,6 MHz
Vedro v dobro jutro!

Vsak dan ob 5.00

Podjetje za informiranje, d. d., ul. Novaka 13, M. Sobota

KURILNO OLJE

M. Sobota

tel. & faks: 545 92 80

Wico, d. o. o., Obrtniška 7
2312 Orožna vas

Franc Kavaš, s. p.

Pod logom 20

9224 Turnišče

tel. & faks: 02/573 50 70

- izdelujemo in prodajamo: postelje, kavče, ležišča, sedišne garniture
- obnavljamo oblačinsko pohištvo
- volika izbiramo pohištvenega blaga, ki je lahko tudi vaša
- brezplačna dostava na dom

POKLIČITE NAJBOLJŠO VEDEŽEVALKO ZORO.

ODSTRANJUJE VPLIV ČRNE MAGIJE IN PREKLETSTVA. NAROČILA PO TELEFONU: 02/528 14 43 ALI 031 828 675.

ZORICA HORVAT S. P., PUŠČA 91, 9000 MURSKA SOBOTA

HOVI d.o.o.

ŽAGANJE, REZANJE IN VRTANJE BETONA
TER HIDROIZOLACIJE ZIDOV.
Franc Horvat

9226 Moravske Toplice, Broze 6,
tel. & faks: (02) 548 14 26,
GSM: 041 772 426, 041 733 948

"VRATKO"

Ul. Mikloša Kuzmiča 13
9000 M. Sobota

- garažna vrata
- dvoriščna vrata
- daljinski pogoni
- ograje
- kovane ograje
- zapornice

- PVC okna
- PVC vrata
- zimske vrtove
- police
- rolete
- žaluzije

tel.: (02) 535 11 30 GSM: 041 699 499 www.vratko.com

Renato & Co.

RAZVOZ KURILNEGA OLJA

Renato Ritlop, s. p., Markovci 4, 9204 Šalovci

KAKOVOSTNO EKOLOŠKO KURILNO OLJE
MOŽNOST NAKUPA NA VEČ OBORKOV S ČEKI

NAROČILA GSM: 041 716 576

Dobavitelji svinjskega,
junčjega in telečjega mesa
za ta teden:

VRATARIČ, Puconci 296

IVANIČ, Filovci 122

MALACIČ, Vučja Gomila 100

OUČEK, Parizanska 32,

M. Sobota

KO VEŠ, KAJ JEŠ!

RH d.o.o. M. Sobota

TRGOVINA ZA DOM-OBRT

9000 M. Sobota, Gregorčičeva 9

Tel.: (02) 530 40 44

GSM: 041 504 999

E-mail: rhdooc@iol.net

VSI DODATNI ELEMENTI ZA
STREHE OPREMA ZA STROJE
OMETE IN GRADBENIKE
OPEKA POROTHERM
VSE ZA STREHO

AKCIJA, AKCIJA

STRUP ZA MIŠI

RATNOR M.I 500 g 899 SIT

M.I 250 g 599 SIT

Ž.V 500 g 619 SIT

Ž.V 250 g 449 SIT

KZ RADGONA POSLOVALNICA

Radgonska cesta 23, Radenci

KURILNO OLJE, PREMOG

Ugodne cene in
možnosti plačila!

KURIVO - PREVOZ, Dojan Jakšič, s. p.,
Gorjela Ustria 51, tel.: 57 00 200

64 priložnosti za veselje

Odslej bo doživetje nakupov v
nakupovalnem središču Europark
še popolnejše. Za to bodo poskrbeli
darilni boni. Z njimi boste lahko
od 2. novembra 2001 v vseh
64 trgovinah, butikih in gostinskih
lokalih plačevali blago in storitve.
Povsem preprosto in praktično.
Povprašajte pri informacijskem pultu.

EUROPARK

Nakupovalno središče Maribor

doživetje nakupov

Napoved kulturnih prireditev

KONCERT

MURSKA SOBOTA

- V sredo, 31. oktobra, bo nastopila v Desperado pubu v okviru halloween partyja skupina starega rocka Špirit bend.
- V torek, 6. novembra, ob 19. uri bo v kinodvorani v počastitev dneva reformacije koncert črnske duhovne in blues glasbe s skupino The New Hope Band & Singers.

FIKŠINCI

- V torek, 30. oktobra, bosta nastopila v diskoteki Sfinč's v okviru večera halloween didžeja Chipa in Djomby.

DOGODEK

GORNJA RADGONA

V torek, 30. oktobra, ob 13.30 bo pri spomeniku NOB slovesna komemoracija ob dnevu spomina na mrtve. V kulturnem programu bodo nastopili otroci iz VVZ Manka Gofarja, učenci O. Š., pihalni orkester in gasilski oktet.

GLEDALIŠČE

LENDAVA

V soboto, 3. novembra, ob 19. uri bo v sinagogi gledališka komedija Debbie da dol Dallas v izvedbi Teatra Gromki. Igrata Nataša Jereb in Irena Duša. Predstava je bila izbrana na letošnjem Linhartovem festivalu za eno najboljših.

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 5. novembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani lutkovna predstava Janko in Metka avtorja Pavla Polaka po motivih bratov Grimm v izvedbi Lutkovnega gledališča Maribor.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Galeriji si lahko ogledate razstavo Neznani Lojze Spacal. Razstavo so pripravili v sodelovanju z Obalnimi galerijami Piran, na ogled pa bo do 2. novembra.

- V kavarni Jelša si lahko ogledate razstavo fotografij ljubljanské avtorice Dunje Wedam z naslovom Odsevi Ljubljane.

- V lokalu Art Caffé je na ogled nova fotografska razstava.

- V predprostoru grajske dvorane je na ogled razstava del Sabine Šinko.

LENDAVA

- V prostorih grajske galerije je razstava na temo Najlepša dela iz tiskarne Hoffhalterjev.

- V gradu si lahko ogledate 1. skupinsko razstavo društva mladih likovnikov Lindart.

- V nekdanji sinagogi so na ogled dela Jožeta Totha, likovnega pedagoga iz Lendave.

LJUTOMER

V knjižnici v Mestni hiši je do sredine novembra na ogled razstava del pedagoga Henrika Schreinerja (1850-1920) z originalnimi izdajami in spremno priložnostno zloženko.

LAAFELD/POTRNA

- V bližini Pavlove hiše je odprl zbiralec in umetnik Fridolin Gombocz po štiridesetih letih zbiranja, v katerih je zbral več kot 2000 eksponatov, svoj zasebni muzej keramike, majolike in bele prsti.

- V Pavlovi hiši je na ogled razstava Naredite mi to deželo spet ...

kino • kino

Murska Sobota

Petek, 2. novembra: ob 18.00 in 20.00 ameriški akcijski film Hitri in drzni
Sobota, 3. novembra: ob 18.00 in 20.00 Hitri in drzni

Nedelja, 4. novembra: ob 18.00 in 20.00 Hitri in drzni

Sreda, 7. novembra: ob 18.00 in 20.00 ameriška akcijska shriljivka Zalezo-valec

Ljutomer

Sobota, 3. novembra: ob 19.30 ameriški pustolovski spektakel Jurski park
Nedelja, 4. novembra: ob 17.30 in 19.30 Jurski park

Gornja Radgona

Petek, 2. novembra: ob 18.30 ameriška akcijska kriminalka Smrtni udarec, ob 20.30 ameriška glasbeno-ljubezenska drama Moulin Rouge

Sobota, 3. novembra: ob 17.00 Smrtni udarec, ob 19.00 Moulin Rouge

Nedelja, 4. novembra: ob 17.00 Smrtni udarec, ob 19.00 Moulin Rouge

kino • kino

Delimo vstopnice za kino

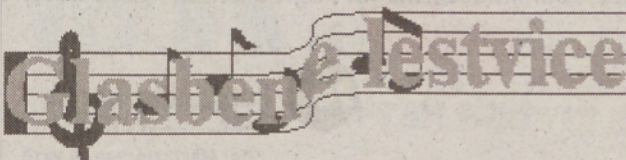
Režiser filma Traffic (Preprodajalci) je Steven Soderbergh, to pa je med številnimi, ki so odgovorili pravilno, vedel tudi naš nagrajenec **Goran Kovač, Staneta Rozmana 12, 9000 Murska Sobota**. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje se glasi:

V katerem mestu deluje kabaret Moulin Rouge?

Odgovor:

Kupon št. 44

Odgovore pošljite do 6. novembra na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po elektronski pošti: delimo.vstopnice@email.si.

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NSTSNMV

1. LET ME LOVE YOU - Timi McGraw
2. I WANT LOVE - Elton John
3. O DIVINA - Terence Trent D'Arby & Sananda Maitreya
4. FOLLOW ME - Uncle Kracker
5. THIS SONG - Ron Sexsmith
6. CAN'T GET YOU OUT OF MY HEAD - Kylie Minogue
7. ZMAJ OD NOČAJA - Bajaga

PREDLOGI:

GIRL IS ALL YOU NEED - Mark Lopez
DESCONOCIDO SOY - David Byrne
YOU CAN'T HOLD ME DOWN - US3

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. SAMO EDINI - Siddharta
2. POLJUBI ME - Flirt
3. PREKO MURE PREKO DRAVE - Vlado Kreslin
4. ODISEJA - Nude
5. HOUNDRÉ - Orlek
6. ŽABEC - Riko & Piloti
7. SRCA TI VEČ NE DAM - Karmen Stavec

PREDLOGI:

DO KDAJ - Darja Švajger
GINA - Mef & NOB
VROČI TELEFON - Adi Smolar

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: GLASBA NAŠEGA SRCA

1. LASTOVICA - Ans. Tonja Verderberja
2. LAHKO NOČ, MOJ MORNAR - Štrk &
3. MARTIN KRPA - Vrisk
4. NIKOLI POZABLJENA - Pogum
5. ČE VEDEL BI, DA SI JOKALA - Gamsi
6. LJUBČEK MOJ, SRČEK MOJ - Vesele Štajerke
7. DESETI BRAT - Mi trije in Štiški kvartet

PREDLOGI:

FRAJTONARCA JE PRAVA STVAR - Boštjan Konečnik
NA DOLENJSKEM - Ans. Lojzeta Slaka
DEKLE IZ MLINA - Ans. Franca Potočarja

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE: DOMAČA PLOŠČA

1. KAMA SAN GES ZAJ PRIŠO - Nova Legija
2. HEJ HEJ LIDJE - Metulj
3. SREČA JE OPOTEČA - Gnila jajca
4. TIHE SANJE - Mateja Horvat
5. HEJ STARI MOJ - Pajdaša
6. PODAJ MI ROKO - Brane Drvarič Band
7. HVALA VAM DOBRI LJUDJE - Darko Kegj

PREDLOGI:

NE PUSTI ME SAMEGA - Halicanum
AMORE ROMANTIKA - Jože Kovač
RECITE JI ANGELI - Drago Jošar

Izpolnjene kupone pošljite do četrta, 8. novembra 2001, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 44 - glasujem za skladbo

NSTSNMV:	
7 VELIČASTNIH:	
GLASBA NAŠEGA SRCA:	
LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE »DOMAČA PLOŠČA«	
Ime in priimek ter naslov:	

Pomurskemu društvu za boj proti raku Murska Sobota

so namesto cvetja na grob pokojnih prispevali: družina Hari, za pok. Štefana Šerugo - 6.000 SIT; člani Pomurskega društva za boj proti raku M. Sobota, za pok. Štefana Šerugo - 4.000 SIT; Društvo invalidov Gornja Radgona, za pok. Karla Šoštareca; družina Prelec, Murski Črnci, za pok. sestrično Kristino - 5.000 SIT; družina Haki, M. Sobota, za pok. mamo Irene in Marjane - 5.000 SIT; družina Prelec, Murski Črnci, za pok. sestrično Kristino - 6.000 SIT; družina Haki, M. Sobota, za pok. sosedo Gizelo Horvat - 4.000 SIT.

Vsem darovalcem se za prispevke iskreno zahvaljujemo. Prispevke nakazujte na transakcijski račun: 02340-0019232476.

Informacije v zvezi z nakazili in druge informacije dobite po telefonu št. 031 438 342 ter na sedežu društva v Ulici arhitekta Novaka 2, Murska Sobota, tel. št. 02 530 21 24.

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA

s pogoji za zasedbo

mes.; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: DRUGI POKLIC:KATERAKOLI POKLICNA ALI SRE DNJA IZOBRAZ., PREDNOST IMA MOŠKI Z IZPITOM ZA VILČARJA,SPREJEMAJO PISNE PROŠNJE; do 02.11.01; GALEX, PROIZVODNJA IN PROMET S FARMAC.IN DRUGIMI PROIZVODI, TIŠINSKA ULICA 29/G, MURSKA SOBOTA

PRODAJALEC

PRODAJALEC; določen čas 18 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; ostali pogoji: MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS, KAND IDATI SE NAJ OGLASIMO DO 11. URE; do 01.11.01; FLEGAR ANITA, TRGOVINA, TIŠINA 5, TIŠINA

NATAKAR

NATAKARICA; določen čas 12 mes.; ostali pogoji: ŽENSKI SPOL; do 09. 11. 01; KOREN ALOJZ S. P. PICERIJA POTATČ, TRG SVOBODE 19, GORNJA RADGONA

NATAKARICA; določen čas 2 mes.; ostali pogoji: ŽENSKI SPOL,MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; do 08.11.01; MERKLIN BOJAN S.P., OKREPČEVALNICA PUNGRAD, SKAKOVCI 18, CANKOVA

NATAKARICA; določen čas 6 mes.; Samsko stanovanje; ostali pogoji: KATERIKOLI DRUGI POKLIC,BREZ POKLICA; ŽENSKI SPOL,MOŽNOST PODALJŠANJA ZAPOSLOTITVE; do 08.11.01; RITUPER MARJANA S. P. KAVA BAR MARJANCA, ŠALOVCI 161, ŠALOVCI

NATAKARICA; določen čas 6 mes.; ostali pogoji: DRUGI POKLIC:POMOŽNA NATAKARICA, LAHKO TU DI PRIPRAVNICA; ŽENSKI SPOL; do 12.11.01; PINTARIČ DRAGO S.P., PANONSKA ULICA 28, BELTINCI

LESARSKI TEHNIK

LESNI TEHNIK; določen čas 2 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; do 06.11.01; MK-HIŠA 2000 D.O.O., ORMOŠKA CESTA 3, LJUTOMER

EKONOMSKI TEHNIK

ZAVAROVALNI ZASTOPNIK; določen čas 12 mes.; 2 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: 3 MES POSKUSNO DELO, LASTEN PREVOZ, ZAPOSLI SE LAHKO KANDIDAT Z DRUGO IZOBRAZBO V.VI. ALI VII. STOPNJE; do 21.11.01; ADRIATIC ZAVAROVALNA DRUŽBA D.D. KOPER PE MURSKA SOBOTA, ARHITEKTA NOVAKA 13, MURSKA SOBOTA; št. del. mest: 2

TAJNJSKA OPRAVILA IN ORGANIZATOR PREVOZA; določen čas 24 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; znanje programskih orodij;

Območje	PROSTA DELOVNA MESTA NA OBMOČJU					
	Izobrazba					
	III	III-IV	V	VI	VII-VIII	SKUPAJ
Murska Sobota	5	11	5	2	3	26

Urejevalnik besedil - osnovno; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: DRUGI POKLIC:UPRAVNI TEHNIK,EKONOMIST POSKUSNA DOBA 3 MESECE; do 02. 11. 01; FILIPIČ MARKO S. P. POSREDOVANJE S PREVOZI, ORMOŠKA 3, LJUTOMER

ADMINISTRATIVNA DELA; določen čas 12 mes.; 2 l. delovnih izkušenj; jeziki: angleški jezik - govorno in pisno, nemški jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij; Urejevalnik besedil - zahtevno, Delo z bazami podatkov - zahtevno; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: POSKUSNO DELO DO TREH MESECEV; do 02.11.01; DEMARK D. O. O., PODGRADJE 25, LJUTOMER

EKONOMIST

RAČUNOVODJA; nedoločen čas; 3 l. delovnih izkušenj; znanje programskih orodij; Urejevalnik besedil - zahtevno, Delo s preglednicami - zahtevno; ostali pogoji: POZNAVANJE ZAKONA O RAČUNOVODSTVU, PODROČJE ZAKONDAJE, DEL. IZKUŠNJE NA ENAKEM DELOVNEM MESTU ALI RAČUNOVODSTVU; do 06. 11. 01; OSNOVNA ŠOLA IVANA CANKARJA LJUTOMER, CANKARJEVA CESTA 10, LJUTOMER

DELO V FINANCAH IN RAČUNOVODSTVU; določen čas 9 mes.; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: UNIV. DIPL. EKO-

NOMIST ZA DEN. IN FINANCE, MOŽNOST ZAPOS. ZA NED. ČAS; NATANČNOST, ODGOVORNOST, STAROST DO 35 LET; do 06.11.01; INTELEKTA MURSKA SOBOTA D. O. O., PREŽIHOVA 5, MURSKA SOBOTA

DIPLOMIrani PEDAGOG SPECIALIST

SVETOVALNI DELAVEC (DOPOLNJEVANJE OBVEZE 50% NA OŠ RAZKRIŽJE; nedoločen čas; 12 mes. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: DRUGI POKLIC: DIPL. PSIHOLOG; do 02.11.01; OSNOVNA ŠOLA, MALA NEDELJA 37, MALA NEDELJA

DIPLOMIRANA MEDICINSKA SESTRA (VSI UČITELJ GOSPODINJSTVA, HRANOSLOVJA IN DIETETIKE; določen čas 3 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; ostali pogoji: DRUGI POKLIC:DIPL.ŽIVILSKI TEHNOLOG; do 06.11.01; SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA RAKIČAN, UL. DR. VRBNJAKA 2, MURSKA SOBOTA -

OKTOR MEDICINE SPECIALIST SPLOŠNE MEDICINE

ZDRAVNIK/ZDRAVNIKA ZA SPLOŠNO MEDICINO; nedoločen čas; 4 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: DRŽAVLJAN R SLOVENIJE, 4-MES.POSKUS.DELO, VELJAVNA LICENCA ZDRAVNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE; do 02.11.01; ZDRAVSTVENI DOM, MURSKA SOBOTA, GRAJSKA ULICA 24, MURSKA SOBOTA

Na kratko ...

Sveti Jurij ob Ščavnici

V tej občini so namenili letos komunalni infrastrukturi veliko denarja. Te dni gradijo most čez Blaguški potok v Blagušu. Naložba, v katero je vključeno tudi asfaltiranje dela ceste, speljane do mostu, bo stala 9,6 milijona tolarjev. V času gradnje je cesta zaprta, zato se vaščani in drugi vozijo po obvoznici oziroma daljši cesti. (L. Kr.)

Odranci

Na Ferencévi domačiji, kjer bodo začeli kmalu graditi poslovno-stanovanjski objekt, so imeli peto jesensko druženje vinogradnikov in sadjarjev ter drugih občanov. Pokušali so seveda letošnji mošt in jedli pečen kostanj. Sicer pa se člani in simpatizerji Vinogradniško-sadjarkega društva kar pogosto družijo. Ne dolgo od tega so bili na ekskurziji, sodelovali so na festivalu vina v Lendavi, poleti so organizirali potovanje po Lendavskih goricah, v začetku leta so imeli prikaz rezi vinske trte ... Neizpolnjena želja je: skupaj z občino urediti vinoteko. (J. Ž.)

DELAVEC BREZ POKLICA

VARNOSTNIK V NOČNEM BARU; nedoločen čas; Samsko stanovanje; ostali pogoji: KANDIDATI BI NAJ BILI IZ ČRENŠOVEC ALI OKOLICE; do 07.11.01; SONJA ANGELCA S.P., BELI GRAD, PREKMURSKÉ ČETE 110, ČRENŠOVCI; št. del. mest: 2

POMOŽNI DELAVEC

POMOŽNI NATAKAR; določen čas 12 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: DRUGI POKLIC:POMOŽNI NATAKAR; do 12.11.01; GRČA TEODOR S. P. CAFFE BAR ROUTE 66, PARTIZANSKA 45, LENDAVA - LENDVA

TESAR OPAŽEV

PRIUČENI TESAR; določen čas 2 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; do 06.11.01; MK-HIŠA 2000 D.O.O., ORMOŠKA CESTA 3, LJUTOMER

KUHARSKI POMOČNIK

POMOŽNI KUHAR; nedoločen čas; 6 mes. delovnih izkušenj; Samsko stanovanje; ostali pogoji: ZAPOSLI SE LAHKO DELAVEC BREZ POKLICA, Z VSAJ NEKAJ PRAKSE V KUHINJI; do 07.11.01; SONJA ANGELCA S.P.,BELI GRAD, PREKMURSKÉ ČETE 110, ČRENŠOVCI

MIZAR

MIZAR-MONTAŽA STAVBNEGA POHŠTVA; nedoločen čas; vozniški izpit kategorije: B; do 01.11.01; TILIA D. O. O., BUČEČOVCI 8, KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

KLJUČAVNIČAR

KLJUČAVNIČAR-VARILEC; določen čas 6 mes.; ostali pogoji: druga ustreza izobrazba; do 02.11.01; ČUK JOŽEF-rodjarsstvo in izdelava drobnih kovinskih predmetov, KLJUČAROVCI PRI LJUTOMERU 76, KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

MONTER OGREVALNIH NAPRAV

MONTER OGREVALNIH NAPRAV IN VODOVODA; določen čas 6 mes.; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: drugi poklic:mont.vodovodnih naprav, prip.ravnik, možnost podaljšanja zaposlitve,po tel.se dogovoriti za razgovor; do 02. 11. 01; TERMOINŽENIRING D.O.O., LEMERJE 42A, PUČONCI

AVTOMEHANIČAR

AVTOMEHANIČAR TOVORNIH VOZIL-VOZNIK; določen čas 24 mes.; 6 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: C; ostali pogoji: OBVEZNO ZNANJE MEHANIČNIH DEL PRI TOVOR. VOZILIH; POSLATI PISNE VLOGE; do 14.11.01; PETELIN IGOR S. P. BETONARNA PETELIN, TRATE 23, GORNJA RADGONA

ZIDAR

SPLOŠNA GRADBENA DELA; določen čas 2 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; ostali pogoji: DRUGI POKLIC:TESAR,ZIDAR ZA ZIDANJE IN OMETAVANJE; do 06. 11. 01; MK-HIŠA 2000 D.O.O., ORMOŠKA CESTA 3, LJUTOMER

SKLADIŠČNIK

SKLADIŠČNI DELAVEC; določen čas 6

Izid žrebanja

prispelih rešitev oktobrske nagradne križanke, ki je bila objavljena v Vestniku 4. oktobra 2001. Prispelo je 567 rešitev.

3. nagrada: 20.000 tolarjev - Patricija Ficko, Lendavska 51, 9000 Murska Sobota
 2. nagrada: 30.000 tolarjev - Viljem Krpič, Černelavci, Dalmatinova 14, 9000 M. Sobota
 1. nagrada: 40.000 - Rudi Bencek, Šafarsko 31b, 9240 Ljutomer

Izzrebanim dobitnikom nagrad iskreno čestitamo.

ljubljanska banka

Kaj lahko storimo za vas?

Goban velikan

Letošnjo jesen so gobe obnorele celo Slovenijo. Kot kaže, pa so našle najplodnejša tla prav pri nas, in sicer na Goričkem. Tudi Cvetka Čontala s Pertoce je v strastna gobarka, saj je šla letos prvič nabirat gobe in se to po naključju, ker so saj gobane, težkega skoraj kilogram, in s klobučkom, ki ima tridesetcentimetrske premer, ni mogoče najti vsaki dan. Presenetljivo je tudi, da se ni začel trohniti in je primeren za cvrtje. Kako ga bodo pripravili, se ne vemo, gotovo pa bo tokrat ena sama goba dovolj za celo družino. Besedilo in foto: C. K.

V dvoje je lepše

Mirjana Magdič iz Renkovec, natakarka v gostišču v Dokležovju, je obiskala svojo kolegico Marjanco, ki je kelnarila v gostišču na Melincih. Tam so bili seveda domači (melinski) fantje in med njimi tudi Roman Perša, zaposlen v Muri. Brž ko je Mirjana vstopila, je vrgel oči nanjo in tako prehitel kolege, saj je bila deklina vsem všeč. Na poti iz gostišča domov je imela Mirjana spremljevalca Romana, s katerim se je v letošnjem avgustu poročila. Zdaj je mlada gospa Perš.

»Poroka je bila na matičnem uradu v Beltincih, nato pa še poročni obred v cerkvi,« je povedala Mirjana, ki je zdaj že nekaj mesecev na porodniškem dopustu, saj se je mlademu paru pred petimi meseci rodila hčerkica Hana. Ta je prišla na svet tri mesece pred poroko, zato sta jo dala takoj po poroki krstiti in zato je zakonska. Kljub temu, da sta imela Roman in Mirjana isti dan poroko in dala krstiti hčerkico, s slavljen niso pretiravali, kajti v družini so imeli bolnico (babico), ampak so imeli doma le poročno večerjo za petintri-deset svatov. Med njimi sta bili seveda tudi poročni priči: nevestina priča Bernarda Beliga in ženinov priča Štefan Ropoša.

Mirjana, Roman in njuna Hana živijo v skupnem gospodinjstvu pri tasi oziroma očetu Mirku in tašči oziroma mami Kristini. Mirko je še zaposlen, Kristina pa je že upokojenka. Ker se je njuna hčerka Vida poročila že prej na drugi konec Melincev, se je Roman pač oženil domov. Zdaj, ko sta še sin in snaha poskrbela za naraščaj, imata še mladostna dedek in babica tri vnuke. Dedka ogovarjajo z dedki, babico pa z mamo. Snaho Mirjana sem vprašal, kako pa ona pravi tašči Kristini. »Mama,« je odgo-

vorila. In mama je to slišala in se začela na ves glas smejati, nato pa: »Res me tako ogovarjajo in lepo se mi zdi, ampak tega nikar ne pišite!«

Zapisal sem. Kakšne pa bodo posledice, gospa mama? Slutim, da se mi kaj hudega ne more zgoditi, ko pa so pri Perševih tako veseli ljudje, zato složnost med staro in mlado generacijo.

Pa Hana? Spančkala je. Slutim pa, da sta k njej, potem ko se je prebudila, pohiteli obe: mlada mamica in mlada mama, no, da, babica - Š. S.

Ekspertna skupina štirih podjetnikov si te dni intenzivno ogleduje posevke oljne repice. Posevke tudi deklarira in se intenzivno pripravlja na proizvodnjo biodizla. Koliko so ta njihova prizadevanja realna, bo pokazal čas.

Dunajski filharmoniki so odigrali svoj plesni koncert pri Gradu. Ali je filharmonike materialno podprl tudi Phare, ni znano. Znano pa je, da gostje v vidonskem hotelu na plesu niso sodelovali.

Potem ko soboški kmetijski proizvajalci iščejo možnost povezovanja znotraj regije, naj bi iskal lendavski kmetijski koncert možnost povezave z Najboljšim sosedom. Čeprav je sosed ugotovil, da s trgovanjem v Lendavi nima ravno sreče, na neki način le želi pomagati.

Ljutomerski gramozni rudarji ta čas analizirajo, kaj se bo zgodilo, če eden iz trojčka domačih izvajalcev cestnega programa NG pristane v prekmurskih rokah. Bojijo se, da njihova jama ne bo več zlata.

Občani Tišine so začeli z izračuni, koliko bodo še plačali za kanalizacijo neposredno iz svojih žepov, poleg kanalizacijske seveda.

Soboška knjižnica naj bi močno ogrozila likvidnost soboške občine, toda to obrobja ne zanima. Tudi Anja Mariške ne, za katero pa ni znano, kako je na parlamentarnem odboru zagovarjala nove zaščitne pridobitve, zapisane v zakonu s strani države.

V Puconcih so za Španovijo končno spravili pod streho še hladilnico, sedaj pa že ustanavljajo novo firmo. Da je občinski gospodarski holding učinkovit, je začelo čutili edino ne občinsko podjetje Kema. Nekateri namreč pravijo, da so sinergijski učinki, kot se temu učeno reče, vplivali na vrtoglavo rast delnic tega podjetja na ljubljanski borzi.

Pivovarska vojna je te dni na vrhuncu. Na kapitalski fronti ni milosti. Očitno pa je, da je bilo za fronto treba angažirati rezervne sile. Tako naj bi v Laškem zastavili kot garancijo za svež kapital delnice M. Toplic. No, to samo potrjuje trdnost M. Toplic.

Razkriški župan Stanko Ivanušić - Razkolnikov bo še enkrat opravil A-test maloobmejnega sporazuma, vendar šele, ko bo končal vajo duhovne obnove v Banovcih.

V Križevcih pri Ljutomeru iščejo možnost, kako se pobratiti z Malo Nedeljo. Če bi jim pobratenje uspelo, jim bo verjetno uspelo postaviti kanalebre na račun države.

BESEDA NI KONJ

PENELOPA

MODNI SALON IN POROČNE STORITVE

Lendavska 15, Murska Sobota, telefon: 02 521 13 33
 Vabljeni od 9. do 18. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

Pri koncu kanalizacija v Motovilcih

V Motovilcih bo do začetka novembra končana prva faza gradnje kanalizacije, ki obsega dva kanala, tlačni vod in črpalnišče. Dolžina kanalizacije bo znašala 1,418 kilometra, pogodbeno vrednost pa je 48 milijonov 872 tisoč tolarjev. Izvajalec prve faze je podjetje SGP Pomgrad, d. d., ki je bil izbran kot najugodnejši ponudnik na javnem razpisu. Na to kanalizacijo bo priključenih 43 gospodinjstev, njihov delež pa bo znašal štiri tisoč mark v tolarški vrednosti.

T. K. ■

d.o.o. AJM
OKNA-VRATA-SENČILA

Slovensko okno prihodnosti
Kozjak nad Pesnico 2a, 2211 Pesnica
 Tel.: 02/656 61 01, Fax: 02/656 16 11

VESTNIKOV KOLEDAR

1. november, četrtek,	dan spomina na mrtve
2. november, petek,	DUŠANKA
3. november, sobota,	SILVA
4. november, nedelja,	DRAGO
5. november, ponedeljek,	ZAHAR
6. november, torek,	LENART
7. november, sredo,	ENGELBERT

1. novembra bo sonce vzhlo ob 6. uri in 42 minut, zašlo pa ob 16. uri in 48 minut. Dan bo tako dolg deset ur in šest minut. Na isti dan ob 6. uri in 41 minut bo na nebu nastopil ščip.

NAROČAM VESTNIK (najmanj za eno leto)

Ime in priimek: _____
 Ulica: _____
 Kraj: _____
 Pošta: _____
 Podpis: _____
 Datum naročila: _____

VESTNIK podarja vsakemu novemu naročniku majico!

Podarje za informiranje d. d. - U. lanekta Novika 13. M. Sobota

MMV
 Radio Murski val 94,6 Mhz

Z radijsko čestitko boste osrečili in polepšali svojim najdražjim praznovanje rojstnega dne, goda, poroke, obletnice poroke, odhod k vojakom ...

Dodate je lahko v naročniški službi Murskega vata v ulici Arhitekta Navaka 13 v Murski Soboti vsak dan od 7.00 do 15.30.